

ISMERTETÉS ÉS BÍRÁLAT

Gaál Gábor: Válogatott írások¹

A bukaresti Irodalmi Könyvkiadó által kiadott tanulmányok és cikkek gyűjteménye a magyar marxista irodalomkritika egyik kiváló alakjával ismerteti meg bennünket. Mivel olyan keveset hallottunk személyéről, mindjárt felmerül a kérdés, vajon nem eltűnt-e értékelésünk? Úgy gondoljuk, nem — s ezt a „Válogatott írások” is bizonyítja. S minthogy Gaál Gábor — és így a Korunk is — a harmincas évek folyamán kapcsolatba kerül az illegális kommunista párttal, e hagyományok feltárása és értékelése abból a szempontból is jelentős, hogy a szerkesztő és lapja erényei és tévedései sok esetben a harmincas évek munkásmozgalmainak erényeire és tévedéseire is fényt vetnek. Természetesen az a tény, hogy a lap az ellenforradalmi Magyarország határain túl — mégpedig sokszor nagyon nehezen leküzdhető vidéki elszigeteltségben — létezett, szintén forrása volta tájékoztatásnak, az elhamarkodott ítéleteknek. A kolozsvári Korunk azonban mindezek ellenére messze kiemelkedett lapтары közül elméleti tisztánlátás, sőt sokszor a hatás tekintetében is. És mindez megint csak nem választható el Gaál Gábor tevékenységétől, aki 1938-ban „a Korunk éveinek margójára” a következőket írja: „Sohasem állítottuk, hogy a lap hiánytalanul töltötte be feladatát, de számos munkatárssal együtt ez volt életünk egyetlen tartalma.” (1938. o.)

S e tartalom elsősorban gyakorlat. Gaál Gábor elsősorban gyakorlati szakember: kritikus szerkesztő és szerkesztő kritikus. Írásai szinte kivétel nélkül publicisztikus jellegűek, külön-külön ezért alkalomadtán rögtönzötteknek is tűnnek. Tevékenységének azonban határozott tendenciája van, s e tendencia alapja egy, a harmincas évek végére fokozatosan kiteljesedő marxista irodalomelmélet. Ennek története azonban hosszú történet: a szellemtörténettel való szakítástól ível a harmincas évek elején kialakult marxista

szemléletig, s nem mentes bizonyos átmeneti szemléleti beszűküléstől sem, a további fejlődés nem egyszer éppen e dogmatikus elemek leküzdésének a története. A továbbiakban ezt az elméletet kívánjuk részletesebben elemezni.

*

Gaál Gábor kritikus pályafutását a szellemtörténet hatása alatt kezdte. A szellemtörténeti módszertan azonban határozott baloldali politikai magatartással párosul nála. Ennek gyökerei: kapcsolatban állt a Galilei-körrel, megalakulásától tagja volt a KMP-nek és aktív résztvevője a Tanácsköztársaságnak. Éppen e politikai állásfoglalása alapján lépi fokozatosan túl a húszas évek magyar értelmiségének kedvelt filozófiáját és jut el a marxizmushoz. „Korunkban sok az ember kötelessége *kifelé*. S legjobbaink is a bensőség útját csak a kívülvaló dolgokon való változtatás céljából járják” — írja egyik korai cikkében. (1937. o.) Egyelőre azonban ez az életmű mottójául is választható két mondat felettébb ellentmondásos alapokon nyugszik. Az emberi erkölcs erősen heroikus jellegű, a reménytelen csakazértis erkölce, de az irracionálisan értelmezett valóság „szelíd tébolyát” mégiscsak ennek az alapján a legméltóbb átélni. Innen a megértő irónia Thomas Mann „esztétikai magatartásának nemes ethoszát” illetően, innen Stefan George szinte goetheti rangra emelése. Stefan Georgenak ez a túlértékelése sok szempontból hasonló Bálint Györgynek Nietzschehez való viszonyára, aholis a nála szintén — bár sokkal halványabban — jelentkező heroikus erkölcs alapján a nietzschei „Élj veszélyesen!” elv nyer pozitív átértelmezést. A párhuzamnak azonban határai vannak. A korai Gaál Gáborral szemben — akinél az irracionalista életfilozófia hatása még erős —, a marxizmushoz már felnőtt Bálint Györgynél az átértelmezés egyértelműen racionális tartalmat nyer.

¹ Irodalmi Könyvkiadó. Bukarest 1964, 726. o.

Visszatérve azonban Gaál Gáborhoz, mindez az ő ellentmondásos világnézetének csupán egyik pólusa. Egy időben írt társadalomkritikai, publicisztikai írásaiiban a valóság „káoszának” felmerül néhány objektív kategóriája, s a későbbiekben éppen e racionálissá, majd egyre inkább marxistává váló ismeretelmélet alapján veszti el nála heroikus jellegét és nyer fokozatosan konkrét tartalmat az emberi etika. Hamarosan megjelenik nála az irracionalizmus bírálata, amelynek lényegét épp abban látja, hogy „ha ezen a földön a harmadik dimenzióbeli harcok már nagyon kiélezettek, akkor a filozófia a negyedik dimenzióval, a mitosszal, az okkultizmussal és Steinerrel válaszol”. (284–285. o.)

*

Ami mármost művészetszemléletét illeti, az alap és felépítmény néhány, a művészet szempontjából lényeges összefüggések felismerése meghatározza a korabeli polgári irodalomhoz és művészethez való viszonyát. A felismerés egyúttal követelmény a művészettel és a kritikával szemben is: „A kritika nem teljes, ha csak az esztétikai fogig bírálát. A kritikának be kell kapcsolódni az idő szellemi harcaiba. Ez a bekapcsolódás azonban nem jelentheti a művészi irányok diadalra vivését. Nagyobb feladatai vannak. *A tisztuló új emberi tudatért harcol s az új ethosért.*” (190. o.) Ez az alapja az akadémizmus, a l'art pur l'art, az esztéticizmus minden jelentkezési formájával szembeni elutasító, éles polémiájának. Mikor az esztétikát, a szöveget, a művészetet mint olyat szembeállítja a kor emberéhez szóló, a valóságot feltáró irodalommal, a szociális hivatással, mely utóbbi csak az előbbin való túljutás által, mintegy annak ellenére valósulhat meg, azok ellen az idealista polgári elképzelések ellen fordul, melyek szerint az esztétikának semmi köze a társadalmi valósághoz. (E szembeállítás néhol merevnek bizonyul, erről a továbbiakban még lesz szó.)

A húszas években új fázisba jutó avantgard törekvésekkel szembeni kritikájának is van néhány jelentős, ma is tanulságos, lényegre méltó aspektusa. Mindenekelőtt látja e lázadás elvont jellegét, kétértelműségét, azt hogy a kor elleni lázadás a művészet elleni lázadással változik. Felveti a konstruktivista esztétika problematikuságát: „miért célja vagy teljessége a művészet fejlődésének a konstruktivitás, amikor az minden igazán művészi alkotásnak föl sem említhető, primér, magától értendő követelménye?” (59. o.) Gaál Gábor itt azokhoz az esztétákhoz csatlakozik,

akik a szellemtörténet oldalán állva mutattak rá az avantgardizmus néhány belső ellentmondásosságára. Látja, hogy az újfajta szókapcsolatok és víziók mögött lényegében egy talaját vesztett „vallásos” világnézet húzódik meg, s ez alakítja ki az újfajta stílust. S ha kezdetben túl is értékeli a lázadás szubjektív őszinteségét, hamarosan látja, hogy reményei ezen a téren nem válnak be: „... mindezek a kísérletek csak új mozgalmasságot vittek az irodalomba, csak műtermi kérdéseket oldottak meg, s nem azt a döntő fontosságú kérdést, hogy lehetséges-e az irodalom viszonyulását a valóság irányába újjáteremteni. Az író viszonyulása a valóság felé mindezen kísérletek ellenére maradt a régi, s csak a valóság megkerülésének nianszai változtak... Az irodalom kialakult magatartása változatlan maradt.” (481. o.) Mindez azonban már marxistává válásával van szoros kapcsolatban.

Gaál Gábor alapvető igénye tehát az irodalommal szemben az, hogy az irodalom váljék részévé, területévé a kor legfontosabb harcainak. Ebből a követelményből kiindulva közelíti meg kora irodalmát. Mindenekelőtt elmélyül a polgári kultúra jelenségeinek elemzésében és kritikájában. Elemzi a polgári kultúra és művészet, az irodalom társadalmi „hontalanságát”. Honnan ez a hontalanság? Először csak a polgári olvasó igényei felől méri le a problémát. Az „érdekesség” iránti igény, az emberi és etikai vonás nélküli irodalom vonzása egy kialakult lélektani igényre utal, arra, hogy az ember keresi a közömbösség narkózisát, menekül maga és a világ elől. Mindez és az ebből jó üzenetet csináló könyvkiadás a komoly irodalom rovására történik. De az érdekesség igénye még maga is csak okozat. A polgári kultúra hanyatlása szoros kapcsolatban van a polgári életforma lényegével, magának az életformának alapvető ellentmondásosságával. Ahogy ez a társadalom egyre inkább elveszíti haladó jellegét, úgy mond le ezzel párhuzamosan hőskorának eszményeiről is. A művészet ezáltal veszti el minden társadalmi konkrétságát, s válik csupán szórakozássá, érdekessé. Alapvetően megváltozott író és társadalom viszonya is. A polgárság hőskorának művészei még bent éltek a korban, aktív résztvevői voltak a társadalom küzdelmeinek, s éppen ezért művészetükben megfogalmazást nyertek mindazok az érzések és gondolatok, amelyek osztályuk belvilágát és tudatát jelentették a társadalmi küzdelmekben. Most azonban a művész, az író teljesen „elidegenedett” — mondja Gaál Gábor — a világtól. A valóság problematikája elől való menekülés visszavitte „a múltba, a

kísérletekbe, az avantgardizmusba, az érzések zűrzavarába, a formákba és formajátékokba". (412. o.)

S az ilyformán problematikussá váló társadalom szférái — egészen az írói tudatig — mostmár egymással kölcsönhatásban termelik újjá a különböző területeken ezt az elidegenedést. Vegyük az irodalom és az újságírás egymásra való kölcsönhatását. Önmagában véve csak hasznos lehet egy ilyen kölcsönös viszony, csiszolódik az újságírás stílusa, színesebbé, irodalmibbá válik, az író viszont közelebb kerülhet a társadalom mindennapi életéhez, a valósághoz. A kapitalizmus világában azonban az történik, hogy a színesebbé, stílusosabbá válás egyúttal az újságírás társadalmi felelősségének a feladását is jelenti, a magazin-kultúra kialakulását, melyre a gondolatnélküliség, az érdekesség-kultusz a jellemző. S Gaál Gábor, utalva a gondolatnélküliséget védő kultúrszociológiai apológiára, jól látja, hogyan válik a modern korra való hivatkozás, belső logikája szerint, a társadalmi-világnézeti összefüggések eltusolójává, minden következményével együtt (és nem álljuk meg, hogy a kritikát ne ajánljuk azoknak a figyelmébe, akik napjainkban hasonló érvekkel utasítanak el minden, a valóság legmélyebb emberi aspektusait visszatükröző realista művészet iránti elméleti és társadalmi igényt): „A kultúra előbb említett szociológusai azonban erre is találnak magyarázatot, és úgy értelmezik, hogy a mai modern európai embert lelkileg és szellemileg a civilizáció üzemre nyűgözi le; se ideje, se energiája nyugodtan olvasni, elmélyülni és gondolkodni.” (414. o.)

*

Ezzel az egyre inkább ellentmondásosabbá váló polgári kultúrával állítja szembe követendő példaként a korvalóságot tükröző realista művészet igényét. Csak a realista művészet képes a gyönyörködésen túl mély, erkölcsi hatást gyakorolni az emberre, képes aktivizálni a jobbat akarás érdekében. S nem marad meg egy, a művészet szempontjából elvont társadalmi tartalom követelményénél. Már a polgári művészet elemzésével kapcsolatban eljut a különböző műfajok — epika, dráma — közvetlen esztétikai problémáihoz, ahhoz, hogy egyrészt hogyan bomlanak fel maguk a művészet objektív formái is éppen a tartalomnélküliség következtében, másrészt pedig milyen kompozíciós problémák jelentkeznek a kor polgári irodalmában. Referálás-e az író feladata, vagy pedig az értelemadás — teszi fel a kérdést. S elutasítja azt a szemléletet, melyen belül

a realizmus csak addig terjed, hogy „az embernek nincs kettőnél több füle”. Egy általa bírált regény és a valóság kapcsolatáról írja: „Értesítést ad le róla, de nem állítja elének, a világ eseményeit szaporítja egy újabb eseménnyel, állapotait egy újabb állapottal, embereit újabb emberekkel, a világ maga azonban, minden művész legrégibb objektuma, megy tovább, elhomályosítva egy újabb tényálladékkal, ahelyett, hogy átvilágította volna a világot egy vízióval.” (396. o.) A kritika mögött az az alapvető tartalmi-formai probléma rejlik, hogy az író megformálta jellemek és a társadalmi összefüggések, a társadalmi helyzetek között hiányzik az összefüggések ábrázolása, a „vízió”, amely a valóság problémáinak emberi mivoltára rávilágít. „Az írók csak a jellemekek törődnek. Nagyon helyes volna, hogy végre már törődjenek a helyzetekkel és azokkal, amik a helyzeteken kívül a jellemekek kialakították.” (397. o.) S hogy itt, a tehetségen túlmenően, alapvető világnézeti problémákról van szó, egy pillanatig sem kétséges számára. Kós Károly Budai Nagy Antal című drámájáról írt kritikája a kompozícióig menően feltárja ezt az összefüggést. Szerinte a történelmi dráma alapvető követelménye, hogy a történelmi és emberi sors fedjék egymást, hogy a hős mint kora mozgalmának megtestesítője lépjen fel, egy szóval, hogy a tényleges történelemből nőjön ki a drámai szituáció. A bírált dráma nagy problémája éppen abban van, hogy egy „modern” és hamis történelemfelfogás alapján eltorzítja a reális összefüggéseket, s a történelmi anyagon elkövetett avatatlan beavatkozás következményeképpen egy „mártíriumra ítélt reformert” buktatnak el a „tűlzók”, s ezért bukik el a mozgalom is. (Meg kell itt jegyezni, hogy ez a kitűnő drámaelemzés több más értékes írásával együtt — ki tudja miért — kimaradt a kötetből.) Éppen ezért a realizmus megköveteli a romantikus művészi tudattal való szakítást, az újfajta valóság-látást.

Kétségtelen, hogy a művészi világnézet és művészi formálás dialektikájának az elemzése elméletének legjelentősebb eredménye. Mindamellett azonban nem ellentmondásmentes ez az elmélet. Bár mennyire is igaz, hogy a művészet embert aktivizáló képességének számonkérését Gaál Gábor összekapcsolja lényeges tartalmi-formai kérdéssel; gyakorlat és művészet, gyakorlat és művész viszonyának az értelmezése nem mentes az egyoldalúságtól, az összefüggések alapvetően helyes megállapításán túl megtalálható nála a két terület — a művészet rovására történő — egybeomlása, a kettő között

meglevő szükségszerű közvetítő mozzanatok kiiktatása. Ezzel tulajdonképpen a harmincas évek elején Brechtnél felmerülő álláspontra helyezkedik művészetértelmezésében. Mert végül is mi az, ami befér az ő realizmuskonceptiójába? A tendencia irodalom. Ezért idézi helyeslőleg Brechtet: „Az ötlet és a formula, illetve a nyelvi átvilágítás azonban Brechtnél nem az érzelmi rezzenések kifejezését szolgálja, hanem kizárólag a tendenciát, s ez a tendencia az aktív progresszió céltudatos harca. Az ötlet és a költői kitalálás felhasználását jelen történeti pillanatban Brecht csak így tartja megengedettnek, s ezzel egyúttal bebizonyítja, hogy a tehetség egyáltalán nem csorbul meg, ha Brechtéhez hasonló felfogás és meggyőződés szolgálatába áll.” (543. o.) S mivel az oktató-nevelő, didaktikus művészet fér csak bele Gaál Gábornak a kor művészeteként értelmezett realizmuskonceptiójába, így a harmincas évek elején az így értett realizmus lényegében hátravonallá lesz nála polgári irodalom és a tendencia-irodalomként értelmezett szocialista művészet között. Ezért kerül az egész polgári művészet differenciálatlanul a naturalizmus és romantika végelei közé. S ezért van az, hogy Thomas Mann — szemben Bálint Györggyel, aki elsőik között ismeri fel Thomas Mann művészetének nagy esztétikai értékeit és munkásságának jelentőségét a népfrempolitika szempontjából is — Gaál Gábornál ebben az időben csupán pejoratív értelemben vett irodalmár és esztéta marad.

Munkásságának ezek azok a pontjai, ahol érintkezés mutatkozik a korabeli mozgalom szektás nézeteivel és illúzióival. Ha a Korunk ez időből való számait lapozgatjuk, többször lehetünk tanúi e szektás szemlélet szélsőséges megnyilatkozásainak, mely Thomas Mannt épp úgy mint a hazai és nyugati polgári értelmiség legjobbjait önkényesen nem egyszer még a fasiszmus-sal is kapcsolatba hozza. Gaál Gábor ez időben szintén osztja és beigazolni látja azt a tételt, hogy a polgári demokrácia mintegy „organikusan” alakul át fasiszmussá, s éppen ezért csak külpolitikai taktikát lát a polgári ideológusok egy részének azon állításában, amely a német és olasz imperializmus elleni harcot mint a demokrácia és a fasiszmus harcát értelmezi. A népfrempolitika szükségességének fel nem ismerése az az elvi alap tehát lényegében, amely miatt kritikái munkássága és irodalomelmélete a potenciálisan benne rejlő, fentebb kifejtett lehetőségeket sokszor nem realizálja, vagy éppen velük szembe tesz elhamarkodott ítéleteket.

*

A munkásmozgalomban teret nyerő népfrempolitikai gondolata mégis elsőik között jelentkezik a kolozsvári Korunk hasábjain. Gaál Gábor kritikai és szerkesztői tevékenységének újabb szakasza kezdődik ezzel a harmincas évek közepétől, amelynek alapvető célkitűzése egyre inkább a demokratikus erők kritikussá válni és ezen erők orgánumává tenni a lapot. Ha nem is ellentmondásmentes ez a folyamat, mégis a történelmi helyzet helyesebb értelmezése új lendületet ad Gaál Gábor tevékenységének. A valóság összefüggéseinek differenciáltabb, konkrétabb megragadása eredményeképpen kritikái is árnyaltabbakká, kiegyensúlyozottabbakká válnak. Ez teszi lehetővé számára, hogy a korabeli magyar irodalom problémáihoz is helyes mértéktartással közelídjék. A népiesekkel kapcsolatos elemzései egyértelműen bizonyítják ezt. Németh László munkásságának elemzésében Németh László életművének számos lényeges vonását felfedi, jelentőségét és problematikusságát egyaránt érintve. Míg a polgári művészet megközelítése realisabbá válik nála, addig a szocialista művészet jelentkezésével kapcsolatban is igényesebbé lesz kritikája. Mindez amellet bizonyít, hogy Gaál Gábor ebben az időben — lényegében egy antifasiszta egységrefront jegyében — már nem tekinti a realizmust a polgári művészet és szocialista művészet közti választóvívnek. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy ne látná, mennyire különbözőek a realizmus lehetőségei a polgári művészetben és a formálódó szocialista művészetben, mennyire korlátozza a lehetőséget az előbbinél, ha az írói világképben, akár csak nagyon elvont formában is, de nem kap helyet a szocializmus perspektívája. Németh László kritikáiban is mint az írói világszemléletből következő problémát elemzi a sokszor az ábrázolás helyét elfoglaló leírást, az esszéizmus jelentkezését, s az így felmerülő szerkezeti-kompozicionális kérdéseket.

Gaál Gábor a népfrempolitika szempontjait érvényesítve húzza meg az új határt az értékes (haladó) és értéktelen (reakciós) művészet között. Ez pedig a humanizmus szempontja. „Azzal az ellenvetéssel élhet valaki, hogy a mai európai élet feltételei között az író nemigen hirdetheti azt, hogy az élet szép. Elismerjük. Íróink abszolút zömétől azonban nem tanulhatunk semmit... Holott annyit legalább tudni akarunk tőlük, hogy az élet szép, miután nem akarunk kétségbeesni, s nem akarunk öngyilkosok lenni. S bármennyire érdekes is formális szempontból egy Joyce, bármilyen éles is a szeme és rafinált a lélektani elemzése — az élet legmélyebb vágyai szempontjából közömbös,

ha nem visszataszító az olyan író, aki azt mondja a sajtóról, hogy az a tej hullája.” (680. o.)

Ez a kötetben megjelent utolsó írása egyúttal árulkodik arról az egyre kritikusabbá váló helyzetről, amelybe Gaál Gábor és a Korunk kerül 1940-ben. Annak a küzdő embernek aggodalma csendül ki utolsó soraiból, akinek eszközei kevésnek bizonyulnak a fasizmus barbár pusztításaival szemben, s aki ekkor kissé talán kétségbeesetten fordul a művészethez, követelve tőle az élet igenlését Beethovent idézve, ki szerint a művész sohasem sir, hanem küzd...

*

Gaál Gábor írásainak e gazdag gyűjteményéért feltétlenül elismerés és dicséret illeti a kötet összeállítóit és a budapesti Irodalmi Könyvkiadót. Írásainak eljuttatása az olvasóközönséghez a szerző személyének, fejlődésének pontosabb megismerését teszi lehetővé. Mégsem hallgathatjuk el befejezésül a válogatás néhány hiányosságát, aránytalanságát. Míg a korai évek anyaga bőségesnek és teljesnek tűnik, ad-

dig a kötet második részéből még egyszer hiányolnunk kell több irodalmi, publicisztikai írást, melyek pedig feltétlenül konkrétabbá és teljesebbé tehetnék volna a kötet alapján a szerzőről kialakítható képet. Említettük már Kós Károly Budai Nagy Antal-drámájáról írott kritikájának kihagyását. Ez annál is inkább sajnálatos, mivel véleményünk szerint kritikái tevékenységének egyik csúcsteljesítményéről van szó, és kihagyása így csak az egész kötet rovására történhetett. Meg kell említenünk még az *Erdélyi-e vagy romániai magyar irodalom?*, a *Balladánk* és *Az irodalom* című írásait, amelyeket szintén nem kaptak helyet a kötetben. Az elmondottak sajnos már a teljesség igényéről való lemondást jelentik gyakorlatilag, hiszen jelentős cikkek maradtak ki.

Természetesen a teljességnek az is korlátot szab, hogy a kötet 1940-ig bezárólag gyűjtötte össze az anyagot. Így Gaál Gábor életművének csak egyik időszakával ismerhet meg bennünket. Éppen ezért érdeklődéssel várjuk a folytatást, a következő kötetet.

Hülvely István

A. I. Ujemov: Dolgok, tulajdonságok, viszonyok¹

Ujemov munkája, mely 1963-ban a Szovjetunióban, 1965-ben az NDK-ban, most pedig nálunk jelent meg, méltán talált széleskörű visszhangra. Ujemov e könyvében olyan általános, a környező világ struktúrájának feltárásában alapvető szerepet játszó fogalmakat vizsgál — a dolgokat, tulajdonságokat és a közöttük levő viszonyokat —, amelyeknek minden tudományban egyforma jelentőségük van. Célját két síkon közelíti meg, s ez egyben könyvének szerkezetét is megszabja. Az első rész *Ontológiai problémák* címmel az említett fogalmak meghatározását és értelmezését, valamint kölcsönös kapcsolataik elemzését tartalmazza.

Elsőnek a *dolog*-fogalommal foglalkozik. Közkeletű, hagyományos felfogása a térbeliség kiemelésén alapuló testszerűséggel azonosítja: eszerint a dolog alaptulajdonsága, hogy mindig meghatározott térfogatot tölt ki a térben, s változása térben és időben egyaránt folytonos változás. A folytonosság megszakadása ugyanis, akár tér- akár időbeli vonatkozásban, megszünteti a dolog egységét. A hagyományos felfogás másik fontos következménye: a dolog részeit (amelyek maguk ismét dolgok lehetnek) úgy kapjuk meg, hogy az elfoglalt

térbeli tartományt egyszerűen felosztjuk. Ez az értelmezés azonban ellentmondásokhoz vezet, így pl. ahhoz, hogy a részecskehullám dualitás folytán kétségtelenül dolgoknak értelmezhető különböző hullámok a tér egy és ugyanazon tartományában lehetnek jelen.

Ujemov rámutat: a fellépő problémának az az okuk, hogy a dolog hagyományos fogalma ellentmondásos. A szokásos tapasztalat hosszú ideig elleplezte, a modern tudományos eredmények viszont felszínre hozták ezt, ami a dolog-fogalom meghatározásának és értelmezésének határozott felülvizsgálását követeli meg.

Ujemov a vázolt típusú ellentmondások elkerülésére a dolog minőségi felfogását állítja előtérbe. Abból a magától értetődő észrevételből indul ki, hogy az (anyagi) dolgok az anyag részeinek tekintendők, majd megvizsgálja, mi módon lehet megkülönböztetni egymástól az anyag egyes részeit. A régi szemlélet szerint erre egyedül a kiterjedés (mint az anyag alapvető attribútuma) alkalmas. A dialektikus materializmus azonban rámutatott arra, hogy a kiterjedés az anyagnak nem egyetlen, sőt nem is a legfontosabb tulajdonsága. Az anyag ugyanis különféle minőségek végtelen sokaságának bizonyul, és — ami nagyon lényeges! — nem redukálható a

¹ Kossuth, 1966. 248 o.

térre. Következésképpen: „az anyag különböző részeit az anyag minőségei számtalan sokaságából vett bármely más ismeretdolog alapján külön lehet választani”. Ujmov — Hegelre hivatkozva — részletesen kifejti, hogy a dolgok közötti határ nemcsak térbeli-mennyiségi, hanem minőségi jellegű is lehet, sőt a minőségi és térbeli határ gyakran nem is esik egybe. Ilyenkor az egyes anyagrészek közötti térbeli határok nem is igazítanak el bennünket a megkülönböztetésnél, a minőségi határok alapján viszont mindig pontos képet alkothatunk a különféle dolgokról, s az említett ellentmondások nem lépnek fel. Ezek az észrevételek segítik hozzá a szerzőt a dolog minőségi felfogásának lényegét kifejező alábbi meghatározásokhoz: „*a dolog minőségek rendszere. A különböző dolgok minőségek különböző rendszerei. Egy és ugyanazon dolog minőségek egy és ugyanazon rendszere.*” Éppúgy amint a hagyományos, a minőségi értelemben felfogott dologról is elmondható, hogy részekből áll. Ezek azonban nem térbeli értelemben vett részek, hanem minőségek rendszerének a részei, s mint ilyenek maguk is minőségek rendszerei, tehát dolgok.

Ezután — módosítva a dolog azonosságának Leibniz-féle elvét — Ujmov tételként mondja ki: „*két dolog azonos, ha minden olyan minőségváltozás, amely egyiküket átalakítja, átalakítja a másikat is.*”

A szerző óv attól az esetleges félreértéstől, hogy a minőségi felfogás a dolgok téren kívüli vizsgálatának igényét jelentené. Vitathatatlan ugyanis, hogy a dolgok időben és térben léteznek. A kérdés nem is ez volt, hanem a következő: vajon a térbeli jellemzők szolgálnak-e egyetlen alapul a dolgoknak a környező valóságtól való elkülönítéséhez.

Miután a dolog fogalmát és minőségi felfogásának lényegét tisztázta, áttér, a tulajdonság-kategória elemzésére. Ez vezet el a dolog fogalmának alapját képező *minőség* meghatározásához. Ujmov megmutatja, hogy a minőség közkeletű meghatározásai (amelyekben elválasztják a tulajdonságoktól) különféle ellentmondásokhoz vezetnek. Szükséges a minőség fogalmának egy olyan általános meghatározása, amelynek alapján összhangban maradunk a dolog minőségi felfogásával, és elkerülhetjük az ellentmondások fellépését. Ehhez a tulajdonság fogalmának a következő definícióján át jutunk el: tulajdonságnak nevezzük azt, ami egy adott osztályhoz tartozó valamennyi dologban közös.

A tulajdonságok két csoportba sorolhatók:

a) azok, amelyek a dolog határai, tehát amelyek valamelyikének megváltozása esetén az adott dolog mássá alakul át; az ilyen tulajdonságokat *lényegeseeknek* szokás nevezni, s mint a meghatározásból kitűnik, ezek a *minőségek*; valamint

b) az összes többi tulajdonságok; ezeket egyszerűen *tulajdonságoknak* nevezzük.

Világos, hogy a minőségnek ez az értelmezése — mely szerint a dolgok határa — teljesen megfelel a dolog minőségi felfogásának. A dolgokat elválasztó egyes minőségek azonban nem feltétlenül specifikumai is a dolgoknak. Egy és ugyanazon minőség különböző dolgok jellegzetessége is lehet, továbbá egy és ugyanazon dolog különböző minőségek sokaságával rendelkezhet, amelyek mindegyike elválasztja őt más dolgoktól. Mivel egy dolog szempontjából a más dolgok végtelen halmazt alkotnak, az adott dolog minőségeinek mennyisége is végtelen.

A minőség természetesen viszonylagos. Ez egyszerűen abból következik, hogy a tulajdonság egyik esete. A szerző részletesen megvilágítja, hogy a minőségek viszonylagosságának elismerése egyáltalán nem csorbítja objektív voltuk elismerését. E kérdés részletesebb tanulmányozása azonban már a viszony kategóriájának elemzéséhez vezet.

A viszonyok vizsgálatának első, s talán legalapvetőbb problémája az objektivitásuk kérdése. Ujmov rámutat: mivel a viszony érzékelig nem észlelhető és általában elvontabb, mint a dolog és tulajdonság, s mivel éppen e kategóriával kapcsolatosak a klasszikus fizikai elképzelésekhez fűződő nehézségek, érthető, hogy a materializmus és idealizmus közötti filozófiai harc fontos ütközőpontja. Ha azonban elismerjük a dolgok objektivitását, ennek egyenes következményeként el kell ismerünk a viszonyok objektivitását is. S ezzel a további vizsgálat számára materialista kiindulópont teremtdött. Innen haladva könnyen megmutatható, hogy tartathatatlannak azok a kísérletek, amelyek a tulajdonság és a viszony kategóriáját a szubjektív idealizmus megalapozására kívánják felhasználni.

A soron következő lépés a viszony kategóriájának meghatározása. Ez a dologfogalom felhasználásával végezhető el: „*viszonynak nevezzük azt, ami dolgot képez adott elemekből*”. Az elemek maguk tulajdonságok vagy más dolgok lehetnek.

Számba véve a fentebbi meghatározásokat kitűnik, hogy a dolog — tulajdonság — viszony kategóriahármas egyes elemeinek definíciói szorosan összefüggenek egymással. Az összefüggés azonban nem azt

jelent, hogy egymásra visszavezethetők, hanem azt, hogy rendszert alkotnak, amelyben az alapvető, a középponti elem a dolog kategóriája. A szerző nyomatékka utal arra, hogy az eddig adott meghatározások ontológiai jellegűek.

A fogalmak definícióját a könyv egyik legérdekesebb fejtegetése követi: a kategóriahármashoz tartozó fogalmak kölcsönös kapcsolatainak elemzése. A dolog, tulajdonság, viszony fogalmak kizárják egymást; ez azonban — mint a szerző megmutatja — korántsem jelenti azt, hogy egymással összeegyeztethetetlenek. Különleges kapcsolataik feltárásához a matematikai és a fizikai elméletek elfajulás-fogalmának kiterjesztése segít hozzá. Miután az elfajulás számos geometriai és fizikai példát mutat be, részletesen (sőt talán néhol kissé szószaporítóan részletesen is) kifejti, hogy a dolog, a tulajdonság és a viszony közül bármely kettő egymás kölcsönösen elfajult esetének tekinthető.

A kategóriák kapcsolatának s különleges átmeneteiknek igen fontos következménye, hogy mindhármukra érvényes a *viszonylagosság*, a *minőségi meghatározottság* és a *dologság* elve. Csupán illusztrációként veszünk szemügyre egyet a lehetséges állítások közül. A dolog viszonylagossága azt jelenti, hogy nem léteznek más dolgokhoz való viszonyokon kívül. A dolog nem szigetelhető el a viszonyoktól, mi több: a viszonyok megváltozása megváltoztatja magát a dolgot is. Ujemov értelmezésében ezek az ismert tételek egyszerűen abból következnek, hogy a dolog tulajdonságokkal (köztük minőségekkel, tehát a dolog határát jelentő tulajdonságokkal) rendelkezik, a tulajdonság pedig a viszony különleges, elfajult esete.

A következőkben kritikai szempontokat felvetve a relativizmus, az attributivizmus és a reizmus irányzatait tárgyalja.

A könyv második részének címe: *Logikai problémák*. A tanulmányozott téma logikai megközelítése azért lehetséges, mert jóformán minden logikai probléma valamilyen módon összefügg a dolog, a tulajdonság és a reláció kategóriájával. Itt az első feladat a dolgok, tulajdonságok, relációk környezetüktől való elkülönítésének vizsgálata. Egészében ez természetesen túlnő a formális logika keretein, s döntő tényezővé válik benne az ember gyakorlati tevékenysége. A formális logika eszközeivel a következő kérdés tanulmányozható: hogyan lehet áttérni egyik kategóriáról a másikra.

Ujemov elsőnek a dolgokról tulajdonságokra történő áttérést vizsgálja meg, ami a hagyományos absztrakció területéhez tartozik. Ezt az absztrakció egy olyan,

újabb típusának elemzése követi, amelynek révén lehetővé válik a tulajdonságokra való áttérés dolgokról és relációkról. Ennek az a lényege, hogy a tulajdonságot nem közvetlenül emeljük ki a dolgok állományából, hanem közvetve, relációk révén. A relációkra való áttérést követően az *interpretáció* (relációkról dolgokra való áttérés), a *konkretizálás* (tulajdonságokról dolgokra való áttérés) és az *izoláció* (dolgokra való áttérés más tárgyokról) kérdéseit veszi sorra logikai aspektusból.

Az *osztályozás problémája* című fejezet a tulajdonságok és relációk különféle osztályozási lehetőségeinek vizsgálatával foglalkozik. Ujemov először azt mutatja meg, hogy lehetséges a tulajdonságok formális osztályozása, amihez intenzitásuk felmérése szolgáltat alapot. Lehetőség nyílik itt mind mennyiségi, mind minőségi szempontok felhasználására. Végrehajtva a tulajdonságok osztályozását, a szerző lineáris, többdimenziós és pontszerű (diszkrét) tulajdonságokat különböztet meg. Érdekes tárgyalás keretében (bőséges példaillusztrációkkal) mutatja meg, hogy a többdimenziós tulajdonságok lineárisakra (mint komponensekre), ez utóbbiak pedig pontszerű tulajdonságokra bonthatók le.

A relációk reflexivitás, szimmetrititás és tranzitivitás kritériumai alapján megvalósítható hagyományos osztályozásának rövid ismertetése után Ujemov megmutatja, hogy új felosztási alapok felhasználásával a hagyományos osztályozáson túlmenő általánosítási lehetőségek nyílnak meg. A relációt mint a tulajdonság különleges esetét ugyanis az intenzitással is jellemzhetjük, ami természetesen azt jelenti, hogy a tulajdonság inmént vázolt osztályozási szempontjai a relációkra is átvihetők.

Ezután — összefüggést keresve a reláció és a minőség között — bevezeti és definiálja a belső és a külső reláció fogalmát: egy reláció belső, ha minőségek alapján állapítható meg, és külső, ha tulajdonságok alapján. A dolog minőségi felfogásából egyenesen következik az a fontos tétel, hogy a belső tulajdonságok intenzitása nem változhat a viszonyban álló objektumok megváltozása nélkül.

Az *ítéletek problémája* c. fejezetben a szerző azt részletezi, hogy a relatív ítéletek logikailag éppoly jogosultak, mint az attributívak. A relatív ítéleteknél a belső, illetve a külső relációkat kifejező belső, illetve külső relatív ítéletekről beszélhetünk. Fontos problémaként veti fel a belső relációk meghatározásának kérdését. Megmutatja, hogy feltárásukra léteznek formális módszerek, amelyek a dimenzióelmélet módszereinek általánosítása alapján dolgozhatók ki.

Az utolsó fejezet *A következtetések problémájával* foglalkozik. Arra a hagyományos kérdésre keres választ, hogy lehet-e következtetéseket levonni relatív ítéletekből azoknak a tulajdonságoknak alapján, amelyekkel az általuk kifejezendő relációk rendelkeznek? Pozitív válasza arra épül, hogy a reális és a formális-logikai relációk között, noha meg kell egymástól különböztetni őket, nincs elvi különbség. Ezt egy részletes tárgyalás követi az analogikus következtetések megbízhatóságáról; itt ismét a dimenzióelmélet módszereinek általánosítása használható.

A könyv befejező része egy igen érdekes problémát vet fel. A projektív geometria, valamint más matematikai és fizikai elméletek példáján ismertette a *dualitás elvét*, rámutat: a fogalmak duális felcserélésének a lehetősége a tudomány legkülönbözőbb területein érvényes, ezért általános logikai törvény megnyilatkozásának kell felfogni, mely a dolog, tulajdonság, viszony kategóriák vonatkozásában is fennáll. A

részletes vizsgálat kideríti, hogy a dolog, tulajdonság és viszony definícióiban két pár duális fogalmat találunk, úgymint a tulajdonság—viszony és a tulajdonság—dolog kategóriapárt. (Ezzel szemben a dolog és a viszony kategóriák nem duálisak.) Mivel e fogalmak definícióiban fennáll az említett kétféle dualitás, természetesen, hogy ez érvényes marad az összes olyan tételekben, amelyek ezekre a definíciókra támaszkodnak.

Ujtemov könyve kétségkívül igen hasznos hozzájárulás a vizsgált kategóriahármas értelmezésének tisztázásához. A fogalmak újszerű megközelítése lehetőséget ad arra, hogy további vizsgálatok kiindulópontja legyen. Különösen a tanulmányozás módszerét kell kiemelni, mely a kategóriák elemzésében általában is gyümölcsözően használható. Elsősorban bizonyos matematikai és matematikai logikai elvek alkalmazása, különösen pedig a nagyfokú szabotosságra törekvés szolgálhat megszívlelendő tanulsággal.

Székely Sándor

Az analízis kora¹

Azt hihetnők, hogy egy néhány íves összeállítás a XX. századi filozófiáról aligha segíthet áttekintést nyújtani abban a dzsungelben, amelyről vaskos kötetek ezrei jelennek és jelennek meg folyamatosan. Morton White kötetében azonban „benne van” a korszak polgári filozófiája. Az áttekintéshez ugyanis semmiképpen sem a részletek sokoldalú analízisére, az egyes irányzatok számtalan — kisebb vagy nagyobb jelentőségű, kisebb vagy nagyobb befolyást gyakorló — képviselőjének, az irányzatok alapvető doktrínáit egymástól eltérő eszközökkel alátámasztani kívánó egyes gondolkodóknak feltérképezésére van szükség. Ezzel nem kívánom tagadni az ilyen jellegű filozófiatörténeti analízisek és kritikák jelentőségét, ha kétséges is az, hogy a filozófiatörténeti kutatás — melynek feladata végül is nem lehet más, mint a filozófia aktuális problémáinak a tisztázását elősegíteni — hatékonyabb lehet másként, mint egy korszak reprezentáns figuráinak elemzésén keresztül. És még e reprezentatív figurák elemzésénél is a részletmomentumokat feltétlenül alá kell rendelniük az összképnek, pontosabban annak a kérdésnek, hogy milyen *funkcióit* tölt be az illető

gondolkodó a korszak filozófiai gondolkodásában. Ennek megértése természetesen lehetetlen az adott rendszer tényleges ismeretének hiányában. Az utóbbi esetben ugyanis — s itt eljehető példaként szolgálhatnak a marxizmus dogmatikus korszakából származó „filozófiatörténetek” és „kritikák” — sohasem egy gondolkodó, egy filozófiai koncepció vagy rendszer funkciójának elemzése és megértése következik be, hanem valamiféle filozófiai skatulyáé, amelyről a priori eldöntöttük, hogy mire szolgál.

Ennél azonban semmivel sem hatékonyabb és hasznosabb az az immanens kritika, amely nem törekszik másra, mint egy filozófia belső ellentmondásainak a kimutatására. Egy filozófia rendszer esetében — ahol a vizsgálat tárgya nem olyan egyszerűen adott, mint a szaktudományoknál — a rendszer megítélése szempontjából alapvetőbb a jelentősége a feltett kérdéseknek, mint a kérdésre adott válaszoknak.

White könyvecskéje azért sikerült munka, mert a század alapvető filozófiai irányzatait kérdésfeltevéseiken, a filozófia funkciójára vonatkozó álláspontjuk ismertetésén keresztül mutatja be az olvasóknak. A dolog persze nem ilyen egyszerű. Ahhoz, hogy a kérdésfeltevést, a filozófia kiindulópontját meghatározó mozzanatot kiemeljük, valamiféle viszonyítási alapra, orientációs bázisra van szükség. S White törek-

¹ The Age of Analysis, 20th Century Philosophers. Selected, with introduction and interpretive commentary by Morton White. A Mentor Book, Published by The New American Library é. n. 253. o.

vése sikerességének az a kulcsa, hogy ilyen orientációs bázisnak — a jelenkor filozófiatörténetészeinek többségétől eltérően — Hegelt, a hegeli rendszert takinti. A legtöbbben, akik a XX. század filozófiai irányzatai között tájékozódást keresnek — a tényeknek megfelelően —, abból indulnak ki, hogy a századforduló befolyásos gondolkodóinak többsége Hegelt „döglött kutyának” tekinti, s lényegében tudomást sem véve a német klasszikus filozófia XIX. századi kibontakozásáról — Kanthoz vagy Hume-hoz nyúlnak vissza (neokantianizmus és a különböző empirista irányzatok). S tagadhatatlan az is, hogy a továbbiakban sem találkozunk — vagy csak elvétve — olyan kísérletekkel, amelyek a Hegelhez való tudatos viszonyulás eredményeként kísérelnék meg a filozófia „megújítását” (a neohégelianizmus minden kétséget kizáróan csak jelentéktelen epizód a XX. század fejlődésében).

White azonban észreveszi, hogy a tudomásul sem vett, rendszerint alapjában félreértett vagy a feledés homályába merült hegeli rendszer a filozófiatörténet szerves része, nem pedig csak valamiféle epizód, amelyet figyelmen kívül lehetne hagyni. Ebben a felismerésben — bármilyen paradox is — nem jelentéktelen szerepet játszik az, hogy White az angolszász filozófiai tradícióhoz kötődik, s a mai filozófiai irányzatok közül — bevallottan — a szcientikus jellegű angol és amerikai filozófiákhoz vonzódik a leginkább. Így egyrésztől nem tulajdonít olyan alapvető jelentőséget a század első évtizedeiben a kontinensen kétségtelenül uralkodó neokantianizmusnak, másrésztől a mai angolszász empirikus irányzatok kialakulásának történetét szemlélve Russellen és Moore-on keresztül beleütközik a múlt század végi angol neohégelianizmusba (Bradley, McTaggart). Márpedig éppen a mai angolszász pozitivizmus esetében tűnhet a leginkább úgy, hogy Hegelt meg lehet kerülni; hiszen ez az az irányzat, amely „stílusát” tekintve a legkevésbé viseli magán a filozófia történetére Hegel által rányomott bélyeget.

Látszólag éppen a filozófiai „stílus” az, melyet White elsősorban szemügyre vesz abból a célból, hogy eligazodjék a különböző irányzatok útvesztőjében. „A filozófiatörténet a huszadik században a sündisznók és a róák története, olyan filozófusok története, akik arra töreksenek, hogy egy nagy dolgot tudjanak, és azoké, akik megelégszenek sok kis dolog, vagy akár egyetlen kis dolog ismeretével.” E mögött a „stílusbeli kérdés” mögött azonban alapvető tartalmi problémák rejlenek: a filozófiai „róák” ugyanis egészen új jelenség a filozófia történetében. S ezáltal

a sündisznó is valami más, mint a klasszikus filozófus. Hegel ugyanis az utolsó, aki a maga „nagy dolgával” a valóság egészének a megragadására törekedett, aki az abszolút szellemben az egész valóságot teszi vizsgálat tárgyává.

A XX. században alapvető változás következett be a filozófia funkcióját illetően. Ugyanis még azok a filozófiák is, amelyek a hegeli stílus örökösei, azok a filozófusok, „akik a világot egy centrális fogalom szemszögéből közelítik meg, mely köré egész attitűdjük és hitük szerveződik”, tudatosan vagy tudattalanul leszűkítik a filozófia kérdésfelvetéseit, kimondva vagy kimondatlanul, de a tudománnyalellentétes nézőpontot és módszert tesznek a filozófiai vizsgálódás kiindulópontjává (ehhez a stílushoz sorolja White Crocét, akinél a történelem és a művészet, Bergson, akinél az idő és az ösztön, Whiteheadet, akinél az élet, a folyamat és az organizmus váltak ilyen „vezető” fogalmakká, továbbá Husserlt és az egzisztencializmust). Ez a „sündisznó” filozófia viszont kétségtelenül többet őrzött meg a klasszikus filozófiára jellemző kérdésfeltevésből: így vagy úgy, de tudatában van annak, hogy minden filozófiai kérdésfelvetés centrumában az ember áll, a filozófiában az emberről van szó.

Ez az, ami a hegeli rendszerben, amely a polgári filozófia klasszikus korszakának összes konzekvenciáit magába sűrítte, visszavonhatatlanul világossá vált, világossá vált még akkor is, ha Hegel „a nemzetgazdaságtan álláspontján” állva a tárgyi világ elidegenedett jellegét azonosította az eldologiasodással, s ezért az elidegenedést megszüntetendő a természeti-dologi valóságot is a szubjektum — azaz a társadalmi ember — misztifikált kivételévé, az abszolút szellemnek a termékévé tette. — Nem követhetjük itt nyomát a hegeli rendszer felbomlásával bekövetkező filozófiai fejlődés bonyolult szálait; White sem teszi ezt meg könyvében. Megelégszik azzal, hogy konfrontálja a XX. század filozófiai irányzatait Hegellel, pusztán csak jelezve azokat a közvetlen összekötő elemeket, amelyek Hegeltől a XX. századig vezetnek.

White ezzel a kiindulóponttal explicitte teszi a XX. század filozófiájában bekövetkezett változást, a filozófia, a klasszikus értelemben felfogott filozófia bomlását. A különböző filozófiai áramlatoknak a hegeli stílushoz való viszonyát közép-pontba helyezve világossá válik ugyanis az, hogy míg a filozófia klasszikus korszakában — ha az egyes rendszerek kérdésfelvetése és módszere különbözött is egymástól — a filozófia tárgya állandó volt, addig a XX. század filozófiája a tárgyat,

a filozófiai vizsgálat objektumát képező valóságot illetően hullik szét irányzatokra. Ez ténylegesen csak akkor jelentkezhet ilyen szembezők módon, ha az alap, a kiindulópont Hegel, nem pedig Kant. A kanti kriticismust megelőző korszakban az emberi praxis — a társadalmiság — vagy a természeti folyamatok átmenet nélküli folytatásaként jelenik meg (filozófiai materializmus), vagy a természeti-vel szemben álló második szubsztancia-ként (dualizmus), e rendszereken belül teoretikus és gyakorlati differenciálatlan egységet képez; Kantnál viszont a tiszta és a gyakorlati ész mereven elkülönül egymástól, hogy azután Hegelnél — igaz, misztifikált formában — dialektikus egységet képezzen. Kantnál azonban a két momentum, bár egymástól elválasztottan, de egymást kiegészítve van jelen a filozófiában, míg a XX. században ezek a mozzanatok külön filozófiai elvvé, különböző irányzatok kiindulópontjává lesznek. Lét-rejönnek egyrészt gyakorlatra orientált, de lényegüket tekintve irracionalista irányzatok, másrészt a teoretikus ész racionalitását védelmező, de a valóságos gyakorlatot a maguk területéről száműző ún. szcientifikus irányzatok. Egy olyan — Kontra épülő — XX. századi filozófiatörténet, amely figyelmen kívül hagyja a Kanttal meginduló klasszikus német filozófiai fejlődést és ennek hegeli betetőzését, szükségyszerűen azt a látszatot kelti, mintha a két mozzanat már Kantnál is csupán esetleges perszonaluniót képezne, nem pedig a hegeli megoldást előkészítő mozzanat lenne.

Nem véletlen, hogy White, akinek a szcientista logikai pozitívizmus iránti rokonszenve éppen annak irracionális és miszticizmus ellenes beállítottságán alapszik, de aki ugyanakkor tudja (vagy inkább csak sejtje?), hogy ez a filozófia-koncepció az „értelmetlen metafizikai kérdések” felszámolásával a filozófia tényleges kérdéseit kívánja kiűzni a filozófiából, a pragmatizmusban keres menedéket. A pragmatizmus ugyanis látszólag felszámolja ezt a szétessettséget. „Ez egy közvetítő mozgalom a filozófiában, mert a valóság totális, metafizikai, szisztematikus szemléletére törekszik, anélkül hogy szeme elől veszítené a tudományos és logikai részleteket, ill. az emberi problémákat” — írja White, James nyomán. Vonzódik White a pragmatizmus-hoz azért is, mert az a filozófiát „aktív erőnek tekinti a civilizációban”. White ugyanis látja, hogy az „analízis” (értve ezen a logikai pozitívizmust, amely a tudomány nyelvének analízisére, valamint a szűkebb értelemben felfogott analitikus irányzatot, amely a köznapi nyelv analízi-

sére specializálta magát), azzal, hogy a „vítás kérdéseket” nem-létezőknek, „nyelvi félreértéseknek” kiáltja ki, semmiképpen sem különbözteti ki ezeket a kérdéseket a világból, az emberi tevékenységből, nem oldotta meg az emberi problémákat.

De vajon megoldja-e ezeket a pragmatizmus? Másképpen megfogalmazva: Megvalósul-e a pragmatizmusban az a filozófiai szintézis, amely arra hivatott, hogy a világ megértésével egyben az ember kezébe adja a világ megváltoztatásának kulcsát is, azaz lehetővé teszi-e azt, hogy az ember megzabolázza a saját világát? Semmiképpen sem. A pragmatizmus szelleme a pozitívista irányzatokéval rokon. S semmiképpen sem véletlen, hogy a pragmatizmus kifejezetten amerikai filozófia. Az amerikai fejlődés — részben a maga tradíciótlanságában — a filozófia vonalán sem kapcsolható közvetlenül az európaihoz. Az amerikai filozófia számára az európai filozófiai fejlődés, a filozófia klasszikus korszaka csak valamiféle ködös háttér; nem annak a kérdéseire kell felelnie. És a múlt század közepétől-végétől kibontakozó amerikai prosperitás szüli a maga saját filozófiáját: a manipuláció filozófiáját. A pragmatizmus számára, ha nem is korlátozza magát bizonyos kérdésekre, szintűgy nem létezik a filozófia kérdése, mint a szcientikus pozitívizmus összes változatai számára. A világot közvetlen adottságként veszi tudomásul, nem is érdeklődve annak „természete” iránt, s magától értetődő természetességgel állítja az emberi tevékenység mindenhatóságát. A sikeresség — minden vonalon — az igazság kritériumává lesz, minthogy látszólag semmi akadály nincsen az emberi tevékenység sikeres kibontakozásának. Szóba sem kerül a világ megváltoztatása, mint-hogy az adott világ az emberi tevékenység sikeres kibontakozásának korlátlan térre-numot látszik nyújtani. — Amerika akkor lép a filozófiai porondra, amikor Európában már nagyon is problematikussá vált a polgári program, amikor éppen a hegeli filozófia bomlásakor világossá válik, hogy a „filozófia megvalósítása” nem történhet meg a burzsoázia „polgári társadalmának” talaján. Ebben az időszakban a polgári gondolkodás, fő irányait tekintve, elszakad a klasszikus értelemben vett filozófiától, nem a filozófia, hanem a tudomány megvalósítására törekszik; magyarul: azzal a hittel fordul a pozitív tudományok felé, hogy annak eredményei alapján minden probléma megoldható. Beköszönt a pozitívizmus korszaka. Ennek az áramlatnak sajátos amerikai megfélelőjeként bontakozik ki ugyanabban az időben az amerikai pragmatizmus. Sajátosságát éppen az teszi érthetővé, hogy az amerikai filo-

zófiai tradíció hiányában nem kell erőfeszítések tennie a filozófiai problémák kiküszöbölésére.

Mindezt azonban White már nem látja. Ez az oka annak, hogy az általa készített összeállítás — mint mondtuk — igen világosan mutatja a XX. századi filozófiai fejlődés sajátosságait, de *semmit sem mond ennek a sajátosságnak az okairól*. White nem tesz kísérletet arra, hogy a XX. századi filozófia szétesettségére bármiféle magyarázatot adjon. Számára mint filozófus számára világos, hogy a filozófiai kérdések kiküszöbölése, az analízis uralma (nem véletlen, hogy kötetének az analízis kora címet adta) veszteség a filozófia számára. De mint valódi amerikai tulajdonképpen maga sem tud mit kezdeni a filozófia klaszikus kérdéseivel. A filozófia funkciójának problémája — ha látja is, hogy a különböző irányzatok megítélésében ez kell hogy legyen az elsődleges szempont — az ő számára sem világos kérdés. Nem látja a filozófia kötöttségét a társadalmi praxishoz; s nem is láthatja, minthogy nincsen reális képe magáról erről a praxistról. Nem vallja ugyan magát kifejezetten pragmatistának, de alapjában véve maga is pragmatista. Azaz számára sem tisztázott kérdés, hogy honnan erednek azok az értékek, melyeknek az emberi tevékenység a megvalósítására törekszik. James azt mondja a pragmatizmusról, hogy számára annak, hogy melyik megállapítás esélyes az igazságra, egyetlen próbája az, „hogy melyik dolgozik jobban a tekintetben, hogy vezessen bennünket, melyik illik jobban az élet minden részére és kapcsolható a legjobban össze a tapasztalat követelményeinek az összességével, anélkül hogy bármit is figyelmen kívül hagyva”. De hova kell hogy vezessen bennünket az igazság? Ezt a kérdést a pragmatizmus nem veti fel. Az értékek — melyeknek transzcendenciáját jogosultán tagadja — valamiképpen adottak a számára az adott valóság közvetlen kérdésfeltevéseinek formájában. Nem ütött be bele abba a problémába, amelyet a

lét és a kellés problémájaként jelöl meg a filozófiatörténet.

Pedig e körül a probléma körül fordul meg a XX. század polgári filozófiája. Ezért érthető meg Hegelből kiindulva. A „rókák” a létet kutatják, metafizikaként utasítva el *minden* fajta értéket és célkitűzést. A „sündisznók” begubóznak célkitűzéseik világába, amelyeket semmiképpen sem képesek — sem eredetüket, sem megvalósíthatóságukat tekintve — kapcsolatba hozni a lét sivar „racionalitásával”. A XX. század első évtizedeiben — a pozitívizmus évtizedes uralma után — éppen azért bukkannak elő ismét ezek a „sündisznó”-filozófiák, mert kiderült, hogy az adott egyre sokoldalúbb és mélyebb feltárását megvalósítani képes tudomány nem valósítja meg az értékeket (különösen az első világháború teszi ezt világossá). Ez a magyarázata annak, hogy az analízis kora csak a szakfilozófia számára az analízis kora. Az „utcára” a sündisznók elképzelései kerülnek. (Más kérdés az, hogy az ilyen rendszerek egynémelyike végső soron éppúgy elfogadja az adottat.) És ez a magyarázata annak, hogy napjainkban egyre szélesebben terjed és hat a marxizmus. Hiszen a marxizmusnak a maga dialektikus módszerével éppen ezt a kérdést sikerült megoldania: az eszmények levezetését a létezőből és a lét átalakításának, megváltoztatásának mikéntjét az eszmény alapján.

White tudomásul veszi a marxizmust. A bevezetőben, ahol a XX. század filozófiájának Hegelhez való kapcsolatát vizsgálja, szól a marxizmusról is mint a hegeli rendszerből kinövő filozófiák egyikéről. Egyben azonban a marxizmust XIX. századi filozófiává teszi, XX. századi léte elkerüli figyelmét. Igaz, a marxizmus filozófiai vonalon bizonyára nem produkált annyit, amennyit produkálhatott volna. De annak, hogy White nem vesz tudomást róla mint XX. századi filozófiáról, nem ez az oka. Azt nem érti meg, hogy a marxizmus a filozófia XX. századi szétesésének a „megoldása”.
Vajda Mihály

Filozófiai bibliográfia

(A magyarországi könyvtárak új szerzeményei 1966 első félévében)¹

I. Összefoglaló művek, enciklopédiák, kézikönyvek, lexikonok, szótárak, bibliográfiák

- Afnan, S. M.*: Philosophical terminology in Arabic and Persian. Leiden. Brill. 1964. 124 p. B 2
- Ballestrem, K. G.*: Russian philosophical terminology. Dordrecht. Reidel. 1964. 117 p. (Sovietica.) B 1
- Bastide, G.*: Bibliographie française. Établie à l'intention des lecteurs étrangers. Morale et philosophie politique. Paris. Impr. Maisonneuve. 1961. 91 p. P 1
- Bibliographie der sowjetischen Philosophie*. — Bibliography of Soviet philosophy. Dordrecht. Reidel. 1963–1964. 2 db. Bd. 4. Ergänzungen. — Supplement. 1947–1960. — Bd. 5. Register. — Indices. 1947–1960. (Sovietica.) B 3
- Dictionnaire des philosophes*. Paris. 1962. 383 p. (Dictionnaire Seghers 8.) B 14, D 1
- Dictionnaire rationaliste*. Red. E. Kahane etc. Paris. Éd. de l'Union Rationaliste. 1964. 10, 503 p. B 2
- Filozofszkaja enciklopedija*. Red. F. V. Konsztantinov. Tom 3. Kommunizm — Nauka. Moszkva. Szov. Enciklopedija. 1964. 584 p. (Enciklopedii, szlovári, szpravocsniki.) B 2, B 7, B 12, D 1
- Filozofszkij szlovar'*. Moszkva. Izdat. Polit. Lit. 1963. 544 p. B 828
- Huisman, D.*: L'art de la dissertation philosophique. 5. éd., rev. et augm. Paris. Éd. d'Enseignement Supérieur. 1965. 349 p. B 2
- Julia, D.*: Dictionnaire de la philosophie. Paris. Librairie Larousse. 1964. 319 p. (Les dictionnaires de l'homme du XX. siècle.) B 2
- Klaus, G. — Buhr, M.*: Philosophisches Wörterbuch. 2. durchges. Aufl. Leipzig. Bibliogr. Inst. 1965. XVI, 634 p. B 2, B 7, B 30, B 301, E 1
- Materialismul dialectic si stiintele contemporane ale naturii*. Indicator bibliografic selectiv, 1945–1960. Red. M. Ciurdariu etc. București. Acad. RPR. 1963. II, 299 p. B 8
- Schmidt, H.*: Philosophisches Wörterbuch. 17. durchges. Aufl. Stuttgart. 1965. VII, 676 p. (Kröners Taschenausgabe 13.) D 1, Sz 1
- (Slosiar, D.)*: Bibliografia filozofie. Martin. Matica Slovenská. 1964. 114 p. (Bibliografické informácie, supisy, prehľady zoznamy. C. 32.) B 2

II. Dialektikus és történelmi materializmus

- Afanasz'ev, V. G.*: Osnovü filozofszkikh znaniy. Populjarnüj ucsebnik. 3. dor. i dop. izd. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 414 p. B 14
- Althusser, L.*: Pour Marx. Paris. Maspero. 1965. 258 p. (Théorie 1.) B 36
- Apostol, P.*: Inconsistenta argumentarii idealist-subjective. Cluj. Ed. Științifică. 1965. 217 p. B 2
- Bamert, P.*: Die Herausforderung an Ost und West. Dialektischer Materialismus, oder dialektischer Christenglaube. Bern. Haupt. 1964. 268 p. B 2
- Blakeley, Th. J.*: Soviet philosophy. A general introduction to contemporary Soviet thought. Dordrecht. Reidel. 1964. VI, 82 p. (Sovietica.) B 2
- Bollhagen, P.*: Einführung in den historischen Materialismus. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1962. 186 p. (Taschenbuchreihe „Unser Weltbild“. Bd. 26.) B 11
- Cembala, R.*: Práce a kultura. K dialektice objektivních a subjektivních stránek vyvoje společnosti. Praha. ČSAV. 1965. 226 p. Orosz kiv. B 3
- La conception marxiste de l'homme*. Par [Ja. Roginszkij] I. Roguinski, [A. J. Lurija] A. Louria etc. Paris. Nouvelle Critique. 1965. 189 p. B 8
- Csesznokov, D. I.*: Isztoriceszkij materializm. 2. dorabot. izd. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 527 p. B 2, B 14
- Dialectica marxista si stiintele moderne*. București. Ed. Politică. 1962–1963. 2 db. Vol. 3. — Vol. 4. Probleme filozofice si sociale ale ciberneticii. B 2
- Dialektika — teoriya poznanija*. Isztoriko-filozofszkie ocserki. Red. B. M. Kedrov. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 364 p. B 1, B 14, D 1, P 1/1
- Dialektika — teoriya poznanija*. Lenin ob élementah dialektiki. Red. B. M. Kedrov. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 511 p. B 2, B 3, Sz 1
- Dialektika — teoriya poznanija*. Problemü naucsnoego metoda. Avtorü: I. D. Andreev, I. G. Geraszimov etc. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 501 p. B 2
- Dietzgen, J.*: Schriften in drei Bänden. Bd. 3. Streifzüge eines Sozialisten in das Gebiet der Erkenntnistheorie. Das Akquisit der Philosophie. Aus dem Briefwechsel u. a. Berlin. Akad. Verl. 1965. VIII, 523 p. B 2, B 3, B 12, B 36, Sz 1
- Einführung in die Philosophie*. Hrsg. E. Albrecht. Greifswald. Univ. 1964. 2 db.

¹ A kódjelek feloldását lásd a bibliográfia végén.

- T. 1. Philosophie und Einzelwissenschaften. — T. 2. Kritik der bürgerlichen Philosophie und Soziologie der Gegenwart. B 2, D 1, P 1
- El'meev, V. Ja.: Kommunizm i razvitie cseloveka kak proizvoditel'noj szilü obscesztva. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1964. 314 p. B 10, B 12
- Fataliev, [H.] Kh.: Le matérialisme dialectique et les sciences de la nature. Moszkva. Éd. du Progrès. 1962. 212 p. G 1
- Fetscher, I.: Der Marxismus. Seine Geschichte in Dokumenten. Bd. 3. Politik. München. 1965. 534 p. (Sammlung Piper.) B 2
- Filozofické problémy súčasnej biológie. Zost. E. Filová. Bratislava. SVPL. 1964/1965. 231, 2 p. B 2
- Filosofija. Red. V. P. Rozsin. Leningrad. Izdat. Univ. 1965. 230 p. (Ucsenüe zapiszki kafedr obscesztvennüh nauk vuzov g. Leningrada 6.) B 7
- Filosofszkie problemü fiziki élementarnüh csasztic. Red. I. V. Kuznecov etc. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 381, 2 p. B 2
- Filosofszkie voproszú szovremennoj fiziki. Materialü Reszpublikanszkogo Szovescsanija po Filosofszkim Voproszam Fiziki Élementarnüh Csasztic i Polej... Kiev, 20—22 dekabnja 1962. Red. I. Z. Stokalo etc. Kiev. Naukova Dumka. 1964. 325 p. D 1
- Formal'naja logika i metodologija nauki. Red. P. V. Tavanec. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 299 p. B 2
- Formirovanie kommunisticseszküh obscesztvennüh otnosenij. Red. P. V. Presznjakov. Alma-Ata. Kazgosizdat. 1964. 262 p. Sz 1
- Francov, G. P.: Isztoricseszkie puti szocial'noj müszli. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 557 p. B 10, B 12
- Garaudy, R.: Gott ist tot. Eine Studie über Hegel. Anh.: Ein Brief von Jean Wahl and Roger Garaudy zu dessen Studie über Hegel »Gott ist tot«. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 479 p. B 14, Sz 1
- Goldmann, L.: Dijalektička istraživanja. Sarajevo. Veselin Masleša. 1962. 394 p. (Biblioteka logos.) B 11
- The great debate. Selected writings on problems of Marxism—Leninism today. New Delhi. People's Publ. House. 1963. VIII, 408 p. B 12
- Guest, D.: Lectures on Marxist philosophy. New ed. First published under the title „A textbook of dialectical materialism”. London. Lawrence and Wishart. 1963. 90 p. B 2
- Guillaumaud, J.: Cybernetique et matérialisme dialectique. Paris. Éd. Sociales. 1965. 264 p. (Petite encyclopédie marxiste. Bd. 5—6.) B 2, B 8, B 10
- Hanna, Zs.: Sumiha v filosofii. Moszkva. Izdat. Progreszsz. 1965. 183 p. B 36
- Havemann, R.: Dialektik ohne Dogma? Naturwissenschaft und Weltanschauung. Reinbek b. Hamburg. Rowohlt. 1964. 168 p. B 11
- Händel, A.: Wahrheit — ein Problem? Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. 133 p. (Taschenbuchreihe „Unser Weltbild”. Bd. 28.) B 11
- Hermach, J.: Filosofie a rizeni. Nekolik zakladnich problemu rizeni vyvoje socialismu. Praha. SNPL. 1965. 177 p. B 2
- Hrušovský, I.: Problemy, portréty, retrospektivy. Bratislava. SAV. 1965. 209 p. Német kiv. B 3
- Hörz, H.: Materie und Bewusstsein. Untersuchung philosophischer Kategorien unter bes. Berücks. d. Naturwissenschaften. Berlin. Dietz. 1965. 133 p. M 1
- Hörz, H.: Atome, Kausalität, Quantensprünge. Quantentheorie — philosophisch betrachtet. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. VI, 249 p. D 1
- (Jahot) Yakhot, O.: What is dialectical materialism. Moscow. Progress Publ. 1965. 222 p. B 12
- (Jahot) Yajot, O.: Qué es el materialismo dialectico. Moscou. Ed. Progreso. 1965. 243 p. B 12
- Jakovlev, M. V.: Marksizim i szovremen-naja burzsuaznaja isztorija filosofii. Kritika fal'szifikacii isztorii filosofii v zapadnogermanszkaj filosofszkaj literature. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1964. 349 p. B 301
- Jugaj, G. A.: Dialektika csaszti i celogo. Alma-Ata. Izdat. Nauka. 1964. 172 p. B 2, B 11, B 14, B 36
- Kanapa (J.) Zs.: Szocial'naja doktrina cerkvi i marksizim. Moszkva. Izdat. Progreszsz. 1964. 414 p. Sz 1
- Kannegiesser, K.: Raum, Zeit, Unendlichkeit. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. 137 p. (Taschenbuchreihe „Unser Weltbild”. Bd. 39.) B 11
- Klaus, G.: Kybernetik in philosophischer Sicht. Berlin. Dietz. 1965. 553 p. B 301
- Klaus, G.: Kybernetik und Gesellschaft. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. XIV, 358 p. B 12
- (Klaus) Klausz, G.: Kibernetika i filosofija. Moszkva. Izdat. Il. 1963. 529 p. D 1
- Kedrov, B. M.: Kak izucsat' knigu V. I. Lenina „Materializm i empiriokriticizm”. 2. izd. Moszkva. Politizdat. 1965. 199 p. B 10, B 14
- [Konsztantinov] Konstantinov, F. — Kelle, V. [Zs.]: Historical materialism — the marxist sociology. Moscow. Pr. Novosti.

- Agency Publ. House. 1965. 39 p. B 10, B 12
- [Konsztantinov] Konstantinov, F. [V.]—Kelle, V. [Zs.]: Le matérialisme historique, sociologie marxiste. Moskva. Ed. de l'Agence de Pr. Novosti. 1965. 35 p. P 1/1
- Korch, H.: Das Problem der Kausalität. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 271 p. B 2, D 1
- Korch, H.: Über die Beziehungen zwischen Philosophie und Naturwissenschaft. Leipzig. Barth. 1965. 28 p. (Leipziger Universitätsreden. N. F. H. 28.) D 1, P 1
- Korsch, K.: Karl Marx. Reissued. New York. Russell and Russell. 1963. 247 p. B 10
- Korsch, K.: Marxisme et philosophie. Paris Les Ed. de Minuit. 1964. 187 p. (Arguments 24.) B 318
- Kundt, U.—Wenzlaff, D.: Bewegung und Widerspruch. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1962. 88 p. (Taschenbuchreihe „Unser Weltbild“. Bd. 20.) B 11
- Kuz'min, V. F.: Filozofszkaja kategorija szoznanija i szovremennaja nauka. Karel'szkoj ASZSZR, Vüzsaja Skola. 1964. 130 p. B 11, B 36
- Kuz'minov, G. A.: Csuvsztvénnoe i logicseszkoé v poznanii mikromira. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 119 p. B 36
- Labriola, A.: La concezione materialistica della storia. Bari. 1965. LXVII, 365 p. (Universale Laterza. 9.) B 3
- Lefebvre, H.: Métaphilosophie. Prologomènes. Paris. Éd. de Minuit. 1965. 333 p. (Arguments 26.) B 3
- Leković, D.: La theorie marxiste de l'aliénation. Beograd. Inst. za Izučavanje Radničkog Pokreta. 1964. 299 p. B 301
- Mal'cev, V. I.: Ocserk po dialekticeszkoj logike. Moskva. Univ. 1964. 187 p. B 2
- Maneev, A. K.: Predmet formal'noj logiki i dialektika. Minszk. Nauka i Tehnika. 1964. 205 p. B 2
- Markszisiztszko—leninszkaja filozofija. Ucebnoe poszobie. Red. V. P. Rozsin. etc. Moskva. Politizdat. 1964. 543 p. B 14, P 1/1
- Markszisiztszko—leninszkaja filozofija. i Ucebnoe poszobie dlja szovetszko-partijnüh skol. Podgot. D. I. Danilenko etc. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 277 p. B 14
- Markszisiztszko—leninszkaja filozofija i szociologija v SZSZSZR i evropejszkih szocialiszticeszskih sztran. Isztoriko-filozofszkie ocserki. Red. M. T. Iovsuk. Moskva. Izdat. Nauka. 1965. 549 p. B 1, B 3, B 9, B 10, B 36, P 1/1, Sz 1
- Materialism dialectic. Ed. T. Bugnariu. Bucureşti. Ed. Politică. 1964. 534 p. B 12.
- Metodiceszkie szovetü po filozofii. Red. V. I. Razin. Moskva. Politizdat. 1965. 304 p. B 14
- Molodcov, V. Sz.: Vozniknovenie dialekticeszskogo i isztoriceszskogo materializma — revoljucija v filozofii. Moskva. Univ. 1965. 76 p. B 2
- Mori, K.: Filozofija trudjaszsihszja. Moskva. Izdat. Nauka. 1965. 180 p. B 14
- Naucsnüj kommunizm. Red. V. A. Karpusin etc. Moskva. Politizdat. 1965. 397 p. B 9, B 14
- Nekotorie voproszü marksizsztszko—leninszkoj filozofii. Red. Ju. F. Buhalov. Harkov. Univ. 1964. 146 p. B 3
- Novik, I. B.: O modelirovanii szlozsnüh szisstem. Filozofszkij ocserk. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 334 p. Sz 1
- [Ojzerman] Oiserman, T. I.: Die Entfremdung als historische Kategorie. Berlin. Dietz. 1965. 136 p. B 2, B 10, B 14
- Osnovi marksistické filozofije. Beograd. Izdat. Rad. 1962. 365 p. (Politička škola.) B 11
- Osnovü marksizsztszkoj filozofii. Uceb-nik. Podgot. F. V. Konsztantinov. 2. izd. Moskva. Politizdat. 1964. 670 p. B 7
- O'szuscsnoszti zszizni. Red. G. M. Frank etc. Moskva. Izdat. Nauka. 1964. 350 p. B2
- Pavlov, T. D.: Informacija, otrazsenie, tvorcsesztvó. Szofija. BAN. 1965. 88 p. B 2
- Philosophie in Meinungsstreit. Beitrag zur Auseinandersetzung mit dogmatischen und revisionistischen Entstellungen des Marxismus—Leninismus. Red. G. Gruse etc. Berlin. Dietz. 1965. 250 p. B 2, B 10, Sz 1
- Planty-Bonjour, G.: Les catégories du matérialisme dialectique. L'ontologie soviétique contemporaine. Dordrecht. Reidel. 1965. VI, 206 p. (Sovietica.) B 2
- Problema vozmoznoszti i dejsztvitel'noszti. Red. B. A. Csagin. Leningrad. Izdat. Nauka. 1964. 277 p. D 1
- Problemi na zakonite i kategoriite na dialektika i logikata. Red. A. Bönkov etc. Szofija. BAN. 1965. 361 p. B 2
- Problemü marksizsztszko—leninszkoj filozofii. Sztat'i vengerszküh avtorov. Red. M. T. Iovsuk. Moskva. Izdat. Progressz. 1965. 442 p. B 1
- Protiv szovremennüh burzsuaznüh fal'szifikatorov marksizsztszko—leninszkoj filozofii. Red. M. T. Iovsuk etc. Moskva. Izdat. Nauka. 1964. 246 p. P 1/1
- Raszprosztzranenie idej marksizsztszkoj filozofii v Evrope (konec XIX — nacsala XX vekov). Leningrad. Univ. 1964. 186 p. B 877
- Schaff, A.: Marx oder Sartre? Versuch einer Philosophie des Menschen. Wien etc.

- Europa Verl. 1964. 176 p. (Europäische Perspektiven.) B 2, B 877
- Schmidt, A.*: Der Begriff der Natur in der Lehre von Marx. Frankfurt a. M. Europäische Verl. 1962. 182 p. (Frankfurter Beiträge zur Soziologie. Bd. 11.) B 11
- Schuffenhauer, W.*: Feuerbach und der junge Marx. Zur Entstehungsgeschichte der marxistischen Weltanschauung. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 231 p. B 2, B 3, B 10, B 12
- Sebag, L.*: Marxisme et structuralisme. Paris. Payot. 1964. 231, 2 p. (Bibliothèque scientifique. Collection science de l'homme.) B 2
- Septulin, A. P.*: Dialekticeszkij materializm. Učebnik. Moskva. Vűszsaja Skola. 1965. 304 p. B 14, Sz 1
- Szemov, M. I.*: Pricini za osztatöcite ot burzsoaznija moral v naseto obstesztvo. Szofija. Nauka i Izkusztvo. 1965. 234, 2 p. B 2
- Szpirkin, A. G.*: Kursz marksizsitzskoj filosofii. Moskva. Szocëkgiz. 1963. 502 p. P 1
- Verbín, A.—Furman, A. [E.]*: Mesztio isztorieszkogo materializma v sziszteme nauk. Moskva. Univ. 1965. 189 p. D 1
- Veszlovskij, V. N.*: Filozofsizkoe značsenie zakonov szohranenija materii i dvizsenija. Moskva. Izdat. Müszl'. 1964. 142 p. B 2
- Vszlobokov, A. D.*: O dialektike proceszsza poznania prirodü i kibernetika. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 203 p. B 2, B 9, B 10, B 11, B 12, B 14, B 36, Sz 1
- Volovik, L. A.—Drozdova, E. M.*: Isztina v marksizsitzskoj i domarkszovoj filosofii. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 222 p. B 2, B 12, B 14, B 36, P 1/1
- Vosztrikov, A. V.*: Teorija poznania dialekticeszkogo materializma. Moskva. Izdat. Müszl'. 1965. 382 p. B 2, B 11, B 12, B 14, B 36, P 1/1
- Weinberger, O.*: Der Relativisierungsgrundsatz und der Reduktionsgrundsatz: zwei Prinzipien des dialektischen Denkens. Eine logisch-methodologische Studie. Praha. 1965. 54 p. (Rozpravy ČSAV. Rada splecenskyh věd. Roč. 75. Ses. 5.) Čseh kiv. P 1
- [*Wessel, H.*] *Veszszel, G.*: Viruszü — csudo — protivorecsija. Polemiceszskaja rabota po filozofsizskim problemam szovremennoj biologii. Moskva. Izdat. Prog-reszsz. 1965. 272 p. B 14
- Wetter, G. A. S. J.—Leonhard, W.*: Sowjetideologie heute. Bd. 1. Dialektischer und historischer Materialismus. Frankfurt a. M. 1965. 339 p. (Fischer Bücherei. Bücher des Wissens. Bd. 460.) B 2
- Wittich, D.*: Praxis, Erkenntnis, Wissenschaft. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 168 p. (Taschenbuchreihe „Unser Weltbild“ 41.) B 2, B 3, B 11, Sz 1
- Základní teoretické otázky vystavby socialismu a komunismu ve svetle vysledku spolecenskyh věd. Materialy Konference o Teoretických Problemech Vystavby Socialismu a Komunismu, konané v Liblicích ve dnech 26. az 29. dubna 1961. Usporad. J. Houska. Praha. ČSAV. 1962. 745 p. B 2*
- Zitte, V.*: Georg Lukacs' marxism. Alienation, dialectics, revolution. A study in utopia and ideology. The Hague. Nijhoff. 1964. XV, 305 p. B 8

III. A filozófitörténet klasszikusai

- [*Alanus ab Insulis*] *Alain de Lille*: Textes inédits, avec une introduction sur sa vie et ses oeuvres. Paris. Vrin. 1965. 382 p. (Études de philosophie médiévale 52.) B 2
- Aristoteles*: Ars rhetorica. Oxonii. Typ. Clarendon. 1964. XIII, 206 p. (Scriptorum classicorum bibliotheca Oxoniensis 10.) D 1
- Aristoteles*: Categoriae et liber de interpretatione. Oxonii. Typ. Clarendon. 1961. XXIV, 96 p. (Scriptorum classicorum bibliotheca Oxoniensis 11.) D 1
- Aristoteles*: Fragmenta selecta. Recogn. ... et adnotatione instruxit W. D. Ross. Oxonii. Typ. Clarendon. 1964. X, 160 p. (Scriptorum classicorum bibliotheca Oxoniensis 15.) D 1
- [*Aristoteles*] *Aristote*: Histoire des animaux. Tom. 1. Livres 1—4. Paris. Les Belles Lettres. 1964. LV, 181 p. (Collection des Universités de France.) Görög szöv. is. B 3
- Aristoteles*: Metaphysica. Oxonii. Typ. Clarendon. 1963. XXII, 312 p. (Scriptorum classicorum bibliotheca Oxoniensis 9.) D 1
- Aristoteles*: Politica. Recogn. ... et adnotatione critica instruxit W. D. Ross. Oxonii. Typ. Clarendon. 1964. X, 282 p. (Scriptorum classicorum bibliotheca Oxoniensis 14.) D 1
- Aristoteles*: Werke in deutscher Übersetzung. Bd. 7. Eudemische Ethik. Berlin. Akad. Verl. 1962. 504 p. P 10
- Aristoteles*: Werke in deutscher Übersetzung. Bd. 18. Opuscula. T. 1. Berlin. Akad. Verl. 1965. 141 p. B 36
- Arnauld, A.—Nicole, P.*: La logique ou l'art de penser, contenant, outre les règles communes, plusieurs observations nouvelles, propres à former le jugement.

- Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 429 p. (Le mouvement des idées au XVII. siècle 3.) B 3
- Augustinus, Sanctus*: Opera. Sect. 6. P. 6. De doctrina Christiana libri quattuor. Vindobonae. Hoelder-Pichler-Tempsky. 1963. XXIX, 205 p. (Corpus scriptorum ecclesiasticorum Latinorum 80.) B 3
- Bayle, P.*: Oeuvres diverses. Vol. 2. Hildesheim. Olms. 1965. XVI, 902 p. B 3
- Bergson, H.*: Oeuvres. Essai sur les données immédiates de la conscience. — Matière et mémoire. — Le rire. — L'évolution. créatrice. — L'énergie spirituelle — Les deux sources de la morale et de la religion. — La pensée et le mouvant. 2. ed. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. XXX, 1602 p. D 1
- Bergstraesser, A.*—*Oberndörfer, D.*: Klassiker der Staatsphilosophie. Ausgewählte Texte. Stuttgart. Koehler. 1962. XXVI, 348 p. B 2/1
- Boetius de Dacia*: Tractatus de aeternitate mundi. 2. ed. auctoritate quinque codicum manu scriptorum rev. et emend. Ed. G. Sajó. Berlin. De Gruyter. 1964. 70 p. (Quellen und Studien zur Geschichte der Philosophie 4.) D 1
- Burke, E.*: Reflections on the revolution in France. — Paine, Th.: The rights of man. Garden City, N. Y. Doubleday. 1961. 515 p. (Dolphin books. C. 246.) Sz 1
- Cusanus, Nicolaus*: Opera omnia. Vol. 14. De concordantia catholica. Liber 2. Hamburgi. Meiner. 1965. 93—307. p. B 3
- Cusanus, Nicolaus*: De docta ignorantia. Die belehrte Unwissenheit. Buch. 1. Berlin. Akad. Verl. 1964. XII, 144 p. (Philosophische Studentexte.) Német szöv. is. B 2
- Descartes, R.*: Die Prinzipien der Philosophie. Mit Anh.: Bemerkungen — — über ein gewisses in der Niederlanden gegen Ende 1647 gedrucktes Programm. Berlin. Akad. Verl. 1964. 310 p. (Philosophische Studentexte.) B 11, Sz 1
- Descartes, R.*: Oeuvres de — —. Tom 9. Principes. P. 2. Nouv. ed. Paris. Vrin. 1964. XX, 360 p. B 3
- Diderot, D.*: Correspondance. Tom. 12. Janvier 1772 — Juin 1773. Paris. Les Éd. de Minuit. 1965. 279 p. B 3
- Diderot, D.*: Éléments de physiologie. Éd. critique. Diss. Paris. Didier. 1964. LXXXI, 387 p. B 3
- Eckhart, Meister*: Der Morgenstern. Berlin. Union Verl. 1964. 212 p. D 1
- [*Epiktetos*] *Epiktete*: Entretiens. Livre 4. Paris. Les Belles Lettres. 1965. VI, 95 p. (Collection des universités de France.) B 3
- Erasmus, Desiderius Rotterdamus*: Erasmus and Cambridge. The Cambridge letters of Erasmus. Toronto. Univ. Pr. 1963. X, 233 p. B 2
- Feuerbach, L.*: Sämtliche Werke. Bd. 12—13. Ergänzungsbd. 2—3. Ausgewählte Briefe von und an — —. Neu hrsg. u. erw. Ausg. Stuttgart. Frommann. 1964. B 3
- Gabriel, Solomon Ibn (Avicenna)*: The fountain of life. Spec. abridged ed. New York. Philosophical Libr. 1962. 133 p. B 36
- [*Goethe, J. W.*] *Gete, I. V.*: Izbrannüie filozofszkie proizvedenija. Moskva. Izdat. Nauka. 1964. 519 p. P 1/1
- [*Gulielmus de Conchis*] *Guillaume de Conches*: Glossae super Platonem. Texte critique. Paris. Vrin. 1965. 358 p. (Textes philosophiques du moyen âge 13.) B 2
- Hegel, G. W. F.*: Ästhetik. Nach der zweiten Ausgabe Heinrich Gustav Hothos (1842) redigiert und mit einem ausführlichen Register versehen von Friedrich Bassenge. 2. durchges. Aufl. Bd. 1—2. Berlin—Weimar. Aufbau Verl. 1965. 2 db. B 2, B 14, Sz 1
- Hegel, G. W. F.*: Fenomenologia spiritului. București. Acad. RPR. 1965. 406 p. B 2
- Hegel, G. W. F.*: Phänomenologie des Geistes. Nach dem Texte der Originalausgabe. Berlin. Akad. Verl. 1964. 598 p. (Philosophische Studentexte.) D 1
- Heisterhuis, F.*: Lettre sur l'homme et ses rapports avec le commentaire inédit de Diderot. Texte établi, présenté et annoté par G. May. New Haven—Paris. Yale Univ. Pr., Pr. Univ. de France. 1964. VII, 521 p. (Yale Romanic studies, Ser. 2. 12.) B 36
- Herder, J. G.*: Ausgewählte Werke in Einzelausgaben. Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit. Bd. 1—2. Berlin—Weimar. Aufbau Verl. 1965. 678 p. Sz 1, B 10
- Hobbes, Th.*: Leviathan. London. Collins. 1962. 409 p. (The Fontana library. Philosophy. 76.) B 2, B 14
- Hume, D.*: Eine Untersuchung über den menschlichen Verstand. Berlin. Akad. Verl. 1965. XLI, 223 p. (Philosophische Studentexte.) B 11, B 2
- Husserl, E.*: Philosophie als strenge Wissenschaft. Frankfurt a. M. Klostermann. 1965. 107 p. (Quellen der Philosophie 1.) B 2
- Kant, I.*: Szocsinenija v seszti tomah. Tom 3. Moskva. AN SZSZSZR. 1964. 798 p. (Filozofszkoe naszledie.) B 3
- Kant, I.*: Szocsinenija v seszti tomah. Tom 4. Cs. 1. Moskva. Izdat. Mysl'. 1965. 544 p. (Filozofszkoe naszledie.) B 14
- La Mettrie, J. O. de*: Der Mensch eine Maschine. Leipzig. Reclam Verl. 1965.

- 173 p. (Universal Bibliothek 110.) B 14, B 30
- Lenin, V. I.*: Filozofszkie tetradi. Moskva, Politizdat. 1965. XXII, 752 p. B 10
- Le Roy, G.*: Pascal, savant et croyant. 2. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 98 p. (Initiation philosophique 28.) B 2
- Lipsius, J.*: Von der Beständigkeit. Faksimiledruck der deutschen Übersetzung des Andreas Virritius, nach der 2. Aufl. von c. 1601, mit den wichtigsten Lesarten der 1. Aufl. von 1599. Stuttgart. 1965. 152 lev. 31 p. (Sammlung Metzler. Realienbücher für Germanisten. Abt. 45. G.: Dokumentationen Reihe b.: Zu Unrecht vergessene Texte.) B 2
- (*Locke, J.*) *Lok, Džs.*: Ogled o ljudskom razumu. Beograd. Izdat. Kultura. 1962. (Filosofska biblioteka.) B 11
- Locke, J.*: Dve pojednání o vládě. ČSAV. 1965. V, 282 p. (Filosofická knihovna.) B 36
- Malebranche, N.*: Oeuvres complètes. Tom. 12—13. Entretiens sur la métaphysique et sur la religion. — Entretiens sur la mort. Paris. Vrin. 1965. XXII, 477 p. (Bibliothèque des textes philosophiques.) B 2
- Marx, K.*: Doktordissertation 1841. Differenz der demokritischen und epikureischen Naturphilosophie. Jena. Friedrich-Schiller-Universität. 1964. 111 p. (Jenaer Reden und Schriften.) B 10, B 301
- Morelly*: Gesetzbuch der natürlichen Gesellschaft oder der wahre Geist ihrer Gesetze zu jeder Zeit übersehen oder verkannt. In der Übers. v. E. M. Arndt, 1845. Berlin. Akad. Verl. 1964. 216 p. (Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Schriftenreihe der Arbeitsgruppe zur Geschichte der deutschen und französischen Aufklärung 4.) Sz 1
- L'opera e il pensiero di Giovanni Pico Della Mirandola nella storia dell'umanesimo.* Convegno Internazionale Mirandola, 15—18 Sett. 1963. Firenze. Ist. Naz. di Studi sul Rinascimento. 1965. 2 db Vol. 1. Relazioni. Vol. 2. Comunicazioni. B 3
- Paine, Th.*: The life and major writings of — —. With a biographical essay, and notes and introductions presenting the historical background of Paine's writings. Unaltered and unabridged republication of the 1. ed. New York. The Citadel Pr. 1961. LXIII, 632 p. B 2
- Philo [Judaerus] von Alexandria*: Die Werke in deutscher Übersetzung. Bd. 7. Mit einem Sachweiser zu Philo. Berlin. De Gruyter. 1964. 411 p. B 2
- [Philo Judaerus]* Philon d'Alexandrie. Les oeuvres de — —. Paris. Éd. du Cerf. 1961—1964. 2 db. Tom. 1. De opificio mundi. Tom. 21. De Iosepho. Görög és francia szöveg. B 3
- [Platon] Plato*: Charmides. — Alcibiades 1 and 2. — Hipparchus. — The lovers. — The ages. — Minos. Epinomis. Cambridge, Mass. — London. Harvard Univ. Pr., Heinemann. 1964. XX, 489 p. (Loeb classical library 201) Görög és angol párhuzamos szöveg. B 3
- Platon*: Oeuvres complète. Tom. 14. Lexique de la langue philosophique et religieuse de — —. P. 1. A —. Par É. des Places. Paris. Les Belles Lettres. 1964. XIV, 316 p. (Collection des universités de France.) B 3
- Platon*: Republic for today. London. 1964. XIII, 209 p. (Heinemann books on education.) B 7
- [Plutarchos] Plutarch*: — —'s Moralia. In 15 vol. Vol. 1—7. Cambridge, Mass. — London. Harvard Univ. Pr., Heinemann. 1959—1962. 7 db. (Loeb classical library 197, 222, 245, 315, 306, 337, 405.) Görög és angol párhuzamos szöveg. B 3
- [Ramus, Petrus] La Ramée, P. de*: Dialectique. 1555. Ed. critique avec introduction, notes et commentaires de M. Dassonville. Geneve. Droz. 1963. 168 p. (Travaux d'humanisme et renaissance 67.) B 2
- Rousseau, J. J.*: Correspondance complète. Tom 2. 1744—1754. Genève. Inst. et Musée Voltaire, Les Délices. 1965. XXIV, 391 p. (Publications de l'Institut et Musée Voltaire.) B 3
- Jean-Jacques Rousseau et son oeuvre.* Problèmes et recherches. Commémoration et Colloque de Paris, 16—20 oct. 1962, organisée par le Comité National pour la Commémoration de J. J. Rousseau. Paris. Klincksieck. 1964. XXXI, 374 p. (Actes et colloques 2.) B 3
- Strato of Lampsacus*: Some texts. Ed. H. B. Gottschalk. Leeds. 1965. 97—182. p. (Proceedings of the Leeds Philosophical and Literary Society. Literary and historical sect. Vol. 11. No. 6.) B 3
- Thomas, Aquinas*: L'être et l'esprit. Textes choisis. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 188 p. (Les grands textes. Bibliothèque classique de philosophie.) B 2/52
- Thomas, Aquinas — Siger Brabantus — Bonaventura, St.*: On the eternity of the world. (De aeternitate mundi.) Milwaukee, Wis. Marquette Univ. Pr. 1964. XII, 117 p. (Mediaeval philosophical texts in translation. No. 16.) B 36

IV. Filozófiatörténet

- Andreeva, I. Sz. — Güllüga, A. V.*: Traktatü o vecsnom mire. Moszkva. Szocékiz. 1963. 277 p. B 30
- Arvon, H.*: Feuerbach. Sa vie, son oeuvre, avec un exposé de sa philosophie. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 114, 2 p. (Philosophes.) B 2
- Aster, E. v.*: Geschichte der Philosophie. 14. durchges. erg. Aufl. Stuttgart. 1963. XXI, 504 p. (Kröners Taschenausgabe 108.) Sz 1
- Aszlanjan, G. G.*: Ideja progresszsa v burzsuaaznoj filozofii isztorii. Erevan. AN ArmSZSZR. 1965. XV, 394 p. Sz 1
- Barjonet—Hurauz, M.*: Descartes. Paris. Éd. Sociales. 1964. 174 p. (Petite encyclopédie marxiste. Bibliothèque du Centre d'Études et de Recherches Marxistes 2.) B 2
- Baszkin, M. P.*: Monteszk'e. Moszkva. Izdat. Műszl'. 1965. 190 p. (Műszliteli proslogo.) B 3, P 1/1
- Bausola, A.*: Metafisica e rivelazione nella filosofia positiva di Schelling. Milano. Vita e Pensiero. 1965. 225 p. B 3
- The beginnings of Indian philosophy.* Selections from the Rig Veda, Atharva Veda, Upanisads and Mahabharata. London. Allen and Unwin. 1965. 362 p. (UNESCO collection of representative works. Indian series.) B 1
- Behler, E.*: Die Ewigkeit der Welt. Problemgeschichtliche Untersuchungen zu den Kontroversen um Weltanfang und Weltunendlichkeit im Mittelalter. T. 1. Problemstellung in der arabischen und jüdischen Philosophie des Mittelalters. Diss. München etc. Schöningh. 1965. VIII, 299 p. B 3
- Beierwaltes, W.*: Proklos. Grundzüge seiner Metaphysik. Frankfurt a. M. Klostermann. 1964. IX, 436 p. (Philosophische Abhandlungen. Bd. 24.) B 2, Sz 1
- Bejszembiev, K. B.*: Progressszivno-demokratsieszkaja i marksziszsztzkaja műszl' v Kazahsztane nacsala XX veka. Alma-Ata. Izdat. Műszl'. 1965. 303 p. B 318
- Belenkij, M. Sz.*: Szpinoza. Moszkva. Molodaja Gvardija. 1964. 236 p. (Zsizin' zamecsatel'nüh ljudej. Vűp. 12. 387.) B 7
- Bloch, E.*: Avicenna und die Aristotelische Linke. Frankfurt a. M. 1963. 115 p. (Edition Suhrkamp 22.) B 2
- Boguszlavszkij, V. M.*: U isztokov francuzszkogo ateizma i materializma. Szkepticism francuzszkogo Vozrozsdenija i ego burzsuaaznűe fal'szifikatorű. Moszkva. Izdat. Műszl'. 1964. 253 p. B 301, P 1/1
- Braun, E.*: Das dritte Buch der aristotelischen „Politik“. Wien. 1965. 292 p. (Österreichische Akad. d. Wissenschaften. Philos.-hist. Kl. Sitzungsberichte. 247. Bd. 4.) B 3
- Bruaire, C.*: Logique et religion chrétienne dans la philosophie de Hegel. Paris. Éd. du Seuil. 1964. 185, 5 p. (L'ordre philosophique.) B 2
- Brun, J.*: Socrate. 2. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 128. p. (Que sais-je ? 899.) B 3
- Buhr, M.*: Revolution und Philosophie. Die ursprüngliche Philosophie Johann Gottlieb Fichtes und die Französische Revolution. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 164 p. B 2, B 3, B 10, Sz 1
- Buhr, M.*: Der Übergang von Fichte zu Hegel. Berlin. Akad. Verl. 1965. 24 p. (Deutsche Akad. d. Wissenschaften zu Berlin. Vorträge und Schriften. H. 98.) B 2, B 3
- Canivez, A.*: Jules Lagneau, professeur de philosophie. Essai sur la condition du professeur de philosophie jusqu' à la fin du XIX. siècle. Tom. 1. Les professeurs de philosophie d'autrefois. Paris. Les Belles Lettres. 1965. 297 p. (Publications de la Faculté des Lettres de l'Univ. de Strasbourg 148.) B 3
- Cassirer, E. — Kristeller, P. O. — Randall, J. H. jr.*: The renaissance philosophy of man. Chicago—London. The Univ. of Chicago Pr. 1963. VI, 404 p. (Phoenix books 1.) D 1
- Chapelle, A.*: Hegel et la religion. 1. La problématique. Paris. Éd. Univ. 1964. 247 p. (Encyclopédie universitaire.) B 2
- Cloché, P.*: Isocrate et son temps. Paris. Les Belles Lettres. 1963. XIV, 140 p. (Annales littéraires de l'Université de Besancon 54.) B 3
- Cogniot, G.*: Le matérialisme gréco-romain. Paris. Ed. Sociales. 1964. 192 p. (Petite encyclopédie marxiste 3.) B 2
- Cruz Costa, J.*: A history of ideas in Brazil. The development of philosophy in Brazil and the evolution of national history. Berkeley — Los Angeles. Univ. 1964. X, 427 p. B 2
- [Csou Ji-csing] Chow Yih-ching*: La philosophie chinoise. 2. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1961. 127 p. (Que sais-je ? 707.) B 3
- Cusano e Galileo. Scritti di*: C. Vasoli, S. Pignagnoli etc. Padova. CEDAM. 1964. 126 p. (Archivio di filosofia. 1964. No. 3.) B 2
- Davidson, H. A.*: The philosophy of Abraham Shalom. A fifteenth-century exposition and defense of Maimonides. Berkeley — Los Angeles. 1964. VIII, 111 p.

- (University of California publications. Near Eastern studies 5.) B 3
- Deleuze, G.*: Nietzsche, sa vie, son oeuvre, avec un exposé de sa philosophie. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 97, 3 p. (Philosophes.) B 2
- Deleuze, G.*: La philosophie critique de Kant. Doctrine des facultés. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 103 p. (Initiation philosophie 59.) B 2
- Detloff, W.*: Die Entwicklung der Akzeptations- und Verdienstlehre von Duns Scotus bis Luther. Mit bes. Berücks. der Franziskanertheologen. Münster, Westf. Aschendorff. 1963. XX, 368 p. (Beiträge zur Geschichte d. Philosophie und Theologie d. Mittelalters. Bd. 40. H. 2.) B 2
- Dittrich, O.*: Geschichte der Ethik. Die Systeme der Moral vom Altertum bis zur Gegenwart. Bd. 1–4. Vom Altertum bis zum Anfang des Mittelalters. Aalen, Ed. Scientia. 1964. 4 db. B 1
- Dovatur, A. I.*: Politika i Politija Ariztotelja. Moszkva–Leningrad. Izdat. Nauka. 1965. 388 p. B 3, Sz 1
- Écrits sur la liberté. Platon – Aristote – Saint-Agustin – Descartes – Voltaire – J. J. Rousseau – Diderot – Kant – Hegel – Karl Marx – Lamartine – Paul Éluard – Paul Valéry – Albert Camus – Jean-Paul Sartre.* Paris. Seghers. 1963. 172 p. (Écrits 6.) B 2
- Effler, R. R.*: John Duns Scotus and the principle „Omne quod movetur ab alio movetur“. Louvain – Paderborn. Nauwelaerts – Schöningh. 1962. XVI, 208 p. (Franciscan Institute publications. Philosophy series No. 15.) B 2
- Efros, I. I.*: Ancient Jewish philosophy. A study in metaphysics and ethics. Detroit. Wayne State Univ. 1964. 199 p. B 2
- Emge, C. Au.*: Max Stirner. Eine geistig nicht bewaltigte Tendenz. Wiesbaden. Steiner. 1964. 49 p. (Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Geistes- und Sozialwissenschaftliche Kl. Jg. 1963. No. 12.) D 1
- Fridmann, G.*: Leibniz et Spinoza. Éd. rev. et augm. Paris. Gallimard. 1962. 350 p. (Bibliothèque des idées.) B 2
- Fulda, H. F.*: Das Problem einer Einleitung in Hegels Wissenschaft der Logik. Frankfurt a. M. Klostermann. 1965. XII, 315 p. (Philosophische Abhandlungen. 27.) B 3, B 36
- Giannantoni, G.*: La filosofia prearistotelica. Rome. Ed. dell'Ateneo. 1963. 556 p. D 1
- Gilson, E.*: Le thomisme. Introduction à la philosophie de Saint Thomas d'Aquin. 6. éd. rev. Paris. Vrin. 1965. 478 p. (Études de philosophie médiévale 1.) B 3
- Glockner, H.*: Beiträge zum Verständnis und zur Kritik Hegels sowie zur Umgestaltung seiner Geisteswelt. Bonn. Bouvier. 1965. 551 p. (Hegel-Studien. Beih. 3.) B 3, B 2
- Gorfunkel', A. H.*: Dzsordano Bruno. Moszkva. Izdat. Muzsl'. 1965. 204 p. (Müszliteli proslogo.) B 2, B 14
- Gornall, Th.*: A philosophy of God. The elements of Thomist natural theology. New York. Sheed and Ward. 1962. 250 p. B 2
- Graen, H. S.*: Die Seelenlehre des Alexander von Hales, dargestellt nach seiner Sentenzenglosse und den „Quaestiones antequam esset frater“. Diss. Univ. München. 1965. III, 190 p. B 2
- Graf, G.*: Die Sokratische Aporie im Denken Platons. Diss. Basel. Univ. Winterthur. Keller. 1963. 92 p. D 1
- Grassi, E.*: Die Theorie des Schönen in der Antike. Köln. DuMont Schauberg. 1962. 287 p. (DuMont-Dokumente. R. 1.) (Geschichte der Ästhetik. Bd. 1.) B 11
- Grosse Materialisten. Zur Geschichte des vormarxistischen Materialismus.* Hrsg. G. Gurst. Leipzig. Bibliogr. Inst. 1965. 180 p. B 2, B 14
- Guthrie, W. K. Ch.*: A history of Greek philosophy. Vol. 2. The Presocratic tradition from Parmenides to Democritus. Cambridge. Univ. Pr. 1965. XVII, 554 p. B 3
- Haeghen, F. van der.*: Bibliotheca Erasmi. Répertoire des oeuvres d'Érasme. Nieuwkoop. De Graaf. 1961. 2 db. Sér. 1. Liste sommaire et provisoire des diverses éditions de ses oeuvres. Sér. 2. Auteurs publiés, traduits ou annotés par Érasme. Liste sommaire et provisoire. Sér. 3. Sources. Biographies d'Érasme et écrits le concernant. Ouvrages qui contiennent des notes d'Érasme, des extraits de ses oeuvres etc. B 2
- Hager, F. P.*: Die Vernunft und das Problem des Bösen im Rahmen der platonischen Ethik und Metaphysik. Diss. Bern. Haupt. 1963. XII, 262 p. Sz 1
- Hartmann, N.*: Platos Logik des Seins. 2. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1965. X, 512 p. B 36
- Heimsoeth, H.*: Astronomisches und Theologisches in Kants Weltverständnis. Mainz–Wiesbaden. Steiner. 1963. 30 p. (Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Abhandlungen d. Geistes- und Sozialwissenschaftlichen Kl. Jg. 1963. No. 9.) Sz 1
- Heinzmann, R.*: Die Unsterblichkeit der Seele und die Auferstehung des Leibes. Eine problemgeschichtliche Untersuchung der früh-scholastischen Sentenzen- und Summenliteratur von Anselm

- von Laon bis Wilhelm von Auxerre. Münster, Westfalen, Aschendorff. 1965. XX, 252 p. (Beiträge zur Geschichte der Philosophie und Theologie des Mittelalters. Texte und Untersuchungen. Bd. 40. No. 3.) B 3
- Henry, D. P.: The „De grammatico” of St. Anselm. The theory of paronymy. Notre Dame, Ind. Univ. Pr. 1964. XIII, 169 p. (Publications in mediaeval studies. Vol. 18.) B 36
- Heraklit-Kolloquium, 11. März 1963, Berlin. Ted. R. Schottlaenders. Berlin. 1964. 34 p. (Beilage zur Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin. Gesellschaft- und Sprachwissenschaftliche Reihe. Jg. 13. H. 4.) B 2
- Hevesi, M. A.: Izbrannije proizvedenija vengerskih mislilatelja konec XVIII — sredina XIX veka. Moskva. Izdat. Nauka. B 1, B 2, B 3
- The historiography of the history of philosophy. 's-Gravenhage. Mouton. 1965. 104 p. (History and theory. Studies in the philosophy of history. Beih. 5.) B 3
- Hu shih: The development of the logical method in ancient China. 2. ed. New York. Paragon Book. 1963. 187 p. B 3
- Hurlbutt, R. H.: Hume, Newton and the design argument. Lincoln. Univ. of Nebraska Pr. 1965. XIV, 221 p. B 3
- Isonomia. Studien zur Gleichheitsvorstellung im griechischen Denken. Hrsg. J. Mau etc. Berlin. 1964. VI, 144 p. (Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Institut für griechisch-römischen Altertumskunde. Arbeitsgruppe für hellenistisch-römische Philosophie. Veröffentlichung 9.) D 1
- Istoria gândirii sociale și filozofice în România. Red. C. I. Gulian etc. București. Acad. RPR. 1964. 621 p. B 301, B 877
- Isztorija filozofii v 6 tomah. Red. M. A. Dünnik etc. Tom 6. Kn. 1—2. Moskva. AN SZSZSZR. 1965. 2 db. B 1, B 3, B 14, B 36
- Isztorija szocializticseszkij ucenij. Pamjati akademika V. P. Volgina. Red. B. F. Porsnev. Moskva. Izdat. Nauka. 1964. 489 p. B 30
- Joel, K.: Wandlungen der Weltanschauung. Eine Philosophiegeschichte als Geschichtsphilosophie. Bd. 1—2. Tübingen. Mohr. 1965. 2 db. B 10
- Kaulbach, F.: Der philosophische Begriff der Bewegung. Studien zu Aristoteles, Leibniz und Kant. Köln—Graz: Böhlau. 1965. X, 247 p. (Münstersche Forschungen. Bd. 16.) B 2
- Klamroth, E.: Die Weltanschauung Franz von Baaders in ihrem Gegensatz zu Kant. Diss. Univ. Berlin. Reuter. 1965. 192 p. B 2
- Klocker, H. R.: Thomism and modern thought. New York. Appleton-Century-Crofts. 1962. XIV, 320 p. B 2
- Knutzen, M.: Flugschriften und andere zeitgenössische sozialkritische Schriften. Ein deutscher Atheist und revolutionärer Demokrat des XVII. Jahrhunderts. Berlin. Akad. Verl. 1965. 94 p. (Philosophische Studientexte.) B 1
- Kövendi, D.: Platons wahre Lehre von den Ideen. Messina. Univ. 1964. 471—500 p. (Klny. Helikon.) B 1
- Kövendi, D.: Wilhelm Capelle: Die Vorsokratiker. Messina. Univ. 1964. 565—571 p. (Klny.: Helikon.) B 1
- Kövendi, D.: Zum Problem der Platonischen Ideenlehre. Berlin. Akad. Verl. 1965. 24—36 p. (Klny. Das Altertum.) B 1
- Krinner, Au.: Anfänge charakterologischer Denkens bei Aristoteles. Diss. Univ. Köln. Druck. Kleinkamp. 1964. 152 p. D 1
- Krüger, G.: Einsicht und Leidenschaft. Das Wesen des platonischen Denkens. 3. durchges. Aufl. Frankfurt a. M. Klostermann. 1963. XX, 336 p. B 2
- Kuznecov, V. M.: Vol'ter i filozofija francuzskogo prosvveschenija XVIII veka. Moskva. Univ. 1965. 275 p. B 2, B 3, B 14, B 36, Sz 1
- Lanata, G.: Poetica pre-Platonica. Testimonianze e frammenti. Firenze. La Nuova Italia. 1963. XVI, 306 p. (Biblioteca di studi superiori. Filosofia antica 43.) Görög szöv. is. B 3
- Legido Lopez, M.: Bien, dios, hombre. Estudios sobre el pensamiento griego. Salamanca. Univ. 1964. 136 p. (Acta Salmanticensia. Filosofia y letras. Tom. 18. l.) B 3
- Leslie, D.: Confucius. — Confucius: Les entrétiens. Vienne Seghers. 1962. 222 p. (Philosophes de tous les temps 3.) D 1
- Levin, Z. I.: Filozof iz Furejki. Moskva. Izdat. Nauka. 1965. 70 p. B 3
- Liedtke, M.: Der Begriff der reflektierenden Urteilskraft in Kants Kritik der reinen Vernunft. Diss. Hamburg. 1964. 168 p. Sz 1
- Lindborg, R.: Descartes i Uppsala. Striderna om „nya filosofien” 1663—1689. Diss. Stockholm etc. Almqvist och Wiksell. 1965. XVI, 367 p. (Lychnos bibliotek 22.) Angol kiv. B 3
- Loszev, A. F.: Isztorija anticsnoj észtetiki (rannaja klaszszika.) Moskva. Vűszsaja Skola. 1963. 582 p. B 322
- Lűwisch, D. J.: Immanuel Kant und David Hume's Dialogues concerning natural religion. Ein Versuch zur Aufhellung der

- Bedeutung von Humes Spätschrift für die Philosophie Immanuel Kants, insbesondere für die „Kritik der reinen Vernunft“. Diss. Univ. Bonn. Rheinische Friedrich Wilhelm Univ. Druck. 1964. 174 p. D 1
- Lukács, G.: Werke. Bd. 9. Die Zerstörung der Vernunft. Neuwied—Berlin. Luchterhand. 1964. 757 p. B 1
- Lulofs, H. J. D.: Nicolaus Damascenus on the philosophy of Aristotle. Leiden. Brill. 1965. XI, 174 p. (Philosophia antiqua. 13.) B 3
- Lübbe, H.: Politische Philosophie in Deutschland. Studien zu ihrer Geschichte. Basel — Stuttgart. Schwabe. 1963. 242 p. B 2/1
- Maier, I.: Les manuscrits d'Ange Politien. Catalogue descriptif avec 19 documents inédits en appendice. Genève. Droz. 1965. X, 485 p. (Travaux d'humanisme et renaissance 70.) B 2
- Mendel, L.: La Mettrie. Arzt, Philosoph und Schriftsteller. (1709—1751.) Vergessenes und Aktuelles. Leipzig. Barth. 1965. 19 p. (Leipziger Universitätsreden. N. F. H. 30.) D 1, P 1
- Mercken, H. P. F.: Aristoteles over de menselijke volkomenheid. Boeken 1 en 2 van de Nikomachische etiek met de commentaren van Eustratius en een Anonymus in de latijne vertaling van Grosseste. Brussel. 1964. 209 p. (Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Acad. voor Wetenschappen, Letteren Schone Kunsten van België. Kl. der Letteren. Jg. 26. No. 53.) B 3
- Mintz, S. I.: The hunting of Leviathan. 17. century reactions to the materialism and moral philosophy of Thomas Hobbes. Cambridge. Univ. Pr. 1962. X, 189 p. D 1
- Moreau, J.: L'âme du monde de Platon aux stoiciens. Hildesheim. Olms. 1965. 200 p. B 3
- Morin, H.: Der Begriff des Lebens im „Timaios“ Platons unter Berücksichtigung seiner früheren Philosophie. Uppsala. Almqvist och Wiksells. 1965. 149 p. (Studia philosophica Upsaliensia. 1.) (Acta Univ. Upsaliensis.) B 3, Sz 1
- Le mouvement des idées dans les pays slaves pendant la second moitié du XVIII. siècle. Atti del Colloquio Slavistico, Uppsala, 19—21 agosto 1960., a cura della Commission Internationale des Études Slaves. Roma. Sansoni. 1962. 202 p. (Ricerche slavistiche 2.) B 2
- Mumprecht, V.: Epitaphios Bionos. Text, Übersetzung, Kommentar. Diss. Zürich. Juris-Verl. 1964. 149 p. P 1
- Müller, C. W.: Gleiches zu Gleichem. Ein Prinzip frühgriechischen Denkens. Wiesbaden. Harrassowitz. 1965. XIX, 209 p. (Klassisch-philologische Studien 31.) B 3
- Naert, E.: La pensée politique de Leibniz. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 116 p. (Initiation philosophique 67.) B 2
- Nasr, Seyyed Hossein: An introduction to Islamic cosmological doctrines. Conceptions of nature and methods used for its study by the Ikhwan al-Safa al-Biruni and Ibn Sina. Cambridge, Mass. Harvard Univ. Pr. 1964. XXI, 312 p. B 3
- Neumann, S.: Gegenstand und Methode der theoretischen Wissenschaften nach Thomas von Aquin, auf Grund der Expositio super librum Boethii de Trinitate. Münster Westfalen. Aschendorff. 1965. XXI, 178 p. B 2
- New essays on Plato and Aristotle. Ed. R. Bambrough. London New York. Routledge and Kegan Paul. The Humanities Pr. 1965. VIII, 176 p. (International library of philosophy and scientific method.) B 36
- Nieschmidt, G.: Praktische Vernunft und ewiger Friede. Eine Untersuchung zum Freiheitsbegriff in der Philosophie Kants. Diss. München. Univ. 1965. 6, 79 p. B 2
- Nyman, A.: Italienskt tankeliv genom tvenne arhundraden 1760—1960. Lund. Gleerups. 1965. 448 p. (Acta Univ. Lundensis. Sect. I. Theologica, juridica, humaniora 1. No. 2.) Francia kiv. B 3, Sz 1
- Orcibal, J.: Les origines du jansénisme. Tom. 5. La spiritualité de Saint-Cyran, avec ses écrits de piété inédits. Louvain—Paris. Vrin. 1962. 541 p. (Bibliothèque d'histoire de la philosophie.) B 2
- Organ, T. W.: The self in Indian philosophy London, etc. Mouton. 1964. 184 p. (Studies in philosophy 2.) B 2
- Orias, A.: Ethik und Staatsphilosophie bei Jean Jacques Rousseau. Beitrag zu einer einheitlichen Interpretation der Werke Rousseaus. Diss. Tübingen. Bamberg. Uralub. 1964. VII, 134 p. Sz 1
- Pagel, W.: Das medizinische Weltbild des Paracelsus, seine Zusammenhänge mit Neoplatonismus und Gnosis. Wiesbaden. Steiner. 1962. XVI, 160 p. (Kosmographie. Forschungen und Texte zur Geschichte des Weltbildes, der Naturphilosophien der Mythik und des Spiritualismus vom Spätmittelalter bis zur Romantik. Bd. 1.) B 2
- Parkinson, G. H. R.: Logic and reality in Leibniz's metaphysics. Oxford. Clarendon Pr. 1965. X, 195 p. B 3
- Peter, K.: Die Lehre von der Schönheit nach Bonaventura. Diss. Werl/Westfalen. Dietrich-Coelde. 1964. 144 p. B 3
- Podach, E. F.: Ein Blick in Notizbücher Nietzsche's. Ewige Wiederkunft. Wille zur Macht. Ariadne. Eine schaffens-

- analytische Studie. Heidelberg. Rothe. 1963. 213 p. B 3
- La „Politique“ d'Aristote.* Par R. Stark etc. Vandoeuvers—Genève. 1964. 298 p. (Fondation Hardt pour l'étude de l'antiquité classique. Entretiens. Tom. 11.) D 1
- Pomeau, R.:* Politique de Voltaire. Paris. Colin. 1963. 254 p. (Collection U Serie „Idées politiques“.) B 3
- Prehl'ed dejin slovenskoj filozofie.* Red. E. Bodnárová. Bratislava. SAV. 1965. 555 p. Német kiv. B 3
- Proust, J.:* Diderot et l'Encyclopédie. Diss. Univ. Paris. Colin. 1962. 621 p. D 1
- Raljs, G.:* Stufen des Bewusstseins. Vorlesungen zur Erkenntnistheorie. Köln. Univ. Verl. 1965. 283 p. (Kantstudien. Ergh. 91.) B 3
- David Ramsay, 1749—1815.* Selections from his writings. Ed. R. L. Brunhouse. Philadelphia. 1965. 250 p. (Transactions of the American Philosophical Society. N. S. Vol. 55. No. 4.) B 3
- Rawidowicz, S.:* Ludwig Feuerbachs Philosophie. Ursprung und Schicksal. 2. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1964. 517 p. D 1
- Rehmke, J.:* Grundriss der Geschichte der Philosophie. 5. Aufl. Frankfurt a. M. — Bonn. 1965. 388 p. (Athenäum paperbacks.) B 2
- Reise nach Utopia.* Französische Utopien aus drei Jahrhunderten. Hrsg. W. Krauss. Berlin. Rütten u. Leoning. 1964. 478 p. D 1
- Rijk, L. M. de:* Logica modernorum. A contribution to the history of early terminist logic. Vol. 1. On the twelfth century theories of fallacy. Assen. Van Gorcum, Prakke. 1962. 674 p. (Wijsgerige teksten en studies 6.) B 2
- Robin, L.:* La théorie platonicienne des idées et des nombres d'après Aristote. Étude historique et critique. Diss. Univ. de Paris. Nachdruck d. Ausg. Paris 1908. Hildesheim. Olms. 1963. XVII, 702 p. B 3
- Rodis-Lewis, G.:* Nicolas Malebranche. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 357 p. (Les grands penseurs.) B 2
- Röd, W.:* Descartes. Die innere Genesis des cartesianischen Systems. München — Basel. Reinhardt. 1964. 254 p. B 2
- Ruggiero, G. de:* Storia della filosofia. Vol. 10. Filosofi del novecento. 6. ed. Bari. Laterza. 1963. VII, 352 p. (Biblioteca di cultura moderna 250.) B 3
- [Russel] Rasel, B.:* Istoriija zapadne filosofije. Beograd. Izdat Kosmos. 1962. 849 p. (Karijatide. Filofska biblioteka. Kn. 4.) B 11
- Schilling, K.:* Weltgeschichte der Philosophie. Berlin. Duncker u. Humblot. 1964. VIII, 579 p. B 2, B 3
- Schmidt, H.:* Seinerkenntnis und Staatsdenken. Der Subjekts- und Erkenntnisbegriff von Hobbes, Locke und Rousseau als Grundlage des Rechtes und der Geschichte. Tübingen. Niemeyer. 1965. 348 p.
- Schmidt-Kohl, V.:* Die neuplatonische Seelenlehre in der Consolatio Philosophiae des Boethius. Meisenheim a. Glan. Hain. 1965. 56 p. (Beiträge zur klassischen Philologie. 16.) B 3
- Schmithausen, L.:* Mandanamiera's Vibhramavivekah. Mit einer Studie zur Entwicklung der indischen Irrtumslehre. Wien. Böhlau. 1965. 269 p. (Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philologisch-historische Kl. Sitzungsberichte 247. 1.) (Kommission für Sprachen und Kulturen Süd- und Ostasiens. Veröffentlichungen 2.) B 1
- Schneider, H. W.:* A history of American philosophy. 2. ed. New York — London. Columbia Univ. Pr. 1963. XVIII, 590 p. B 1
- Scholtens, M.:* Pascal. Études médico-psychologiques. Assen. Van Gorcum, Prakke et Prakke. 1963. 196 p. B 2
- Schöpf, A.:* Wahrheit und Wissen. Die Begründung der Erkenntnis bei Augustin. München. Pustet. 1965. 204 p. (Epimeleia. Beiträge zur Philosophie. Bd. 2.) B 2
- Schuhl, P. M.:* L'oeuvre de Platon. 3. rev. ed. Paris. Hachette. 1961. 228 p. (A la recherche de la vérité.) B 2
- Schultheiss, E.:* Giovanni Pico della Mirandola's Bedeutung für die Medizin. Firenze. Ist. Naz. di Studi sul Rinascimento. 1964. 405—411. p. (Klny. L'opera e il pensiero di Giovanni Pico della Mirandola nella storia dell'umanesimo 2.) B 1
- Schüling, H.:* Bibliographie der im 17. Jahrhundert in Deutschland erschienenen Logischen Schriften. Giessen. 1963. 143 p. (Berichte und Arbeiten aus der Universitätsbibliothek Giessen. 3.) B 2
- Schwartz, B.:* In search of wealth and power. Yen Fu and the West. Cambridge, Mass. Harvard Univ. Pr. 1964. XX, 298 p. B 3
- Seidl, H.:* Das Verhältnis der causa efficiens zur causa finalis in Aristoteles's Schrift „De generatione animalium“. Diss. Univ. München. 1965. 3, 121 p. B 2
- Shackleton, R.:* Montesquieu. A critical biography. London. Oxford Univ. Pr. 1961. XIV, 432 p. B 10
- Sharp, D. E.:* Franciscan philosophy at Oxford in the thirteenth century. New York, Russel and Russel. 1964. VIII, 419 p. B 2

- Sigmund, P. E.*: Nicholas of Cusa and medieval political thought. Cambridge, Mass. 1963. VIII, 4, 355 p. (Harvard political studies.) B 2
- Simon, W. M.*: European positivism in the nineteenth century. Ithaca—New York. Cornell Univ. Pr. 1963. IX, 384 p. B 10
- Siwek, P.*: Le „De Anima” d'Aristote dans les manuscrits grecs. Citta del Vaticano. Bibliot. Apost. Vaticana. 1965. VII, 196 p. (Studi e testi. 241.) B 3
- Steusloff, H.*: Die Junghegelianer. (David Friedrich Strauss — Bruno Bauer — Arnold Ruge.) Ausgewählte Texte. Berlin, Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1963. 110 p. (Philosophisches Erbe. Bd. 5.) D 1
- Stobbe, E.*: Nietzsches Lehre vom Verbrecher. Diss. Marburg. 1964. IV, 236 p. Sz 1
- Storia della filosofia*. Vol. 2. Adorno, F.: La filosofia antica. 2. Milano. Feltrinelli. 1965. 917 p. B 2
- Studies in Plato's metaphysics*. Ed. R. E. Allen. London—New York. Routledge and Kegan Paul, The Humanities Pr. 1965. XII, 452 p. (International library of philosophy and scientific method.) B 36
- Szarama, M.*: Wolter w czasopismach stanislawowskich. — Quid de Voltaerio in ephemeridibus Stanislai Augusti Poniatowski, regis Polonorum, temporibus legatur. Kraków. 1963. 70 p. (Zeszyty naukowe Uniw. Jagiellonskiego 76. Prace historycznoliterackie. Zeszyt. 6.) B 2
- Szerebrjanaja, E. I.*: Isztorija zarubeznoj domarkszisztzskoj filosofii. Bibliografija literatury, visedej v SZSZSZR na ruszskom jazüke za 1917—1962. godü. Moszkva. AN SZSZSZR. 1963. 297 p. B 2
- Szundirjeva, M. I.*: Z isztoriji borot'bu materializmu z idealizmom u vitesüznjanom prürodoznavszti XIX sz. Küjiv. Univ. 1964. 142 p. B 3
- Turkowska, D.*: L'Hortensius de Cicéron et le Protreptique d'Aristote. Wroclaw etc. Zakl. im. Ossolinskich, PAN. 1965. 64 p. (Polska Akademia Nauk. Oddzial w Krakowie. Prace Komisji Filologii Klasycznej 5.) B 3
- Vancourt, R.*: La pensée religieuse de Hegel. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 136 p. (Initiation philosophique 71.) B 2
- Vandermeersch, L.*: La formation du légisme. Recherche sur la constitution d'une philosophie politique caractéristique de la Chine ancienne. Paris. 1964. XI, 299 p. (Publications de l'École Française d'Extrême-Orient 56.) B 3
- Veland, A.*: Nicolai Lund — eit 150 — arsminne om ein glöymd filosof. Trondheim. 1965. 14 p. (Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Skrifter. 1964. No. 9.) B 9
- Verdu, A.*: Abstraktion und Intuition als Wege zur Wahrheit in Yoga und Zen. Ein Beitrag zur Phänomenologie und Metaphysik der nicht-christlichen Mystik. München. Pustet. 1965. 309 p. (Epimeleia. Beiträge zur Philosophie. Bd. 1.) B 2
- Vetter, T.*: Erkenntnisprobleme bei Dharmakirti. Wien. Böhlau. 1964. 118 p. (Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philologisch-historische Kl. Sitzungsberichte 245. 2.) (Kommission für Sprachen und Kulturen Süd- und Ostasiens 1.) B 1
- Vleeschauwer, H. J. de*: Le problème du suicide dans la morale d'Arnold Geulinx. Pretoria. 1965. 80 p. (Communications of the University of South Africa. 1965. C. 54.) D 1
- Wahl, J.*: Tableau de la philosophie française. Nouv. ed. Paris. Gallimard. 1963. 178, 12 p. (Collection idées 16.) Sz 1
- Weber, A.—Huisman, D.*: Histoire de la philosophie européenne. Vol. 2. Tableau de la philosophie moderne. De la Renaissance à 1850. Paris. Éd. Fischbacher. 1965. 3, 272—578. p. B 2
- Weyand, K.*: Kants Geschichtsphilosophie. Ihre Entwicklung und ihr Verhältnis zur Aufklärung. Köln. Kölner Univ. Verl. 1963. 213 p. (Kantstudien. Ergänzungshäfte 85.) D 1
- Willi, H. U.*: Die Staatsauffassung Edmund Burkes (1729—1797.) Diss. Univ. Winterthur. Schellenberg. 1964. XIV, 131 p. P 1
- Winter, E.*: Frühhumanismus. Seine Entwicklung in Böhmen und deren europäische Bedeutung für die Kirchenreformbestrebungen im 14. Jahrhundert. Berlin. Akad. Verl. 1964. 236 p. (Deutsche Historiker-Gesellschaft. Beiträge zur Geschichte des religiösen und wissenschaftlichen Denkens. 3.) D 1
- Winter, E.*: Die historische Bedeutung der Frühbegriffe B. Bolzanos. Anh.: Bolzano's Begriffe 1821, mit Anmerkungen zu den logischen und mathematischen Begriffen v. J. Berg. Berlin. 1964. 112 p. (Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Kl. für Philosophie, Geschichte, Staats-, Rechts- und Wirtschaftswissenschaften. Jg. 1964. No. 1.) D 1, Sz 1
- Wood, E.*: Vedanta dictionary. New York. Philosophical Library. 1964. 4, 225 p. B 2
- Wundt, M.*: Die deutsche Schulphilosophie im Zeitalter der Aufklärung. Hildesheim. 1964. VII, 346 p. (Olms paperbacks. 4.) (Heidelberger Abhandlungen zur Philosophie und ihrer Geschichte 32.) B 2
- Zeller, E.*: Die Philosophie der Griechen in ihrer geschichtlichen Entwicklung. Hil-

- desheim. Olms. 1963. 5 db. T. 1. Abt. 2. Allgemeine Einleitung. Vorsokratische Philosophie. 2. Hälfte. 7. Aufl. T. 2. Abt. 1. Sokrates und die Sokratiker. Plato und die alte Akademie. Anh.: Hoffmann, E.: Der gegenwärtige Stand der Platonforschung. 6. Aufl. Abt. 2. Aristoteles und die alten Peripatetiker. 5. Aufl. — T. 3. Abt. 1—2. Die nacharistotelische Philosophie. 6. Aufl. Sz 1
- Zubov, V. P.: Razvitie atomiszticeszkij predstavljenij do nacsala XIX veka. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 369 p. B 3, B 36, B 305
- V. Ismeretelmélet, logika, tudományfilozófia**
- Abramjan, L. A.: Gnoszeologiceszkij problemü teorii znakov. Erevan. AN Arm. SZSZR. 1965. 256 p. B 14
- Ackermann, R.: Theories of knowledge: a critical introduction. New York etc. McGraw-Hill. 1965. IX, 305 p. B 36
- Albrecht, E.: Gedanken zur Einheit der Wissenschaft. Greifswald. Panzig Buchdruck. 1965. 47 p. (Greifswalder Universitätsreden. N. F. 18.) P 1
- Alston, W. P.: Philosophy of language. Englewood Cliffs, N. J. 1964. XIV, 113 p. (Prentice-Hall foundations of philosophy series.) B 2
- Ammerman, R. R.: Classics of analytic philosophy. New York etc. McGraw-Hill. 1965. X, 413 p. B 36
- Anscombe, G. E. M.: An introduction to Wittgenstein's Tractatus. 2. rev. ed. New York. 1965. 177, 10 p. (Harper torchbooks.) B 36
- Azsmusz, V. F.: Problema intuiții v filozofii i matematike. Ocsérk isztorii: XVII-nacsalo XX vv. Moszkva. Izdat. Soc. Lit. 1963. 311 p. B 307
- Barker, S. F.: The elements of logic. New York etc. McGraw-Hill. 1965. XII, 336 p. B 305, B 776
- Barker, S. F.: Philosophy of mathematics. Englewood Cliffs, N. J. 1964. XIII, 111 p. (Prentice-Hall foundations of philosophy series.) B 2
- Bell, Th. H.—Bell, C.: The riddle of time. New York. Viking Pr. 1964. 160 p. B 2
- Beyond the edge of certainty. Essays in contemporary science and philosophy. Ed. R. G. Colodny. Englewood Cliffs, N. J. Prentice-Hall. 1965. VII, 287 p. (Univ. of Pittsburgh series in the philosophy of science 2.) B 36
- Birjukov, B. V.: Two Soviet studies on Frege. Dordrecht. Reidel. 1964. XXI, 101 p. (Sovietica.) B 36
- Bochenski, I. M. J.: Grundriss der Logistik. 3. neubearb. u. erw. Aufl. von A. Menne. Paderborn. Schöningh. 1965. 143 p. B 3
- Bohr, N.: Essays 1958—1962 on atomic physics and human knowledge. New York — London. Interscience Publ. 1963. X, 100 p. B 35
- Bunge, M.: Pričinnoszť. Meszto principa pričinnoszti v szovremennoj nauke. Moszkva. Izdat. IL. 1962. 511 p. P 10/1
- Büchel, W.: Philosophische Probleme der Physik. Freiburg etc. Herder. 1965. 471 p. (Philosophie in Einzeldarstellungen. Bd. 1.) B 2, B 305
- Caona, F.: Das Raumproblem in Cassirers Philosophie der Mythologie. Diss. Univ. Köln. Tübingen. Fotodruck. Präzis. 1965. 100 p. D 1, Sz 1
- Child, A.: Interpretation. A general theory. Berkeley—Los Angeles. 1965. XII, 138 p. (Univ. of California publications in philosophy 36.) B 3
- Chisholm, R. M.: Theory of knowledge. Englewood Cliffs, N. J. 1966. IX, 117 p. (Prentice-Hall foundations of philosophy series.) B 36
- Clark, R.—Welsh, P.: Introduction to logic. Princeton, N. Y. — Toronto. Van Nostrand. 1962. XII, 268 p. D 1
- Classics in logic. Readings in epistemology, theory of knowledge and dialectics. Ed. D. D. Runes. New York. Philosophica Library. 1962. XIV, 818 p. D 1
- Cohen, M. R.—Nagel, E.: An introduction to logic. London. Routledge and Kegan Paul. 1963. IX, 226 p. Sz 1
- The concept and the role of the model in mathematics and natural and social sciences. Proceedings of the Colloquium sponsored by the Division of Philosophy of Sciences of the International Union of History and Philosophy of Sciences. Utrecht, Jan. 1960. Ed. H. Freudenthel. Dordrecht. Reidel. 1961. 195 p. (Synthese library.) B 2
- Le concept d'information dans la science contemporaine. Paris. Les Ed. de Minuit, Gauthier-Villars. 1965. 423 p. (Cahiers de Royaumont. Philosophie 5.) B 3
- Cross, R.—Wilkins, N.: An outline of the law of evidence. London. Butterworth. 1964. XXXV, 244 p. B 585
- Dagognet, F.: Gaston Bachelard, sa vie, son oeuvre avec un exposé de sa philosophie. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 116 p. (Philosophes.) B 3
- Dickoff, J.—James, P.: Symbolic logic and language. A programmed text. New York etc. McGraw-Hill. 1965. VI, 390 p. B 3
- L'épistémologie de l'espace. Par. V. Bang, P. Gréco etc. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 283 p. (Bibliothèque scientifique internationale. Études d'épistémologie génétique 18.) B 2
- Essler, W. K.: Aufzählbarkeit und cantorsches Diagonalverfahren. Unter-

- suchungen zu Grundfragen der Logik. Diss. Univ. München. Fotodruck. Mikrokopie. 1964. 60 p. D 1
- Favrholdt, D.*: An interpretation and critique of Wittgenstein's Tractatus. Copenhagen. Munksgaard. 1965. 229 p. (Scandinavian Univ. books.) B 36
- La formation des raisonnements récurrentiels.* Par P. Gréco, B. Inhelder etc. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 321 p. (Bibliothèque scientifique internationale. Études d'épistémologie génétique 17.) B 2
- Gaboriau, F.*: Les grandes étapes de la pensée. Décisions. Tom. 1. Substance et personne. Tournai. Casterman. 1965. 527 p. (Nouvelle initiation philosophique. Tom. 4.) B 2
- Gelbaum, B. R.—Olmsted, J. M. H.*: Counterexamples in analysis. San Francisco etc. Holden-Day. 1965. XXIV, 194 p. (The mathesis series.) B 11
- Gierulanka, D.*: Zagadnienie swoistosci poznania matematycznego. Warszawa. Wyd. Nauk. 1962. 188 p. B 2
- Gonseth, F.*: Le problème du temps. Essai sur la méthodologie de la recherche. Neuchâtel — Paris. Du Griffon, Dunod. 1964. 382 p. (Bibliothèque scientifique 38.) B 4
- Griffin, J.*: Wittgenstein's logical atomism. London. Oxford Univ. Pr. 1965. VIII, 164 p. (Oxford classical and philosophical monographs.) B 3
- Grünbaum, A.*: Philosophical problems of space and time. London. Routledge and Kegan Paul. 1964. XI, 448 p. (Borzoï books in the philosophy of science.) B 2
- Hawkins, D.*: The language of nature. An essay in the philosophy of science. San Francisco—London. Freeman. 1964. XII, 372 p. B 3
- Heisenberg, W.*: Physik und Philosophie. Frankfurt a. M. 1965. 197 p. (Ullstein-Buch. No. 249.) (Weltperspektiven 2.) Tb 15
- Hoche, H. U.*: Nichtempirische Erkenntnis. Analytische und synthetische Urteile a priori bei Kant und bei Husserl. Meisenheim a. Glan. Hain. 1964. 191 p. (Monographien zur philosophischen Forschung 35.) B 3, D 1
- Holland, G.*: Die Beziehung physikalischer Sachverhalte zur kinematischen Struktur der Raumzeit. Hamburg. Druck. Wittenborn. 1965. XI, 149 p. Sz 1
- Information and prediction in science.* Proceedings of a symposium. Held in Brussels, 3—8. Sept. 1962. Ed. S. Dock etc. New York — London. Acad. Pr. 1965. XI, 272 p. Francia cikkek is. B 4
- International Colloquium on Methodology of Sciences.* Warsaw, 1961. 18—23. Sept. The foundation of statements and decisions. Proceedings of the — —. Ed. K. Ajdukiewicz. Warszawa. Polish Scientific Publ. 1965. XI, 408 p. D 1
- Jager, E. M. de*: De kracht van de abstractio. Rede. Enschede. Technische Hogeschool Twente. 1965. 17 p. B 11
- Jeffrey, R. C.*: The logic of decision. New York etc 1965. XIV, 201 p. (McGraw-Hill series in probability and statistics.) B 9
- Klaus, G.*: Moderne Logik. Abriss. d. formalen Logik. Berlin, Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. XII, 452 p. B 2, B 10
- Klaus, G.*: Spezielle Erkenntnistheorie. Prinzipien der wissenschaftlichen Theorienbildung. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 383 p. B 2, B 3, B 10, B 11, B 14, B 503, M 1, Sz 1
- Kneale, W.—Kneale, M.*: The development of logic. Oxford. Clarendon Pr. 1964. VIII, 761 p. P 1
- Kobler, E. M.*: Theoreme und Paradoxien. Eine Untersuchung des Cantorsche Diagonalverfahrens. Diss. Univ. München. UNI-Druck. 1964. V, 36 p. D 1
- Korch, H.*: Das Problem der Kausalität. Berlin. Dtsch. Verl. der Wissenschaften. 1965. 271 p. B 10
- Kotarbinski, T.*: Leçons sur l'histoire de la logique. Warszawa. Wyd. Nauk, Éd. Scient. de Pologne. 1965. X, 388 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine.) B 3, Sz 1
- Kuhn, Th. S.*: The structure of scientific revolutions. Chicago. Univ. Pr. 1964. 172 p. B 315
- Langmack, H. Ch.*: Science, faith and logic. Scientific faith substantiated by a logical science. New York. Philosophical Library. 1965. XVIII, 146 p. B 3
- Laserna, M.*: Klassenlogik und formale Einteilung der Wissenschaft. Diss. Univ. Berlin. Reuter. 1963. 187 p. B 2
- Lechat, J.*: Analyse et synthèse. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 104 p. (Initiation philosophique 56.) B 2
- Leinfellner, W.*: Struktur und Aufbau wissenschaftlicher Theorien. Eine wissenschaftstheoretisch-philosophische Untersuchung. Wien—Würzburg. Physica Verl. 1965. 307 p. B 3
- Logiceszkaja sztruktura naucsnogo znanija.* Red. P. V. Tavanec. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 348 p. B 3
- Logika naucsnogo iszzledovanija.* Red. P. V. Kopnin etc. Moszkva. Izdat. Nauka 1964. 359 p. B 3
- Maser, S.*: Die ontologischen Grundlagen und ihre Folgen im Werk von Gottlob Frege. Diss. Stuttgart. Technischen Hochschule. 1965. 105 p. M 1
- Materna, P.*: Operative Auffassung der Methode. Ein Beitrag zur strukturellen

- Methodologie. Praha. 1965. 114 p. (Rozpravy ČSAV. Rada společenských věd. Ročník 75. Ses. 8.) B 2, B 3, P 1/1
- Martin, R.*: Logique contemporaine et formalisation. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 228 p. (Épiméthée. Essais philosophiques.) D 1
- Mercier, A.*: Antikes und modernes Denken in Physik und Mathematik. Eine philosophische Betrachtung. Berlin. Duncker u. Humblot. 1964. 154 p. (Erfahrung und Denken. Bd. 13.) D 1
- La méthode axiomatique dans les mécaniques classiques et nouvelles.* Actes du 4. Colloque International de Logique et Philosophie des Sciences, tenu sous la présidence d'Albert Chatelet, Institut Henri-Poincaré, Paris, sept. 1959. Publ. J. L. Destouches etc. Paris. Gauthier-Villars. 1963. 208 p. (Les grands problèmes des sciences. No. 13.) B 2
- Nekotorie voprosy metodologii naucnogo isszledovanija.* Red. V. I. Szviderszkij. Vyp. 1. Leningrad. Univ. 1965. 158 p. B 11, B 12, B 36
- Pap, A.*: An introduction to the philosophy of science. New York. Free Pr. of Glencoe. 1962. XIII, 444 p. D 1
- Parts and wholes.* The Hayden Colloquium on scientific method and concept. Ed. D. Lerner. New York—London. Free Pr. of Glencoe, Macmillan. 1963. IX, 180 p. B 3
- Pasquinelli, A.*: Linguaggio, scienza e filosofia. 2. ed. Bologna. Ed. Il Mulino. 1964. 236 p. (Saggi 29.) D 1
- Pasquinelli, A.*: Nuovi principi di epistemologia. Milano. Feltrinelli. 1964. 212 p. (Filosofia della scienza 7.) B 2
- Patel, P.*: Logische und methodologische Probleme der wissenschaftlichen Erklärung. Eine kritische Übersicht über die neueste Entwicklung in USA. Diss. Univ. München. Druck. Schön. 1965. 64 p. B 2
- La phénoménologie et les sciences de la nature.* Colloque de l'Académie Internationale de Philosophie des Sciences 2—4. Sept. 1963. Fribourg. Publ. Archives de Philosophie. Bruxelles. Off. Internat. de Libr. 1965. 206 p. (Archives de l'Inst. Internat. des Sciences Théoriques 13.) B 3
- The philosophy of Rudolf Carnap.* Ed. P. A. Schilpp. La Salle, Ill. — London. Open Court, Cambridge Univ. Pr. 1963. XVI, 1088 p. (The library of living philosophers. Vol. 11.) B 2
- Philosophy of science.* The Delaware Seminar. Ed. W. L. Reese. Vol. 2. 1962—1963. New York etc. Interscience Publ. 1963. XVIII, 551 p. B 2/40
- Pole, D.*: The later philosophy of Wittgenstein. London. Univ. of London, The Athlone Pr. 1963. 132 p. B 2
- Prévisions, calcul et réalités.* Colloque organisé par J. L. Destouches à l'École Centrale des Arts et Manufactures. Paris du 26 au 30 mai 1963. Ed. L. de Broglie. Paris. Gauthier-Villars. 1965. 322 p. (Les grands problèmes des sciences 15.) B 3
- Proceedings of a Colloquium on Model and Many-Valued Logics,* Helsinki, 23—26 Aug. 1962. Helsinki. Suomalaisen Kirjallisuuden Kirjapaino Oy. 1963. 289 p. (Acta Philosophica Fennica. Fasc. 16.) B 2
- Rescher, N.*: Hypothetical reasoning. Amsterdam North-Holland Publ. 1964. 95 p. (Studies in logic and the foundations of mathematics.) D 1
- Rijk, L. M. de:* Logica modernorum. A contribution to the history of early terminist logic. Vol. 1. On the twelfth century theories of fallacy. Assen. Van Gorcum, Prakke. 1962. 674 p. (Wijsgerige teksten en studies 6.) B 2
- Rothacker, E.*: Logik und Systematik der Geisteswissenschaften. München. Oldenbourg. 1965. 171 p. B 3
- Rozprawy logiczne.* Księga pamiątkowa ku czci Kazimierza Ajdukiewicza. Warszawa. Wyd. Nauk. 1964. 246 p. B 2
- Rúzskov, A. G.*: Formalizirovannij i konsztruktivitszkij podhod k probleme isztinnoszti v matematiceszkoi logike. Szaratov. Univ. 1964. 25 p. Sz 1
- Ryding, E.*: The concept „cause” as used in historical explanation. Lund. Gleerup. 1965. 74 p. (Acta Univ. Lundensis. Sect. 1. Theologica, juridica, humaniora 2.) B 3, Sz 1
- Sauer, F. O.*: Mathematisches Denken auf dem Wege zur Philosophie. Eine Studie zur heutigen Wissenschaftslage. München. Bayerischer Schulbuchverl. 1965. 260 p. B 2
- Schaff, A.*: Teoria poznania. Warszawa. Wyd. Nauk. 1965. 148 p. (Główne zagadnienia i kierunki filozofii. Wykłady na Uniwersytecie Warszawskim. 1957—1958. No. 1.) B 301
- Schon, D. A.*: Displacement of concepts. London. Tavistock. 1963. XIII, 208 p. B 3
- Science in its context.* A symposium with special reference to sixth-form studies. Ed. J. Brierley. London. Heinemann. 1964. VII, 372 p. B 7
- Seely, Ch. S.*: The philosophy of science. Essays in contemporary realism. New York Philosophical Library. 1964. XII, 140 p. B 2, B 36
- Suppes, P.*: Introduction to logic. Princeton, N.J. etc. Van Nostrand. 1963. XVIII,

- 312 p. (The university series in undergraduate mathematics.) D 1
- Szubbótin, A. L.*: Teorija szillogisztiki v szovremennoj formal'noj logike. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 122 p. B 2, B 3, B 14
- La théorie de l'argumentation. Perspectives et applications.* Recueil publié par le Centre National Belge de Recherches de Logique. Louvain. — Paris. Nauwelaerts, Béatrice-Nauwelaerts. 1963. 614 p. B 2
- Toulmin, S. E.*: The uses argument. Cambridge. Univ. Pr. 1964. 264 p. P 1
- Törnebohm, H.*: Information and confirmation. Göteborg. Elander. 1964. 80 p. (Göteborg studies in philosophy 2.) (Acta Universitatis Gothoburgensis.) B 3, Sz 1
- Tricker, R. A. R.*: The assessment of scientific speculation. A survey of certain current views. London. Mills and Boon. 1965. XI, 200 p. B 3
- Venn, J.*: The logic of chance. 4. ed. New York. Chelsea. 1962. XXIX, 508 p. B 4
- Virieux-Raymond, A.*: La logique formelle. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 122 p. (Initiation philosophique 57.) B 2
- Weinberger, O.*: Der Relativisierungsgrundsatz und der Reduktionsgrundsatz — zwei Prinzipien des dialektischen Denkens. Eine logisch-methodologische Studie. Praha. 1965. 54 p. (Rozpravy ČSAV. Rada společenských věd. Ročník 75. Ses. 5.) Cseh kiv. B 3
- Whitehead, A. N.*: The concept of nature. The Tarnier lectures delivered in Trinity College, November 1919. Cambridge, Univ. Pr. 1964. VIII, 202 p. B 3
- Winter, E.*: Die historische Bedeutung der Frühbegriffe B. Bolzanos. Anh.: Bolzano's Begriffe 1821, mit Anmerkungen zu den logischen und mathematischen Begriffen v. J. Berg. Berlin. 1964. 112 p. (Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Kl. für Philosophie, Geschichte, Staats. Rechts- und Wirtschaftswissenschaften. Jg. 1964. No. 1.) D 1, Sz 1
- Yolton, J. W.*: Theory of knowledge. New York—London. Macmillan, Collier-Macmillan. 1965. 119 p. (Sources in philosophy. A Macmillan series.) B 2
- Alain, É. Au. Ch.*: Esquisses d' — —. 2. La conscience morale. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. VIII, 100 p. B 2
- Alquié, F.*: Le désir d'éternité. 4. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. VIII, 148 p. (Initiation philosophique 43.) B 2
- Arata, C.*: Evidenza ed essere. Milano. Marzorati. 1964. 241 p. B 2
- Aspects of contemporary American philosophy.* Ed. F. H. Donnel, jr. Würzburg—Wien. Physica Verl. 1965. 106 p. B 2, B 36
- Auzias, J. M.*: La philosophie et les techniques. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 127 p. (Initiation philosophique 70.) B 2
- Bang, V. — Lunzer, E.*: Conservations spatiales. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 150 p. (Bibliothèque scientifique internationale. Études d'épistémologie génétique 19.) B 2
- Barbour, G. B.*: In the field with Teilhard de Chardin. New York. Herder and Herder. 1965. 160 p. B 3
- Benardete, J. A.*: Infinity. An essay in metaphysics. Oxford. Clarendon Pr. 1964. 289 p. B 3
- Benda, K. E.*: Der Mensch im Zeitalter der Lieblosigkeit. Bearb. u. gekürzte Ausg. Hamburg. Furcht-Verl. 1965. 223 p. (Studienbücher 53.) B 2
- Bendlova, P.*: Clovek a moderni katolicismus. Krize katolického humanismu. Praha. Svobodné Slovo. 1965. 265 p. (Žive myšlenky.) B 2
- The Bergsonian heritage.* Ed. Th. Hanna. New York—London. Columbia Univ. Pr. 1962. X, 170 p. B 36
- Blondel, M.*: L'action. Tom 2. L'action humaine et les conditions de son aboutissement. Nouvelle éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 554 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine.) B 2
- Blondel, M.*: Lettres philosophiques. Paris. Aubier, Éd. Montaigne. 1961. 313 p. B 2
- Bodamer, J.*: Der Mann von heute. Seine Gestalt und Psychologie. Freiburg etc. 1964. 180 p. (Herder Bucherei. Bd. 171.) B 2
- Body and mind. Readings in philosophy.* Ed. G. N. A. Vesey. London. Allen and Unwin. 1965. 472 p. B 36
- Bollnow, O. F.*: Französischer Existenzialismus. Stuttgart. Kohlhammer. 1965. 212 p. B 2
- Brain and mind. Modern concepts of the nature of mind.* Ed. J. R. Smythies. London—New York. Routledge and Kegan Paul, The Humanities Pr. 1965. X, 272 p. (International library of philosophy and scientific method.) B 36
- Brandenstein, B.*: Grundlegung der Philosophie. Bd. 1. Dinglehre — Ontologie. — Gehaltlehre — Totik. Formenlehre —

VI. Mai burzsoá filozófia

- Adorno, Th. W.*: Jargon der Eigentlichkeit. Zur deutschen Ideologie. Frankfurt a. M. 1964. 138 p. (Edition Suhrkamp. 91.) B 2, B 3
- Alain, É. Au. Ch.*: Éléments de philosophie. Paris. Gallimard. 1964. 378 p. (Collection idées 13.) Sz 1

- Logik. 2. umgearb. Aufl. München. Pustet. 1965. 598 p. B 1
- Brandenstein, B.*: Wahrheit und Wirklichkeit. Meisenheim a. Glan. Hain. 1965. 279 p. B 2, B 3
- Brandon, S. G. H.*: History, time and deity. A historical and comparative study of the conception of time in religious thought and practice, containing the Forwood Lectures in the philosophy and history of religion, delivered in the University of Liverpool, 1964. Manchester—New York. Manchester Univ. Pr., Barnes and Noble. 1965. XII, 240 p. B 2
- Breton, S.*: Essence et existence. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 90 p. (Initiation philosophique 53.) B 2
- Bridoux, A.*: Alain. Sa vie, son oeuvre, avec un exposé de sa philosophie. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 109 p. (Philosophes.) B 2
- Broekman, J. M.*: Phänomenologie und Egoologie. Faktisches und transzendentalles Ego bei Edmund Husserl. Den Haag. Nijhoff. 1963. X, 224 p. (Phaenomenologica 12.) B 36
- Bruaire, C.*: L'affirmation de Dieu. Essai sur la logique de l'existence. Diss. Univ. Paris. Éd. du Seuil. 1964. 285 p. B 3
- Buczynska, H.*: Cassirer. Warszawa. Wiedza Powszechna. 1963. 179 p. (Mysli i ludzie 2.) B 2
- Burge, A. R.*: Progreszszivnue müsiliteli Latinszkoi Ameriki (XIX-nacsalo XX vv.) Moszkva. Izdat. Mysl'. 1965. 430 p. (Filozofszkoe naszledie.) B 3, B 10, Sz 1
- Charon, J. E.*: L'homme à sa découverte. Paris. Éd. du Seuil. 1963. 248 p. B 3
- Club Voltaire*. Jahrbuch für kritische Aufklärung. 1. Von F. Bauer, M. Bense etc. 2. Aufl. München. Szczesny. 1964. 419 p. B 36
- Collegium Philosophicum*. Studien Joachim Ritter zum 60. Geburtstag. Von E. W. Böckenförde, W. Goerdts etc. Basel. Schwabe. 1965. 437 p. B 2
- Collingwood, R. G.*: The idea of nature. Oxford. Clarendon Pr. 1964. VIII, 183 p. (Oxford paperbacks. 97.) B 36
- Couling, M.*: Mill and liberalism. Cambridge. Univ. Pr. 1963. XVII, 161 p. P 1/1
- Crisis in the humanities*. Ed. J. H. Plumb. Harmondsworth. Penguin Books. 1964. 172 p. (Pelican books. A 698.) B 11, B 3
- Dagognet, F.*: Philosophie biologique. 2. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 106 p. (Initiation philosophique 15.) B 2
- Delfgaauw, B.*: Geschichte als Fortschritt. Bd. 2. Die Geschichte des Menschen. Statica. Dynamica. Köln. Bachem. 1965. 266 p. B 2
- Delius, H.*: Untersuchungen zur Problematik der sogenannten synthetischen Sätze apriori. Göttingen. Vandenhoeck u. Ruprecht. 1963. 338 p. B 2
- Desan, W.*: The Marxism of Jean Paul Sartre. Garden City—New York. Doubleday. 1965. XIII, 320 p. B 10, B 301
- Desanti, J. T.*: Phénoménologie et praxis. Paris. Éd. Sociales. 1963. 149 p. (Problèmes.) B 2
- Dictionnaire des idées contemporaines*. Sous la dir. de M. Mourre. Paris. Éd. Universitaires. 1964. 718 p. B 894, B 2
- Diem, H.*: Sören Kierkegaard. Eine Einführung. Göttingen. Vandenhoeck u. Ruprecht. 1964. 107 p. (Kleine Vandenhoeck Reihe 185—186.) D 1
- Duméry, H.*: Raison et religion dans la philosophie de l'action. Paris. Éd. du Seuil. 1963. 639 p. B 2
- Durand, G.*: L'imagination symbolique. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 128 p. (Initiation philosophique 66.) B 2, B 10
- Durand, G.*: Les structures anthropologiques de l'imaginaire. Introduction à l'archétypologie générale. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 517 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine.) D 1
- Earle, W.—Edie, J. M.—Wild, J.*: Christianity and existentialism. Evanston, Ill. 1963. 186 p. (Northwestern University studies in phenomenology and existential philosophy.) B 2
- Ehrlich, W.*: Kulturphilosophie. Bad Ragaz. Niemeyer. 1964. 119 p. B 2
- Elken, R.*: Konsequenzen der Naturwissenschaft. Kassel. Vollmann. 1963. 415 p. B 2
- Epimeleia*. Die Sorge der Philosophie um den Menschen. Zum 65. Geburtstag Helmut Kuhn. Hrsg. F. Wiedmann. München. Pustet. 1964. 297 p. B 2
- Ermolenko, D. V.*: Szovremennaja burzsuaznaja filozofija SzSA. Kriticeszkij ocserk. Moszkva. IMO. 1965. 367 p. B 10, B 14, Sz 1
- Estiu, E.*: De la vida a la existencia en la filosofía contemporánea. La Plata. 1964. 179 p. (Univ. Nac. de la Plata. Facultad de Humanidades y Ciencias de la Educación. Inst. de Filosofía. Trabajos e investigaciones 3.) B 3
- Ferrater Mora, J.*: Ortega y Gasset, an outline of his philosophy. New rev. ed. New Haven. Yale Univ. Pr. 1963. 103 p. (Yale paperbound 96.) B 2, D 1
- Fertig, H.*: Die Auflösung der klassischen Substanzkonzeption und ein Versuch ihrer Rehabilitierung. München. Diss. Univ. Druck. Schön. 1965. 122 p. B 2
- La filosofia di fronte alle scienze*. 19. Congresso Nazionale di Filosofia. Tom. 2. Comunicazioni. Bari. Ed. Adriatica. 1962. 814 p. B 3

- Fischer, H.*: Theorie der Kultur. Das kulturelle Kraftfeld. Stuttgart. Seewald. 1965. 354 p. B 3
- Flottes, P.*: L'histoire et l'inconscient humain. Genève. Ed. du Mont-Blanc. 1965. 253 p. B 2
- Foucault, P.*: L'existentialisme. 13. éd. rev. et corr. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 125 p. (Que sais-je? No. 253.) D 1
- Freedom and responsibility.* Reading in philosophy and law. Ed. H. Morris. Stanford, Calif. Univ. Pr. 1961. IX, 547 p. B 30
- Garulli, E.*: Esperienza e metafisica nella filosofia moderna. Urbino. Argalia Ed. 1963. 304 p. B 2
- Goldschmidt, H. L.*: Dialogik. Philosophie auf dem Boden der Neuzeit. Frankfurt a. M. Europäische Verl. 1964. 266 p. B 2
- Guillead, R.*: Être et liberté. Une étude sur le dernier Heidegger. Louvain—Paris. Nauwelaerts. 1965. 184 p. (Philosophes contemporaines 12.) B 2
- Gusdorf, G.*: Signification humaine de la liberté. Paris. Payot. 1962. 284 p. (Bibliothèque scientifique.) B 2
- Hare, R. M.*: The language of morals. 2. ed. Oxford etc. Oxford Univ. Pr. 1964. VI, 202 p. D 1
- Hartmann, N.*: Das Problem des geistigen Seins. Untersuchungen zur Grundlegung der Geschichtsphilosophie und der Geisteswissenschaften. 3. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1962. XVI, 564 p. D 1
- Heidsieck, F.*: Plaisir et tempérance. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 104 p. (Initiation philosophique 55.) B 2
- Heise, W.*: Aufbruch in die Illusion. Zur Kritik der bürgerlichen Philosophie in Deutschland. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. 498 p. D 1
- Hermann, F. W. v.*: Die Selbstinterpretation Martin Heideggers. Meisenheim am Glan. Hain. 1964. 278 p. (Monographien zur philosophischen Forschung. Bd. 32.) D 1
- Heyde, J. E.*: Die Objektivität des Allgemeinen. Ein Beitrag zur Lösung der Universalien-Frage. Köln. Univ. Verl. 1965. 60 p. (Kantstudien. Ergänzungshäfte 89.) B 2
- Hiebel, F.*: Rudolf Steiner im Geistesgang des Abendlandes. Bern—München. Francke. 1965. 272 p. B 2
- Houbart, J.*: Un père dénaturé. Essai critique sur la philosophie de Jean Paul Sartre. Paris. Julliard. 1964. 218 p. B 2
- Hülsmann, H.*: Zur Theorie der Sprache bei Edmund Husserl. München. Pustet. 1964. 255 p. (Salzburger Studien zur Philosophie. Bd. 4.) B 36
- Ideological differences and world order.* Studies in the philosophy and science of the world's cultures. Ed. F. S. C. Northrop. New Haven—London. Yale Univ. Pr. 1963. X, 486 p. (Yale paperbound 77.) Sz 1
- Ingarden, R.*: Der Streit um die Existenz der Welt. Bd. 2. Formalontologie. T. 1—2. Tübingen. Niemeyer. 1965. 2 db. B 3
- Ingarden, R.*: Time and modes of being. Springfield, Ill. Thomas. 1964. XII, 170 p. (American lecture series. No. 558.) B 2
- Janssen, P.*: Geschichte und Lebenswelt. Ein Beitrag zur Diskussion der Husserlschen Spätphilosophie. Diss. Univ. Köln. Druck. Gouder-Hansen. 1964. 239 p. D 1
- Jantsch, R.*: Missbrauchte Religion. Zur „evangelischen“ Staatsethik des Helmut Thielicke. Berlin. Dietz. 1964. 253 p. B 2
- Jaspers, K.*: Hoffnung und Sorge. Schriften zur deutschen Politik 1945—1965. München. Piper. 1965. 370 p. B 3
- Jaspers, K.*: Kleine Schule des philosophischen Denkens. München. 1965. 174, 15 p. (Sammlung Piper.) B 2
- Kaila, E.*: Die perzeptuellen und konzeptuellen Komponenten der Alltagserfahrung. Helsinki. Soc. Philosophica Fennica, Akad. Kirjakauppa. 1962. 90 p. (Acta Philosophica Fennica. Fasc. 13.) B 36
- Kanhaback, K.*: Das Denken Martin Heideggers. Die grosse Wende der Philosophie 2. durchges. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1964. VIII, 94 p. B 2
- Kanhaback, K.*: Nicolai Hartmann und das Ende der Ontologie. Berlin. De Gruyter. 1962. 180 p. B 36
- Kemp, E. J.*: Abraham Lincoln's philosophy of common sense. An analytical biography of a great mind. P. 1—3. New York. 1965. 1 sm. lapsz. (Special publications of the New York Acad. of Sciences 6.) Sz 1
- Kerényi, K.*: Griechische Grundbegriffe. Fragen und Antworten aus der heutigen Situation. Zürich. Rhein-Verl. 1964. 72 p. (Albae Vigiliae. N. F. 19.) B 1
- Klages, L.*: Die Grundlagen der Charakterkunde. 12. Aufl. Bonn. Bouvier. 1964. XI, 230 p. B 585
- Klages, L.*: Sämtliche Werke. Bd. 6. Ausdruckskunde. Bonn. Bouvier. 1964. XXIII, 713 p. B 585
- Klubertanz, G. P.—Holloway, M. R.*: Being and God. An introduction to the philosophy of being and to natural theology. New York. Appleton-Century-Crofts. 1962. XVIII, 382 p. B 2
- Klüber, F.*: Individuum und Gemeinschaft in katholischer Sicht. Rückeburg. Grimmesche Hofbuchdruck. 1963. 190 p. (Schriftenreihe d. Niedersächsischen

- Landeszentrale f. Politische Bildung. Individuum und Gemeinschaft H. 2.) B 2
- Lacroix, J.: L'échec. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 116 p. (Initiation philosophique 69.) B 2
- La Fay, G.: La montée de conscience. Essai de synthèse de la pensée de Teilhard de Chardin. Paris. Les Éd. Ouvrières. 1964. 60 p. mell. (Points d'appui.) B 2
- Lahbabi, Mohamed Aziz: Le personnalisme musulman. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 124 p. (Initiation philosophique 65.) B 2
- Lakoff, S. A.: Equality in political philosophy. Cambridge, Mass. 1964. IX, 270 p. (Harvard political studies.) B 3, B 10
- Landmann, M.: Philosophische Anthropologie. 2. durchges. Aufl. Berlin. De Gruyter 1964. 224, 32 p. (Sammlung Götschen. Bd. 156/156 a.) B 36
- László, A.: Content, meaning and understanding. The Hague. Mouton. 1965. 63 p. (Janua linguarum. Ser. minor 31.) B 1
- Leveque, R.: Unité et diversité. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 122 p. (Initiation philosophique 64.) B 2
- Liberty, Ed. C. J. Friedrich. New York. Atherton Pr. 1962. XII, 333 p. (Nomos 4) B 2/1
- Lotz, J. B.: Sein und Existenz. Kritische Studien in systematischer Absicht. Freiburg etc. Herder. 1965. 417 p. (Philosophie in Einzeldarstellungen. Erg. Bd. 2.) B 2, B 3
- Lugarini, L.: Filosofia e metafisica. Ricerche sul concetto di filosofia. Urbino. Argalia Ed. 1964. 184 p. (Studi filosofici.) B 2
- Lübbe, H.: Säkularisierung. Geschichte eines ideen-politischen Begriffs. Freiburg—München. Alber. 1965. 135 p. B 2
- Maritain, J.: Die Stufen des Wissens, oder durch Unterscheiden zur Einung. Mainz. Grünewald. 1962. XVI, 576 p. Sz 1
- Mathieu, V.: Il problema dell'esperienza. Trieste. Arti Grafiche Smolars. 1963. 118 p. (Università degli Studi di Trieste. Facoltà di Magistero 1.) B 2
- Merleau-Ponty, M.: L'oeil et l'esprit. Paris. Gallimard. 1964. 93 p. B 2
- Merleau-Ponty, M.: The primacy of perception and other essays on phenomenological psychology, the philosophy of art, history and politics. Evanston. 1964. XIX, 228 p. (Northwestern Univ. studies in phenomenology and existential philosophy.) B 36
- Mesthene, E. G.: How language makes us know. Some views about the nature of intelligibility. The Hague. Nijhoff. 1964. IX, 111 p. B 36
- Metzger, A.: Dämonie und Transzendenz. Pfullingen. Neske. 1964. 229 p. B 2
- Miller, R.: Licsnoszt' i obscesztvo. K kritike neotomistszskogo ponimaniya licsnoszt. Moszkva. Izdat. Progresssz. 1965. 294 p. B 12, B 14, P 1
- Mounier, E.: Introduction aux existentialismes. Saint-Amand. Gallimard. 1962. 189 p. (Collection idées 14.) B 14, P 4, Sz 1
- Mourélos, G.: Bergson et les niveaux de réalité. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 256 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine. Histoire de la philosophie et philosophie générale.) B 2, D 1
- Mury, G.—Oriol, T.: Traité de philosophie. Classe de philosophie et propédeutique. Tom. 1. L'action. Paris. Didier. 1964. 709 p. B 2
- Müller, A.: Das naturphilosophische Werk Teilhard de Chardins. Freiburg—München. Alber. 1964. 327 p. B 11
- Naulin, P.: L'itinéraire de la conscience. Étude de la philosophie de Jean Nabert. Diss. Univ. Paris. Aubier, Éd. Moutaigne. 1963. 518 p. B 2
- Noack, H.: Die Philosophie Westeuropas. Basel—Stuttgart. Schwabe. 1962. 370 p. (Die philosophischen Bemühungen des 20 Jahrhunderts.) D 1, P 1
- Oberer, H.: Vom Problem des objektivierten Geistes. Ein Beitrag zur Theorie der konkreten Subjektivität im Ausgang von Nicolai Hartmann. Köln. Univ. 1965. 192 p. (Kantstudien. Ergänzungsh. 90.) B 2, B 3
- Obertello, L.: Conoscenza e persona nel pensiero di John Henry Newman. Trieste. 1965. 177 p. (Univ. degli Studi di Trieste. Facoltà di Magistero 4.) B 3
- Ortega y Gasset, J.: History as a system, and other essays toward a philosophy of history. New York. Norton. 1961. 269 p. D 1/6
- Ortega y Gasset, J.: Ideas y creencias. 7. ed. Madrid. Espasa-Calpe. 1964. 209 p. (Colección Austral 151.) Sz 1
- Ortega y Gasset, J.: El tema de nuestro tiempo. Ni vitalismo ni racionalismo. El ocaso de las revoluciones. El sentido histórico de la teoría de Einstein. 11. ed. Madrid. Espasa—Calpe. 1964. 156 p. (Colección Austral 11.) Sz 1
- Papay, J. L.: Metaphysics in process. Madison. Florham Park, Pr. 1963. XIV, 347 p. B 2
- Perceiving, sensing and knowing. A book of readings from twentieth-century sources in the philosophy of perception. Ed. R. J. Swartz. Garden City, N. Y. Doubleday. 1964. XII, 538 p. B 36

- Pfänder, A.*: Gesammelte Schriften. — Phänomenologie des Wollens. Eine psychologische Analyse, Motive und Motivation. 3. Aufl. München. Barth. 1963. XII, 155 p. B 36
- Philosophical interrogations*. Interrogations of Martin Buber, John Wild, Jean Wahl, Brand Blanshard, Paul Weiss, Charles Hartshorne, Paul Tillich. Ed. S. Rome etc. New York etc. Holt, Winehart and Winston. 1964. 4, 422 p. B 2
- Philosophie*. Hrsg. A. Diemer etc. Frankfurt a. M.—Hamburg. 1965. 375 p. (Das Fischer Lexikon 11.) Sz 1
- Philosophy of biology*. Ed. V. E. Smith. New York. 1962. X, 95 p. (St. John's Univ. studies. Philosophical ser. No. 3.) B 2
- The philosophy of Jean Paul Sartre*. Ed. R. D. Cumming. New York. Random House. 1965. XII, 491 p. B 2
- Philosophy of the social sciences*. Ed. M. Natanson. New York. Random House. 1963. XIV, 560 p. B 2
- Pieper, J.*: Erkenntnis und Freiheit. Essays. München. 1964. 151 p. (Deutscher Taschenbuch Verlag 234.) B 2
- Pieper, J.*: Zustimmung zur Welt. Eine Theorie des Festes. München. Kösel. 1963. 151 p. E 10
- Plessner, H.*: Die Stufen des Organischen und der Mensch. Einleitung in die philosophische Anthropologie. 2. erw. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1965. XXVI, 373 p. B 2
- Political thought since world war II*. Ed. W. J. Stankiewicz. Critical and interpretative essays. London. The Free Pr. of Glencoe, Collier-Macmillan. 1964. XVII, 462 p. B 318
- Poortman, J. J.*: Philosophy, theosophy, parapsychology. Some essays on diverse subjects. Leyden. Sythoff. 1965. 132 p. B 2
- Poulet, G.*: Études sur le temps humain. Paris. Plon. 1964. XLVII, 409 p. Sz 1
- Prawitz, D.*: Natural deduction. A proof-theoretical study. Diss. Univ. Stockholm. Stockholm etc. Almqvist and Wiksell. 1965. 113 p. (Acta Universitatis Stockholmiensis, Stockholm studies in philosophy. 3.) B 2
- Das Problem der Ordnung*. 6. Deutscher Kongress für Philosophie, München 1960. Hrsg. H. Kuhn etc. Meisenheim a. Glan. Hain. 1962. 351 p. B 2
- Prospettive filosofiche d'autori var.* Tom. 1. Banfi, Capone-Braga, Carabellase, Fazio-Allmayer, Lombardi, Mondolfo, Sciacca, Tarozzi, Testa. Bologna. Cappelli. 1964. 261 p. (Biblioteca di cultura filosofica 25.) B 2
- Pupi, A.*: Alla soglia dell'età romantica. Milano. Vita e Pensiero. 1962. VIII, 306 p. (Pubblicazioni dell'Università Cattolica del S. Cuore. Saggi e ricerche Ser. 3. Scienze Filosofiche 1.) B 2
- Raalten, F. van*: Schaamte en existentie. Een onderzoek naar de plaats en de werking van de schaamte in de menselijke existentie in het bijzonder met betrekking tot het werk van Søren Kierkegaard. Diss. Univ. Amsterdam. Nijkerk. Callenbach. 1964. 198 p. B 2
- Radhakrishnan, Sarvepalli*: Meine Suche nach Wahrheit. Gütersloh. Bertelsmann. 1961. 379 p. B 2
- Razzouk, A.*: Die Ansätze zu einer Kultur-anthropologie in der gegenwärtigen deutschen Philosophie. Diss. Univ. Tübingen. Fotordruck. Huth. 1963. 122 p. D 1, Sz 1
- Reck, A. J.*: Recent American philosophy. Studies of ten representative thinkers. Ralph Barton Perry, William Ernest Hocking, George Herbert Mead, John, Eloy Boodin, Wilbur Marshall Urban, DeWitt H. Parker, Roy Wood Sellars, Arthur O. Lovejoy, Elijah Jordan and Edgar Sheffield Brightman. New York. Pantheon Books. 1964. XXIII, 343 p. B 2
- Relativism and the study of man*. Ed. H. Schoeck etc. Princeton, N. J. etc. Van Nostrand. 1961. X, 259 p. (The William Volker Fund series in the human studies.) B 10
- Renner, L. L.*: Die Theorie des Rechten in der Philosophie von Sir W. D. Ross. Diss. Univ. München. Salzer. 1965. 138 p. B 2
- Rigalli, N.*: Die Selbstkonstitution der Geschichte im Denken von Karl Jaspers. Diss. Univ. München. 1965. 198 p. B 2
- Ruggiero, G. de*: Storia della filosofia. Vol. 10. Filosofi del novecento. 5. ed. Bari. Laterza. 1963. VII, 352 p. (Biblioteca di cultura moderna 250.) B 3
- Russier, J.*: La souffrance. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 128 p. (Initiation philosophique 61.) B 2
- Sartre, J. -P.*: L'imagination. 6. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 162 p. (Nouvelle encyclopédie philosophique.) B 661
- Sartre, J. P.*: La transcendance de l'ego. Esquisse d'une description phénoménologique. Paris. Vrin. 1965. 134 p. (Bibliothèque des textes philosophiques.) B 3
- Saur, K.*: Transzendenz als Wirklichkeit. Beiträge zu einem modernen Weltbild. Bd. 1. Hamburg. Appel. 1965. 211 p. B 2
- Sayre, K. M.*: Recognition: a study in the philosophy of artificial intelligence. Notre Dame, Ind. Univ. Pr. 1965. 312 p. B 36

- Schaeffler, R.*: Wege zu einer Ersten Philosophie. Vom rechten Ansatz des philosophischen Fragens. Frankfurt a. M. Klostermann. 1964. 229 p. B 2
- Schmitz, H.*: System der Philosophie. Bd. 2. T. 1. Der Leib. Bonn. Bouvier. 1965. XVI, 631 p. B 2
- Schneider, F.*: Philosophie der Gegenwart. München—Basel. Reinhardt. 1964. 167 p. B 2
- Schneider, H. W.*: Sources of contemporary philosophical realism in America. Indianapolis—New York. Bobbs-Merrill. 1964., XX, 91 p. (The library of liberal arts.) B 36
- Schulze-Sölde, W.*: Die Problematik des Physikalisch-Realen, Physik an der Grenze der Metaphysik. Stuttgart. Hirzel. 1962. XI, 195 p. B 11
- Sciaccia, M. F.*: Opere complete. Tom. 19. Il pensiero italiano nell'età del Risorgimento. 2. riv. e aumentata ed. Milano. Marzorati. 1963. 494 p. B 2
- Sciaccia, M. F.*: Philosophical trends in the contemporary world. Notre Dame, Ind. Univ. Pr. 1964. XV, 656 p. B 36
- Seifert, F.—Seifert-Helwig, R.*: Bilder und Urbilder. Erscheinungsformen des Archetypus. München—Basel. Reinhardt. 1965. 233 p. B 2
- Senabre Sempere, R.*: Lengua y estilo de Ortega y Gasset. Salamanca. Univ. 1964. 290 p. (Acta Salmanticensia. Filosofia y letras. Tom. 18. No. 3.) B 3
- Seewerth, G.*: Die Analogie des Selenden. Einsiedeln. Johannes Verl. 1965. 115 p. B 2
- Smith, J. E.*: The spirit of American philosophy. New York. Oxford Univ. Pr. 1963. XI, 219 p. D 1
- Sotelo, I.*: Das Problem der dialektischen Vernunft bei Jean Paul Sartre. Diss. Univ. Köln. Druck. Photostelle d. Univ. 1965. 187 p. D 1
- Stüard Spranger*. Sein Werk und sein Leben. Heidelberg. Quelle u. Meyer. 1964. 249 p. B 10
- Stenzel, J.*: Philosophie der Sprache. München. Oldenbourg. 1964. 2, 114 p. B 2
- Strandness, Th. B.—Hackett, H.—Crosby, H. H.*: Language, form, and idea. New York etc. McGraw-Hill. 1964. XIV, 553 p. B 2
- Szilasi, W.*: Philosophie und Naturwissenschaft. Bern—München. Francke. 1961. 132 p. B 8
- Szovremennije progressszivnue filozofü Japonii*. Red. M. B. Mitin. Moszkva. Izdat. Progresssz. 1964. 190 p. B 10
- Teilhard de Chardin, P.*: Lobgesang des Alls. Olten—Freiburg i. B. Walter. 1964. 92 p. Sz 1
- Teilhard de Chardin, P.*: Werke. Bd. 5. Die Zukunft des Menschen. Olten—Freiburg i. Br. Walter. 1963. 406 p., Sz 1
- Terra, H. de*: Mein Weg mit Teilhard de Chardin. München Beck. 1962. 130 p. B 10
- Tinder, G.*: The crisis of political imagination. New York. Scribner. 1964. 373 p. B 318
- Über die Zukunft des Menschen*. Podiumsgespräche über das Thema: Der Übermensch. Grundprobleme des heutigen Menschenbildes. Bearb. E. Benz. Köln. Brill. 1962. 42 p. (Zeitschrift für Religions- und Geistesgeschichte. Beih. 8.) B 2
- Vossenbergh, E. Th. van den*: Die letzten Gründe der Innerweltlichkeit in Nicolai Hartmanns Philosophie. Roma. Univ. 1963. XVIII, 228 p. (Analecta Gregoriana. Vol. 130. Series Facultatis philosophicae. B. sectio. No. 12.) B 2
- Wahl, J.*: Existence et pensée. (De Kierkegaard à Sartre et de Valéry à Claudel.) Entretiens sur les philosophies et sur quelques poètes de l'existence. Montréal. 1962. 107 p. (Cahiers. No. 8.) B 2
- Warnock, M.*: The philosophy of Sartre. London. 1965. 186 p. (Hutchinson university library. Philosophy.) B 2, B 36
- Wein, H.*: Geschichtshörige Machttheorien und philosophischer Enthusiasmus. Hannover. 1963. 28 p. (Schriftenreihe der Niedersächsischen Landeszentrale für Politische Bildung. Reihe A. H. 13.) B 8
- Wein, H.*: Philosophie als Erfahrungswissenschaft. Aufsätze zur philosophischen Anthropologie und Sprachphilosophie. Den Haag. Nijhoff. 1965. 256 p. B 36

VII. Etika

- Abelson, R.*: Ethics and metaethics. Readings in ethical philosophy. New York. St. Martin's Pr. 1963. XIII, 3, 574 p. B 2
- [Arhangel'szkij] Archangelski, L. M.*: Kategorien der marxistischen Ethik. Berlin. Dietz. 1965. 312 p. B 2, B 10, Sz 1
- Bodalev, A. A.*: Vozprijatie cseloveka cselovekom. Leningrad. Univ. 1965. 121 p. D 1
- [Boeck, H.] Bek, G.*: O markszisztszkój étike i szocialiszticeszkój morali. Moszkva. Izdat. IL. 1962. 250 p. P 1/1
- Demitizzazione e morale*. Scritti di E. Castelli, J. Hyppolite etc. Padova. CEDAM. 1965. 439 p. (Archivio di Filosofia. No. 1—2.) B 3
- Dittrich, O.*: Geschichte der Ethik. Die Systeme der Moral vom Altertum bis zur Gegenwart. Bd. 1—4. Vom Altertum

- bis zum Anfang des Mittelalters. Aalen. Ed. Scientia. 1964. 4 db. B 1
- Edel, A.*: Method in ethical theory. London. Routledge and Kegan Paul. 1963. VI, 4, 369 p. (International library of philosophy and scientific method.) B 2
- Eichhorn, I. W.*: Wie ist Ethik als Wissenschaft möglich? Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 175 p. B 10, Sz 1
- Fedorenko, E. G.*: Osznovü markszisztszkoleninszkij étiki. Ucebnoe poszobie dlja vuzov. Kiev. Univ. 1965. 322 p. B 3, B 7, B 12, B 14, B 36, Sz 1
- Gobry, I.*: Le modèle en morale. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 461 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine.) B 2
- Grégoire, F.*: Les grandes doctrines morales. 4. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 118 p. (Que sais-je? 658.) B 3
- Gubareva, M. N.*—*Szuncova, G. M.*: Moral' sztroitelej kommunizma. Rekomendatel'nij ukazatel' literatury. Moszkva. Izdat. Kniga. 1964. 78 p. B 7
- Hare, R. M.*: Freedom and reason. Oxford. Clarendon Pr. 1963. VII, 228 p. P 1/1
- Kamerka, E.*: The ethical foundations of Marxism. London. Routledge and Kegan Paul. 1963. XVI, 208 p. B 36, B 877
- Kategorii markszisztszko-leninszkij étiki.* Nemira, K. A.: Szoveszt'. — Sztrejmkova, I. R.: Cseszt' i dosztoinsztvo kategorii markszisztszkoj étiki. — Korneva, M. N.: Kommunizm i problema szcsasz't'ja. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 284 p. B 2, B 3, B 7, B 10, B 12, B 36, Sz 1
- Lacroix, J.*: Les sentiments et la vie morale. 6. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 108 p. (Initiation philosophique 2.) B 2
- Leval, G.*: Éléments d'éthique moderne. Paris. La Ruche Ouvrière. 1961. 105 p. Sz 1
- Machovec, M.*: Smysl lidského života. Studie k filosofii člověka. Praha. SNPL. 1965. 273 p. B 2
- Mantell, M. I.*: Ethics and professionalism in engineering. New York.—London. Macmillan, Collier-Macmillan. 1964. XI, 260 p. B 11
- Marcel, G.*: La dignité humaine et ses assises existentielles. Paris. Aubier, 1964. 219 p. (Présence et pensée.) B 2
- Novikov, M. I.*: O szcsasz't'e. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 221 p. (Nauesnopolujarnaja szerija.) B 3
- Navsztvennije principü sztroitelja kommunizma.* Red. M. G. Zsuravkova etc. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 342 p. B 3, B 8, B 14
- Osznovü markszisztszko-leninszkij étiki.* Kratkij kursz lekcii. Red. I. N. Lusesikov etc. Minszk. Vüszsaja Skola. 1965. 241 p. B 2, B 36, D 1
- Petroszjan, M. I.*: Gumanizm. Opüt fitszofszkogo-éticeszskogo i szociologiceszskogo iszszledovanija problemü. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1964. 334 p. B 14, D 1, P 1
- Problemü étiki.* Red. M. G. Zsuravkov etc. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 265 p. B 1, B 2, P 1/1
- Protiv szovremennoj burzsuaaznoj étiki.* Red. M. G. Zsuravkov. Moszkva. Izdat. Nauka. 1965. 237 p. B 12
- Schiütz, W.*: Astheneia physeos. Diss. 1964. 222 p. B 3
- Svarcman, K. A.*: Étika ... bez morali. Kritika szovremenñuh burzsuaaznüh éticeszskih teorij. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1964. 263 p. B 7, M 1
- Sznasztin, V. I.*: Kommunizm i liesnoszt'. Moszkva. Politizdat. 1965. 62 p. B 12
- Tahtinen, U.*: Non-violence as an ethical principle. Turku. Turun Yliopisto. 1964. 192 p. (Turun Yliopiston julkaisuja. Sarja B. Tom. 92.) B 2
- Thorpe, W. H.*: Science, man and morals. Based upon the Fremantle lectures delivered in Balliol College Oxford Trinity term 1963. London. Methuen. 1965. XII, 176 p. B 3
- Trásnea, O.*: Morala socialista. Clasa muncitoare promotioarea noii morale. Bucureşti. Ed. Politică. 1965. 135 p. B 2

VIII. Esztétika

- Apreszjan, Z. G.*: Észtetika. Bibliografija. 1956—1960. Moszkva. Vszeroszszijzskoe Teatral'noe Obscsesztvo. 1963. 259 p. B 301
- Bachelard, G.*: La poétique de la rêverie. 3. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 183 p. (Bibliothèque de philosophie contemporaine. Logique et philosophie des sciences.) B 661
- Banfi, A.*: Opere. Tom. 6. I problemi di una estetica filosofica. Milano—Firenze. Parenti. 1961. XXXVIII, 379 p. Sz 1
- Beeton, D. R.*: Aesthetics and morality. With particular reference to English literature. Pretoria. 1964. 32 p. (Communications of the University of South Africa. A. 36.) D 1
- Borev, Ju. B.*: V vedenie v észtetiku. Moszkva. Szov. Hudozsnik. 1965. 326 p. B 2, B 10, B 14, B 301, Sz 1
- Durand, G.*: L'imagination symbolique. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 128 p. (Initiation philosophique 66.) B 2, B 10
- Észtetika.* Kategorii i iszkuszsztvo. Red. A. A. Bazsenov. Moszkva. Izdat. Iszkuszsztvo. 1965. 177 p. B 2
- Észtetika i szovremennesszt'. Red. I. B. Asztahov.* Moszkva. Izdat. Proszvescsenie. 1965. 257 p. B 2, B 14, B 36, Sz 1

Észtetika povedenija. Red. V. I. Tolsztüh. Moszkva. Izdat. Iszkuszsztvo. 1965. 256 p. B 14

Gej, N. K.—Piszkunov, V. M.: Mir, cselovek, iszkuszsztvo. Moszkva. Szov. Piszatel'. 1965. 291 p. B 3

Grlič, D.: Umjetnost i filozofija. Zagreb. Izdat. Mladost. 1965. 173 p. (Biblioteka izabranih eseja.) B 11

Jasztrebova, N.: Konflikti v észteticsnoto. Észteticseszkite kategorii i idealöt. Szofija. BAN. 1964. 155 p. Orosz, francia kiv. B 301

Kagan, M. Sz.: Lekcii po markszisztzkoleninszkoi észtetike. Cs. 2. Dialektika iszkuszsztva. Leningrad. Univ. 1964. 231 p. B 2, B 301, P 1/1

L'Andelyn, Ch. de: Esthétique. Nauchatel. Messeiller. 1964. 345 p. D 1

Loszev, A. F.—Sesztakov, V. P.: Isztorija észteticseszkih kategorij. Moszkva. Izdat. Iszkuszsztvo. 1965. 372 p. B 1, B 301

Lukács Gy.: Il marxismo e la critica letteraria. Torino. 1964. 475 p. (Piccola biblioteca Einaudi 43.) B 1

Lukács Gy.: Werke. Bd. 5. Probleme des Realismus. Neuwied a. Rhein—Berlin. Luchterhand. 1963. D 1

Lukács Gy.: Werke. Bd. 11—12. Ästhetik. T. 1. Die Eigenart des Ästhetischen. Halbbd. 1—2. Neuwied a. Rhein—Berlin. Luchterhand. 1963. 2 db. B 10, D 1

Der Mensch und die Künste. Festschrift für H. Lützel zum 60. Geburtstag. Düsseldorf. Schwann, 1962. 508 p. Esz 22

Miele, F.: Teoria e storia dell'estetica. Milano. Mursia. 1965. VIII, 743 p. B 560

O szovremennoj burzsuaaznoj észtetike. Vűp. 1—2. Moszkva. Izdat. Iszkuszsztvo. 1963. 2 db. B 10

O szovremennoj burzsuaaznoj észtetike. Vűp. 2. Red. Sz. G. Petrov etc. Moszkva. Izdat. Iszkuszsztvo. 1965. 378 p. B 2, B 3, B 14, Sz 1

Ovszjannikov, M. F.—Razumnűj, V. A.: Kratkij szlovar' po észtetike. Moszkva. Politizdat. 1964. 542 p. P 1

Partijnoszt', vremja, hudozsnik. Red. M. N. Parhomenko etc. Moszkva. Izdat. Műszl'. 1965. 284 p. B 3

Pawlow, T.: Grundsätze der Kunst. Zu Fragen der marxistischen Ästhetik. Dresden Verl. d. Kunst. 1964. 176 p. (Fundus-Bücher 9.) D 1

Poszpelov, G. N.: Észteticseszkó i hudozsosztvennoe. Moszkva. Univ. 1965. 360 p. B 3

Sartre, J.-P.: Essays in aesthetics. New York. Philosophical Libr. 1963. IX, 94 p. B 36

Trofimov, P. Sz.: Észtetika marksizma—leninizma. Ocserk isztorii i teorii. Moszkva. Szov. Hudozsnik. 1964. 295 p. B 7

Vajman, Sz. T.: Markszisztzkaja észtetika i problémű realizma. Moszkva. Szov. Piszatel'. 1964. 319 p. B 14

Voproszű markszisztzkó—leninszkoi észtetiki. Red. M. F. Ovszjannikova. Moszkva. Univ. 1964. 243 p. B 301

IX. Szociológia

Adaptation et inadadaptation sociales. Paris. UN. 1964. 112 p. B 9

Adler, H. G.: Die Erfahrung der Ohnmacht. Beiträge zur Soziologie unserer Zeit. Frankfurt a. M. Europäische Verl. 1964. 273 p. B 10

Adler, M.: Natur und Gesellschaft. Neuauf. Wien etc. Europa Verl. 1964. 167 p. (Soziologie des Marxismus. 2. Geist und Gesellschaft. Texte zum Studium d. sozialen Entwicklung.) B 8

Adler, M.: Die solidarische Gesellschaft. Wien etc. Europa Verl. 1964. 192 p. (Soziologie des Marxismus. 3. Geist und Gesellschaft. Texte zum Studium der sozialen Entwicklung.) B 8

Alienation. The cultural climate of our time. Ed. G. Sykes. Vol. 1—2. New York. Braziller. 1964. 2 db. B 323

Allahverdjan. Sz. D.: Neopozitivizm v szovremennoj szociologii. Erevan. 1964. 99 p. (Akademija Nauk Armjanszkoi SZSZR. Szektor Filosz. i Prava. Protiv burzsuaaznoj ideologii 7.) B 10, B 14

Adreeva, G. M.: Szovremennaja burzsuaaznaja empiricseszkaja szociologija. Kriticseszkij ocserk. Moszkva. Izdat. Műszl'. 1965. 301 p. B 3, B 12, B 14, P 1/1

Andreski, S.: Elements of comparative sociology. London. Weidenfeld and Nicolson. 1964. 383 p. (The nature of human society series.) B 2, B 3, B 8, B 10, D 1, Sz 1

L'année sociologique. Sér. 3. 1952—1963. Publ. A. Bayet etc. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 9 db. (Bibliothèque de philosophie contemporaine.) B 9

Anomie and deviant behavior: a discussion and critique. Ed. M. B. Clinard. London. The Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1964. XII, 324 p. B 323

Anthropology today. Selections. Ed. S. Tax. Chicago—London. Univ. of Chicago Pr. 1962. VIII, 481 p. (Phoenix books 105.) Sz 1

Applied sociology. Opportunities and problems. Ed. A. W. Gouldner etc. New York—London. The Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1965. XIII, 466 p. B 323

Argyris, Ch.: Integrating the individual and the organization. New York etc. Wiley. 1964. XII, 330 p. B 323

- Armeytage, W. H. G.*: The rise of the technocrats. London—Toronto. Routledge and Kegan Paul. Univ. of Toronto Pr. 1965. VII, 448 p. (Studies in social history.) B 323
- Aron, R.*: Essai sur les libertés. Paris. Calmann—Lévy. 1965. 235 p. (Liberté de l'esprit.) B 10
- Aron, R.*: Die industrielle Gesellschaft. 18 Vorlesungen. Frankfurt a. M.—Hamburg. Fischer. 1964. 270 p. (Fischer Bücherei. Bd. 636.) B 3, B 304
- Aron, R.*: La lutte de classes. Nouvelles leçons sur les sociétés industrielles. Paris. Gallimard. 1964. 377 p. (Collections idées 47.) B 3, B 877
- Asch, S. E.*: Social psychology. Englewood Cliffs, N. J. Prentice-Hall. 1965. XVI, 646 p. B 10
- Baker, G. W.*—*Chapman, D. W.*: Man and society in disaster. New York. Basic Books. 1962. XIII, 442 p. B 10
- Balke, S.*: Vernunft in dieser Zeit. Der Einfluss von Wirtschaft, Wissenschaft und Technik auf unser Leben. Düsseldorf—Wien. Econ Verl. 1962. 296 p. D 1
- Bandura, A.*—*Walters, R. H.*: Social learning and personality development. New York etc. Holt, Rinehart and Winston. 1964. IX, 329 p. B 7
- Becker, H.*—*Barnes, H. E.*: Social thought from lore to science. 3. ed. New York. Dover Publ. 1961. 3 db. Vol. 1. A history and interpretation of man's ideas about life with his fellows to times when change and progress deeply concern him. — Vol. 2. A history and interpretation of man's ideas about life with his fellows to times when his study of the past is linked with that of the present for the sake of his future. — Vol. 3. Sociological trends throughout the world to the start of the twentieth century's seventh decade. B 323
- Behrendt, R. H.*: L'homme à la lumière de la sociologie. Paris. Payot. 1964. 178 p. (Bibliothèque scientifique 301.) B 11
- Bergel, E. E.*: Social stratification. New York etc. 1962. XII, 462 p. (McGraw-Hill séries in sociology.) B 10
- Bibliography of social sciences periodicals and monograph series: USSR, 1950—1963.* Washington. US Gov. Print. Off. 1965. IV, 443 p. (US Dep. of Commerce. Bureau of the Census. Foreign social science bibl. ser. P. 92. No. 17.) B 4
- Bibliography of social sciences periodicals and monograph series: Yugoslavia, 1945—1963.* Washington. US Gov. Print. Off. 1965. IV, 152 p. (US Dep. of Commerce. Bureau of the Census. Foreign social science bibl. ser. P. 92. No. 18.) B 4
- Blauener, R.*: Alienation and freedom. The factory worker and his industry. Chicago—London. Univ. of Chicago Pr. 1964. XVI, 222 p. B 10
- Bottomore, T. B.*: Classes in modern society. London. Allen and Unwin. 1965. 82 p. B 9
- Boudon, R.*—*Lazarsfeld, P.*: Le vocabulaire des sciences sociales. Concepts et indices. Paris—Le Haye. Mouton. 1965. 389 p. (Méthodes de la sociologie 1.) B 323
- Bouman, P. J.*: Kultur und Gesellschaft der Neuzeit. Olten—Freiburg. Walter. 1962. 405 p. D 1
- Brown, R.*: Explanation in social science. Chicago. Aldine Publ. 1964. VIII, 198 p. B 323
- Brown, R.*: Social psychology. New York—London. The Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1965. XXIV, 785 p. B 323
- Brown, I. C.*: Understanding other cultures. Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall. 1963. VIII, 184 p. (Spectrum books 49.) B 2
- Buchanan, R. A.*: Technology and social progress. Oxford etc. Pergamon Pr. 1965. VIII, 172 p. (The Commonwealth and 'international library. History of science and technology.) B 3
- Cicourel, A. V.*: Method and measurement in sociology. London. Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1964. VII, 247 p. B 9
- Cohen, B. P.*: Conflict and conformity. A probability model and its applications. Cambridge, Mass. 1963. XII, 186 p. (The MIT Pr. research, monograph series.) B 323
- Coleman, J. S.*: Introduction to mathematical sociology. London. Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1964. XIV, 554 p. B 9
- Conformity and deviation.* Ed. I. A. Berg etc. New York. Harper. 1961. VIII, 449 p. B 10
- Contributions to urban sociology.* Ed. E. W. Burgess etc. Chicago—London. Univ. of Chicago Pr. 1964. XI, 673 p. B 10
- Crozier, M.*: The bureaucratic phenomenon. Chicago. Univ. Pr. 1964. X, 320 p. B 323
- Crozier, M.*: Le phénomène bureaucratique. Essai sur les tendances bureaucratiques des systèmes d'organisation modernes et sur leurs relations en France avec le système social et culturel. Diss. Univ. de Paris. Paris. Éd. du Seuil. 1963. 413 p. B 3, B 12
- Cuwillier, A.*: Introduction à la sociologie. 7. éd. Paris. 1965. 224 p. (Collection Armand Colin. Section de philosophie 198.) P 1/1, Sz 1

- Dahrendorf, R.*: Die angewandte Aufklärung. Gesellschaft und Soziologie in Amerika. München. Piper. 1963. 262 p. B 2
- Decisions, values and groups*. Vol. 2. Proceedings of a conference, held at the University of New Mexico. Ed. N. F. Washburne. Oxford etc. Pergamon Pr. 1962. 521 p. B 9
- The development of industrial societies*. Papers read at the Nottingham Conference of the British Sociological Association, April 1964. Ed. P. Halmos. Keele. Univ. 1964. 149 p. (The Sociological Review Monograph 8). B 12
- Le développement social*. Symposium dirigé par R. Aron, B. F. Hoselitz. Paris—La Haye. Mouton. 1965. 349 p. (École Pratique des Hautes Études. Sect. 6. Sciences Économiques et Sociales. Congrès et colloques 7.) B 9
- Drucker, P. F.*: The new society. The anatomy of industrial order. New York—Evanston. Harper and Row. 1962. XIII, 362 p. (Harper torchbooks. 1082.) D 1
- Duchac, R.*: Sociologie et psychologie. Paris. Pr. Univ. de France. 1963. 123 p. (Initiation philosophique 62.) B 2, B 36
- Duvignaud, J.*: Durkheim. Sa vie, son oeuvre, avec un exposé de sa philosophie. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 112 p. (Philosophes.) B 2, B 10
- Eco, U.*: Apocalittici e integrati. Comunicazioni di massa e teorie della cultura di massa. 2. ed. Milano. Bompiani. 1965. 387 p. (Portico. 46.) B 3
- Einführung in die Philosophie*. Hrsg. E. Albrecht. Greifswald. Pressestelle d. Univ. 1964. 2 db. T. 1. Philosophie und Einzelwissenschaften. T. 2. Kritik der bürgerlichen Philosophie und Soziologie der Gegenwart. B 2, D 1, P 1
- Eisermann, G.*: Wirtschaft und Gesellschaft. Stuttgart. Enke. 1964. VII, 256 p. (Bonner Beiträge zur Soziologie 1.) B 12
- Ellul, J.*: The technological society. London. Cape. 1965. XXXI, 449 p. B 4
- Escarpit, R.*: Sociologie de la littérature. 3. éd. Paris. Pr. Univ. de France. 1964. 128 p. (Que sais-je? No. 777.) D 1
- Ferber, Ch. v.*: Individuum und Gesellschaft. Die liberale Konzeption. Hannover. 1965. 79 p. (Schriftenreihe der Niedersächsischen Landeszentrale für Politische Bildung. Individuum und Gemeinschaft. H. 4.) B 8
- Fichter, J.-H.*: La sociologie. Notions de base. Encyclopédie universitaire. Paris. Ed. Universitaires. 1963. 264 p. D 4
- Fischer, G.*: Science and politics. The new sociology in the Soviet Union. Ithaca, N.Y. 1964. 65 p. (Cornell research papers in international studies. 1.) B 3
- Flament, C.*: Théorie des graphes et structures sociales. Paris. Mouton, Gauthier—Villars. 1965. 166 p. (École Pratique des Hautes Études. Sect. 6. Sciences économiques et sociales.) (Mathématiques et sciences de l'homme 2.) B 9
- Foskett, D. J.*: Classification and indexing in the social sciences. London. Butterworth. 1963. X, 190 p. B 9
- Fourastié, J.*: Die grosse Metamorphose des 20. Jahrhunderts. Düsseldorf—Wien. Econ Verl. 1964. 328 p. B 327
- Fragen der marxistischen Soziologie*. Berlin. 1964. 2 db. T. 1. Soziologie und Jugend. Methodische und praktische Probleme. T. 2. Ökonomie und Gesellschaft in der deutschen bürgerlichen Soziologie. Wissenschaftsgeschichtliche Studie. (Wissenschaftliche Zeitschrift d. Humboldt-Univ. zu Berlin. 1964. Sonderbd.) B 10, B 12
- Freyer, H.*: Schwelle der Zeiten. Stuttgart. Dtsch. Verl. 1965. 332 p. B 10
- Friedmann, G.*: Industrial society. The emergence of the human problems of automation. New York. The Free Pr. of Glencoe. 1964. 436 p. (Free Press paperbacks.) B 12
- The frontiers of sociology*. Ed. T. R. Fyvel. London. Cohen-West. 1964. VIII, 107 p. B 10
- Fürstenberg, F.*: Religionssoziologie. Neuwied am Rhein—Berlin. Luchterhand. 1964. 463 p. (Soziologische Texte 19.) B 10
- Gal'djaev, P. K.*: Kritika szovremennoj burzsuaznoj szciologii. Moszkva. Izdat. Mysl'. 1965. 91 p. B 3, B 9, B 10, B 12, B 14, P 1/1
- Gáll, E.*: Sociologia burgheză din România. Studii critice. 2. ed. București. Ed. Politică. 1963. 278 p. B 1, D 1
- Gellner, E.*: Thought and change. London. Weidenfeld and Nicolson. 1964. 224 p. (The nature of human society series.) B 3, B 10
- Germani, G.*: Política y sociedad en una época de transición. De la sociedad tradicional a la sociedad de masas. Buenos Aires. Ed. Paidós. 1965. 266 p. (Biblioteca de psicología social y sociología.) B 10
- Gibt es noch ein Proletariat?* Hrsg. M. Feuersenger. Frankfurt a. M. Europäische Verl. 1962. 99 p. (Sammlung „Res novae“. Bd. 15.) B 11
- Ginsberg, M.*: Essays in sociology and social philosophy. Melbourne etc. 1961. 2 db. Vol. 1. On the diversity of morals. Vol. 3. Evolution and progress. (Heinemann books on sociology.) B 9
- Goldmann, L.*: Pour une sociologie du roman. Paris. Gallimard. 1964. 229 p. (Bibliothèque des idées.) B 10

- Goode, W. J.: Readings on the family and society. Englewood Cliffs, N.J. 1964. XII, 242 p. (Prentice-Hall readings in modern sociology series.) B 323
- Gould, J.—Kolb, W. L.: A dictionary of the social sciences. New York. Free Pr. 1964. XVI, 761 p. P 1/1
- Greer, S.: Metropolitics: a study of political culture. New York etc. Wiley 1963. XIII, 207 p. B 323
- Griffin, C. E.: The free society. Washington. American Enterprise Inst. 1965. VIII, 138 p. B 304
- Hahn, E.: Soziale Wirklichkeit und soziologische Erkenntnis. Philosophisch-methodologische Aspekte der soziologischen Theorie. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 179 p. B 3, B 10, Sz 1
- Hamann, R.: Paretos Elitentheorie und ihre Stellung in der neueren Soziologie. Stuttgart. Fischer. VI, 75 p. (Hamburg. Universität. Seminar f. Sozialwissenschaften. Sozialwissenschaftliche Studien 8.) B 10, B 12
- Handbook of modern sociology. Ed. R. E. L. Faris. Chicago. 1964. VIII, 1088 p. (Rand McNally sociology series.) Sz 1
- Handwörterbuch der Sozialwissenschaften. Zugleich Neuaufl. des Handwörterbuchs der Staatswissenschaften. Hrsg. E. V. Beckerath etc. Bd. 4. Forschung und Lehre-Handelspolitik. (Binnenhandelspolitik.) Stuttgart. Fischer etc. 1965. IX, 821 p. B 8
- Harcsev, A. G.: Brak i szem'ja v SZSZSZR. Opit sociologiceszkogo isszledovanija. Moszkva. Izdat. Muzl'. 1964. 323 p. B 30
- Hegedüs, A.: Moderni buržoasni sociologie a společenská skutečnost. Praha. SNPL. 1965. 258 p. B 1
- Heimendahl, E.: Fortschritt ohne Vernunft? Wissenschaft und Gesellschaft im technischen Zeitalter. Freiburg. Rombach. 1964. 114 p. (Soziologie.) B 3
- Hintze, O.: Soziologie und Geschichte. Gesammelte Abhandlungen zur Soziologie, Politik und Theorie der Geschichte. 2. erw. Aufl. Göttingen. Vandenhoeck u. Ruprecht. 1964. 543 p. B 318
- Hodges, H. M.: Social stratification. Class in America. Cambridge, Mass. Schenckman. 1964. XII, 307 p. B 9, B 10
- Hofstätter, P. R.: Einführung in die Sozialpsychologie. 3. neubearb. Aufl. Stuttgart. 1963. 511 p. (Kröners Taschenausgabe. Bd. 295.) M 1
- Hofstätter, P. R.: Sozialpsychologie. 2. Aufl. Berlin. De Gruyter. 1964. 191, 32 p. (Sammlung Gösschen. Bd. 104/104a.) B 36
- L'homme et la société contemporaine. București. Acad. RPR. 1963. 391 p. B 9
- Hopkins, T. K.: The exercise of influence in small groups. Totowa, N. J. The Bedminster Pr. 1964. VIII, 205 p. B 323
- Identity and anxiety. Survival of the person in mass society. Ed. M. R. Stein etc. New York. The Free Pr. of Glencoe. 1963. 658 p. B 323
- Indian anthropology. Essays in memory of D. N. Majumdar. Ed. T. N. Madan etc. London. Asia Publ. 1962. X, 420 p. B 785
- International bibliography of the social sciences 1963. International bibliography of economics. Vol. 12—13. London—Chicago. Tavistock, Aldine. 1964. 2 db. (International Committee of Social Sciences Documentation, publications.) Francia szöv. is. B 9
- Ishakov, I. I.: Szovremennaja burzsuanaja szociologija — oruzsie antikommunizma. Taskent. Izdat. Uzbekisztan. 1964. 285 p. B 3
- Isztorija i szociologija. Red. V. V. Al'tman etc. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 342 p. B 318
- Kaplan, A.: The conductio inquiry. Methodology for behavioral science. San Francisco. 1964. XIX, 428 p. (Chandler publications in anthropology and sociology.) B 9
- Katona, Gy.: The mass consumption society. New York etc. McGraw-Hill. 1964. VIII, 343 p. B 12
- Klofác, J.—Thusty, V.: Empirische Soziologie. Kurzer Abriss der modernen bürgerlichen empirischen Soziologie. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. 220 p. B 11, B 30
- Koň, I. Sz.: Pozitivizm v szociologii. Isztorieszkij ocserk. Leningrad. Univ. 1964. 205 p. D 1, P 1, P 1/1
- [Konsztantinov] Konstantinov, F.—Kelle, V.: Historical materialism — the marxist sociology. Moscow. Novosti Pr. Agency. 1962. 39 p. B 10, B 12
- [Konsztantinov] Konstantinov, F. V.—Kelle, V. Zs.: Le matérialisme historique, sociologie marxiste. Moszkva. Ed. de l'Agence de Pr. Novosti. 1965. 35 p. P 1/1
- Koszolapov, R. I.: Kommunizm i szvoboda. Problema oszvobozdenija truda. Moszkva. Univ. 1965. 139 p. B 14
- Krech, D.—Crutchfield, R. S.—Ballachey, E. L.: Individual in society. A textbook of social psychology. International student ed. New York etc. McGraw-Hill etc. 1962. 564 p. B 7
- Kuhn, A.: The study of society. A unified approach. Homewood, Ill. 1963. XVIII, 810 p. (Irwin—Dorsey series in behavioral science in business.) B 9

- Lang, K.*: Military sociology. A trend report and bibliography. — Sociologie militaire. Tendances actuelles de la recherche et bibliographie. Oxford. Blackwell. 1965. 64 p. (Current sociology. Vol. 13. No. 1. 1965.) B 12
- Language in culture and society*. A reader in linguistics and anthropology. Ed. D. Hymes. New York etc. Harper and Row. 1964. XXXV, 764 p. B 3
- Larsen, O. N.—Catton, W. R. jr.*: Conceptual sociology. New York.—Evanston. Harper and Row. 1962. X, 276 p. B 10
- Lauer, H. E.*: Die Volksseelen Europas. Versuch einer Psychologie der europäischen Völker auf geisteswissenschaftlicher Grundlage. Stuttgart. Freies Geistesleben. 1965. 271 p. B 2
- Lavrov, P. L.*: Filozofija i sociologija. Tom. 1—2. Moskva. Izdat. Mysl'. 1965. 2 db. (Filozofszkoe naszledie.) B 10, Sz 1
- Lersch, Ph.*: Der Mensch als soziales Wesen. Eine Einführung in der Sozialpsychologie. 2. Aufl. München. Barth. 1965. 255 p. B 7, B 10
- Lévi-Strauss, C.*: Mythologies. Le cru et le cuit. Paris. Plon. 1964. 402 p. B 3
- Levy, M. J.*: The structure of society. Princeton, N. J. Univ. Pr. 1964. XVII, 584 p. B 10
- Lewin, K.*: Feldtheorie in den Sozialwissenschaften. Ausgew. theoretische Schriften. Bern—Stuttgart. Huber. 1963. 395 p. B 10
- Liberty*. Ed. C. J. Friedrich. New York. Atherton Pr. 1962. XII. 333 p. (Nomos 4.) B 2/1
- Lieber, H. J.*: Individuum und Gesellschaft in der Sowjetideologie. Wolfenbüttel. Grenzland-Druck Rock. 1964. 100 p. (Schriftenreihe der Niedersächsischen Landeszentrale f. Politische Bildung, Individuum u. Gemeinschaft. H. 5.) B 2
- Lieber, H. J.*: Philosophie — Soziologie — Gesellschaft. Gesammelte Studien zum Ideologieproblem. Berlin. De Gruyter. 1965. 246 p. B 2
- Lienhardt, G.*: Social anthropology. London etc. Oxford Univ. Pr. 1964. X, 216 p. D 1
- Lipmann, W.*: Public opinion. New York. Macmillan. 1965. X, 272 p. B 1188
- Lipset, S. M.*: Political man. The social bases of politics. Garden City, N. Y. 1963. XXXVI, 477 p. (Doubleday anchor books. 330.) B 10
- Loomis, Ch. P.—Loomis, Z. K.*: Modern social theories. Selected American writers. 2. ed. Princeton, N. J. etc. Van Nostrand. 1965. XXIV, 800 p. D 1
- Loos, P. A.*: Terror der Zahl. Quantitatives Denken gegen qualitativen Werten. München etc. Bayerischer Landwirtschaftsverl. 1963. 51 p. B 9
- Löwenthal, L.*: Literatur und Gesellschaft. Das Buch in der Massenkultur. Neuwied a. Rhein. Luchterhand. 1964. 281 p. (Soziologische Texte. Bd. 27.) B 3, D 1
- Luckmann, Th.*: Das Problem der Religion in der modernen Gesellschaft, Institution, Person und Weltanschauung. Freiburg. Rombach. 1963. 83 p. (Soziologie. Schriftenreihe zu grundsätzlichen aktuellen Fragen.) B 323
- Mácha, K.*: Individuum und Gesellschaft. Zur Geschichte des Individualismus. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1964. 321 p. D 1
- M[a]ckinley, D. G.*: Social class and family life. New York—London. Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1964. XII, 306 p. B 10
- Madge, J.*: The origins of scientific sociology. London. Tavistock. 1963. 600 p. B 10
- Mair, L.*: New nations. London. Weidenfeld, Nicolson. 1963. 227 p. (The nature of human society.) D 1
- Maletzke, G.*: Psychologie der Massenkommunikation. Hamburg. Bredow-Inst. 1963. 311 p. B 1188
- Malewski, A.*: Zagadnienia psychologii społecznej. Wybor z literatury amerykańskiej i opracowanie — —. Warszawa. Wyd. Nauk. 1962. 372 p. B 7
- Man and civilization; the family's search for survival*. A symposium ed. by S. M. Farber etc. New York etc. McGraw-Hill. 1965. XII, 210 p. Sz 1
- Mannheim, K.*: Ideologie und Utopie. 4. Aufl., erw. um ein Verzeichnis d. Schriften — —'s und eine Bibliographie d. Jahre 1962—1965. Frankfurt a. M. Schulte u. Bulmke. 1965. XXVII, 302 p. B 2
- Mannheim, K.*: Wissenssoziologie. Berlin. Luchterhand. 1965. 750 p. (Soziologische Texte 28.) D 1
- March, J. G.—Simon, H. A.*: Les organisations. Problèmes psychosociologiques. Paris. Dunod. 1964. XVI, 244 p. (Organisation et sciences humaines 3.) B 12
- Marcuse, H.*: Die Gesellschaftslehre der sowjetischen Marxismus. Neuwied—Berlin. Luchterhand. 1964. 250 p. (Soziologische Texte. Bd. 22.) B 323
- Marcuse, H.*: One dimensional man. Studies in the ideology of advanced industrial society. Boston. Beacon Pr. 1964. XVII, 260 p. B 3, B 10
- Markszisztszko—leninszkaja filozofija i sociologija v SZSZSZR i evropejszkich szocialiszticeszkich sztrana. Red. M. T. Iovcsuk etc. Moskva. Izdat. Nauka. 1965. 549 p. B 3, B 14, Sz 1*

- Marshall, T. H.*: Class, citizenship and social development. New York. Doubleday. 1965. XXIII, 334 p. B 10
- Martineau, H.*: Society in America. Garden City, N. Y. 1962. 357 p. (Doubleday anchor books 302.) Sz 1
- Mathematics and the social sciences*. The utility and inutility of mathematics in the study of economics, political science and sociology. A symposium. Ed. J. C. Charlesworth. Philadelphia. 1963. VI, 121 p. (American Acad. of Political and Social Science. Monographs 2.) B 10
- Matson, F. W.*: The broken image. Man, science and society. New York. Braziller. 1964. 355 p. B 10
- Merrill, F. E.*: Society and culture. An introduction to sociology. 3. ed. Englewood Cliffs, N. J. 1965. XVI, 618 p. (Prentice-Hall sociology series.) B 2, B 323
- Mills, Ch. W.*: Sociology and pragmatism. The higher learning in America. New York. Paine—Whitman. 1964. 475 p. B 10
- Moore, W. E.*: The impact of industry. Englewood Cliffs. Prentice-Hall. 1965. X, 117 p. (Modernization of traditional societies series.) B 3
- Morin, E.*: L'industria culturale. Saggio sulla cultura di massa. Bologna. Ed. II. Mulino. 1963. 207 p. (Saggi 28.) D 1
- Moutin, G.*: Poésie et société. Paris. Pr. Univ. de France. 1962. 107 p. (Initiation philosophique 54.) B 2
- Mukerjee, Radhakamal*: The sickness of civilization. Bombay etc. Allied Publ. 1964. XII, 131 p. B 10
- Mühlmann, W. E.*: Rassen, Ethnien, Kulturen, moderne Ethnologie. Neuwied—Berlin. Luchterhand. 1964. 398 p. (Soziologische Texte 24.) B 10
- Myrdal, G.*: Das Wertproblem in der Sozialwissenschaft. Hannover. Verl. f. Lit. u. Zeitgeschichte. 1965. 275 p. (Schriftenreihe der Forschungsstelle der Friedrich—Ebert-Stiftung. A. Sozialwissenschaftliche Schriften.) B 12
- The new sociology*. Essays in social sciences and social theory in honour of C. Wright Mills. Ed. I. L. Horowitz. New York. Oxford Univ. Pr. 1964. XV, 513 p. B 2, B 3, B 8, B 9, B 318, D 1
- Newcomb, Th. M.—Turner, R. H.—Converse, Ph. E.*: Social psychology. The study of human interaction. New York etc. Holt, Rinehart and Winston. 1965. XII, 591 p. B 323
- Nuttin, J.*: Da verstandelijke begaafdheid van de verschillende sociale klassen en woonplaatsen. Brussel. 1965. 95 p. (Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België Kl. der Letteren 27. Jg. 7.) Angol kiv B 3
- Oberndörfer, D.*: Von der Einsamkeit des Menschen in der modernen amerikanischen Gesellschaft. 2. veränd. u. erw. Aufl. Freiburg i. Br. Rombach. 1961. 222 p. B 8
- Ogburn, W. F.—Nimkoff, M. F.*: A handbook of sociology. 5. rev. ed. London. Routledge and Kegan Paul. 1964. XII, 644 p. (International library of sociology and social reconstruction.) B 10
- Ogburn, W. F.—Nimkoff, M. F.*: Sociology. 4. ed. Boston etc. Mifflin. 1964. X, 780 p. B 9
- Oiserman, T. I.*: Die Entfremdung als historische Kategorie. Berlin. Dietz. 1965. 136 p. B 12
- Opalek, K.—Wroblewski, J.*: Wspolczesna teoria i socjologia prawa w Stranach Zjednoczonych Ameryki Polnochej. Warszawa. Wyd. Nauk. 1963. 319 p. Orosz, angol kiv. B 30
- Oppenheim, F. E.*: Dimensions of freedom. An analysis. New York—London. St. Martin's Pr., Macmillan. 1961. 242 p. P 1/1
- Ossowski, S.*: Die Klassenstruktur im sozialen Bewusstsein. Berlin. Luchterhand. 1962. 300 p. (Soziologische Texte 11.) B 318, D 1
- Oszipov, G. V.*: Szovremennaja burzsuanaja szociologija. Kriticeszkij ocserk. Moszkva. Izdat. Nauka. 1964. 416 p. B 12, D 1
- Packard, V.*: The naked society. London. Longmans. 1964. XII, 369 p. B 14
- Pagani, A.*: Responsabilita del sociologo. Milano. Ed. di Comunita. 1964. 106 p. (Cultura e realita 67.) B 10
- Parsons, T.*: The social system. New York. The Free Pr. of Glencoe. 1964. XVII, 575 p. D 1
- Parsons, T.*: Social structures and personality. London. Collier—Macmillan. 1965. 376 p. B 9, B 10
- Parsons, T.—Bales, R. F.*: Family. Socialisation and interaction process. New York. Free Pr. of Glencoe 1964. XVII, 422 p. B 10
- Personality and social systems*. Ed. N. J. Smelser etc. New York etc. Wiley. 1964. XI, 660 p. B 323
- Philosophy of the social sciences*. Ed. M. Natanson. New York. Random House. 1963. XIV, 560 p. B 2
- Piaget, J.*: Études sociologiques. Genève. Droz. 1965. 202 p. (Travaux de droit, d'économie, de sociologie et de sciences politiques 32.) B 3
- Piperno, R.*: L'antisemitismo moderno. Antologia. Rocca San Casciano. 1964.

- 228 p. (Universale Cappelli. Ser. storia e politica. 93.) B 10
- Pocock, D. F.*: Social anthropology. London—New York. Sheed and Ward. 1961. 118 p. (Newman history and philosophy of science series 7.) B 10
- Popper, K. R.*: The open society and its enemies. New York—Evanston. Harper and Row. 1963. 2 db. Vol. 1. The spell of Plato. Vol. 2. The high tide of prophecy: Hegel, Marx and the aftermath. (Harper torchbooks. The academy library 1101.) B 12
- Problemü obcsesztvennoj psziologii.* Red. V. N. Kolbanovskij etc. Moszkva. Izdat. Müszl'. 1965. 469 p. B 2, Sz 1
- The process and effects of mass communication.* Ed. W. Schramm. Urbana. Univ. of Illinois Pr. 1965. 586 p. B 1188
- Rational decision.* Ed. C. J. Friedrich. New York. Atherton Pr. 1964. XII, 228 p. (Nomos 7.) B 2/1
- Register van lopend onderzoek in de sociale wetenschappen* 1965. Amsterdam. Noord-Holl. Uitg. Maatschappij. 1965. XXIV, 457 p. B 3
- Répertoire international des centres de recherche sociologique en dehors des États-Unis d'Amérique.* Établi par le Comité International pour la Documentation des Sciences Sociales. Paris. UNESCO. 1965. 125 p. (Rapports et documents de sciences sociales 20.) Angol nyelven is. B 3, B 8, B 9
- Rex, J.*: Key problems of sociological theory. London. Routledge and Kegan Paul. 1963. IX, 194 p. (International library of sociology and social reconstruction.) B 10
- Riesman, D.*: Individualism reconsidered and other essays. London. The Free Pr. of Glencoe, Macmillan. 1964. 529 p. (Free Press paperbacks.) B 323
- Roczniki socjologii wei.* Studia i materialy. Tom 1. 1963. Red. R. Turski. Łódz. — Warszawa. Wyd. Nauk. 1964. 175 p. B 9
- Ross, H. L.*: Perspectives on the social order. Readings in sociology. New York etc. McGraw-Hill. 1963. 467 p. B 10
- Rumjancev, A. M.*: Structure of the working class. New Delhi. Peoples Publ. 1963. 325 p. B 10
- Sampson, A.*: Anatomy of Britain. New York—Evanston. Harper and Row. 1962. XIV, 662 p. B 10
- Sarapata, A.—Doktor, K.*: Elementy socjologii przemyslu. 2. uzupeln. i' popraw. Warszawa. Wyd. Ekon. 1963. 332 p. B 9
- Sarnoff, I.*: Personality, dynamics and development. New York—London. Wiley. 1962. XV, 572 p. B 10
- Schelsky, H.*: Auf der Suche nach Wirklichkeit. Düsseldorf—Köln. Diederichs. 1965. 487 p. B 10
- Schoeck, H.*: Die Soziologie und die Gesellschaften. Problemsicht und Problemlösung vom Beginn bis zur Gegenwart. 2. wesentlich überarb. u. erw. Aufl. Freiburg—München. Alber. 1964. 455 p. (Orbis academicus 1/3.) B 10
- Schramm, W.*: Mass communications. 2. ed. Urbana. Univ. of Illinois Pr. 1963. XI, 695 p. D 1
- The science of science. Society in the technological age.* Ed. M. Goldsmith etc. London. Souvenir Pr. 1964. 234 p. B 2, B 4, B 10, M 1
- Secord, P. F.—Backman, C. W.*: Social psychology. New York etc. McGraw-Hill. 1964. 659 p. B 300
- Sellnow, W.*: Gesellschaft — Staat — Recht. Zur Kritik der bürgerlichen Ideologien über die Entstehung von Gesellschaft und Recht. Berlin. Rütten u. Loening. 1963. 876 p. P 1/1
- Siebel, W.*: Die Logik des Experiments in den Sozialwissenschaften. Berlin. Duncker u. Humblot. 1965. 253 p. (Soziologische Schriften 2.) B 9, B 10
- Siebert, F. S.—Peterson, Th.—Schramm, W.*: Four theories of the press. The authoritarian, libertarian, social responsibility and Soviet communist concepts of what the press should be and do. Urbana Univ. of Illinois Pr. 1963. 153 p. (Illini book 15.) B 2/57
- Sinai, I. R.*: The challenge of modernisation. The West's impact on the nonwestern world. London. Chatto and Windus. 1964. 256 p. B 10
- Smelser, N. J.*: Readings on economic sociology. Englewood Cliffs. 1965. IX, 303 p. (Prentice-Hall readings in modern sociology series.) B 323
- Social change and economic development.* Ed. J. Meynaud. Paris. UNESCO. 1963. 210 p. (Klny. Internat. Social Science Bulletin.) B 10
- Social problems. Dissensus and deviation in an industrial society.* By R. R. Dynes, A. C. Clarke etc. New York. Oxford Univ. Pr. 1964. VIII, 594 p. B 10
- Social structure and the family: generational relations.* Ed. E. Shanas etc. Englewood Cliffs, N. J. 1965. XII, 394 p. (Prentice-Hall sociology series.) B 323
- Society. Problems and methods of study.* Ed. A. T. Welford etc. London. Routledge and Kegan Paul. 1962. VI, 586 p. B 323
- Society and self. A reader in social psychology.* Ed. B. H. Stoodley. New York—London. Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1962. 713 p. B 10

- Sociological theory, values, and sociocultural change. Essays in honor of Pitirim A. Sorokin.* Ed. E. A. Tiryakian. London. Free Pr. of Glencoe etc. 1963. XV, 302 p. D 1/7
- Sociologists at work. Essays on the craft of social research.* Ed. Ph. E. Hammond. New York—London. Basic Books. 1964. X, 401 p. B 323
- Sociology. The progress of a decade. A collection of articles.* Ed. S. M. Lipset etc. Englewood Cliffs. 1961. XI, 635 p. (Prentice-Hall sociology series.) D 1/7
- Sociology and history. Theory and research.* Ed. W. J. Cahnman etc. London. Free Pr. of Glencoe. 1964. XIX, 596 p. B 8, B 10
- The sociology of Georg Simmel.* Ed. K. H. Wolff. New York—London. The Free Pr. of Glencoe, Collier—Macmillan. 1965. LXIV, 445 p. (A Free Press paperback 92892.) B 323
- The sociology of science.* Ed. B. Barber etc. New York. Free Pr. of Glencoe. 1963. VIII, 662 p. B 10
- Sociology on trial.* Ed. M. Stein etc. Englewood Cliffs, N. J. Prentice-Hall. 1963. 182 p. (A Spectrum book 74.) B 323
- Sociologia zawodow.* Red. A. Sarapata. Warszawa. Ksiazka i Wiedza. 1965. 609 p. (Biblioteka nauki o pracy.) Orosz, angol kiv. B 9
- Sources of information in the social science. A guide to the literature.* Ed. C. M. White. Totowa, N. J. Bedminster Pr. 1964. XIII, 498 p. B 8
- Sozialpsychologie im Sozialismus. Bericht vom Internationalen Symposium Marxistischer Sozialpsychologen „Der gesellschaftliche Auftrag der Sozialpsychologie in Sozialismus“.* 21—23. Okt. 1964. Jena. Hrsg. H. Hiebsch etc. Berlin. Dtsch. Verl. d. Wissenschaften. 1965. 213 p. B 2, B 10, B 12, B 1022
- Sozialwissenschaft und Gesellschaftsgestaltung. Festschrift für Gerhard Weisser.* Hrsg. F. Karrenberg etc. Berlin. Duncker u. Humblot. 1963. VIII, 500 p. B 10
- Soziologie.* Hrsg. R. König. Frankfurt a. M.—Hamburg. 1965. 363 p. (Das Fischer Lexikon 10.) D 1
- Soziologische Exkurse. Nach Vorträgen und Diskussionen.* Hrsg. Inst. f. Sozialforschung. 2. Aufl. Frankfurt a. M. Europäische Verl. 1962—1965. 181 p. (Frankfurter Beiträge zur Soziologie. Bd. 4.) B 11
- Soziologische und psychologische Erfahrungen aus Forschung und Praxis.* Zgest. G. Müller. Berlin. Verl. d. Wirtschaft. 1965. 219 p. B 10
- The state of the social sciences. Papers presented at the 25. anniversary of the Social Science Research Building the University of Chicago,* 10—12. Nov. 1955. Ed. L. D. White. Chicago—London Univ. of Chicago Pr. 1964. XIV, 504 p. B 9
- Studien und Materialien zur Soziologie der DDR.* Hrsg. P. Ch. Ludz. Köln—Opladen. Westdtsh. Verl. 1964. 540 p. (Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie. Sonderh. 8. 1964.) B 655
- Supek, R.: Herbert Spencer i biologizam u sociologiji.* Zagreb. 1965. 251 p. (Matica Hrvatska. Socioloska hrestomatija 4.) B 11
- Systeme und Methoden in den Wirtschafts- und Sozialwissenschaften.* Erwin von Beckerath zum 75. Geburtstag. Hrsg. N. Kloten etc. Tübingen. Mohr. 1964. VII, 732 p. B 12
- Szalai S.: Rozwazania o czasie. Spoleczna ocena czasu i niektore wnioski z socjologicznych badan budzetu czasu.* Warszawa. 1965. 173—193. p. (Klny. Studia Socjologiczne.) B 1
- Szczepanski, J.: Elementarne pojecia sociologii.* Warszawa. Wyd. Nauk. 1965. 265 p. B 9
- Szemenov, Ju. N.: Obscesztvennij progress i szocial'naja filosofija szovremennoj burzsuazii. Kriticeszkij ocserk amerikanskikh i anglijszkikh teorij.* Moskva. Izdat. Nauka. 1965. 295 p. B 3
- Szleszarev, G. A.: Metodologija szociologiceszkogo isszledovanija problem narodonaszelenija SZSZSZR.* Moskva. Izdat. Muzsl'. 1965. 156 p. B 9, B 10
- Szociologija v SZSZSZR v dvuh tomah.* Tom. 1—2. Red. I. L. Sescerbina etc. Moskva. Izdat. Muzsl'. 1965. 2 db. B 1, B 2, B 3, B 9, B 10, B 11, B 12, B 14, B 36, B 318, P 1, Sz 1
- [Szorokin] *Sorokin, P. A.: A long journey. The autobiography of —.* New Haven, Conn. College and Univ. Pr. 1963. 327 p. B 10
- [Szorokin] *Sorokin, P. A.: Contemporary sociological theories. Through the first quarter of the 20. century.* New York etc. Harper and Row. 1964. XX, 783 p. (Harper torchbooks. The university library 3046.) B 12
- [Szorokin] *Sorokin, P. A.: Modern historical and social philosophies.* New York. Dover Publ. 1963. XI, 345 p. (Dover books.) B 8
- [Szorokin] *Sorokin, P. A.: Sociocultural causality, space, time. A study of referential principles of sociology and social science.* New York. Russell and Russell. 1964. IX, 246 p. (Duke Univ. Pr. Sociological ser.) B 10
- Szovremennij kapitalizm i burzsuaznaja szociologija.* Red. G. A. Kurszanov etc.

- Moszkva. Izdat. Mysl'. 1965. 358 p. B 9, B 10, B 14, B 36, M 1
- Szovremennij rabocsij klaszsz kapitaliszticeszkij sztran.* Red. V. V. Ljubimova etc. Moszkva. Izdat. Mysl'. 1965. 374 p. B 2, B 12, B 877, M 1
- Sztulevics, B. Ja.: Narodnoe zdorov'e i szciologija.* Moszkva. Izdat. Mysl'. 1965. 230 p. B 12
- Technology and social change.* Ed. E. Ginzberg. New York—London. Columbia Univ. Pr. 1964. VII, 158 p. B 9, B 315
- Thibaut, J. W.—Kelley, H. H.: The social psychology of groups.* New York—London. Wiley. 1961. XIII, 313 p. B 3, B 10
- Tinder, G.: The crisis of political imagination.* New York. Scribner. 1964. 373 p. B 8, D 1, Sz 1
- Toch, H.: The social psychology of social movements.* Indianapolis etc. Bobbs—Merrill. 1965. VIII, 257 p. B 323
- Touraine, A.: Sociologie de l'action.* Paris. Ed. du Seuil. 1965. 506 p. B 323
- Tönnies, F.: Einführung in die Soziologie.* Stuttgart. Enke. 1965. XXVIII, 327 p. B 9
- Traité de psychologie expérimentale.* Sous la dir. P. Fraisse etc. Vol. 9. Psychologie sociale. Par G. de Montmollin, R. Lambert etc. Paris. Pr. Univ. de France. 1965. 272 p. B 7
- Traité de psychologie sociale.* Par R. Daval, F. Bourricaud etc. Paris. Pr. Univ. de France. 1963—1964. 2 db. Tom. 1. Sciences humaines et psychologie sociale. Les méthodes. Tom. 2. Recherches en psychosociologie appliquée. B 10
- Traité de sociologie.* Publ. G. Gurvitch. Tom. 1. Introduction. Problèmes de sociologie générale. Problèmes de morphologie sociale. Problèmes de sociologie économique. Problèmes de sociologie industrielle. 2. corr. éd. Paris. Pr. Univ. de France, 1962. 514 p. (Bibliothèque de sociologie contemporaine.) B 2
- Tucker, W. T.: The social context of economic behavior.* New York etc. Holt, Rinehart and Winston. 1964. IX, 163 p. (Modern management series.) B 9, B 12
- Utz, A.: Bibliographie der Sozialethik. Grundsatzfragen des öffentlichen Leben. Recht, Gesellschaft, Wirtschaft, Staat. 2. 1959—1961.* Freiburg etc. Herder. 1962. 419 p. B 2
- Utz, A.: Bibliographie der Sozialethik. Grundsatzfragen des öffentlichen Leben. Recht, Gesellschaft, Wirtschaft, Staat. 3. 1961—1963.* Freiburg etc. Herder. 1964. 530 p. B 8
- Vialatoux, J.: Signification humaine du travail.* Paris. Éd. Ouvrieres. 1962. 180 p. B 12
- Vollmann, D.: Technik und Gesellschaft bei William Fielding Ogburn. Versuch einer Interpretation aus seinem Gesamtwerk heraus.* Diss. Univ. Berlin. Freie Univ. Berlin. Wasmund, Köln. 1964. 274 p. B 2
- Wald, S.: Geschichte und Gegenwart im Denken Alfred Webers. Ein Versuch über seine soziologischen und universalhistorischen Gesichtspunkte.* Diss. Zürich. Polygr. Verl. 1964. 133 p. B 3
- Walker, Ch. R.: Modern technology and civilization. An introduction to human problems in the machine age.* New York etc. McGraw-Hill. 1962. XI, 469 p. Sz 1
- Weber, M.: The methodology of the social sciences.* New York. The Free Pr. of Glencoe. 1964. XVII, 188 p. B 323
- Weber, M.: Soziologie. — Weltgeschichtliche Analysen. — Politik. 3. erg. Aufl.* Stuttgart. Kröner. 1964. XXXVI, 582 p. M 1
- Weber, M.: Wirtschaft und Gesellschaft. Grundriss der verstehenden Soziologie. Bd. 1—2.* Köln—Berlin. Kiepenhauer Witsch. 1964. 2 db. B 10
- Max Weber zum Gedächtnis. Materialien und Dokumente zur Bewertung von Werk und Persönlichkeit.* Hrsg. R. König etc. Köln—Opladen. Westdt. Verl. 1963. 488 p. (Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie. Sonderh. 7.) B 13
- Weiss, C.: Abriss der pädagogischen Soziologie. Bd. 2. Soziologie und Sozialpsychologie der Schulklassen. 4. Aufl.* Bad Heilbrunn. 1964. 186 p. (Klinkhardts pädagogische Abrisse.) B 300
- Wildmann, G.: Personalismus, Solidarismus und Gesellschaft. Der ethische und ontologische Grundcharakter der Gesellschaftslehre der Kirche.* Wien. Herder. 1961. XX, 224 p. D 1
- Wössner, J.: Mensch und Gesellschaft. „Kollektivierung und Sozialisierung“.* Berlin. Duncker u. Humblot. 1963. 618 p. B 10
- Zaleznik, A.—Moment, D.: The dynamics of interpersonal behavior.* New York etc. Wiley. 1964. 519 p. B 323
- Zdravomyslov, A. G.: Problema interesza v szciologiceszkij teorii.* Leningrad. Univ. 1965. 72 p. B 9, B 10.

A bibliográfiában előforduló kódjelek feloldása

B u d a p e s t

- B 1 Országos Széchényi Könyvtár. V. Múzeum krt. 14—16.
- B 2 Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Egyetemi Könyvtár. V. Károlyi Mihály u. 10.
- B 2/1 Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Állam- és Jogtudományi Kar Könyvtára. Államjogi Tanszék. V. Egyetem tér 1—3.
- B 2/40 Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Fizikai Intézet. VIII. Puskin u. 5—7.
- B 2/52 Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Francia nyelvi Tanszék. V. Pesti Barnabás u. 1.
- B 2/57 Eötvös Lóránd Tudományegyetem. Könyvtártudományi Tanszék. V. Pesti Barnabás u. 1.
- B 3 Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. V. Akadémia u. 2.
- B 4 Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ. VIII. Múzeum u. 17.
- B 7 Országos Pedagógiai Könyvtár. V. Szalay u. 10—14.
- B 8 Országgyűlési Könyvtár. V. Kossuth Lajos tér 1—3.
- B 9 Központi Statisztikai Hivatal Könyvtára. II. Keleti Károly u. 5.
- B 10 Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. VIII. Szabó Ervin tér 1.
- B 11 Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára. XI. Budafoki út 4.
- B 12 Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára. IX. Dimitrov tér 8.
- B 14 Gorkij Könyvtár. V. Molnár u. 11.
- B 30 Magyar Tudományos Akadémia. Állam- és Jogtudományi Intézet. V. Szemere u. 10.
- B 35 Magyar Tudományos Akadémia. Elméleti Fizikai Kutató Csoport. XI. Budafoki út 8.
- B 36 Magyar Tudományos Akadémia. Filozófiai Intézet. V. Nádor u. 18.
- B 300 Magyar Tudományos Akadémia. Pszichológiai Intézet. VI. Szondy u. 83—85.
- B 301 Magyar Tudományos Akadémia. Irodalomtörténeti Intézet. Eötvös Könyvtár. XI. Ménési út 11—13.
- B 304 Magyar Tudományos Akadémia. Közgazdaságtudományi Intézet. V. Nádor u. 7.
- B 305 Magyar Tudományos Akadémia. Központi Fizikai Kutató Intézet. XII. Konkoly Thege út 11—13.
- B 307 Magyar Tudományos Akadémia. Matematikai Kutató Intézet. V. Reáltanoda u. 13—15.
- B 315 Magyar Tudományos Akadémia. Számítástechnikai Központ. I. Uri u. 49.
- B 318 Magyar Tudományos Akadémia. Történettudományi Intézet. I. Uri u. 51—53.
- B 322 Magyar Tudományos Akadémia. Bartók Archívum. I. Országház u. 9.
- B 323 Magyar Tudományos Akadémia. Szociológiai Kutató Csoport. I. Uri u. 49.
- B 327 Magyar Tudományos Akadémia. Afro-Ázsiai Kutató Csoport. IX. Dimitrov tér 8.
- B 503 Kertészeti és Szőlészeti Főiskola. XI. Ménési út 44.
- B 560 Filmtudományi Intézet. XIV. Népstadion u. 97.
- B 585 Országos Kriminálisztikai Intézet. XII. Maros u. 6.
- B 655 Konjunktúra és Piackutató Intézet. V. Rosenberg házaspár u. 17.
- B 661 Magyar Nemzeti Galéria. V. Kossuth Lajos tér 12.
- B 776 Műszeripari Kutató Intézet. XIII. Véső u. 3.
- B 785 Néprajzi Múzeum. VIII. Könyves Kálmán krt. 40.
- B 828 Országos Ideg- és Elmegyógyintézet. II. Vöröshadsereg útja 116.
- B 877 Párttörténeti Intézet. V. Alkotmány u. 2.
- B 894 Petőfi Irodalmi Múzeum. V. Károlyi Mihály u. 16.
- B 1022 Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. VIII. Bródy Sándor u. 16.
- B 1188 Magyar Rádió és Televízió. Televízió Igazgatóság. V. Szabadság tér 17.

V i d é k

- D 1 Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára. Debrecen.
- D 1/6 Kossuth Lajos Tudományegyetem. Történelmi Intézet. Debrecen.
- D 1/7 Kossuth Lajos Tudományegyetem. Néprajzi Intézet. Debrecen.
- D 4 Debreceni Agrártudományi Főiskola. Debrecen. Böszörményi út 104.
- E 1 Megyei Könyvtár. Eger. Kossuth Lajos u. 16.

- E 10 Dobó István Vármúzeum. Eger.
- Esz 22 Vármúzeum. Esztergom.
- G 1 Agrártudományi Egyetem Központi Könyvtára. Gödöllő
- M 1 Nehézipari Műszaki Egyetem. Miskolc. Egyetemváros.
- P 1 Pécsi Egyetemi Könyvtár. Pécs. Leonardo da Vinci u. 13.
- P 1/1 Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Történeti Tanszék. Pécs.
- P 3 Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézet. Pécs. Kulich Gy. u. 22.
- P 4 Megyei Könyvtár. Pécs.
- P 10 Pécsi Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtára. Pécs.
- P 10/1 Pécsi Orvostudományi Egyetem Intézeti Könyvtárai. Pécs.
- Sz 1 József Attila Tudományegyetem. Szeged. Dugonics tér 13.
- Tb 15 Tatabányai Szénbányászati Tröszt. Tatabánya. Jelinek u. 351.

Csillag Lászlóné

A MAGYAR FILOZÓFIAI SZEMLE 1966. ÉVI, X. ÉVFOLYAMÁNAK TARTALOMJEGYZÉKE

MOLNÁR ERIK	1894—1966	5	717
--------------------	-----------------	---	-----

TANULMÁNYOK

<i>Elek Tibor</i> : Az optikai rotációs effektusról és filozófiai következményeiről	1	1	
<i>Hermann István</i> : Az eltűnt idő keresése	1	30	
<i>Dán Klára</i> : Formalizmus és intuíció	1	67	
<i>Szigetvári Sándor</i> : A reflexiók következtetések	1	76	
<i>P. Ja. Galperin</i> : Az értelmi cselekvések kialakulására irányuló kutatások fejlődése	1	96	
<i>Sós Vilmos</i> : Módszertani megjegyzések a determinizmus elméletének kidolgozásához	2	201	
<i>Vajda Mihály</i> : A tudomány mint teoretikus beállítottság	2	219	
<i>Kiss Arthur</i> : A szocialista építés nemzeti és általános érvényű vonásairól ..	2	258	
<i>László Ervin</i> : Idealista és tudományos komponensek jelentősége Whitehead metafizikájában	2	285	
<i>Sasvári-Schäfer Lajos</i> : Kísérlet az állati fejlődés törvényszerűségeinek általánosítására	2	295	
<i>Tordai Zádor</i> : Sartre <i>A Lét és a Semmi</i> c. művének marxista értékeléséhez	3	385	
<i>Zoltai Dénes</i> : A német klasszika zeneesztétikája	3	415	
<i>Poszler György</i> : Polgári szintézistörekvések irodalomtörténetírásunkban a két világháború között	3	459	
<i>Fodor Judit</i> : Dinamikus és statisztikus törvények	3	488	
<i>M. Lifsic és L. Rejngardt</i> : A kubizmustól az „absztrakció” felé. Megjegyzések a modernizmus filozófiájáról	3	507	
<i>Müller Antal</i> : A kvantummechanika elveinek filozófiai tartalma	4	577	
<i>Szabó András György</i> : A fejlődés fogalmáról	4	593	
<i>Sándor Pál</i> : Az idő Schelling és a fiatal Engels	4	608	
<i>Heller Ágnes</i> : A mindennapi élet szerkezetének vázlata	4	648	
<i>Mihailo Marković</i> : Az igazság problémája	4	667	
<i>Varga Zoltán</i> : A biológiai szerveződési szintek dialektikájának néhány alapvonása	5	719	
<i>Sloboda Éva</i> : A variáció és a természetes kiválasztódás filozófiai kérdései	5	737	
<i>Ruzsa Imre</i> : Modális logika. I.	5	751	
<i>Molnár László</i> : A marxista szociológiai szakkutatás elméleti kategóriái és a történelmi materializmus	5	774	
<i>Somogyi János</i> : Az ifjú Plehanov politikai-ideológiai fejlődése	5	791	
<i>Herbert Hörz</i> : Az elemi részecskék elméletének néhány filozófiai problémája	5	811	
<i>Bizám Lenke</i> : Két per-regény első fejezete	6	897	
<i>Ruzsa Imre</i> : Modális logikák. II.	6	933	
<i>Hársing László</i> : A tudományos hipotézisek valamelyikének előnyben részesítése	6	952	
<i>Danilo Pejović</i> : Rudolf Carnap	6	967	

A FILOZÓFIA KLASSZIKUSAIBÓL

Marx: A közvetlen termelési folyamat eredményei	6	978
---	---	-----

FIGYELŐ

	szám	oldal
<i>H. Momdzsjan</i> : A társadalmi fejlődés filozófiája	1	150
<i>Illy József</i> : Einstein és Spinoza	1	159
Emlékezés Fogarasi Bélára	2	308
<i>Vakaliosz Thanaszisz</i> : Reflexiók a II. Országos Etikai Konferenciához ...	2	311
<i>V. N. Szvincsikij</i> : A gép és gondolkodás kölcsönviszonyának problémája a marxista filozófiában	2	318
<i>Lukács József</i> : Az európai szocialista országok filozófiai és szociológiai folyóiratainak tanácskozása Várnában	3	553
<i>Tordai Zádor</i> : A jövő determinált és nyitott jellege	4	685
<i>Józsa Péter</i> : A modern társadalomkutatás néhány elméleti és módszertani problémája	5	834
<i>Békési Imre</i> : A nyelv létezésének kérdéséről	5	842
<i>Földvári Tamás</i> : Nemzetközi munkaszociológiai szeminárium Miskolcon	6	1030

VITA

<i>Solymosiné Huck Zsuzsanna</i> : A marxista tudatfelfogás néhány problémája	1	128
<i>Kövendi Dénes</i> : Egy Platón-vitáról	2	323
<i>Gondos Ernő</i> : Művészet és humanizáció	2	327
<i>Farkas István</i> : Az anyag és tudat viszonyának marxista felfogásához	2	336
<i>Vas Ida</i> : Az anyag-tudat meghatározás vitájához	3	528
<i>Vinnai András</i> : A marxista anyagfogalom sokoldalú kidolgozása érdekében	3	537
<i>Koncz Ilona</i> : Formális és dialektikus azonosság	3	543
<i>Vas Ida</i> : „Az önmozgás kérdése és az arisztotelészi filozófia” c. cikkhez ..	4	689
<i>Földesi Tamás</i> : Egy tisztultabb dialektikus determinista koncepció érdekében	6	1010

ISMERTETÉS ÉS BÍRÁLAT

Természettudomány és filozófia. (Szabó Gábor)	1	166
<i>Rényi Alfréd</i> : Dialógusok a matematikáról. (Sós Vilmos)	1	169
<i>M. Zemplén Jolán</i> : A magyarországi fizika története a XVIII. században. (Müller Antal)	1	171
Kutatás—tudományszervezés—tájékoztatás. (Farkas János)	1	173
<i>Balázs Tibor</i> : A tudományos kutatástól az ipari gyártásig az izzólámpa története nyomán. (1830—1940.) (Bóna Ervin)	1	175
A dialektika, az ismeretelmélet és a logika egységéről. (Farkas János—Pfitzner György)	1	180
<i>V. A. Lektorszkij</i> : A szubjektum és objektum problémája a klasszikus és a jelenkori polgári filozófiában. (Kiss János)	1	182
<i>Elena Filová</i> : Materializmus és idealizmus a biológiában. (Farkas István)	1	185
Az absztrakt művészet kritikája. (Nagy Zoltán)	1	187
<i>Ralf Dahrendorf</i> : Ipari és üzemszociológia. (Kemény István)	1	189
<i>G. H. von Wright</i> : The Logic of Preference. (Nyíri János Kristóf)	1	190
Folyóiratismertetések	1	194
<i>Aradi Nóra</i> : Absztrakt képzőművészet. (Hüvely István)	2	351
A játék mint esztétikai lehetőség. (Hermann István)	2	354
<i>Mario de Micheli</i> : Az avantgardizmus. (Timár Árpád)	2	357
<i>Neumann János</i> : Válogatott előadások és tanulmányok. (Ruzsa Imre) ...	2	360
Az élet materialista értelmezése. (<i>Mész László</i>)	2	363
A kibernetikai mechanizmus bírálata. (<i>Lakó László</i>)	2	366
<i>G. Klaus</i> : Kibernetika és társadalom. (Székely Sándor)	2	370
<i>V. I. Szvigyerszkij</i> : A fejlődés néhány sajátossága az objektív világban. (Müller Antal)	2	375
<i>M. B. Hesse</i> : Forces and Fields. (Altrichter Ferenc)	2	378
<i>L. Sz. Vigotszkij</i> : Művészetpszichológia. (Kiss János)	3	560
Az avantgardizmus történetéhez. (Földényi László)	3	565
<i>Max Planck</i> : Válogatott tanulmányok. (Müller Antal)	3	568
<i>Hans Kelsen</i> : Aufsätze zur Ideologiekritik (Hermann István)	3	570

	szám	oldal
A pragmatizmus után. (<i>Benda Gyula</i>)	3	572
Folyóiratismertetések.	3	575
<i>Vitányi Iván</i> : A „könnyű műfaj”. (<i>Fodor Géza</i>)	4	691
<i>Herbert Read</i> : A modern festészet. (<i>Szabó Julia</i>)	4	698
<i>Abraham Edel</i> : Az etikai ítélet. (A tudomány felhasználása az etikában.) (<i>Makai Mária</i>)	4	702
Universals of language. (<i>Pap Mária</i>)	4	708
<i>Einstein</i> és a kozmikus világrend. (<i>Illy József</i>)	4	711
<i>Gilbert Béville</i> : Alkalmazott logika. (<i>Érdélyi Ágnes</i>)	4	713
<i>Mészáros Vilma</i> : A mai francia regény. (<i>Hermann István</i>)	5	847
<i>Madarászné Zsigmond Anna</i> : A tiszta logika alapkérdései. <i>Pauler Ákos</i> lo- gikája. (<i>Vas Ida</i>)	5	850
<i>M. Kagan</i> : A művészet dialektikája. (<i>Mikecz Tamás</i>)	5	852
<i>Einstein</i> tudományos munkáinak gyűjteményes kiadása. (<i>Illy József</i>) ...	5	856
A modern fizika filozófiai kérdései. (<i>Müller Antal</i>)	5	857
A filozófiai érvelésről. (<i>Nyíri János Kristóf</i>)	5	859
Az 1965. évi magyar filozófiai irodalom bibliográfiája. (<i>P. S.</i>)	5	863
Az 1965. évi külföldi filozófiai irodalom válogatott bibliográfiája. (<i>Ko- vácsné Tóth Ilona</i>)	5	885
A <i>Korunk</i> négy évfolyamáról. (<i>Ludassy Mária</i>)	5	886
<i>Gaál Gábor</i> : Válogatott írások (<i>Hülvely István</i>)	6	1037
A. I. Ujemov: Dolgok, tulajdonságok, viszonyok. (<i>Székely Sándor</i>)	6	1041
Az analízis kora. (<i>Vajda Mihály</i>)	6	1044
Filozófiai bibliográfia (A magyarországi könyvtárak új szerzeményei 1966 első félévében) (<i>Csillag Lászlóné</i>)	6	1048
A Magyar Filozófiai Szemle 1966. évi, X. évfolyamának tartalomjegyzéke	6	1081
A Magyar Filozófiai Szemle első tíz évfolyamának tartalomjegyzéke (1957–1966.) (<i>Pócsi Sándorné</i>)	6	1085

A MAGYAR FILOZÓFIAI SZEMLE ELSŐ TÍZ ÉVFOLYAMÁNAK TARTALOMJEGYZÉKE (1957–1966)

Fogarasi Béla: Magyar Filozófiai Szemle. 1957/1. 1–3. o.
 Fogarasi Béla 1891–1959. 1959/1–2. 1–3. o.
 Molnár Erik 1894–1966. 1966/5. 717–718. o.
 A szocialista országok filozófiai folyóiratainak lipcei konferenciájáról. 1962/3. 305–316. o.

TANULMÁNYOK

Ágh Attila: Az elidegenedés problémája a marxizmusban. 1965/3. 488–517. o.
 — — A marxi társadalmi ontológia kialakulása és néhány kérdése. 1965/6. 934–947. o.
Albrecht, Erhard: Az antikommunizmus — a nyugat-német klerikális-militarista tekintélyállam államelmélete. 1964/1. 145–154. o.
Almási Miklós: Lessing drámai epilógusa: a Bölcs Náthán. 1957/1. 111–123. o.
 — — A művészeti dekadenciáról. 1964/6. 1086–1095. o.
Amsterdamski, S.: Az empirikus valószínűségi kijelentések objektív értelmezéseiről. 1965/4. 672–699. o.
 — — A valószínűség mint az ítéletek relációs jellemzője. 1965/2. 249–273. o.
Arab-Ogli, E.: Tudás-szociológia és szociológiai tudás. (A társadalmi haladásnak a szociológia fejlődésére gyakorolt befolyásáról.) 1964/2. 369–390. o.
Augustynek, Z.: A fizikai determinizmus. 1964/5. 937–987. o.
Balogh Elemér: Az irracionális kritikájához. 1. r. Vita Lukács Györggyel. 1959/1–2. 75–113. o.
 — — Az irracionális bírálathoz. 2. r. Vita Lukács Györggyel. 1959/3–4. 287–298. o.
Balogh József: A társadalmi törvény marxista fogalmának forrásai. (Az angol klasszikus közgazdaságtan törvényszemlélete.) 1963/3. 450–462. o.
Bence György: A tudományfejlődés „logikája” a neopozitivizmusban. 1965/4. 625–659. o.
Benedikt Szvetlana: A kibernetika néhány filozófiai problémájáról. 1961/4. 538–552. o.
Bibik, L. — *Markovič, M.*: Szabadidő felmérések a Szovjetunióban. 1962/4. 560–568. o.
Bíró Gábor: „Fenomenológia” és modell. (A fizikatörténet néhány ismeretelméleti tanulsága.) 1965/5. 745–762. o.
Bizám Lenke: Két per-regény első fejezete. 1966/6. 897–932. o.
Blohincev, A. D.: Felszólalás a természettudományok filozófiai kérdéseit tárgyaló moszkvai konferencián. (1958. okt.) 1959/1–2. 49–54. o.
Bodnár István: Einstein ismeretelméleti koncepciójának jelentkezése a Porosz Tudományos Akadémián 1914-ben tartott székfoglaló beszédében. 1963/6. 1089–1101. o.
Bóna Ervin: Analógia a természetben — analogikus következtetés a természettudományban. 1962/3. 357–396. o.
 — — Az alkalmazott tudományok néhány tudományelméleti kérdéséről. 1965/2. 223–248. o.
Bontáné Vámos Vera: Igazság és tudomány — Jaspers szerint. 1962/4. 512–523. o.
Bunge, Mario: Gondolkodnak-e a számológépek? 1958/1–2. 115–130. o.
Dán Klára: Formalizmus és intuíció. 1966/1. 67–75. o.
Elek Tibor: Albert Einstein ismeretelméleti koncepciójáról és a relativitáselmélet filozófiai tartalmáról. 1961/4. 504–522. o.
 — — Hozzászólás Kocsondi András: „A relativitáselmélet filozófiai általánosításának kérdéséhez” c. tanulmányhoz. 1961/5. 725–730. o.

- Elek Tibor*: A mérés és a műszeres megfigyelés helye és jelentősége a fizikai megismerésben. 1961/1. 32—47. o.
- — Az optikai rotációs effektusról és filozófiai következményeiről. 1966/1. 1—29. o.
- Erdei László*: Az ellentmondás elve a formális és a dialektikus logikában. 1963/4. 565—614. o.
- — Az érzékelés „megsemmisítése” Hegel Logikájában. 1957/1. 19—35. o.
- — Logisztika, vagy marxi—lenini logika? 1959/3—4. 266—268. o.
- Erdődi József*: A tudomány mint közvetlen termelőerő. 1964/4. 679—700. o.
- Fedoszeev, P. N.*: A kommunizmus és a filozófia. 1961/1. 1—12. o.
- Fenyő István*: A matematika helye a tudományok rendszerében. 1962/5. 715—725. o.
- Findlay, John Niemeyer*: A jelenkori brit filozófia. 1964/6. 1096—1109. o.
- Fodor Judit*: Dinamikus és statisztikus törvények. 1966/3. 488—506. o.
- — Az okság értelmezése a kvantummechanikában. (Mégjegyzések D. Bohm „Okság és véletlenség a modern fizikában” c. könyvéről.) 1962/5. 726—745. o.
- Fogarasi Béla*: A hegeli logika néhány problémája. Az ellentmondás felfogása Hegel Logikájában. 1957/1. 5—18. o.
- — A marxizmus és revizionizmus harca a tudományban. 1958/3—4. 265—280. o.
- — Marxizmus vagy revizionizmus? 1958/1—2. 1—10. o.
- — Az 50 éves Materializmus és empiriokriticizmus. 1959/1—2. 5—23. o.
- — Tudomány — Világnézet — Ideológia. 1957/2—4. 185—214. o.
- Földesi Tamás*: A háborúk elkerülhetetlenségéről szóló lenini tétel fejlődése. Az SZKP XXI. kongresszusának egyes elméleti kérdéseire. 1959/3—4. 235—244. o.
- — Néhány gondolat a népi demokrácia fogalmáról. 1962/1. 80—111. o.
- — A neopozitívizmus bizonyításelméletének bírálatához. 1964/4. 603—631. o.
- — Az össznépi állam néhány problémája. 1962/4. 453—474. o.
- — A szabadakarat problémája a marxista filozófiában. 1958/1—2. 65—95. o.
- Fukász György*: Oktatási rendszerünk továbbfejlesztésének néhány filozófiai problémája. 1961/1. 13—31. o.
- — A polgári radikalizmus filozófiai-világnézeti alapjai. 1. r. 1958/1—2. 11—52. o.; 2. r. 1958/3—4. 294—326. o.
- — A szellemi és fizikai munka közötti ellentmondás megoldása feltételeinek kialakulása a Magyar Népköztársaságban. 1962/6. 881—897. o.
- — A társadalmi ellentmondások megoldásának útjai a Kínai Népköztársaságban. 1. r. 1959/1—2. 114—128. o.; 2. r. 1959/3—4. 299—319. o.
- Galántainé Havas Katalin*: A formális logika azonosság törvényéről. 1958/3—4. 327—348. o.
- Galperin, P. Ja.*: Az értelmi cselekvések kialakulására irányuló kutatások fejlődése. 1966/1. 96—127. o.
- Gapocska, P. N.*: A marxizmus—leninizmus a tömegek, az osztály, a párt és a vezetők kölcsönviszonyáról. 1961/3. 307—319. o.
- Garai László*: A modern cinizmus gazdasági alapjairól. 1963/6. 1044—1075. o.
- — A szép pszichológiája. 1962/4. 488—511. o.
- — A tudományok fejlődési tendenciája és a pszichológia perspektívája. 1964/4. 701—717. o.
- Gedő András*: A revizionizmus ösztönösség-kultusza és a szocialista építés tudományos törvényei. 1960/3. 380—412. o.
- Geréb Andorné*: A munkához való morális viszonyról. 1963/5. 953—968. o.
- Gyarmati István—Sándor János*: Axiómák és modellek szerepe a fizikai megismerésben. 1963/1. 27—50. o.
- Halász László*: A művészetpszichológia mint az esztétika segédtudománya. 1962/2. 189—202. o.
- Harcsev, A. G.*: A házasság és a család meghatározásának kérdéséhez. 1962/3. 342—356. o.
- Hársing László*: Az extrapoláció. 1963/6. 1107—1121. o.
- — A tudományos hipotézisek valamelyikének előnyben részesítése. 1966/6. 952—966. o.
- — Valószínűségi következtetések. 1965/6. 948—960. o.
- Hegedűs András*: A marxista szociológia tárgyáról és helyéről a társadalomtudományok rendszerében. 1961/2. 166—183. o.
- — A „mikroszociológiáról” és a „szociometriáról”. 1960/4. 546—582. o.
- Heller Ágnes*: A kierkegaardi esztétika és a zene. 1965/1. 48—74. o.
- — Létezett-e egységes „reneszánsz embereszmény”. 1965/6. 985—1002. o.
- — A mindennapi élet szerkezetének vázlata. 1966/4. 648—666. o.
- — Rousseau és az Új Héloise. 1. r. 1964/2. 343—368. o.; 2. r. 1964/3. 456—486. o.

- Hermann István*: Az eltűnt idő keresése. 1966/1. 30—66. o.
 — — Kant: „Az ítélőerő kritikája”. 1965/3. 455—487. o.
Holderith József—Magyaródi Sándor: A szerves molekulák minőségi meghatározottságának kérdéséhez. 1963/1. 51—65. o.
Horváth Imre: A modellalkotás mint tudományos kutatási módszer. 1965/2. 161—191. o.
 — — Nyilatkozat. 1965/4. 742. o.
Horváth József: A mozgásformák összefüggéséről. 1965/5. 799—822. o.
 — — A világ anyagi egységének helyes felfogásához. 1962/1. 21—33. o.
Hörz, Herbert: Az elemi részecskék elméletének néhány filozófiai problémája. 1966/5. 811—823. o.
Huszár Tibor: A mélylélektan és az emberi magatartás meghatározottsága. 1961/5. 658—691. o.
Iribadzsakov, Nikolaj: A burzsoá ideológia ellen vívott harc és filozófiai frontunk feladatai. 1961/4. 523—537. o.
Jakab Miklós: Egy dolgozók általános iskolája tanulmányi körülményeinek vizsgálata. 1963/1. 105—133. o.
Jánossy Lajos: A speciális relativitáselmélet filozófiai problémái. 1962/2. 153—188. o.
Jeney Jenő: Harcoljunk a szocializmus győzelméért a tömegek tudatában. (A tudat szocialista átformálásának egyes kérdései.) 1960/2. 184—196. o.
Jovcsuk, M.: A leninizmus és a filozófiatörténet mint tudomány. (Néhány metodológiai probléma.) 1965/6. 1003—1014. o.
Kalocsai Dezső: A descartes-i (nemeslelkűség) erkölcsen néhány problémájáról. 1961/3. 395—415. o.
Kammari, M. D.: A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet általános törvényszerűségei és sajátos vonásai az egyes országokban. 1960/4. 583—598. o.
Kardos Lajos: Az alakiélektan bírálata. 1. r. 1957/1. 124—140. o.; 2. r. 1957/2—4. 272—304. o.
Kárpáti Sándor: A szocialista forradalom hazánkban mint a népi demokratikus forradalmak egyik formája. 1963/3. 361—378. o.
Katona Katalin: Szabó Dezső világnézete. 1957/1. 85—110. o.
Katona Péter: A gondolkodási képződmények szisztematizálásához. 1962/4. 524—537. o.
Kiss Artur: Rudas László (1885—1950). 1960/4. 599—613. o.
 — — A szocialista építés nemzeti és általános érvényű vonásairól. 1966/2. 258—284. o.
Kürschner István: Van-e abszolút nullafok? 1963/6. 1102—1106. o.
Kocsondi András: A relativitáselmélet filozófiai általánosításának kérdéséhez. 1961/5. 705—724. o.
Komját Irén: A szociáldemokrata revizionizmus és a német kérdés. 1961/6. 885—900. o.
Kónya István: Kapitalizmus és kálvinizmus. 1963/3. 379—401. o.
Korach Mór: A mérésen néhány ismeretelméleti kérdése. 1963/2. 177—197. o.
Kulesár Kálmán: A jog és erkölcs viszonyának problémája a mai társadalmunkban. 1963/5. 928—935. o.
 — — A közvélemény mint szociológiai jelenség. 1962/3. 397—420. o.
 — — Magatartás és társadalmi jelenség. 1965/2. 192—222. o.
 — — A marxista szociológia és az empirikus társadalomkutatás. 1961/3. 333—353. o.
 — — A marxista szociológiatörténet előkérdései. 1963/3. 477—506. o.
László Ervin: Idealista és tudományos komponensek jelentősége Whitehead metafizikájában. 1966/2. 285—294. o.
A lenini eszmék jegyében. 1960/2. 175—183. o.
Lenkei László: A kubai forradalom útja. 1962/2. 217—226. o.
 — — A materialista és az idealista filozófia viszonya az Upanisádok korában. 1963/5. 886—910. o.
Leontyev, A. N.: Az emberi pszichikum vizsgálatának történeti módszere. 1959/3—4. 320—357. o.
Lick József: A marxista személyiségelmélet kérdéséről. 1962/5. 632—662. o.
Lifsic, M.—Rejngardt, L.: A kubizmustól az „absztrakció” felé. Megjegyzések a modernizmus filozófiájáról. 1966/3. 507—527. o.
Lissák Kálmán—Grastyán Endre: A magasabb idegműködés kutatásának új útjai. 1958/1—2. 53—64. o.
Lukács György: Adalékok az ifjú Marx filozófiai fejlődéséhez. 1957/1. 36—84. o.
 — — Az „elidegenedés” mint a „Szellem fenomenológiájá”-nak középponti filozófiai fogalma. („A fiatal Hegel”; IV. fejelet, 4. pont.) 1965/4. 565—592. o.
Madarász Zsigmond Anna: A logikai alapelvek apriorisztikus felfogása Pauler Ákosnál. 1958/1—2. 96—114. o.
 — — A tiszta logika igazságkonceptió néhány elvi kérdése. 1963/3. 252—282. o.

- Makai Mária*: Az angol neopozitivisták etika egyes ismeretelméleti előzményei. 1963/4. 655—683. o.
- — A neopozitivisták filozófia és etikai dekadenciájáról. 1964/5. 872—913. o.
- Makai Mária—Földesi Tamás*: Az etikai revizionizmus kritikájához. Heller Ágnes etikai nézeteinek bírálata. 1. r. 1960/1. 33—101. o.; 2. r. 1960/2. 203—296. o.
- Makó István*: A tér és idő értelmezésének néhány problémája. 1965/5. 823—850. o.
- Mamardasvili, M. K.*: A szétéptett tudat mitoszai. (A társadalmi fejlődés egzisztencialista elméletéről.) 1964/3. 487—502. o.
- Marković, Mihailo*: Az igazság problémája. 1966/4. 667—684. o.
- Márkus György*: A filozófus Bertrand Russel. 1963/3. 402—449. o.
- — Az ifjú Marx ismeretelméleti nézeteiről. 1960/3. 413—450. o.
- Márkus Mária*: C. W. Mills és az elitszociológia. 1962/1. 34—53. o.
- Márton János—H. Sas Judit—Sipos Zsuzsa*: Az iskolázottság és a társadalmi-gazdasági viszonyok néhány összefüggésének vizsgálata 16 községben. 1963/1. 66—104. o.
- Mátrai László*: A „doktrínék”, a marxizmus első magyarországi ellenfelei. 1958/3—4. 281—293. o.
- — Az itáliai „averroizmus” hatása a XVI. századi Magyarországon. 1965/3. 401—409. o.
- Mérei Gyula*: A polgári történet szemlélet és történettudomány válsága Nyugat-Németországban a II. világháború után. 1965/5. 763—798. o.
- Mészáros Béla—Pécsi Tibor*: A rész és egész dialektikus kölcsönviszonyának kérdése a biológiai tudományban. 1964/1. 1—15. o.
- Mészáros Vilma*: Jean-Paul Sartre. 1957/2—4. 245—271. o.
- Mityin, M. B.*: Az SzKP XXII. kongresszusa és a tudományos munka feladatai a marxista—leninista filozófia területén. 1962/5. 613—631. o.
- Molnár Erik*: A történelmi materializmus néhány kérdése Lenin Materializmus és empiriokriticismus c. művében. 1959/1—2. 24—29. o.
- Molnár László*: A kommunista filozófus-aktív vitájáról. 1960/3. 362—379. o.
- — Lenin a materialista dialektika kidolgozásáért. (A „Filozófiai füzetek” új kiadása: Lenin művei 38. köt.) 1962/3. 317—341. o.
- — A marxista—leninista filozófia tárgyának és jellegének néhány kérdéséről. 1961/4. 461—479. o.
- — A marxista szociológiai szakkutatás elméleti kategóriái és a történelmi materializmus. 1966/5. 774—790. o.
- — A századelejei magyarországi reformizmus ideológiai arculatához. 1964/2. 313—341. o.
- Morawski, Stefan*: Az objektivitás és a szubjektivitás problémája a XVIII. század angol esztétikájában. 1965/1. 75—86. o.
- Müller Antal*: A kvantummechanika elveinek filozófiai tartalma. 1966/4. 577—592. o.
- — A mérés kölcsönhatás mikrofizikai szerepéről. 1965/4. 613—624. o.
- — Mezőelmélet és energetizmus. (Az anyagfogalom a fizikában.) 1965/6. 925—933. o.
- — A modern fizika eredményei filozófiai interpretálásának néhány problémája. 1963/6. 1076—1088. o.
- — A valószínűség és a kvantummechanikai állapot ismeretelméleti kérdéseiről. 1964/6. 1051—1068. o.
- Munkácsy Gyula*: Egy katolikus „vallásfilozófia szintézis” kísérletének margójára. 1962/5. 693—714. o.
- Nkrumah, K.*: Társadalom és ideológia. 1965/3. 385—400. o.
- Novikov, N.*: A „társadalmi cselekvés elmélete” és a marxizmus. 1963/4. 701—707. o.
- Offenberger, Gustav*: A tagadó ítélet szerepe az objektív valóság megismerésében. 1958/1—2. 131—165. o.
- Ojzerman, T. I.*: Az elidegenedés kérdése és a marxizmus mai „bíráói” 1962/2. 203—216. o.
- Pál Lénárd*: Megjegyzések a tér és idő filozófiai kérdéseire. 1964/3. 413—422. o.
- Pásztor László*: A kibernetika filozófiai problémáiról. 1964/2. 294—312. o.; 1964/4. 762—763. o.
- Pataki Ferenc*: Személyiségelmélet és pedagógia a marxizmusban és a neotomizmusban. 1963/4. 615—654. o.
- Pejović, Danilo*: Rudolf Carnap. 1966/6. 967—977. o.
- Pernecky Gábor*: Javaslat a minőségi változás deduktív tárgyalására. 1965/5. 851—870. o.
- Pernye András*: A zenei ismétlés elmélete. (Vázlat.) 1965/4. 593—612. o.
- Peschka Vilmos*: Az SzKP XXI. kongresszusa és az államelmélet néhány kérdése. Az SzKP XXI. kongresszusának egyes elméleti kérdéseire. 1959/3—4. 258—265. o.

- Pirityi Ottó*: Az anyagi érdekeltségi rendszerek erkölcsi vonásai és nevelő funkciója. 1963/2. 284—303. o.
- — A tudomány termelőerővé válásának folyamata. 1963/5. 837—858. o.
- Polikarov, A.*: A világegyetem termodinamikájának problémájához. Miért tarthatatlan a világmindenség hőhalálának hipotézise? 1965/5. 871—885. o.
- Poszler György*: A polgári szintézistörekvések irodalomtörténet-írásunkban a két világháború között. 1966/3. 459—487. o.
- Rezső Margit*: Descartes istenbizonyítékainak néhány problémája. 1963/4. 684—700. o.
- Rózsahegy Tiborné*: A cél helye és szerepe a megismerési folyamatban. 1962/1. 1—20. o.
- — Az emberi tevékenység célszerű jellege. A gyakorlat fogalma. 1963/5. 859—885. o.
- — A népi demokratikus országok fejlődésének közös és sajátos vonásai. 1961/1. 48—69. o.
- Rudas János*: A pszichológia helye a tudományok rendszerében. 1964/2. 257—293. o.
- Ruzsa Imre*: Modális logikák. 1. r. 1966/5. 751—773. o. 2. r. 1966/6. 933—951. o.
- Sándor Pál*: Az idős Schelling és a fiatal Engels. 1966/4. 608—647. o.
- — Lenin könyvek Horthy-Magyarországon. — Emlékek. 1960/3. 355—361. o.
- — Marx és Engels a vallásról. 1961/2. 145—165. o.
- Sasvári-Schäfer Lajos*: Kísérlet az állati fejlődés törvényszerűségeinek általánosítására. 1966/2. 295—307. o.
- Schaff, Adam*: Nyelv és gondolkodás. 1964/4. 718—751. o.
- Simon Endre*: A társadalom, a vallás és az erkölcs kérdései Locke tanításában. 1964/1. 96—125. o.
- Simonovits Istvánné*: Az egység és sokaság dialektikus egysége Leibniz filozófiájában. 1964/3. 423—436. o.
- — Leibniz filozófiájának kettős arculata. 1958/3—4. 378—397. o.
- Sipos János*: A népi demokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz. Hozzászólás néhány vitás kérdéshez. 1964/1. 16—74. o.
- — A tudatosság szerepének növekedése a kommunista társadalom építésének folyamatában. Az SzKP XXI. kongresszusának egyes elméleti kérdéseire. 1959/3—4. 245—257. o.
- Slejska, D.*: A szociológiai kutatásoknál és eredményeik feldolgozásánál alkalmazott módszerek kérdéséhez. 1963/1. 134—151. o.
- Sloboda Éva*: A variáció és a természetes kiválasztódás filozófiai kérdései. 1966/5. 737—750. o.
- Somogyi János*: Az ifjú Plehanov politikai-ideológiai fejlődése. 1966/4.
- Somogyi Zoltán*: „Az ember nevében az ember javára.” 1961/6. 825—852. o.
- — Anemzetközi kommunista mozgalom megoldandó kérdéseihez. 1963/6. 1025—1043. o.
- Sós Vilmos*: Módszertani megjegyzések a determinizmus elméletének kidolgozásához. 1966/2. 201—218. o.
- — Az oksági elmélet problémái Marx Tőkéjében. 1959/1—2. 129—161. o.
- Szabó András*: A freudizmus bűnözélmélete. 1964/1. 75—95. o.
- Szabó András György*: Adalékok az érzéki közvetlenség és a tudományos absztrakció viszonyának fejlődéséhez. (Heisenberg tudománytörténeti koncepciójának bírálata.) 1960/4. 509—545. o.
- — A dialektikus és logikai ellentmondás különbségéről. 1961/4. 480—503. o.
- — A fejlődés fogalmáról. 1966/4. 593—607. o.
- — A törvény és az ember. 1960/1. 1—31. o.
- — A törvény fogalmának dialektikus materialista felfogásához. 1962/6. 797—824. o.
- — Sztálin filozófiai műveiről. 1961/6. 853—884. o.
- — Tulajdonság — minőség — mennyiség — lényeg. 1965/3. 410—445. o.
- Szabó Gábor*: Az „elemi” részecskék kettős természetéről. 1962/6. 898—907. o.
- Szabó Imre*: A magyar Tanácsköztársaság állama és joga. 1959/1—2. 30—48. o.
- Szakasits Doroszlói György*: A műszaki fejlődés fő mozgatóerői a szocializmusban. 1961/5. 692—704. o.
- Szalai Sándor*: Módszertani megfontolások a marxista szociológiai szakkutatás egyes időszaki kérdéseire. 1. r. 1962/5. 663—692. o.; 2. r. 1962/6. 825—880. o.
- Szántó Miklós*: Egy kísérleti felmérés módszertani tapasztalatai. 1961/3. 355—378. o.
- — A szabaddió növekedése a műszaki-tudományos forradalom korszakában. 1963/5. 935—952. o.
- Szeesődi László* 1924—1962. — Kerékgyártó Elemér 1918—1962. 1963/3. 507—508. o.
- Székely Sándor*: A kibernetika néhány filozófiai problémájáról 1963/5. 911—927. o.
- Szesztay András*: Egy üzem szociológiai vizsgálat módszertani tapasztalatai. 1962/2. 227—237. o.

- Szigeti József*: A filozófiai kutatás problémái. 1963/1. 1—14. o.
 — — Ismeretelméleti-módszertani megjegyzések. 1964/5. 819—840. o.
 — — A magyar szellemtörténet bírálatához. Nacionalizmus és kozmopolitizmus. 1957/2—4. 215—244. o.
Szigetvári Sándor: Az általános megismerési folyamata. 1964/3. 437—455. o.
 — — Az egyes, különös, általános néhány problémája a marxista filozófiában. 1961/3. 379—393. o.
 — — Az induktív és a deduktív következtetések néhány problémája. 1963/3. 463—476. o.
 — — A reflexiós következtetések. 1966/1. 76—95. o.
Szilágyi Vilmos: C. G. Jung „komplex-pszichológiájának” világnézeti alapjai. 1957/2—4. 305—334. o.
Szoboljev, A.: A szocialista társadalom ellentmondásai és leküzdésük útjai. 1958/3—4. 398—422. o.
Szvigyerszkij, V. I.: Az SZKP programja és az objektív világban végbemenő fejlődés néhány sajátossága. 1963/1. 15—26. o.
Tamás György: Formális és dialektikus meghatározás. 1958/3—4. 349—377. o.
 — — A formális logika azonosságelfogásának bírálat. 1963/2. 229—251. o.
 — — Objektív és szubjektív ellentmondás. 1. r. 1961/2. 205—222. o.; 2. r. 1962/4. 538—559. o.
 — — A történeti és a logikai viszonyáról. 1961/5. 731—749. o.
Tarján Rezső: Neuronális automaták. 1961/2. 184—204. o.
Tordai Zádor: A magyar kartezianizmus történetének vázlata. 1962/1. 54—79. o.
 — — Sartre *A Léte és a Semmi* c. művének marxista értékeléséhez. 1966/3. 385—414. o.
 — — A sartré-i egzisztencializmus az Én és a Másvalaki viszonyáról. 1964/6. 1069—1085. o.
Törő Imre: Az embriogenezis genetikai és determinációja. 1962/4. 475—487. o.
Tóth Sándor: Az élővilág fejlődésének néhány sajátossága. (Az ember helye az élővilág jelenségeinek általános összefüggésében.) 1960/1. 103—129. o.
 — — Fél évszázad a bolgár nép és a Bolgár Kommunista Párt szolgálatában. [Todor Pavlov.] 1960/2. 197—202. o.
Ujfalussy József: Absztrakt zene — konkrét zene. 1965/3. 446—454. o.
Vajda Mihály: Az evidencia problémája. 1964/2. 228—256. o.
 — — A tudomány mint teoretikus beállítottság. 1966/2. 219—257. o.
Varga Károly: Dahrendorf szabadság- és osztálykonfliktus-elmélete. 1964/1. 126—144. o.
Varga Zoltán: A biológiai szerveződési szintek dialektikájának néhány alapvonása. 1966/5. 719—736. o.
Váriné Szilágyi Ibolya: W. James pszichológiai nézeteinek elemzéséhez. 1965/6. 961—984. o.
Vas Ida: Arisztotelész ellentmondás-felfogásához. 1965/1. 34—47. o.
 — — Hegel a gondolkodás legfejlettebb formájáról. 1964/5. 914—936. o.
Vass Henrik: Az ideológiai harc és a békés egymás mellett élés. 1961/3. 289—305. o.
Vereczkei Lajos: A magasabb idegtevékenység vizsgálatának történelmi útja és szükségessége. 1965/1. 1—33. o.
Vészi Béla: A gazdaság és politika viszonyának eltorzítása a mai reformista és revizionista elméletekben. 1961/3. 321—332. o.
Vigier, Jean Pierre: A természet szintelmélete és dialektikája. 1962/5. 746—758. o.
Vincze Károly: A társadalmi fejlődés tudományos előrelátása. 1965/4. 660—671. o.
Vitányi Iván: A művészetszociológia módszertani alapjairól. 1964/5. 841—871. o.
 — — A valóság esztétikai tükrözésének fokozatai. Gondolatok a népművészet esztétikájáról. 1963/2. 198—228. o.
Wirth Ádám: A filozófiai tudományos munka helyzete és feladatai. Beszámoló a kommunista filozófusok 1963. dec. 18-i aktíváján. 1964/2. 209—227. o.
 — — A jelenkor és a marxista filozófia fejlődése. 1961/5. 641—657. o.
Zoltai Dénes: Az antikvitás zeneesztétikája. 1964/4. 632—678. o.
 — — A német klasszika zeneesztétikája. 1966/3. 415—458. o.

A FILOZÓFIA KLASSZIKUSAIBÓL

- Marx, K.*: A közvetlen termelési folyamat eredményei. 1966/6. 978—1009. o. Ágh A. bevezetőjével.
 — — A politikai gazdaságtan bírálatának alapvonalai. (Részletek.) 1. r. 1965/2. 274—291. o.; 2. r. 1965/3. 518—535. o. M—y bevezetőjével.
Montesquieu: Elmélkedés azon öröm okairól, amelyet a szellem alkotásai és a szépművészet termékei keltenek bennünk. 1965/4. 700—720. o. Lakits Pál bevezetőjével.

FIGYELŐ

- Agh Attila*: A munkamegosztás és a személyiség sokoldalú fejlődésének kérdéséről. 1963/4. 735—742. o.
- — Újabb hozzászólások a munkamegosztásról és a személyiség mindenoldalú fejlődéséről szóló vitához. 1964/1. 165—167. o.
- — Vita a népi demokratikus forradalom jellegéről. 1964/2. 381—386. o.
- Aj Sze-csi*: Engels helyesnek tartotta a gondolkodás és a lét azonosságának tételét. 1961/3. 419—428. o.
- Balázs Béla*: A marxista—leninista ismeretelmélet oktatásának kérdése. 1959/1—2. 178—189. o.
- Balogh Elemér* 1917—1965. 1965/3. 536—537. o.
- B. J.*: Molnár Erik 70. születésnapjára. 1964/6. 1110—1119. o.
- Békési Imre*: A nyelv létezésének kérdéséről. 1966/5. 842—846. o.
- Bence György—Bertalan László*: A marxi esztétika védelmében. (Lifschitz, M.: Karl Marx und die Aesthetik. Dresden, 1960.) 1964/5. 990—1001. o.
- Csirszka János*: Egy pszichológiai kutatás módszertani tanulságai. 1961/4. 602—610. o.
- Emlékezés Fogarasi Bélára*. 1966/2. 308—310. o.
- E. T.*: A marxista filozófiai folyóiratok szerkesztőségeinek tanácskozásairól. (Liblice, 1962. máj. 13—15.) 1963/6. 1131—1132. o.
- Földvári Tamás*: Nemzetközi munkaszociológiai szeminárium Miskolcon. 1966/6. 1030—1036. o.
- Halász László*: A tehetség kettős elidegenedése. 1964/3. 546—549. o.
- Hársné Varró Rózsi*: A természettudományok filozófiai problémáinak rendszere mint a marxista filozófia viszonylagosan önálló része. 1965/3. 537—542. o.
- Horváth József*: Bulgáriai tapasztalatok. 1961/6. 908—912. o.
- Illy József*: Einstein és Spinoza. 1966/1. 159—165. o.
- Jóri János*: A vallás eredetére vonatkozó kutatások néhány problémája a Szovjetunióban. 1962/4. 569—586. o.
- Józsa Péter*: A modern társadalomkutatás néhány elméleti és módszertani problémája. 1966/5. 834—842. o.
- K. J.*: A kutatások koordinációja a filozófia területén. 1961/6. 907—908. o.
- A kommunista filozófusok aktívaértekezlete*. (Bp. 1963. dec. 18.) 1964/3. 529—545. o.
- A konkrét szociológiai kutatásról*. 1963/1. 152—156. o.
- Kruzkov, V.*: A művészeti igazság problémája Hegel „Esztétikájában”. 1965/6. 1025—1033. o.
- Lukács József*: Az európai szocialista országok filozófiai és szociológiai folyóiratainak tanácskozása Várnában. 1966/3. 553—559. o.
- Makai Mária*: Kinek tettek szívességet a lengyel revizionisták? A Varsói Filozófiai Találkozó (1957. július). H. L. Van Breda. Louvaini Filozófiai Szemle. 1958/1—2. 186—187. o.
- Mátrai László*: Az idő fogalma Thomas Mann „Varázshegy” című regényében. 1963/5. 969—974. o.
- Molnár István*: Jász Géza születésének 100. évfordulójára. 1964/4. 752—757. o.
- — A történelmi materializmus és a marxista szociológia viszonyának egyes kérdései a Szovjetunióban. 1959/3—4. 421—430. o.
- Momdszjan, H.*: A társadalmi fejlődés filozófiája. 1966/1. 150—159. o.
- Novák Zoltán*: Esztétikai tudományos konferencia a Szovjetunióban. (Moszkva, 1963. jan. 28—31.) 1963/4. 729—734. o.
- — Megjegyzések a művészet érzelmi és értelmi oldalának viszonyához. 1962/6. 908—918. o.
- Popov, P. Sz.*: Bevezető tanulmány Fogarasi Béla „Logika” c. könyvének 1959. évi orosz nyelvű kiadásához. 1961/1. 71—80. o.
- Révész Ferenc*: Az egyetemi és főiskolai filozófiaoktatás főbb problémái. 1961/5. 812—817. o.
- R. T.*: A Szovjetunió tudományos dolgozóinak össz-szövetségi tanácskozásáról (a Pravda 1961. jún. 13., 14., 15-i száma alapján). 1961/6. 902—907. o.
- Rozsnyai Ervin*: Az elidegenedés és a totalitás hegeli kategóriájáról. (Megjegyzések M. Rossi „Marx és a hegeli dialektika” c. könyve első kötetéhez.) 1964/1. 157—164. o.
- S. P.*: Szemere Samu (nyolcvanadik születésnapjára). 1961/6. 901—902. o.
- Sève, Lucien*: Jean-Paul Sartre és a dialektika 1960-ban. 1961/3. 428—440. o.
- Simonovits Istvánné*: Az egyetemeken és főiskolákon folyó filozófia-történeti oktatás néhány tapasztalata és problémája. 1958/1—2. 181—185. o.

- Somogyi János*: George Thomson filozófiatörténeti kutatásainak kritikai visszhangja a Szovjetunióban. 1961/1. 80—86. o.
- Sós Vilmos*: Tanulmányútón Lengyelországban. 1963/2. 304—308. o.
- S. Molnár Edit*: A tömegközlelés mikrostruktúrájáról. A Lengyel Rádió és Televízió Közvetménykutató Központjának vizsgálata. 1965/1. 101—104. o.
- Szabó András György*: Az alkotó marxizmus útján. 1963/5. 974—980. o.
- — Tapasztalataink a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Filozófiai Intézetében. 1960/1. 131—134. o.
- Szabó Gábor*: A fizikusok és filozófusok szorosabb együttműködéséért. (Az MSZMP KB Filozófiai Munkaközösségének 1961. febr. 2-i üléséről.) 1961/4. 597—601. o.
- Szalai Sándor*: A kutatás kutatása. Kutatási statisztika, kutatásszociológia és kutatás-gazdaságtan Magyarországon. 1965/6. 1015—1025. o.
- Sz. M.*: Egy tanulmányút tanulságai. (Szociológiai munka a Szovjetunióban.) 1962/2. 257—259. o.
- — A hazánkban folyó szociológiai kutatások helyzete és időszerű problémái. 1960/4. 615—630. o.
- Szántó Miklós*: A lengyel szociológiáról. 1963/2. 309—314. o.
- Szvincickij, V. N.*: A gép és gondolkodás kölcsönviszonyának problémája a marxista filozófiában. 1966/2. 318—322. o.
- Tiba Imre*: Romániai tapasztalatok. (A Filozófiai Intézet munkája.) 1963/4. 720—728. o.
- Tordai György* 1920—1964. 1964/5. 989. o.
- Tordai Zádor*: A jövő determinált és nyitott jellege. 1966/4. 685—688. o.
- — Sartre a felnőtt — gyermekkoráról. (Jean-Paul Sartre: Les mots.) 1964/4. 757—762. o.
- — Teilhard de Chardin és a katolikus ideológia válsága. 1965/2. 292—297. o.
- Vakaliosz Thanaszisz*: Reflexiók a II. Országos Etikai Konferenciához. 1966/2. 311—318. o.
- Vári Györgyné*: A modern agyfiziológia és pszichológia eredményeinek és új kutatási irányainak elméleti-filozófiai problémái. 1963/4. 743—751. o.
- Vita* a gondolkodás és a lét azonosságának problémájáról Kínában. 1961/3. 417—419. o.

VITA

- Agh Attila*: Népi demokratikus forradalmunk néhány kérdése. Hozzászólás Sípos J. tanulmányának vitájához. 1965/2. 298—308. o.
- — A munkamegosztás és a személyiség sokoldalú fejlődésének kérdéséről. 1963/4. 735—742. o.
- Balázs Sándor*: A szabadakarat kérdéséhez. 1959/3—4. 380—385. o.
- Balogh József*: A kommunizmus és az állam. A leningrádi egyetem tudományos ülésszaka. 1963/2. 315—319. o.
- Bence György—Bertalan László*: Johannes R. Becher költői koncepciójáról. A marxista líraelmélet kérdéseire. 1964/4. 764—773. o.
- Dán Klára*: Válasz Jóri János vitacikkére. 1960/3. 478—484. o.
- Elek Tibor*: A műszaki tudományok, a természettudományok és a matematika kölcsönös viszonyáról. 1964/6. 1139—1148. o.
- Erdei László*: A mozgás dialektikája. 1957/2—4. 335—358. o.
- Erdey-Gruz Tibor*: Van-e abszolút nullafok? (Meggjegyzések Kirschner István cikkéhez.) 1964/2. 387—389. o.
- Farkas István*: Az anyag és tudat viszonyának marxista felfogásához. 1966/2. 336—350. o.
- Farkas János—Szolcsányi Pál*: A természettudományok és műszaki tudományok viszonyáról. 1965/6. 1036—1044. o.
- Fodor Judit*: A kvantummechanika és a színtelmélet posztulátumai. (Meggjegyzések J. P. Vigier „A természet színtelmélete és dialektikája” c. tanulmányához.) 1962/6. 934—939. o.
- Földesi Tamás*: Egy tisztultabb dialektikus determinista koncepció érdekében. 1966/6. 1010—1029. o.
- — A marxista anyagfogalom meghatározásának problémáiról. 1963/6. 1122—1130. o.
- Galántainé Havas Katalin*: A logikai viták helyes irányáért. 1960/2. 297—311. o.
- Garai László*: Modern szerelem vagy cinizmus? 1963/4. 777—791. o.
- Gondi József*: Vulgármaterialista hibák, vagy következetes marxista monizmus? Vita Sípos János: Az anyag és tudat viszonyának dialektikus felfogásához c. cikkében kifejtett állásponttal. 1961/2. 230—252. o.

- Gondos Ernő*: Művészet és humanizáció. 1966/2. 327—336. o.
- Hadházy Anna*: Néhány megjegyzés „A tudomány termelődővé válásának folyamatáról”. 1964/3. 527—528. o.
- Jóri János*: Néhány megjegyzés Dán Klára: „Az egyes és általános dialektikájáról” című tanulmányhoz. („Filozófiai tanulmányok.” Bukarest, 1957.) 1958/1—2. 166—173. o.
- Kárpáti Sándor*: Vita a szocialista társadalomban levő ellentmondásokról. 1958/1—2. 174—180. o.
- Kirschner István*: A zérus hőmérsékletről. (Megjegyzések a hőmérsékleti vitához.) 1964/2. 389—390. o.
- Koncz Ilona*: Formális és dialektikus azonosság. 1966/3. 543—552. o.
- Korom Mihály*: Megjegyzések Sipos János „A népi demokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz. Hozzászólás néhány vitás kérdéshez” c. tanulmányához. 1965/1. 87—100. o.
- P. Kovács Ferencné*: Hozzászólás Szabó András György „Sztálin filozófiai műveiről” c. cikkéhez. 1962/6. 940—949. o.
- P. Kovács Ferencné—Bodnár István*: A marxista—leninista filozófia anyagfogalmáról. 1965/2. 308—319. o.
- Kövendi Dénes*: Egy Platón-vitáról. 1966/2. 323—327. o.
- Kun Ferenc*: A társadalom gazdasági szerkezete elemzésének módszeréhez. 1965/6. 1061—1071. o.
- Lakó László*: Létezik-e abszolút nyugalom? (Hozzászólás Kirschner István „Van-e abszolút nulla-fok?” c. cikkéhez.) 1964/1. 155—156. o.
- Lukács József*: Vita a magyar filozófia történelmi elmaradottságának okairól. 1957/2—4. 364—370. o.
- Madarászné Zsigmond Anna*: A logikai alaptörvények dialektikus és formális logikai értelmezéséről. 1962/2. 238—256. o.
- Makai Mária*: Az értelmiségiek ópiuma. 1959/3—4. 386—408. o.
- — Moralizáló revizionizmus — amorális elméleti renegátság. Leszek Kołakowski: „Felelősség és történelem”. 1958/3—4. 449—467. o.
- Makai Mária—Madarászné Zsigmond Anna*: Lukács György filozófiai munkásságának bírálatahoz. 1958/3—4. 423—448. o.
- Márkus György*: A marxista anyagfogalom egyes kérdéseiről. 1962/6. 919—934. o.
- Novák Zoltán*: Az elmúlt évek képzőművészeti vitáiról. 1963/4. 752—777. o.
- Pintér István*: A Kállay-kormány hintapolitikájának és a KMP taktikájának kérdéséhez. (Megjegyzések Sipos János „A népi demokratikus forradalom magyarországi sajátosságaihoz” c. cikkéhez.) 1964/5. 1012—1018. o.
- Pogány Róbert*: Az elméleti munkaközösség vitája Molnár Erik könyvéről. 1961/4. 553—596. o.
- Rózsahegyi Tiborné*: Hozzászólás a marxista anyagfogalomról megindult vitához. 1964/5. 1002—1011. o.
- Rozsnyai Ervin*: Túl a realizmus partjain. 1. r. 1964/3. 504—515. o.; 2. r. 1964/6. 1120—1139. o.
- Schück Tamás*: Néhány gondolat a speciális relativitáselmélet tér- és időszemléletének filozófiai kérdéseiről. 1965/5. 886—891. o.
- Simon Endre*: Hogyan „értelmezi” Marxot egy jezsuita? 1959/3—4. 409—420. o.
- — A Metafizika egy helyének értelmezéséről. (Hozzászólás az arisztotelészi mozgáselemzés és az arisztotelészi ellentmondási elv viszonyának kérdéséhez.) 1965/4. 721—724. o.
- — Az önmozgás kérdése és az arisztotelészi filozófia. (Hozzászólás Vas Ida „Arisztotelész ellentmondás-felfogásához” c. tanulmányához.) 1965/6. 1034—1035. o.
- Sipos János*: Az anyag és a tudat viszonyának dialektikus felfogásához. 1960/3. 451—477. o.
- — Az anyagfogalom sokoldalú kidolgozása érdekében. 1965/2. 319—326. o.
- — Kérdések, amelyek elől nem lehet kitérni. (Az anyag és a tudat dialektikus viszonyának kérdéséhez.) 1961/5. 783—811. o.
- Solymosiné Huck Zsuzsanna*: A marxista tudatfelfogás néhány problémája. Hozzászólás „Az anyag és tudat viszonyának dialektikus felfogásáról” folyó vitához. 1966/1. 128—149. o.
- Somogyi Zoltán*: A szekszuáletikai vitához. 1963/3. 509—520. o.
- Somoskői János*: A népi demokrácia mint a politikai hatalom formája. 1964/2. 391—396. o.

- Sós Vilmos*: Valóban következetes-e a predeterminizmus koncepciója? 1961/5. 772—782. o.
- — *Vita Földesi Tamás* cikkéről: Az akarat szabadság és determinizmus. 1959/3—4. 368—379. o.
- Straub F. Bruno*: Visszavezethetők-e a biológiai és kémiai minőségek a fizika mennyiségi törvényeire? 1957/2—4. 359—362. o.
- Szabó András György*: Hogyan tisztítja meg Földesi Tamás a dialektikus determinista koncepciót? 1966/6.
- — Megjegyzések Erdei László könyvéről. 1959/3—4. 358—367. o.
- Szigetvári Sándor*: Hozzászólás P. Sz. Popov Fogarasi „Logika” c. könyvének bírálatához. 1961/2. 223—229. o.
- Szilágyi László*: A tudomány termelőerővé válásának folyamata. 1965/6. 1044—1061. o.
- Takács László*: Az élő és az élettelen filozófiai kérdései — tekintettel a visszavezetés problémájára. 1959/1—2. 162—177. o.
- — Engels és a biológia néhány filozófiai kérdése. 1957/1. 141—150. o.
- Ungvári Gyula*: A dialektikus materialista determinizmus egyes kérdéseiről. 1961/5. 750—771. o.
- Vajda Mihály*: Dialektika és logika. (Néhány megjegyzés egy dialektikus logikai tanulmánygyűjtemény margójára.) 1964/3. 516—526. o.
- Vas Ida*: Az anyag-tudat meghatározás vitájához. 1966/3. 528—536. o.
- — „Az önmozgás kérdése és az arisztotelészi filozófia” c. cikkhez. 1966/4. 689—690. o.
- Vinnai András*: A marxista anyagfogalom sokoldalú kidolgozása érdekében. 1966/3. 537—542. o.

AZ OKTATÁS KÉRDÉSEI

- Csoma Gyula*: A logika oktatásának áttekintése és a logikai képzés megoldatlan problémái az általános gimnáziumokban. 1963/4. 708—719. o.
- Kalocsai Dezső*: Hozzászólás a logikai vita és a marxizmus-leninizmus oktatás kérdéséhez. 1963/5. 981. o.
- Sándor Pál*: A logikai vita és a marxizmus-leninizmus oktatás. 1963/3. 521—531. o.
- Somogyi János*: A Moszkvai Állami Egyetem Ateizmus történeti és elméleti tanszékének munkájáról. 1962/1. 112—118. o.

KONZULTÁCIÓ

- Vészi Béla*: A politikáról. 1961/1. 87—91. o.

KÖNYVISMERTETÉSEK

I. A recenziók szerint

- Agh Attila*: Heidegger filozófiájáról. 1964/5. 1029—1032. o.
- — Az elidegenedés burzsoá felfogásának kritikája. 1963/5. 989—993. o.
- — A társadalmi tudat viszonylagos önállóságának kérdései. 1964/4. 786—789. o.
- Ákos Károly*: Balázs A.: Az agy és az értelem eredete. 1960/4. 637—640. o.
- Almási Miklós*: Jelkulcstól az esztétikáig. 1965/4. 734—736. o.
- — Az értelem dialektikája. Horkheimer—Adorno: A felvilágosodás dialektikája. 1957/1. 163—169. o.
- — Boas, G.: Heaven of Invention. 1965/5. 918—919. o.
- Altrichter Ferenc*: A „szemléletesség” problémájáról. 1964/6. 1159—1164. o.
- — Hesse, M. B.: Forces and Fields. 1966/2. 378—382. o.
- — Hesse, M. B.: Models and Analogies in Science. 1965/2. 330—335. o.
- — A pszichikum természetéről. 1964/4. 782—786. o.
- — A tudományos megismerés logikájának problémái. 1965/5. 903—909. o.
- Balogh József*: Okság és determináció. 1963/6. 1148—1152. o.
- — Grusin, B. A.: A történelmi folyamat megismerésének logikája. 1962/4. 598—600. o.
- — Kedrov, B. M.: Ismétlődések a fejlődés folyamatában. 1962/1. 135—137. o.
- — A burzsoá történetfilozófia és történetírás. 1963/4. 798—802. o.
- — Marx—Engels művei 3. köt. 1961/3. 441—444. o.
- Bence György*: Dicke, G.: Az azonosság gondolat Feuerbachnál. 1965/2. 353—354. o.
- — Füst M.: Látomás és indulat a művészetben. 1964/6. 1151—1156. o.

- Bence György*: Ernest Nagel a tudományos elméletek kognitív státuszáról. 1965/1. 129–138. o.
- Benda Gyula*: A pragmatizmus után. 1966/3. 572–574. o.
- Benedikt Szvetlana*: A kibernetika filozófiai kérdései. 1962/3. 423–426. o.
- Bérczjai Lajosné*: Protasznya, P. F.: A tudat eredete. 1960/2. 335–336. o.
- Bóna Ervin*: Balázs T.: A tudományos kutatástól az ipari gyártásig az izzólámpa története nyomán (1830–1940). 1966/1. 175–179. o.
- — Tudomány és emberiség. 1965/1. 105–113. o.
- Bontáné, V. Vera*: Nicolaus Cusanus „filozófiai végrendelete”. 1959/1–2. 208–210. o.
- Bíró Gábor*: A mai fizika, vagy a mai „fizikai” idealizmus világképe. 1958/1–2. 203–211. o.
- Bor István*: A tudománynépszerűsítésről — két Bodrogi könyv alapján. 1963/6. 1137–1140. o.
- Buk Pál*: Mátrai L.: Gondolat és szabadság. 1962/5. 759–764. o.
- — Volgin, V. P.: A társadalmi gondolat fejlődése Franciaországban a XVIII. században. 1961/1. 106–111. o.
- Csákó Mihály—Józsa György*: Annales universitatis scientiarum budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Philosophica. Tomus III–IV. 1965/3. 546–549. o.
- Dévényi Róbert*: Jersov, P.: A színészi alkotás. 1–2. köt. 1965/1. 146–149. o.
- Erdélyi Ágnes*: Béville, G.: Alkalmazott logika. 1966/4. 713–714. o.
- Farkas Endre*: Földesi T.: Az akaratszabadság problémája. 1961/4. 611–618. o.
- — Új megoldási kísérlet a történelmi materializmus szerkezeti felépítésére. 1963/5. 985–989. o.
- Farkas István*: Filova, E.: Materializmus és idealizmus a biológiában. 1966/1. 185–187. o.
- Farkas János*: Az abszolút költészet. 1965/6. 1085–1088. o.
- — Kutatás — tudományszervezés — tájékoztatás. 1966/1. 173–175. o.
- — A magyar forradalmi demokraták világnézete. 1965/1. 151–153. o.
- — Szvigyerszkij, V. I.: Tér és idő. 1960/2. 332–335. o.
- — és *Pfützner György*: A dialektika, az ismeretelmélet és a logika egységéről. 1966/1. 180–182. o.
- Fodor Géza*: Fischer, E.: A romantika lényege. 1965/6. 1080–1084. o.
- — Vitányi I.: A „könnyű műfaj”. 1966/4. 691–698. o.
- Fodor Lajos*: A mozgás problémái a természettudományban és a filozófiában. 1964/4. 799–800. o.
- Fogarasi Béla*: Bochenski, I. M.: Formale Logik. 1957/2–4. 427–428. o.
- — Bohm, D.: Causality and Chance in Modern Physics. 1959/3–4. 445. o.
- — Épistemologie génétique et recherche psychologique. Par W. E. Beth, W. Mays et J. Piaget. 1957/2–4. 429–430. o.
- — Logika. 4. kiad. 1958/3–4. 493. o.
- — Frank, Ph.: Philosophy of Science. 1957/2–4. 428–429. o.
- — Heidegger, M.: Zur Seinsfrage. 1957/2–4. 430. o.
- — Jünger, F. G.: Sprache und Kalkül. 1957/2–4. 430. o.
- Földényi László*: Az avantgardizmus történetéhez. 1966/3. 565–568. o.
- — A „fenséges” elméletének első kidolgozása. 1965/6. 1090–1093. o.
- Földesi Éva*: Pataki F.: Az utópista szocializmus pedagógiája. 1963/3. 541–543. o.
- Földesi Tamás*: Determinizmus és szabadság a modern tudományok korában. 1961/1. 102–106. o.
- — Wittgenstein, L.: Logikai-filozófiai értekezés. 1964/4. 774–776. o.
- Földvári Tamás*: Gak. G. M.: A társadalmi tudatról szóló tanítás az ismeretelmélet tükrében. 1963/2. 344–348. o.
- — Oszipov, G. V.: A modern polgári szociológia. 1965/6. 1094–1096. o.
- — Rozsin V. P.: Bevezetés a marxista szociológiába. 1963/5. 993–998. o.
- — Szabó I.: A jogszabályok értelmezéséről. 1962/1. 123–127. o.
- Fukász György*: Kogan, L. N.: Munka és esztétikum. 1965/2. 349–352. o.
- Garai László*: Borev, Ju. B.: A tragikumról. 1965/2. 338–343. o.
- — Hermann I.: Sigmund Freud avagy a pszichológia kalandja. 1965/4. 729–734. o.
- — Kagan, M. Sz.: Az esztétikai jelenségek dialektikája. 1965/1. 141–146. o.
- — Kagan, M. Sz.: Az iparművészetről. Néhány elméleti kérdés. 1964/1. 176–181. o.
- — Oszipov, G. V.: A technika és a társadalmi haladás. A mai reformista és revizionista nézetek kritikai áttekintése. 1960/1. 139–142. o.
- — és *Solymosi Antalné*: Pszichológiai tanulmányok. 1–4. köt. 1963/2. 320–329. o.

- Garai Károlyné*: Dutt, P. R.: Korunk történeti problémái. 1965/1. 149—151. o.
- Halász László*: Cejtin: Az író munkája. Az írói munka alkotáspszichológiájának, kultúrájának és technikájának kérdései. 1963/2. 334—336. o.
- — Fischer, E.: A nélkülözhetetlen művészet. 1963/1. 159—161. o.
- — Huisman, D.: Esztétika. 1962/3. 435—436. o.
- — Huyghe, R.: A művészet és a lélek. 1963/3. 557—559. o.
- G. Havas Katalin*: Filatova, A. N.: A fogalomelmélet néhány kérdése (a fejlődés eszméjének a biológiában való behatolásával kapcsolatban). 1963/5. 998—999. o.
- — A logika kérdései. 1959/1—2. 205—208. o.
- Hekhamaneshi Keykhosrow*: Rased Hoszein-Ali: A Kelet és a Nyugat két filozófusa. (Szadra és Einstein.) 1963/4. 820—823. o.
- Heller Ágnes*: Horowitz, I. L.: Georges Sorel — egy amerikai radikális szemével. 1965/5. 909—915. o.
- — Öt amerikai könyv az európai reneszánszról: Kristeller, P. O., Rice, F., Randall, J. G., Hoppes, R., Adams, R. 1964/5. 1035—1042. o.
- Herédi István*: Ovszjannikov, M. F.: Hegel filozófiája. 1962/3. 426—429. o.
- Hermann István*: Birnbach, M.: Neofreudian social Philosophy. 1965/4. 739—742. o.
- — A játék mint esztétikai lehetőség. 1966/2. 354—357. o.
- — Kelsen, H.: Aufsätze zur Ideologiekritik. 1966/3. 570—572. o.
- — Két könyv a középkori filozófiáról: Knowles, D., Mauer, A. A. 1965/6. 1097—1099. o.
- — Mészáros Vilma: A mai francia regény. 1966/5. 847—850. o.
- H. J.*: Ernst Blochs Revision des Marxismus. 1958/3—4. 510—511. o.
- Horváth József*: Filozófiai megjegyzések egy szaktudományos munkához. 1962/5. 764—768. o.
- — Protaszenko, Z. M.: A marxista—leninista filozófia története periodizálásának elvei. 1958/3—4. 504—509. o.
- — Rutkevics, M. I.: Dialektikus materializmus. 1961/1. 92—95. o.
- Hülvely István*: Aradi Nóra: Absztrakt képzőművészet. 1966/2. 351—354. o.
- — Gaál G.: Válogatott írások. 1966/6. 1037—1041. o.
- — Klaniczay T.: Marxizmus és irodalomtudomány. 1965/6. 1075—1079. o.
- Illy József*: Einstein és a kozmikus világrend. 1966/4. 711—712. o.
- — Einstein tudományos munkáinak gyűjteményes kiadása. 1966/5. 856—857. o.
- — Jammer, M.: Tér — erő — tömeg. 1963/6. 1152—1156. o.
- — Kuznecov, B. G.: Tér — idő — mozgás — anyag. 1964/5. 1027—1029. o.
- — Sambursky, S.: Az antikvitás fizikai világképe. 1964/4. 795—799. o.
- — Stejnman, R. Ja.: Tér és idő. 1964/3. 566—568. o.
- Jakócs Dániel*: Borev, J. B.: Alapvető esztétikai kategóriák. 1962/6. 956—958. o.
- Kalocsai Dezső*: Descartes, R.: Válogatott filozófiai művek. 1962/5. 784—787. o.
- Kárpáti Sándor*: Könyv a szocialista társadalom ellentmondásairól. 1959/1—2. 198—202. o.
- K. K.*: Bevezetés a demográfiába. 1965/4. 725—729. o.
- Katona Katalin*: Szélgjegyzetek Hegel „A szellem fenomenológiája” c. könyvéhez az embernek munkával való önteremtéséről. 1962/4. 587—598. o.
- Katona Péter*: Filozófiai enciklopédia. 1. köt. 1961/6. 922—924. o.
- — Kopnin, P. V.: A dialektika mint logika. 1963/2. 348—352. o.
- Kemény István*: A felülvizsgált Riesman. 1965/3. 552—554. o.
- — Dahrendorf, R.: Ipari és üzemszociológia. 1966/1. 189—190. o.
- Kiss János*: Lektorszkij, V. A.: A szubjektum és objektum problémája a klasszikus és a jelenkori polgári filozófiában. 1966/1. 182—185. o.
- — Vügetszkij, L. Sz.: Művészetpszichológia. 1966/3. 560—565. o.
- Knopp András*: Fridlender, G. F.: M. Marx, F. Engels és az irodalom kérdései. 1965/2. 343—349. o.
- Kocsis Ferenc*: Ákos K.: Érzékeink világa. 1961/2. 260—263. o.
- Koncz Ilona*: Launer, H.: Hegel nyelvfilozófiája. 1965/2. 355—359. o.
- Körtvélyes Géza*: Jegyzetek Vitányi Iván „A tánc” című könyvéhez. 1964/3. 550—554. o.
- Kovács Klára*: A tudományos ateizmus alapjai. 1962/4. 601—603. o.
- Kovács László*: Darwin, Ch.: Az ember és az állat érzelmeinek kifejezése. 1964/6. 1156—1158. o.
- — Az élő természet dialektikájáról. 1964/4. 789—792. o.
- — Törő I.—Csaba Gy.—Ács T.: A biológia és az orvostudomány egyes filozófiai problémáiról. 1965/1. 113—117. o.
- Kuczik István*: A filozófia története. 2. köt. 1962/2. 267—270. o.

- Kulcsár Kálmán*: Kritikai megjegyzések egy szociológiai kézikönyv margójára. 1961/6. 924–928. o.
- Lakits Pál*: Brecht B.: Epikus dráma — epikus színház. 1964/3. 568–570. o.
- Lakó László*: Novik, I. B.: Kibernetika. 1964/5. 1024–1026. o.
- — Viszlobokov, A. D.: A kibernetikai mechanizmus bírálata. 1966/2. 366–370. o.
- Lenkei László*: Averroes' destructio destructionum philosophiae Algazelis 1964/4. 802–804. o.
- — Ibn Tufail, A. B.: A természetes ember. 1962/5. 782–784. o.
- — Kanapa, J.: Az egyház szociális doktrínája és a marxizmus. 1963/4. 825–827. o.
- — Kínai filozófia. Ókor 1. köt. 1963/4. 792–796. o.
- — Kínai filozófia. Ókor 2. köt. 1965/2. 361–364. o.
- — Radin, P.: A primitív vallás. 1963/1. 157–159. o.
- *Lick József*: Tugarinov, V. P.: A dialektikus materializmus kategóriáinak kölcsönviszonya. 1958/1–2. 193–196. o.
- Licskó György*: Az emberi szabadság „kimunkálása”. 1964/1. 186–189. o.
- — Hollitscher, W.: A természettudományos világkép. 1962/3. 421–423. o.
- — Lapin, N. I.: A „fiatal Marx”-probléma. 1964/3. 554–555. o.
- Lukács József*: Klaus, G.: Jesuiten, Gott, Materia. 1958/3–4. 511–517. o.
- — Russell, B.: Why I am not a Christian? 1959/3–4. 446–449. o.
- Makai Mária*: Edel, A.: Az etikai ítélet. A tudomány felhasználása az etikában. 1966/4. 702–708. o.
- — Gurvitch, G.: Az erkölcs elmélete és az erkölcs tudománya. 1963/3. 550–556. o.
- — Hegel, G. W. F.: A logika tudománya. 1–2. köt. 1958/1–2. 202–203. o.
- — Kritikai megjegyzések egy marxista munkához. (Heller: Csernisevskij etikai nézetei.) 1957/1. 169–178. o.
- — Nádor Gy.: A természettörvény fogalmának kialakulása. 1957/2–4. 400–408. o.
- Márkus György*: Bochenski, I. M.—Church, A.: Vita az univerzáléről. 1961/1. 95–102. o.
- — Marx—Engels Művei 1. köt. 1957/2–4. 371–387. o.
- — Nowicki, A.: Előadások a valláskritikáról. 1964/1. 200–202. o.
- — Rubinstein, Sz. L.: A gondolkodás és tanulmányozásának útjai. 1960/1. 146–150. o.
- Márkus Mária*: Bauman, Z.: A jelenkori amerikai szociológia problémáiról. 1962/3. 429–434. o.
- — Tanulmányok a korai vallásos hiedelmek kérdéséről. 1960/1. 135–139. o.
- Mátrai László*: Bán I.: Apáczai Csere János. 1960/2. 313–317. o.
- — Descartes et le cartésianisme hollandais. 1957/2–4. 430. o.
- Mész László*: Az élet materialista értelmezése. 1966/2. 363–366. o.
- Mészáros Béla*: Tokin, B. P.: Az elméleti biológia és Bauer Ervin munkássága. 1964/5. 1019–1022. o.
- Mészáros Vilma*: Lukács György: Német realisták. 1957/1. 151–159. o.
- Mikecz Tamás*: Kagan, M. Sz.: A művészet dialektikája. 1966/5. 852–856. o.
- Molnár András*—Nagy Emil: Clausewitz, C. v.: A háborúról. 1–2. köt. 1963/3. 544–549. o.
- Müller Antal*: Bohr, N.: Atomfizika és emberi megismerés. 1965/5. 901–903. o.
- — Fataliev, H. M.: A marxizmus—leninizmus és a természettudományok. 1964/1. 199–200. o.
- — M. Zemplén J.: A magyarországi fizika története a XVIII. században. 1966/1. 171–172. o.
- — A modern fizika filozófiai kérdései. 1966/5. 857–859. o.
- — Mosztepanenko, M. V.: Einstein relativitáselméletének materialista lényege. 1964/4. 792–795. o.
- — Planck, M.: Válogatott tanulmányok. 1966/3. 568–570. o.
- — Sugajlin, A. V.: A materializmus harca az idealizmussal a kvantummechanikában. 1964/5. 1022–1024. o.
- — Szabó G.: A modern atomfizika néhány filozófiai problémájáról. 1964/4. 776–778. o.
- — Szviderszkij, V. I.: A fejlődés néhány sajátossága az objektív világban. 1966/2. 375–378. o.
- Munkácsy Gyula*: Aszmusz, V. F.: Descartes. 1959/3–4. 440–445. o.
- Nagy Zoltán*: Sztojkov, A.: Az absztrakt művészet kritikája. 1966/1. 187–188. o.
- Nyíri János Kristóf*: Wright, G. H.: The Logic of Preference. 1966/1. 190–193. o.
- — A filozófiai érvelésről. 1966/5. 859–862. o.
- Orzsi Zoltán*: Nádor Gy.: Spinoza műhelyében: 1964/2. 405–407. o.

- Pais István*: Egyetemes filozófiatörténet. 1964/1. 168—172. o.
 — — A filozófia története. 1. köt. 1958/1—2. 188—193. o.
 — — Morgan, L. H.: Az ősi társadalom. 1961/6. 913—918. o.
 — — és *Szigetvári Sándor*: A marxista filozófia alapjai. 1959/3—4. 431—436. o.
Pap Mária: Universals of Language. 1966/4. 708—711. o.
Pataki Ferenc: A szocialista eszmék története. 1964/3. 555—559. o.
Pelle József: Arhangelszkij, L. M.: A marxista etika kategóriái. 1965/2. 359—361. o.
 — — Siskin, A. F.: A marxista etika alapjai. 1965/3. 549—552. o.
 — — Zrinszky László: Makarenko etikai nézetei. 1965/1. 121—123. o.
Pernye András: Stuckenschmidt, H. H.: „Az új muzsika” avagy a zenetechika autonóm fejlődése. 1963/6. 1157—1159. o.
Péteri Viktoria: Vigh J.: A fiatalkori bűnözés és a társadalom. 1965/5. 895—896. o.
Pfützner György: Selsam, H.: Mi a filozófia? 1964/5. 1033—1035. o.
Rathmann János: Egy német utópikus szocialista könyvről. 1964/4. 800—802. o.
 — — Herder válogatott művei orosz nyelven. 1962/5. 787—789. o.
Redl Károly: Kanthack, K.: N. Hartmann und das Ende der Ontologie. 1964/1. 181—186. o.
Rezső Margit: Mentovich Ferenc és Sámi László válogatott írásai. 1957/1. 159—162. o.
Rózsahegy Tiborné: Alekszejev, M. N.: A gondolkodási formák dialektikája. 1960/2. 317—320. o.
 — — Marx—Engels Művei 4. köt. 1960/3. 485—491. o.
 — — Meljuhin, Sz. T.: A szervetlen természet fejlődési dialektikája, 1962/2. 272—275. o.
 — — Rozental, M. M.: A dialektikus logika alapelvei. 1962/1. 131—134. o.
Rudas János: Pavlov, T.: A dialektikus materialista filozófia és a szaktudományok. 1959/3—4. 436—440. o.
 — — Vincze: Testalkat és jellem. 1965/1. 117—121. o.
 — — Wells, H. K.: Pavlov és Freud. 1963/5. 999—1005. o.
Ruzsa Imre: Neumann J.: Válogatott előadások és tanulmányok. 1966/2. 360—363. o.
S. E.: Albrecht, E.: Az ismeretelmélet, logika és nyelv kapcsolata. 1958/1—2. 199—201. o.
Selmeci József: Marxista filozófia — szocialista politika. Tanulmánykötet. 1960/2. 320—327. o.
 — — A materialista dialektika kategóriái. 1958/3—4. 484—493. o.
Simon Endre: Bochenski, I. M.: A szovjetorosz dialektikus materializmus. Rágalom és valóság. 1957/2—4. 413—427. o.
 — — Thomson, G.: Az első filozófusok. 1958/3—4. 498—504. o.
Simon Péter: Bebel, A.: Ch. Fourier élete és eszméi. 1963/3. 535—540. o.
Simonovits Istvánné: Szabó A. Gy.: A törvény és az ember. 1964/3. 570—573. o.
 — — Whintrow, G. J.: Az idő természetfilozófiája. 1962/5. 778—782. o.
 — — Wiedeburg, P.: A fiatal Leibniz. A Birodalom és Európa. 1—2. 1964/1. 195—198. o.
 — — S. J.: Plehanov mint ateista. 1962/1. 127—130. o.
Sipos János: Garaudy, R.: Isten meghalt. Tanulmány Hegelről. 1963/4. 817—819. o.
Sólyom Mihály: A világ csodák nélkül. 1964/1. 175—176. o.
Somogyi Antal: Jánossy L.—Elek T.: A relativitáselmélet filozófiai problémái, 1964/6. 1149—1151. o.
Somogyi János: Jaroszlavszkij, J. M.: A kommunisták és a vallás. 1960/1. 150—152. o.
 — — Ugrinovics, D. M.: A vallás specifikuma. 1962/6. 954—956. o.
Sós Vilmos: Gyeborin, A. M.: Az újkor társadalmi és politikai tanai. 1960/2. 327—332. o.
 — — Hegel, G. W. F.: Előadások a filozófia történetéről. 1. köt. 1959/1—2. 196—198. o.
 — — Marx—Engels Művei 2. köt. 1959/1—2. 190—196. o.
 — — Marx—Engels Művei 5—6. köt. 1963/5. 982—985. o.
 — — Meek, R. L.: Tanulmányok a munkaértékelméről. 1960/1. 143—146. o.
 — — A nyelv és a gondolkodás. 1958/1—2. 197—199. o.
 — — Rényi A.: Dialógusok a matematikáról. 1966/1. 169—171. o.
 — — Zinovjev, A. A.: Logika vagy filozófia? 1965/1. 123—129. o.
Sós né Molnár Edit: Lénárd F.: A problémamegoldó gondolkodás. 1964/1. 172—175. o.
 — — Wallon, H.: A gyermek lelki fejlődése. 1959/1—2. 202—205. o.
Szabó András: Gyermek- és ifjúságvédelem. 1963/2. 352—354. o.
Szabó András György: Szabó Kálmán: A szocialista tervszerűség elméleti kérdései. 1961/5. 817—824. o.
Szabó Gábor: Természettudomány és filozófia. 1966/1. 166—168. o.
Szabó Imre—Vida István—Knopp András: Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Philosophica. 1. 2. Tom. 1964/2. 397—401. o.

- Szabó Imre: Saint-Simon, Cl. H.: Válogatott írásai. 1964/4. 778—781. o.
- — Volgin, V. P.: Saint-Simon és a saint-simonizmus. 1964/3. 559—560. o.
- Szabó Júlia: Read, H.: A modern festészet. 1966/4.
- Szalai Pál: Anderson, A. R.: Tudat és gép. 1965/5. 916—918. o.
- Szántó Miklós: A szociografikus irodalom fellendülése. 1961/2. 253—258. o.
- — Hegedűs A.: A modern polgári szociológia és a társadalmi valóság. Egy hézagpótló könyvről. 1963/2. 339—344. o.
- Székelly Sándor: Klaus, G.: Kibernetika és társadalom. 1966/2. 370—375. o.
- — Klaus, G.: Kibernetika filozófiai szempontból. 1962/6. 950—953. o.
- — A modern természettudomány filozófiai kérdései. 1960/4. 631—637. o.
- — Nemes T.: Kibernetikai gépek. 1963/3. 532—534. o.
- — Neumann, J.: A számológép és az agy. 1965/2. 335—338. o.
- — Tarján R.: Kibernetika. 1965/3. 543—546. o.
- — Taube, M.: Computers and Common Sense. The Myth of Thinking Machines. 1964/3. 560—566. o.
- — Ujemov, A. I.: Dolgok, tulajdonságok, viszonyok. 1966/6. 1041—1044. o.
- — Varga T.: Matematikai logika kezdőknek. 1961/2. 258—260. o.
- Széman Istvánné: Touraine, A.: A Renault-gyári munkások munkájának alakulása. 1963/6. 1159—1164. o.
- Szigetvári Sándor: Cserkeszov, V. I.: A materialista dialektika, mint logika és ismeretelmélet. 1964/1. 191—195. o.
- — Tamás Gy.: A tudományos meghatározás. Meghatározás és dialektikus logika. 1962/2. 260—263. o.
- Szotáczki Mihály: Kulcsár K.: A jogszociológia problémái. 1962/1. 119—122. o.
- Tamás György: Ceretelli, Sz. B.: A logikai összefüggés dialektikus természetéről. 1957/2—4. 387—400. o.
- — A logika kérdései. 1957/2—4. 411—412. o.
- — Schmidt, G.: Vom Wesen der Aussage. 1957/2—4. 432—433. o.
- Tiba Imre: Egy távoli ország marxista filozófusáról. Kendzuro Janagida. 1961/6. 929—934. o.
- Timár Árpád: Micheli, M.: Az avantgardizmus. 1966/2. 357—360. o.
- — Németh L.: Csontváry. 1965/6. 1072—1075. o.
- Tordai Zádor: Gurvitch, G.: Dialectique et sociologie. 1963/4. 823—825. o.
- — Naville, P.: Vers l'automatisme sociale? 1964/5. 1042—1045. o.
- Tóth Sándor: Rubinstein, Sz. L.: A pszichikai helye az anyagi világ jelenségeinek egyetemes összefüggésében. 1958/3—4. 468—484. o.
- Újfalussy József: Wiora, W.: A zene négy világekorszáka. 1963/1. 161—164. o.
- Vajda Mihály: Bunge, M.: Intuición és tudomány. 1963/4. 802—810. o.
- — Chisholm, R. M.: Realism and the Background of Phenomenology. 1965/1. 138—141. o.
- — Ehrlich, E.: A félelem értékrendje. 1962/1. 137—140. o.
- — Szpirkin, A.: A tudat keletkezése. 1961/6. 918—922. o.
- — Zoltai D.: Világnézeti nevelés és vallásos világnézet. 1. köt. 1962/2. 265—267. o.
- — Az analízis kora. 1966/6. 1044—1047. o.
- Varga Károly: Parsons, T.—Smelser, N. J.: Közgazdaság és társadalom. 1962/5. 768—774. o.
- Vári Györgyné: Leontyev, A. N.: A pszichikum fejlődésének problémái. 1964/6. 1164—1169. o.
- Hársné Varró Rózsi: Ákos K.: Gondolkodnak-e az állatok? 1962/2. 263—265. o.
- Vas Ida: Kropp, G.: Marx és Engels az oktatás és a termelőmunka összekapcsolásáról és a politikai képzésről. 1964/1. 190—191. o.
- — Madarászné Zsigmond Anna: A tiszta logika alapkérdései. Pauler Ákos logikája. 1966/5. 850—852. o.
- Vereczkei Lajos: Benedek I.: Lamarck és kora. 1964/2. 401—405. o.
- — Kocsis F.: Célzerűség az élővilágban és az istenhit. 1963/4. 796—798. o.
- — Segal, J.: A dialektikus módszer a biológiában. 1963/6. 1140—1143. o.
- — Selye J.: Életünk és a stressz. 1965/5. 897—901. o.
- Vigh József: Huszár T.: Fiatalkorú bűnözők. 1965/2. 327—330. o.
- Vitányi Iván: Arisztotelész: Poétika. 1965/6. 1088—1090. o.
- — Eisenstein, Sz. M.: A filmrendezés művészete. 1964/4. 781—782. o.
- — Márkus Gy. és Tordai Z.: Irányzatok a mai polgári filozófiában. 1965/5. 892—895. o.
- — Újfalussy J.: A valóság zenei képe. (A zene művészi jelentésének logikája.) 1963/6. 1133—1137. o.

- Volczer Árpád*: Glezerman, G.: A társadalom fejlődéstörvényei. 1961/4. 618—625. o.
 — — A szocialista társadalom kialakulásának és fejlődésének törvényszerűségei. 1963/2. 336—339. o.
Vörös László: *Arzt und Philosophie. (Humanismus — Erkenntnis — Praxis.)* 1963/6. 1144—1148. o.
Zemplén Jolán: Boas, M.: The Scientific Renaissance 1450—1630. The Rise of Modern Science. 1963/6. 1164—1166. o.
 — — Szemelvények Duns Scotus és William Ockham műveiből. 1963/6. 1166. o.
 — — Geymonat, L.: Galileo Galilei. 1962/2. 270—272. o.
Zoltai Dénes: Plehanov, G. V.: Irodalom és esztétika. 1963/4. 811—817. o.
 — — Zolnay V.: Miért szép a szép? 1963/2. 329—334. o.
M. Zsigmond Anna: Adorno, Th. W.: Az ismeretelmélet metafizikájához. 1958/1—2. 211—213. o.
 — — Filozófiai tanulmányok. 1957/2—4. 408—411. o.
 — — Händel, A.—Kneist, K.: A logika rövid vázlata. 1962/5. 774—778. o.
 — — Kraft, J.: Von Husserl zu Heidegger. 1959/3—4. 449—456. o.
 — — Sándor P.: Aristoteles logikája, 1958/3—4. 493—498. o.

II. A könyvek szerzői szerint

- Adams, R.*: The Better Part of Valor. *Ism.*: Heller Ágnes. 1964/5. 1035—1042. o.
Adorno, Th. W.: Zur Metakritik der Erkenntnistheorie. *Ism.*: Zs. A. 1958/1—2. 211—213. o.
The Age of Analysis, 20th Century Philosophers. Sel., introd., interpretive comm. by Morton White. *Ism.*: Vajda Mihály. 1966/6. 1044—1047. o.
Ákos Károly: Érzékeink világa. *Ism.*: Kocsis Ferenc. 1961/2. 260—264. o.
 — — Gondolkodnak-e az állatok? *Ism.*: Hársné Varró Rózsi. 1962/2. 263—265. o.
Albrecht, E.: Die Beziehungen von Erkenntnistheorie, Logik und Sprache. *Ism.*: S. E. 1958/1—2. 199—201. o.
Алексеев, М. Н.: Диалектика форм мышления. *Ism.*: Rózsahegyi Tiborné. 1960/2. 317—320. o.
Anderson, A. R. ed.: Minds and Machines. *Ism.*: Szalai Pál. 1965/5. 916—918. o.
Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio Philosophica. 1—2. (1962—1963.) *Ism.*: Szabó Anre, Vida István, Knopp András. 1964/2. 397—401. o.
 — — 3. 4. (1964. 1965.) *Ism.*: Csákó Mihály, Józsa György. 1965/3. 546—549. o.
Aradi Nóra: Absztrakt képzőművészet. *Ism.*: Hülvély István. 1966/2. 351—354. o.
Архангельский, Л. М.: Категории марксистской этики. *Ism.*: Pelle József. 1965/2. 359—361. o.
Arisztotelész: Poétika. *Ism.*: Vitányi Iván. 1965/6. 1088—1090. o.
Arzt und Philosophie. (Humanismus — Erkenntnis — Praxis.) *Ism.*: Vörös László. 1963/6. 1144—1148. o.
Aszmusz, V. F.: Descartes. *Ism.*: Munkácsy Gyula. 1959/3—4. 440—445. o.
Az avantgardismus történetéhez. *Ism.*: Földényi László. 1966/3. 565—568. o.
Averroes' destructio destructionum philosophiae Algazelis. *Ism.*: Lenkei László. 1964/4. 802—804. o.
Balázs András: Az agy és az értelem eredete. *Ism.*: Ákos Károly. 1960/4. 637—640. o.
Balázs Tibor: A tudományos kutatástól az ipari gyártásig az izzólámpa története nyomán (1830—1840). *Ism.*: Bóna Ervin. 1966/1. 175—179. o.
Bán Imre: Apáczai Csere János. *Ism.*: Mátrai László. 1960/2. 313—317. o.
Bauman, Z.: Z zagadnień współczesnej socjologii amerykańskiej. *Ism.*: Márkus Mária. 1962/3. 429—434. o.
Bebel, A.: Charles Fourier élete és eszméi. *Ism.*: Simon Péter. 1963/3. 535—540. o.
Benedek István: Lamarek és kora. *Ism.*: Vereczkei Lajos. 1964/2. 401—405. o.
Beth, W. E.—Mays, W.—Piaget, J.: Epistemologie génétique et recherche psychologique. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1957/2—4. 429—430. o.
Bevezetés a demográfiába. Szerk. Szabady Egon. *Ism.*: K. K. 1965/4. 725—729. o.
Béville, G.: *Ism.*: Erdélyi Ágnes: Alkalmazott logika. 1966/4. 713—714. o.
Birnback, M.: Neofreudian Social Philosophy. *Ism.*: Hermann István. 1965/4. 739—742. o.
Biró Ivette: A film formanyelve. *Ism.*: Almási Miklós. 1965/4. 734—736. o.
E. Bloch's Revision des Marxismus. *Ism.*: H. J.: 1958/3—4. 510—511. o.
Boas, G.: Heaven of Invention. *Ism.*: Almási Miklós. 1965/5. 918—919. o.
 — — The Scientific Renaissance 1450—1630. The Rise of Modern Science. *Ism.*: Zemplén Jolán. 1963/6. 1164—1166. o.

- Bochenski, I. M.: Formale Logik. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1957/2—4. 427—428. o.
 — — Der sowjetische-russische dialektische Materialismus. *Ism.*: Simon Endre. 1957/2—4. 413—427. o.
- Bochenski, J. M.—Church, A.—Goodman, N.: The Problem of Universals. A Symposium. *Ism.*: Márkus György. 1961/1. 95—102. o.
- Bodrogi Tibor: Mesterségek születése. Társadalmak születése. *Ism.*: Bor István. 1963/6. 1137—1140. o.
- Bohm, D.: Causality and Chance in Modern Physics. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1959/3—4. 445. o.
- Bohr, N.: Atomfizika és emberi megismerés. *Ism.*: Müller Antal. 1965/5. 901—903. o.
- Борев, Й. Б.: Основные эстетические категории. *Ism.*: Jakócs Dániel. 1962/6. 956—958. o.
- Borev, J. B.: A tragikumról. *Ism.*: Garai László. 1965/2. 338—343. o.
- Бранский, В. П.: Философское значение «Проблемы наглядности» в современной физике. *Ism.*: Altrichter Ferenc. 1964/6. 1159—1164. o.
- Brecht, B.: Epikus dráma — epikus színház. *Ism.*: Lakits Pál. 1964/3. 568—570. o.
- Bunge, M.: Causality. *Ism.*: Balogh József. 1963/6. 1148—1152. o.
- — Intuition and Science. *Ism.*: Vajda Mihály. 1963/4. 802—810. o.
- Цейтлин, З. А.: Труд писателя. *Ism.*: Halász László. 1963/2. 334—336. o.
- Ceretelli, Sz. B.: A logikai összefüggés dialektikus természetéről. *Ism.*: Tamás György. 1957/2—4. 387—400. o.
- Chisholm, R. M. ed.: Realism and the Background of Phenomenology. *Ism.*: Vajda Mihály. 1965/1. 138—141. o.
- Clausewitz, C.: A háborúról. 1—2. köt. *Ism.*: Molnár András, Nagy Emil. 1963/3. 544—549. o.
- Черкесов, В. И.: Материалистическая диалектика как логика и теория познания. *Ism.*: Szigetvári Sándor. 1964/1. 191—195. o.
- Чертков, В. П.: Неантагонистические противоречия при социализме. *Ism.*: Kárpáti Sándor. 1959/1—2. 198—202. o.
- Culture and Social Character. The Work of David Riesman reviewed. Ed. S. M. Lipset, L. Lowenthal. *Ism.*: Kemény István. 1965/3. 552—554. o.
- N. Cusanus „filozófiai végrendelete”. *Ism.*: Bontáné, V. Vera. 1959/1—2. 208—210. o.
- Cuvillier, A.: Manuel de sociologie. Avec notices bibliographiques. 1—2. tom. *Ism.*: Kulesár Kálmán. 1961/6. 924—928. o.
- Dahrendorf, R.: Industrie- und Betriebssoziologie. *Ism.*: Kemény István. 1966/1. 189—190. o.
- Darwin, Ch.: Az ember és az állat érzelmeinek kifejezése. *Ism.*: Kovács László. 1964/6. 1156—1158. o.
- Давыдов, Ю. Н.: Труд и свобода. *Ism.*: Licskó György. 1964/1. 186—189. o.
- Descartes, R.: Válogatott filozófiai művek. *Ism.*: Kalocsai Dezső. 1962/5. 784—787. o.
- Determinism and Freedom. In the Age of Modern Science. A Philosophical Symposium. Ed. by Sidney Hook. *Ism.*: Földesi Tamás. 1961/1. 102—106. o.
- Диалектика — Теория познания. Историко-философские очерки. (Под ред. Б. М. Кедров.) *Ism.*: Farkas János—Pfitzner György. 1966/1. 180—182. o.
- Dicke, G.: Der Identitätsgedanke bei Feuerbach und Marx. *Ism.*: Bence György. 1965/2. 353—354. o.
- Dijksterhuis, E. J.—Serrurier, C.—Dibon, P. etc.: Descartes et le cartesianisme hollandais. Études et documents. *Ism.*: Mátrai László. 1957/2—4. 430. o.
- Duns Scotus: Philosophical Writings. *Ism.*: Zemplén Jolán. 1963/6. 1166. o.
- Dutt, P. R.: Korunk történeti problémái. *Ism.*: Garai Károlyné. 1965/1. 149—151. o.
- Edel, A.: Ethical Judgment. The use of Science in Ethics. *Ism.*: Makai Mária. 1966/4.
- Egyetemes filozófiatörténet. *Ism.*: Pais István. 1964/1. 168—172. o.
- Ehrlich, W.: Hauptprobleme der Wertphilosophie. *Ism.*: Vajda Mihály. 1962/1. 137—140. o.
- Einstein és a kozmikus világrend. *Ism.*: Illy József. 1966/4. 711—713. o.
- Einstein tudományos munkáinak gyűjteményes kiadása. *Ism.*: Illy József. 1966/5. 856—857. o.
- Eisenstein, Sz. M.: A filmrendezés művészete. Válogatott tanulmányok. *Ism.*: Vitányi Iván. 1964/4. 781—782. o.
- Erdey-Gruz Tibor: Az anyagszerkezet alapjai. *Ism.*: Horváth József. 1965/5. 764—768. o.
- — Filozófiai tallózások a természettudományokban. *Ism.*: Szabó Gábor. 1966/1. 166—168. o.
- Фаталиев, Х. М.: Марксизм-ленинизм и естествознание. *Ism.*: Müller Antal. 1964/1. 199—200. o.

- Филатова, А. Н.: Некоторые вопросы теории понятия. *Ism.*: G. Havas Katalin. 1963/5. 998—999. o.
- Filová, E.: Materializmus és idealizmus a biológiában. *Ism.*: Farkas István. 1966/1. 185—187. o.
- Философская энциклопедия. I. *Ism.*: Katona Péter. 1961/6. 922—924. o.
- A filozófiai érvelésről. *Ism.*: Nyíri János Kristóf. 1966/5. 859—862. o.
- Философские вопросы кибернетики. *Ism.*: Benedikt Szvetlana. 1962/3. 423—426. o.
- Философские вопросы современного учения о движении в природе. *Ism.*: Fodor Lajos. 1964/4. 799—800. o.
- Философские вопросы современной физики. Ред. И. З. Щокало. *Ism.*: Müller Antal. 1966/5. 857—859. o.
- Filozófiai tanulmányok. *Ism.*: M. Zsigmond Anna. 1957/2—4. 408—411. o.
- A filozófia története. 1. köt. *Ism.*: Pais István. 1958/1—2. 188—193. o.
- A filozófia története. 2. köt. *Ism.*: Kuczik István. 1962/2. 267—270. o.
- Fischer E.: A nélkülözhetetlen művészet. *Ism.*: Halász László. 1963/1. 159—161. o.
- — A romantika lényege. *Ism.*: Fodor Géza. 1965/6. 1080—1084. o.
- Fogarasi Béla: Logika. 4. kiad. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1958/3—4. 493. o.
- Földesi Tamás: Az akaratszabadság problémája. *Ism.*: Farkas Endre. 1961/4. 611—618. o.
- Frank, Ph.: Philosophy of Science. The link between Science and Philosophy. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1957/2—4. 428—429. o.
- Фридендер, Г. Ф.: К. Маркс и Ф. Энгельс и вопросы литературы. *Ism.*: Knopp András. 1965/2. 343—349. o.
- Frölich, C. W.: Über den Menschen und seine Verhältnisse. *Ism.*: Rathmann János. 1964/4. 800—802. o.
- Füst Milán: Látomás és indulat a művészetben. *Ism.*: Bence György. 1964/6. 1151—1156. o.
- Gaál Gábor: Válogatott írások. *Ism.*: Hülvely István. 1966/6. 1037—1041. o.
- Гайденко, П. П.: Экзистенциализм и проблема культуры. (Критика философии М. Гайденгера.) *Ism.*: Ágh Attila. 1964/5. 1029—1032. o.
- Гак, Г. М.: Учение об общественном сознании в свете теории познания. *Ism.*: Földvári Tamás. 1963/2. 344—348. o.
- Garaudy, R.: Dieu est mort. Etude sur Hegel. *Ism.*: Sipos János. 1963/4. 817—819. o.
- Generalization in the Writing of History: A Report of the Committee on Historical Analysis of the Social Science Research Council. Ed. L. Gottschalk. *Ism.*: Benda Gyula. 1966/3. 572—574. o.
- Гердер, А. И.: Избранные сочинения. *Ism.*: Rathmann János. 1962/5. 787—789. o.
- Geymonat, L.: Galileo Galilei. *Ism.*: M. Zemplén Jolán. 1962/2. 270—272. o.
- Глезерман, Г.: О законах общественного развития. *Ism.*: Volczer Árpád. 1961/4. 618—625. o.
- Грушин, Б. А.: Очерки логики исторического исследования. *Ism.*: Balogh József. 1962/4. 598—600. o.
- Gurvitch, G.: Dialectique et sociologie. *Ism.*: Tordai Zádor. 1963/4. 823—825. o.
- — Morale theorique et science des mœurs. *Ism.*: Makai Mária. 1963/3. 550—556. o.
- Gyeborin, A. M.: Az újkor társadalmi és politikai tanai. *Ism.*: Sós Vilmos. 1960/2. 327—332. o.
- Gyermek- és ifjúságvédelem. *Ism.*: Szabó András. 1963/2. 352—354. o.
- Händel, A.—Kneist, K.: Kurzer Abriss der Logik. *Ism.*: M. Zsigmond Anna. 1962/5. 774—778. o.
- Hegedüs András: A modern polgári szociológia és a társadalmi valóság. *Ism.*: Sz. M. 1963/2. 339—344. o.
- Hegel, G. W. Fr.: Előadások a filozófia történetéről. 1. köt. *Ism.*: S. V. 1959/1—2. 196—198. o.
- — A logika tudománya. 1—2. köt. *Ism.*: M—i. 1958/1—2. 202—203. o.
- — A szellem fenomenológiája. *Ism.*: Katona Katalin. 1962/4. 587—598. o.
- Heidegger, M.: Zur Seinsfrage. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1957/2—4. 430. o.
- Heisenberg, W.: A mai fizika világképe. *Ism.*: Biró Gábor. 1958/1—2. 203—211. o.
- Heller Ágnes: Csernisevskij etikai nézetei. Az értelmes önzés problémája. *Ism.*: Makai Mária. 1957/1. 169—178. o.
- Hermann István: Sigmund Freud avagy a pszichológia kalandja. *Ism.*: Garai László. 1965/4. 729—734. o.
- Hesse, M. B.: Models and Analogies in Science. *Ism.*: Altrichter Ferenc. 1965/2. 330—335. o.

- Hesse, M. B. Forces and Fields. *Ism.*: Altrichter Ferenc. 1966/2. 378—382. o.
- Хессе, М. А.: Мировоззрение венгерских революционных демократов (40-е годы XIX века). *Ism.*: Farkas János. 1965/1. 151—153. o.
- Hollitscher, Walter: A természettudományos világkép. *Ism.*: Licskó György. 1962/3. 421—423. o.
- Holthussen, H. E.: Avantgardismus und die Zukunft der modernen Kunst. *Ism.*: Földényi László. 1966/3. 565—568. o.
- Hoopes, Robert: Right Reason in the English Renaissance. *Ism.*: Heller Ágnes. 1964/5. 1040—1041. o.
- Horkheimer, M.—Adorno, Th. W.: A felvilágosodás dialektikája. *Ism.*: Almási Miklós. 1957/1. 163—169. o.
- Horowitz, I. L.: Radicalism and the Revolt against Reason. The Social Theories of Georges Sorel with a translation of his essay on the decomposition of marxism. *Ism.*: Heller Ágnes. 1965/5. 909—915. o.
- Huisman, D.: L'esthétique. *Ism.*: Halász László. 1962/3. 435—436. o.
- Huszár Tibor: Fiatalok bűnözők. (Adalékok a fiatalok bűnözés problematikájához az 1950—1959. évek felmérései alapján.) *Ism.*: Vigh József. 1965/2. 327—330. o.
- Huyghe, R.: L'art et l'âme. *Ism.*: Halász László. 1963/3. 557—559. o.
- Ibn Tufail, Abu Bakr: A természetes ember. *Ism.*: Lenkei László. 1962/5. 782—784. o.
- История социалистических учений. Сборник статей. *Ism.*: Pataki Ferenc. 1964/3. 555—559. o.
- Jammer, Max: Concepts of Space. — Concepts of Force. — Concepts of Mass in Classical and Modern Physics. *Ism.*: Illy József. 1963/6. 1152—1156. o.
- Janagida, Kendzuro: Vívódásaim. — A szabadság filozófiája. *Ism.*: Tiba Imre. 1961/6. 929—934. o.
- Jánossy Lajos—Elek Tibor: A relativitáselmélet filozófiai problémái. *Ism.*: Somogyi Antal. 1964/6. 1149—1151. o.
- Jaroszlavszkij, M. J.: A kommunisták és a vallás. *Ism.*: Somogyi János. 1960/1. 150—152. o.
- A játék mint esztétikai lehetőség. *Ism.*: Hermann István. 1966/2. 354—357. o.
- Jersov, P.: A színészi alkotás. 1—2. köt. *Ism.*: Dévényi Róbert. 1965/1. 146—149. o.
- Jünger, F. G.: Sprache und Kalkül. *Ism.*: Fogarasi Béla. 1957/2—4. 430. o.
- Kazan, M. C.: О прикладном искусстве. *Ism.*: Garai László. 1964/1. 176—181. o.
- — Лекции по марксистско—ленинской эстетике. I. Ч. Дialeктика эстетических явлений. *Ism.*: Garai László. 1965/1. 141—146. o.
- — Лекции по марксистско—ленинской эстетике. 2 Ч. Дialeктика искусства. *Ism.*: Mikecz Tamás: A művészet dialektikája. 1966/5. 852—856. o.
- Kahane, Ernest: Az Élet nem létezik? *Ism.*: Mész László. 1966/2. 363—366. o.
- Kanapa, Jean: La doctrine sociale de l'église et la marxisme. *Ism.*: Lenkei László. 1963/4. 825—827. o.
- Kanthack, Katharina: Nicolai Hartmann und das Ende der Ontologie. *Ism.*: Redl Károly. 1964/1. 181—186. o.
- Категории материалистической диалектики. *Ism.*: Selmei József. 1958/3—4. 484—493. o.
- Кедров, Б. М.: О повторяемости в процессе развития. *Ism.*: Balogh József. 1962/1. 135—137. o.
- Келле, В. З.—Ковальзон, М. Й.: Исторический материализм. *Ism.*: Farkas Endre. 1963/5. 985—989. o.
- Kelsen, Hans: Aufsätze zur Ideologiekritik. *Ism.*: Hermann István. 1966/3. 570—572. o.
- Kínai filozófia. Ökor 1. köt. *Ism.*: Lenkei László. 1963/4. 792—796. o.
- Kínai filozófia. Ökor 2. köt. Szöveggyűjtemény. *Ism.*: Lenkei László. 1965/2. 361—364. o.
- Klaniczay Tibor: Marxizmus és irodalomtudomány. *Ism.*: Hülvely István. 1965/6. 1075—1079. o.
- Klaus, Georg: Jesuiten, Gott, Materia. (Des Jesuitenpaters Wetter Revolte wider Vernunft und Wissenschaft.) *Ism.*: Lukács József. 1958/3—4. 511—517. o.
- — Kibernetika és társadalom. *Ism.*: Székely Sándor. 1966/2. 370—375. o.
- — Kybernetik in philosophischer Sicht. *Ism.*: Székely Sándor. 1962/6. 950—953. o.
- Knowles, David: The Evolution of Medieval Thought. *Ism.*: Hermann István. 1965/6. 1097—1099. o.
- Kocsis Ferenc: Célszerűség az élővilágban és az istenhit. *Ism.*: Vereczkei Lajos. 1963/4. 796—798. o.
- Коган, Л. Н.: Труд и красота. *Ism.*: Farkas György. 1965/2. 349—352. o.
- Копнин, П. В.: Дialeктика как логика. *Ism.*: Katona Péter. 1963/2. 348—352. o.
- Kovács Endre: A mai polgári történetírás. *Ism.*: Balogh József. 1963/4. 798—802. o.

- Kraft, Julius*: Von Husserl zu Heidegger. *Ism.*: M. Zsigmond Anna. 1959/3—4. 449—456. o.
- Kristeller, P. O.*: The Classics and Renaissance Thought. *Ism.*: Heller Ágnes. 1964/5. 1036—1037. o.
- Kropp, Gotthold*: Marx és Engels az oktatás és a termelőmunka összekapcsolásáról és a politikai képzésről. *Ism.*: Vas Ida. 1964/1. 190—191. o.
- Kulcsár Kálmán*: A jogszociológia problémái. *Ism.*: Szotáczi Mihály. 1962/1. 119—122. o.
- Кузнецов, Б. Г.*: Развитие физических идей от Галилея до Ейнштейна в свете современной науки. — Принцип относительности в античной, классической и квантовой физике. — Ейнштейн. *Ism.*: Illy József. 1964/5. 1027—1029. o.
- Lanczos, Cornelius*: Albert Einstein and the Cosmos World Order. *Ism.*: Illy József. 1966/4. 711—712. o.
- Landmann, Michael*: Die absolute Dichtung. Essays zu einer philosophischen Poetik. *Ism.*: Farkas János. 1965/6. 1085—1088. o.
- Лапин, Н. И.*: Борьба вокруг идейного наследия молодого Маркса. *Ism.*: Licskó György. 1964/3. 554—555. o.
- Launer, Henri*: Die sprache in der Philosophie Hegels mit besonderer Berücksichtigung der Ästhetik. *Ism.*: Konecz Ilona. 1965/2. 355—359. o.
- Лекторский, В. А.*: Проблема субъекта и объекта в классической и современной буржуазной философии. *Ism.*: Kiss János. 1966/1. 182—185. o.
- Léárd Ferenc*: A problémamegoldó gondolkodás. *Ism.*: S. Molnár Edit. 1964/1. 172—175. o.
- Леонтьев, А. Н.*: Проблемы развития психики. *Ism.*: Vári Györgyné. 1964/6. 1164—1169. o.
- Lukács György*: Német realisták. *Ism.*: Mészáros Vilma. 1957/1. 151—159. o.
- Madarász Zsigmond Anna*: A tiszta logika alapkérdései. Pauler Ákos logikája. *Ism.*: Vas Ida. 1966/4.
- Márkus György—Tordai Zádor*: Irányzatok a mai polgári filozófiában. *Ism.*: Vitányi Iván. 1965/5. 892—895. o.
- Marx—Engels* művei 1. köt. *Ism.*: Márkus György. 1957/2—4. 371—387. o.
- — művei 2. köt. *Ism.*: Sós Vilmos. 1959/1—2. 190—196. o.
- — művei 3. köt. *Ism.*: Balogh József. 1961/3. 441—444. o.
- — művei 4. köt. *Ism.*: Rózsahegy Tiborné. 1960/3. 485—491. o.
- — művei 5—6. köt. *Ism.*: S. V. 1963/5. 982—985. o.
- A marxista filozófia alapjai*. *Ism.*: Pais István—Szigetvári Sándor. 1959/3—4. 431—436. o.
- Marxistische Philosophie und sozialistische Politik*. *Ism.*: Selmeci József. 1960/2. 320—327. o.
- Mátrai László*: Gondolat és szabadság. *Ism.*: Buk Pál. 1962/5. 759—764. o.
- Mauer, Armand A.*: Medieval Philosophy. *Ism.*: Hermann István. 1965/6. 1097—1099. o.
- Meek, Ronald L.*: Tanulmányok a munkaértékelésről. *Ism.*: Sós Vilmos. 1960/1. 143—146. o.
- Meljuhin, Sz. T.*: A szervetlen természet fejlődési dialektikája. *Ism.*: Rózsahegy Tiborné. 1962/2. 272—275. o.
- Mentovich Ferenc* válogatott írásai. *Ism.*: Rezső Margit. 1957/1. 159—162. o.
- Mészáros Vilma*: A mai francia regény. *Ism.*: Hermann István. 1966/5. 847—850. o.
- Micheli, Mario de*: Az avantgardizmus. *Ism.*: Timár Árpád. 1966/2. 357—360. o.
- A modern természettudomány filozófiai kérdései*. *Ism.*: Székely Sándor. 1960/4. 631—637. o.
- Morgan, Lewis H.*: Az ősi társadalom. *Ism.*: Pais István. 1961/6. 913—918. o.
- Мостепаненко, М. В.*: Материалистическая сущность теории относительности Ейнштейна. *Ism.*: Müller Antal. 1964/4. 792—795. o.
- Мышление и язык*. *Ism.*: Sós Vilmos. 1958/1—2. 197—199. o.
- Nádor György*: Spinoza műhelyében. *Ism.*: Orzsi Zoltán. 1964/2. 405—407. o.
- — A természettörvény fogalmának kialakulása. *Ism.*: Makai Mária. 1957/2—4. 400—408. o.
- Nagel, Ernest*: The Structure of Science. Problems in the Logic of Scientific Explanation. *Ism.*: Bence György. 1965/1. 129—138. o.
- Naville, Pierre*: Vers l'automatisme sociale? *Ism.*: Tordai Zádor. 1964/5. 1042—1045. o.

- Nemes Tihamér: Kibernetikai gépek. *Ism.*: Székely Sándor. 1963/3. 532—534. o.
- Németh Lajos: Csontváry. *Ism.*: Timár Árpád. 1965/6. 1072—1075. o.
- Neumann János: A számológép és az agy. *Ism.*: Székely Sándor. 1965/2. 335—338. o.
- — Válogatott előadások és tanulmányok. *Ism.*: Ruzsa Imre. 1966/2. 360—363. o.
- Новик, И. Б.: Кибернетика. *Ism.*: Lakó László. 1964/5. 1024—1026. o.
- Nowicki, A.: Wykłady o krytyce religii. *Ism.*: M-y. 1964/1. 200—202. o.
- Ockham, William: Philosophical Writings. *Ism.*: Zemplén Jolán. 1963/6. 1166. o.
- Очерк диалектики живой природы. *Ism.*: Kovács László. 1964/4. 789—792. o.
- Осипов, Г. В.: Современная буржуазная социология. *Ism.*: Földvári Tamás. 1965/6. 1094—1096. o.
- — A technika és a társadalmi haladás. *Ism.*: Garai László. 1960/1. 139—142. o.
- Основы научного атеизма. *Ism.*: Kovács Klára. 1962/4. 601—603. o.
- Ovszjannikov, M. F.: Hegel filozófiája. *Ism.*: Herédi István. 1962/3. 426—429. o.
- Passmore, John: Philosophical Reasoning. *Ism.*: Nyíri János Kristóf. 1966/5. 859—862. o.
- Pataki Ferenc: Az utópista szocializmus pedagógiája. A marxizmus pedagógiájának előtörténetéhez. *Ism.*: Földes Éva. 1963/3. 541—543. o.
- Parsons, T.—Smelser, N. J.: Economy and Society. *Ism.*: Varga Károly. 1962/5. 768—774. o.
- Pavlov, Todor: A dialektikus materialista filozófia és a szaktudományok. *Ism.*: Rudas János. 1959/3—4. 436—440. o.
- Planck, Max: Válogatott tanulmányok. *Ism.*: Müller Antal. 1966/3. 568—570. o.
- Plehanov, G. V.: Irodalom és esztétika. Válogatott tanulmányok. *Ism.*: Zoltai Dénes. 1963/4. 811—817. o.
- — A vallásról. *Ism.*: S. J. 1962/1. 127—130. o.
- Пономарев, Я. А.: Психология творческого мышления. *Ism.*: Altrichter Ferenc. 1964/4. 782—786. o.
- Проблемы логики научного познания. *Ism.*: Altrichter Ferenc. 1965/5. 903—909. o.
- Protaszenko, P. F.: A tudat eredete. *Ism.*: Bérczfai Lajosné. 1960/2. 335—336. o.
- Protaszenko, Z. M.: A marxista-leninista filozófia története periodizálásának elvei. *Ism.*: Horváth József. 1958/3—4. 504—509. o.
- Pseudo—Longinos: A fenségről. *Ism.*: Földényi László. 1965/6. 1090—1093. o.
- Pszichológiai tanulmányok. 1—4. köt. *Ism.*: Garai László és Solymosi Antalné. 1963/2. 320—329. o.
- Radin, Paul: The Primitive Religion. *Ism.*: Lenkei László. 1963/1. 157—159. o.
- Randall, J. G.: The School of Padua and the Emergence of Modern Science. *Ism.*: Heller Ágnes. 1964/5. 1039—1040. o.
- Rased Hoszein-Alí: Do filszufe sargh va gharb. *Ism.*: Hekhamaneshi Keykhosrow. 1963/4. 820—823. o.
- Read, Herbert: A modern festéset. *Ism.*: Szabó Julia. 1966/4. 698—702. o.
- Rényi Alfréd: Dialógusok a matematikáról. *Ism.*: Sós Vilmos. 1966/1. 169—171. o.
- Rice, F.: The Renaissance Idea of Wisdom. *Ism.*: Heller Ágnes. 1964/5. 1037—1038. o.
- Розентал, М. М.: Принципы диалектической логики. *Ism.*: R. T. 1962/1. 131—134. o.
- Rózsa György: A társadalomtudományi kutatás és a tudományszervezés tájékoztatási problémái. *Ism.*: Farkas János. 1966/1. 173—175. o.
- Rozsin, V. P.: Bevezetés a marxista szociológiába. *Ism.*: Földvári Tamás. 1963/5. 993—998. o.
- Rubinstein, Sz. L.: Gondolkodáslélektani vizsgálatok. *Ism.*: Márkus György. 1960/1. 146—150. o.
- — Lét és tudat. *Ism.*: Tóth Sándor. 1958/3—4. 468—484. o.
- Russel, Bertrand: Why I am not a Christian? *Ism.*: Lukács József. 1959/3—4. 446—449. o.
- Руткевич, М. И.: Диалектический материализм. *Ism.*: Horváth József. 1961/1. 92—95. o.
- Saint-Simon, Claude Henri: Válogatott írásai. *Ism.*: Szabó Imre. 1964/4. 778—781. o.
- Sambursky, S.: The Physical World of the Greeks. — The Physical World of Late Antiquity. *Ism.*: Illy József. 1964/4. 795—799. o.
- Sámi László: Válogatott írásai. *Ism.*: Rezső Margit. 1957/1. 159—162. o.
- Sándor Pál: Aristoteles logikája. *Ism.*: M. Zsigmond Anna. 1958/3—4. 493—498. o.
- Schmidt, Gerhart: Von Wesen der Aussage. *Ism.*: Tamás György. 1957/2—4. 432—433. o.
- Segal, Jacob: A dialektikus módszer a biológiában. *Ism.*: Vereczkei Lajos. 1963/6. 1140—1143. o.
- Selsam, Howard: Mi a filozófia? *Ism.*: Pfitzner György. 1964/5. 1033—1035. o.
- Selye János: Életünk és a stress. *Ism.*: Vereczkei Lajos. 1965/5. 897—901. o.
- Siskin, A. F.: A marxista etika alapjai. *Ism.*: Pelle József. 1965/3. 549—552. o.

- The Social Sciences in Historical Study: A Report of the Committee on Historiography. Ed. H. G. I. Aitken. (Social Science Research Council Bulletin. 65.) *Ism.*: Benda Gyula. 1966/3. 572—574. o.
- Штейнман, Р. Я.: Пространство и время. *Ism.*: Illy József. 1964/3. 566—568. o.
- Stuckenschmidt, H. H.: Neue Musik. 2. *Ism.*: Pernye András. 1963/6. 1157—1159. o.
- Шугайлин, А. В.: Борьба материализма с идеализмом в квантовой механике. *Ism.*: Müller Antal. 1964/5. 1022—1024. o.
- Szabó András György: A törvény és az ember. *Ism.*: Simonovits Istvánné. 1964/3. 570—573. o.
- Szabó Gábor: A modern atomfizika néhány filozófiai problémájáról. *Ism.*: Müller Antal. 1964/4. 776—778. o.
- Szabó Imre: A jogszabályok értelmezéséről. *Ism.*: F. T. 1962/1. 123—127. o.
- Szabó Kálmán: A szocialista tervszerűség elméleti kérdései. *Ism.*: Szabó András György. 1961/5. 817—824. o.
- Szamos Rudolf: Barakkváros. *Ism.*: Szántó Miklós. 1961/2. 256—257. o.
- Sziz Rezső: Várpalota. *Ism.*: Szántó Miklós. 1961/2. 253—256. o.
- Ситников, Е. М.: Проблема «Отчуждения» в буржуазной философии и фальсификаторы марксизма. *Ism.*: Agh Attila. 1963/5. 989—993. o.
- Szpirkin, A.: A tudat eredete. *Ism.*: Vajda Mihály. 1961/6. 918—922. o.
- Стойков, А.: Критика абстрактного искусства и его теории. *Ism.*: Nagy Zoltán. 1966/1. 187—188. o.
- Свидерский, В. И.: Некоторые особенности развития в объективном мире. *Ism.*: Müller Antal. 1966/2. 375—378. o.
- — Tér és idő. *Ism.*: Farkas János. 1960/2. 332—335. o.
- Tamás György: A tudományos meghatározás. *Ism.*: Szigetvári Sándor. 1962/2. 260—263. o.
- Tanulmányok a korai vallásos hiedelmek kérdéséről. *Ism.*: Márkus Mária. 1960/1. 135—139. o.
- Tarján Rezső: Kibernetika. *Ism.*: Székely Sándor. 1965/3. 543—546. o.
- Taube, Mortimer: Computers and Common Sense. The Myth of Thinking Machines. *Ism.*: Székely Sándor. 1964/3. 560—566. o.
- Theory and Practica in Historical Study: A Report of the Committee en Historiography. (Social Sciences Research Council Bulletin. 54.) *Ism.*: Benda Gyula. 1966/3. 572—574. o.
- Thomson, George: Studies in Ancient Greek Society. 2. vol.: The First Philosophers. *Ism.*: Simon Endre. 1958/3—4. 498—504. o.
- Tőkai Ferenc: A kínai filozófia. Ókor. 1. köt. *Ism.*: Lenkei László. 1963/4. 792—796. o.
- Tokein, B. P.: Az elméleti biológia és Bauer Ervin munkássága. *Ism.*: Mészáros Béla. 1964/5. 1019—1022. o.
- Törő Imre—Csaba György—Ács Tamás: A biológia és az orvostudomány egyes filozófiai problémáiról. *Ism.*: Kovács László. 1965/1. 113—117. o.
- Touraine, A.: L'évolution du travail ouvrier aux usines Renault. *Ism.*: Széman Istvánné. 1963/6. 1159—1164. o.
- Tudomány és emberiség. *Ism.*: Bóna Ervin. 1965/1. 105—113. o.
- Тугаринов, В. П.: Соотношение категорий диалектического материализма. *Ism.*: Lick József. 1958/1—2. 193—196. o.
- Угринович, Д. М.: О специфике религии. *Ism.*: Somogyi János. 1962/6. 954—956. o.
- Ujtemov, A. I.: Dolgok, tulajdonságok, viszonyok. *Ism.*: Székely Sándor. 1966/6. 1041—1044. o.
- Újfalussy József: A valóság zenei képe. A zene művészi jelentésének logikája. *Ism.*: Vitányi Iván. 1963/6. 1133—1137. o.
- Universals of Language. *Ism.*: Pap Mária. 1966/4. 708—714. o.
- Varga Tamás: Matematikai logika kezdőknek. *Ism.*: Székely Sándor. 1961/2. 258—260. o.
- Vigh József: A fiatalkori bűnözés és a társadalom. *Ism.*: Péteri Viktória. 1965/5. 895—896. o.
- A világ csodák nélkül. Szerk. Lukács József. *Ism.*: Sólyom Mihály. 1964/1. 175—176. o.
- Vincze László—Vincze Flóra: Testalkat és jellem. *Ism.*: Rudas János. 1965/1. 117—121. o.
- Вислабоков, А. Д.: О диалектике прогресса познания природы и кибернетика. *Ism.*: Lakó László. 1966/2. 366—370. o.
- Vitányi Iván: A könnyű műfaj. *Ism.*: Fodor Géza. 1966/4. 691—698. o.
- — A tánc. *Ism.*: Körtvélyes Géza. 1964/3. 550—554. o.
- Волгин, В. П.: Сен-Симон и Сен-Симонизм. *Ism.*: Szabó Imre. 1964/3. 559—560. o.
- — Развитие общественной мысли во Франции в XVIII века. *Ism.*: Buk Pál. 1961/1. 106—111. o.

- Вопросы логики. *Ism.*: G. Havas Katalin. 1959/1—2. 205—208. o.
 Выготский, Л. С.: Психология искусства. *Ism.*: Kiss János. 1966/3. 560—565. o.
 Wald, H.—Apostol, P.: Problème de logica. *Ism.*: T. Gy. 1957/2—4. 411—412. o.
 Wallon, H.: A gyermek lelki fejlődése. *Ism.*: S. Molnár Edit. 1959/1—2. 202—205. o.
 Wells, H. K.: Pavlov és Freud. *Ism.*: Rudas János. 1963/5. 999—1005. o.
 Whintrow, G. J.: The Naturalphilosophy of Time. *Ism.*: Simonovits Istvánné. 1962/5. 778—782. o.
 Wiedeburg, Paul: Der junge Leibniz. Das Reich und Europa. 2. Bd. *Ism.*: Simonovits Istvánné. 1964/1. 195—198. o.
 Wiora, Walter: Die vier Weltalter der Musik. *Ism.*: Újfalussy József. 1963/1. 161—164. o.
 Wittgenstein, L.: Logika-filozófiai értekezés. *Ism.*: Földesi Tamás. 1964/4. 774—776. o.
 Wright, G. H.: The Logic of Preference. *Ism.*: Nyiri János Kristóf. 1966/1. 190—193. o.
 О закономерностях возникновения и развития социалистического общества. *Ism.*: Volezer Árpád. 1963/2. 336—339. o.
 M. Zemplén Jolán: A magyarországi fizika története a XVIII. században. *Ism.*: Müller Antal. 1966/1. 171—172. o.
 Зинovieв, А. А.: Философские проблемы многозначной логики. *Ism.*: Sós Vilmos. 1965/1. 123—129. o.
 Zoltai Vilmos: Miért szép a szép? *Ism.*: Zoltai Dénes. 1963/2. 329—334. o.
 Zoltai Dénes: Világnézeti nevelés és vallásos világnézet. 1. köt. *Ism.*: Vajda Mihály. 1962/2. 265—267. o.
 Zrinszky László: Makarenko etikai nézetei. *Ism.*: Pelle József. 1965/1. 121—123. o.
 Журавлев, В. В.: Марксизм-ленинизм об относительности общественного сознания. *Ism.*: Ágh Attila. 1964/4. 786—789. o.

A magyar filozófiai irodalom bibliográfiája

- Az 1960. évi — —. Összeáll.: Tordai Zádor. 1961/1. 143—144. o.
 Az 1961. évi — —. Összeáll.: Tordai Zádor. 1962/2. 302—303. o.
 Az 1962. évi — —. Összeáll.: Tordai Zádor. 1963/4. 827—828. o.
 Az 1963. évi — —. Összeáll.: K. I. 1964/4. 804—805. o.
 Az 1964. évi — —. Összeáll.: K. I. 1965/3. 555—556. o.
 Az 1965. évi — —. Összeáll.: P. S. 1965/5. 863—864. o.

A külföldi filozófiai irodalom válogatott bibliográfiája

- Az 1957. évi — —. Összeáll.: Márkus Mária. 1958/1—2. 213—221. o.
 Az 1958. évi — —. Összeáll.: Márkus Mária. 1959/3—4. 478—494. o.
 Az 1959. évi — —. Összeáll.: Márkus Mária. 1. r. 1961/1. 134—143. o.; 2. r. 1961/2. 277—286. o.
 Az 1960. évi — —. Összeáll.: V. M. 1962/2. 279—301. o.
 Az 1961. évi — —. Összeáll.: Vajda Mihály. 1. r. 1962/3. 440—451. o.; 2. r. 1962/6. 959—965. o.
 Az 1962. évi — —. 1963/6. 1167—1182. o.
 Az 1963. évi — —. Összeáll.: Kovácsné Tóth Ilona. 1965/2. 365—381. o.
 Az 1964. évi — —. Összeáll.: Kovácsné Tóth Ilona. 1965/5. 1101—1117. o.
 Az 1965. évi — —. Összeáll.: Kovácsné Tóth Ilona. 1966/5. 865—885. o.
 Filozófiai bibliográfia (A magyarországi könyvtárak új szerzeményei 1966 első félévében) Összeáll.: Csillag Lászlóné. 1966/6. 1048—1080. o.

FOLYÓIRATISMERTETÉSEK

Rövidítések

A	= Aufbau	M	= Mind
ADAKP	= Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Klasse für Philosophiegeschichte	MPSz	= Magyar Pszichológiai Szemle
		NC	= La Nouvelle Critique
		P	= La Pensée
		PN	= Philosophia Naturalis
		PPR	= Philosophy and Phenomenological Research
Aph	= Archiv für Philosophie	PS	= Philosophy of Science
ARS	= Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie	PWS	= Periodikum für Wissenschaftlichen Sozialismus
BJPS	= The British Journal for the Philosophy of Science	Py	= Philosophy
CC	= Cahiers du Communisme	R	= Ratio
CF	= Cercetari Filozofice	RF	= Revista de Filosofie
D	= Dialectica	Ri	= Rinascita
DZfP	= Deutsche Zeitschrift für Philosophie	RP	= Revue Philosophique
E	= Einheit	RPr	= Rudé Pravo
EA	= Elliniki Arisztera	SF	= Studia Filozoficzne
EG	= Ekonomiceszskaja Gazeta	SFC	= Slovensky Filozoficky Casopis
ÉKME TK	= Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Tudományos Közleményei	SGWB	= Sowjetwissenschaft, Gesellschaftswissenschaftliche Beiträge
ÉPh	= Les Études Philosophiques	SP	= Studia Philosophica, Svájc
ET	= Epitheóriszi Tehnizs	SS	= Science and Society
Et	= Ethics	SuF	= Sinn und Form
FC	= Filozofický Casopis	TF	= Trudi po Filozofii, Tartu
FN	= Filozofsckie Nauki	VF	= Voproszű Filozofii
JAAC	= The Journal of Aesthetics and Art Criticism	VA	= La Vie et l'Art
JHI	= Journal of the History of Ideas	VIMK	= Vesztnik Isztorii Mirovoj Kulturű
JP	= The Journal of Philosophy	VLU	= Vesztnik Leningradzkogo Universziteta
K	= Kommuniszt	W	= Word
LCC	= La Civitta Cattolica		

A FOLYÓIRATISMERTETÉSEK ÖSSZESÍTÉSE

1958/¹⁻².221—258, ³⁻⁴.517—532. o.
 1959/¹⁻².210—230, ³⁻⁴.456—478. o.
 1960/¹.152—170, ².336—348, ³.491—505. o.
 1961/¹.111—133, ².263—277, ³.444—459, ⁴.626—640, ⁶.934—958. o.
 1962/¹.141—151, ².276—278, ³.437—440, ⁴.604—610, ⁵.790—795, ⁶.966—971. o.
 1963/¹.165—173, ².355—357, ³.560—562, ⁴.829—832, ⁵.1006—1022, ⁶.1183—1186. o.
 1964/¹.203—206, ².408—412, ³.574—601, ⁴.806—816, ⁵.1046—1049, ⁶.1170—1172. o.
 1965/¹.154—160, ².382—383, ³.557—562, ⁵.920—923, ⁶.1100—1101. o.
 1966/¹.194—197, ³.575—576. o.

Kovácsné Tóth Ilona: A magyar közkönyvtárakban megtalálható kurrens filozófiai periodikák. 1964/3. 574—601. o.
Kulcsár Kálmán: A „Demográfia” a szociológus szemével. 1962/6. 966—971. o.
Ludassy Mária: A Korunk négy évfolyamáról 1966/5. 886—893. o.

*

- Abdülđaeu, T.*: Vita a természet dialektikájáról mint önálló filozófiai tudományról. (VF 1964/4.) 1965/1. 154—156. o. (á.a.)
- Achinstein, P.*: Teoretikus terminusok és részleges interpretáció. (BJPS 1963/54.) 1964/6. 1171—1172. o. (a.f.)
- Acton, H. B.*: A vallás marxista—leninista elmélete. (R 1957/58/2.) 1959/3—4. 470—471. o.
- Ajdukiewicz, K.*: A megalapozás problémája. (SF 1963/2.) 1964/4. 812. o. (t.t.)
- Aldrich, V. C.*: Képes jelentés, képszerű gondolkodás és Wittgenstein aspektus-elmélet. (M 1958/1.) 1958/1—2. 252. o.
- Alekszandrov, A. D.*: A relativitáselmélet filozófiai tartalma és jelentősége. (VF 1959/1.) 1959/3—4. 457—458. o.
- Alexander, Peter*: Elmélet-felépítés és elmélet-igazolás. (BJPS 1958/33.) 1958/3—4. 530. o.
- Althusser, Louis*: „A fiatal Marxról”. (P 1961/96.) 1961/3. 455—456. o.
- Arhangelszkij, L. M.*: Az erkölcsi meggyőződés, az erkölcsi érzelmek és szokások nevelése. (VF 1960/5.) 1960/3. 492—493. o.
- Arnault, J.*: Három megjegyzés az algíri kérdésről. (NC 1958/97—98.) 1959/1—2. 222—223. o.
- Arzakanyjan, C. G.*: Kultúra és civilizáció: elméletének és történetének problémái. (VIMK 1961/3.) 1961/6. 943—944. o.
- Aszejev, J. A.*: A neopozitívizmus gnoszeológiai sajátossága. (VLU 1961/11.) 1962/1. 147—148. o. (v.m.)
- Aszkinadze, Ja. F.*: Az idő lényegének kérdéséhez. (VF 1961/3.) 1961/4. 626—627. o.
- Aszmusz, V. F.*: Az elmélet és a gyakorlat viszonya Bacon filozófiájában. (FN 1961/4.) 1962/4. 606—607. o. (t.t.)
- — A közvetlen ismeret kérdése Hegel filozófiájában. (FV 1962/9.) 1963/6. 1183. o. (t.t.)
- — A szabadság és szükségszerűség dialektikája Fichte filozófiájában. (FN 1963/5.) 1964/4. 810. o. (á.a.)
- Bahúov, M. S.*: Az okság problémája a szociológiában és a funkcionális kritika. (VF 1963/9.) 1964/4. 806—807. o. (á.a.)
- Baran, P.*: Kapitalizmus és irracionalitás. (VF 1960/6.) 1961/1. 111—112. o.
- Barjonet, André*: A munkásosztály realitása. (NC 1959/110.) 1960/1. 165. o.
- Bazarov, I. P.*: A kvantummechanika statisztikus törvényszerűségeinek természetéről. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 216. o.
- Begiasvili, A. F.*: Marx „kritikusa” — Karl Popper. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 233. o.
- Benot, Yves*: Guinea a terv jegyében. (P 1960/94.) 1961/2. 271—272. o.
- Bergner, D.*: A katolicizmus és a jobboldali szocializmus Nyugat-Németországban. (VF 1961/9.) 1962/1. 147. o. (v.m.)
- — A protestantizmus és a burzsoá ideológia válsága. (VF 1963/6.) 1964/1. 205—206. o. (á.a.)
- Bihovszkij, B. E.*: Bridgman operacionalizmusa. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 229—230. o.
- — A filozófia területén megnyilvánuló két tábor harcának néhány sajátossága a jelen korban. (K 1961/1.) 1961/2. 266—267. o.
- Bírálat a filozófia és a természettudományok viszonyának pozitívista felfogásáról.* (DZfP 1958/5.) 1959/3—4. 463—464. o.
- Bírkukov, B. V.*: Az automatizálás és a társadalom. (VIMK 1959/4.) 1960/2. 342. o.
- — Hogyan keletkezett és fejlődött a matematikai logika? (VF 1959/7.) 1959/3—4. 461. o.
- Bíró Gábor—Sárközi József*: Fizikaoktatás — világnézeti nevelés. (ÉKME TK 1964/6.) 1965/6. 1100. o. (m.a.)
- Bogomolov, A. Sz.*: R. W. Sellars evolúciós naturalizmusa és a dialektikus materializmus. (VF 1959/3.) 1959/3—4. 459. o.
- Bohr, Niels*: Kvantumfizika és filozófia. (VF 1964/8.) 1965/3. 557—558. o. (f.j.)
- Bonnot, W. B.*: Instrumentalizmus és relativitás. (BJPS 1958/32.) 1958/1—2. 253. o.
- Boulter—Fraissinet, Jean*: Bizalmatlanság és racionális gondolkodás. (P 1961/97.) 1961/6. 952. o.

- Bouvier, Robert*: Determinizmus és törvény. (SP 1957/17.) 1958/1—2. 255—256. o.
- Branszkij, V. P.*: Az indukció és a verifikáció objektív tartalma. (VF 1965/1.) 1965/5. 920—921. o. (a.f.)
- Bru, Ch. P.*: Festészet és filozófia. (ÉPh 1963/2.) 1964/4. 815—816. o. (k.j.)
- Brutyán, G. A.*: A paralogizmus, a szofizma és a paradoxon. (VF 1959/1.) 1959/3—4. 456—457. o.
- Brutenc, K. N.*: A kolonializmus apológiája vagy Hans Kohn „nacionalizmus elmélete”. (VF 1959/2.) 1958/1—2. 230—231. o.
- Buch-Brown, Albert*: A tudós válasza Ruskinnak. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 254. o.
- Büchel, V.*: A kvantumfizika és a kritikai realizmus. (PN 5. köt. 1.) 1959/3—4. 475—476. o.
- Buhr, Manfred*: Kritikai megjegyzések Ernst Bloch „A remény elve” c. főművéhez. (DZfP 1960/4.) 1960/3. 496. o.
- — A német egzisztencializmus és az ideológia refaszizálása Nyugat-Németországban. (VF 1962/12.) 1963/4. 830—831. o. (á.a.)
- Bujov, L. P.*: Az egyéni tudat és formálásának feltételei. (VF 1963/5.) 1963/6. 1184. o. (á.a.)
- Bunge, Mario*: Az indukció helye a tudományban. (PS 1960/3.) 1960/3. 503—504. o.
- Butenko, A. P.*: Nemzeti kommunizmus, a burzsoázia szellemi fegyvere. (VF 1958/6.) 1958/3—4. 517—518. o.
- — A szocialista forradalom lenini elmélete és a mai revizionizmus. (VF 1960/4.) 1960/2. 341—342. o.
- Can Si-jun*: A szocialista termelési mód alapvető ellentmondásáról. Vita. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 216. o.
- Casanova, L.*: A Francia Kommunista Párt és az értelmiség. Tíz év tapasztalatai. (CC 1958/4.) 1958/3—4. 524. o.
- Cereteli, Sz. B.*: Az igazság dialektikus természetének lenini értelmezése. (VF 1960/4.) 1960/2. 340—341. o.
- Cerf, Walter*: Pszichoanalízis és a realiztikus dráma. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 254. o.
- Cerny, J.*: Jiri Procházka és törvénye a természet polaritásáról. (FC 1958/1.) 1959/3—4. 466. o.
- Chauveau, Henri*: Az egyház, a nemzeti érdek és a béke. (CC 1959/11.) 1960/1. 163. o.
- Chesneaux, J.*: Az ázsiai termelési mód. (P 1964/ápr.) 1965/1. 157—159. o. (k.j.)
- Cihák, A.—Valenta, Z.*: A szocialista munkabrigád-mozgalom néhány elméleti kérdéséről. (FC 1960/6.) 1961/2. 268. o.
- La Civitta Cattolica* 1958. 2. 3. és 6. szám. 1959/3—4. 477—478. o.
- Cogniot, Georges*: Az egyház és az iskola. (CC 1959/11.) 1960/1. 163. o.
- — Ellenvetések egy szubjektivistai zseni elmélettel szemben. (P 1957/76.) 1958/1—2. 242. o.
- Cornforth, Maurice*: Látszat és lényeg. (VF 1960/7.) 1961/1. 115—116. o.
- Cornu, A.*: Marx Károly és a francia forradalom (1841—45). (P 1958/81.) 1959/1—2. 226—227. o.
- Cotton, Eugene*: Gondolatok a materializmusról és a természettudományokról. (Vitaindító cikk.) (NC 1958/94.) 1958/3—4. 525—526. o.
- Csagin és Harcsev*: A termelőerők és a termelési viszonyok kategóriáiról. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 224. o.
- A család és a lakáskérdés. Cikkgyűjtemény. (CC 1961/2.) 1961/2. 269—270. o.
- Cserkasin, P. P.*: A vallás társadalmi gyökerei. (VF 1958/6.) 1958/3—4. 518—519. o.
- Cserkovec, V. N.*: A gazdasági törvények tudatos felhasználása a szocialista társadalomban. (VF 1964/7.) 1965/1. 156—157. o. (á.a.)
- Dambuyant, Marinette*: Az ősi civilizációk és az ész első lépései. (P 1960/94.) 1961/2. 272—274. o.
- Darmangeat, Jacques Rebersat*: Költők és filozófusok Spanyolországban. (P 1957/76.) 1958/1—2. 243. o.
- Dautry, Jean*: Cuvillier: Emberek és ideológiák 1840-ben. (P 1957/76.) 1958/1—2. 243. o.
- — Robespierre közöttünk. (P 1957/76.) 1958/1—2. 243. o.
- Demos, Raphael*: Részben ilyen és részben nem ilyen. (M 1959/1.) 1959/3—4. 473—474. o.
- Desanti, J. T.*: Gramsci, az emberiség funkcionáriusa. (P 1958/78.) 1958/1—2. 248. o.
- Desné, Roland*: A művészi alkotás kérdéséhez. (P 1958/77.) 1958/1—2. 246. o.
- Dieter, Bergner*: Az általánosról és a különösről a párt politikájában. A NSZEP V. kongresszusának egyik filozófiai alapkérdéséről. (E 1958/9.) 1959/1—2. 217. o.
- Dorfless, Gillo*: Művészet és közönség. Nevelés a kölcsönös egyetértésre. (JAAC 1958/jún.) 1958/3—4. 531. o.

- Drobnyickij, O. G.*: Intuitivistai irányzat a mai amerikai burzsoá etikában. (FN 1962/2.) 1963/2. 358–359. o. (t.t.)
- — A marxista etika kötelesség kategóriájának kérdéséhez. (VF 1960/9.) 1961/1. 122–123. o.
- Duclos, J.*: A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet problémái. (CC 1958/1.) 1958/1–2. 239–240. o.
- Ducuing, J.*: Az orvostudomány a szocialista országokban és a másik oldalon. (P 1957/76.) 1958/1–2. 242. o.
- Easton, Lloyd D.*: Empirizmus és etika Dietzgennél. (JHI 1958/jan.) 1958/3–4. 532. o.
- Erőssük, A.*: Természettudomány és a filozófia szövetségét. (VF 1959/3.) 1959/3–4. 458–459. o.
- Fagone, Virgilio*: A. Camus és az abszurd műalkotás. (LCC 1958/I. 18.) 1959/3–4. 476. o.
- Fedorenko, N. T.*: Természetfilozófiai eszmék a régi kínai irodalomban. (VF 1961/6.) 1962/1. 142–143. o. (t.t.)
- Feibleman, James K.*: A filozófiák szociális alkalmazkodásáról. Et 1960/2. 1960/2. 347–348. o.
- Ferrator Mora, José*: Az értelmiség a mai társadalomban. (BJPS) 1960/1. 169. o.
- Feyerabend, Paul K.*: Az indukció problémájáról. (JP 1964/12.) 1965/3. 560–561. o. (M–y)
- Figueres, L.*: Lenin műveinek 25. kötetéről. Néhány tanulság a bolsevikoknak 1917 október előestéjén folytatott tevékenységéből. (CC 1958/1.) 1958/1–2. 240. o.
- Filoszofszkie Nauki*. 1962/2. 276. o. (J.)
- A filozófiai revizionizmus ellen. (VF 1958/10.) 1959/1–2. 212–213. o.
- A filozófusok nemzetközi kapcsolatainak erősítéséért és fejlesztéséért. (VF 1958/2.) 1958/1–2. 223–224. o.
- Finkelstein, S.*: Dewey pragmatikus esztétikájának társadalmi tartalma. (VF 1962/3.) 1963/1. 165–166. o. (t.t.)
- Fischer Ernst*: A valóság misztifikációja. (SuF 1958/1.) 1958/1–2. 239. o.
- Fock, Vladimir*: Az új elméletek episztemológiai kritikája. (P 1960/91.) 1960/3. 501–503. o.
- Fok, V. A.—Bohr, Niels*: Vita Niels Bohrral. — Kvantumfizika és filozófia. (VF 1964/8.) 1965/3. 557–558. o. (f.j.)
- Foster, W. Z.*: Az Egyesült Államok Kommunista Pártjának válsága és a megoldás útja. 1. r. (CC 1958/2.) 1958/1–2. 241. o.; 2. r. (CC 1958/3.) 1958/1–2. 241–242. o.
- Francev, Ju. P.*: A szocialista kollektívizmus és az egyéniség formálása. (VF 1961/5.) 1961/6. 935–936. o.
- Fridlender, G. M.*: A realizmus problémái Marx K. és Engels F. munkáiban. (VF 1958/3.) 1958/1–2. 232. o.
- Fris, A. Sz.*: A szocialista dolgozó kollektíva szerepe a társadalmi viszonyok fejlődésében. (VF 1963/10.) 1964/4. 808–809. o. (á.a.)
- Frolov, I. T.*: A biológiai rendszerek modellezésének ismeretelméleti problémái. (VF 1961/2.) 1961/3. 447–448. o.
- — Determinizmus és teleológia. Az organikus célszerűség problémájának filozófiai interpretációjáról a modern biológiában. (VF 1958/2.) 1958/1–2. 225. o.
- — A faji kiválasztás és a célszerűség. (DZfP 1959/4.) 1960/1. 160. o.
- Furstner, H.*: Scheler szerelemfilozófiája. (SP 1957/17.) 1958/1–2. 256. o.
- Gacon, Jean*: Plehanov aktualitása. (P 1958/70.) 1958/3–4. 527–528. o.
- Gajdenko, P. P.*: Heidegger „fundamentális ontológiája” mint a filozófiai irracionizmus megalapozásának formája. (VF 1963/2.) 1963/5. 1010–1011. o. (á.a.)
- — Heidegger történelemfilozófiája és a burzsoá romantizmus. (VF 1962/4.) 1963/2. 355–356. o. (t.t.)
- Gak, G.*: Kommunizmus és személyi tulajdon. (K 1961/1.) 1961/2. 267. o.
- Garadzsa, V. I.*: A hit és tudás problémája a tomizmusban. (VF 1963/9.) 1964/4. 807–808. o. (á.a.)
- Garaudy Roger*: Az egyház, a katolicizmus és a nemzeti függetlenségi mozgalmak. (CC 1959/11.) 1960/1. 162. o.
- — Henri Lefebvre új könyvéről: Bevezetés a marxizmusba vagy bevezetés a revizionizmusba? (CC 1958/4.) 1958/3–4. 524–525. o.
- — Az „ifjú Marx” problémájáról. (CC 1961/2.) 1961/2. 270–271. o.
- — A katolikus egyház, a demokrácia és a munkásosztály. (CC 1958/11.) 1959/1–2. 222. o.
- — A marxizmus — kritikai filozófiája. (NC 1959/109.) 1960/1. 164–165. o.

- Gisselbrecht, André*: Az értelmiség és a munkásmozgalom. (NC 1959/110.) 1960/1. 165—166. o.
- — A német példa. Történelmi megjegyzések a fasizmusról. (NC 1958/99.) 1959/1—2. 225—226. o.
- Glassen, Peter*: Az erkölcsi ítéletek ismeretadó jellegéről. (M 1959/1.) 1959/3—4. 474. o.
- Gluskov, V. M.*: Gondolkodás és kibernetika. (VF 1963/1.) 1963/5. 1007—1008. o. (k.a.)
- Goddard, L.*: Igaz és bizonyítható. (M 1958/1.) 1958/1—2. 250. o.
- Goldschmidt, V.*: Természeti állapot és „szerződés” Hegel filozófiájában. (RP 1964/1.) 1965/1. 159—160. o. (k.j.)
- Golovin, L. L.—Oparin, N. V.*: „Az általános jólét társadalma” vagy a svéd „szocializmus”. (VF 1960/6.) 1960/3. 494. o.
- Gonseth, F.*: A geometria és a tér problémája c. művéhez. A szerző kommentárja. (SP 1957/17.) 1958/1—2. 256—257. o.
- Gorjaceva, A. I.*: Közvélemény és társadalom-pszichológia. (TF 1962/6.) 1963/5. 1015—1016. o. (á.a.)
- Gorszkij, B. P.*: A formállogikai és dialektikus azonosság problémája. (VF 1960/8.) 1961/1. 116—117. o.
- Gortari, Eliás de*: Áramlatok a jelenlegi mexikói filozófiában. (DZfP 1958/4.) 1959/1—2. 219. o.
- Gosztjejeva, J. I.*: Az atomról szóló tanítás a Vajsezsika rendszerében. (VF 1959/7.) 1959/3—4. 460—461. o.
- Gott, V. Sz.—Pereturin, A. F.*: A „kölcsonhatás”-kategória és a Pauli-elv a fizikában. (VF 1964/3.) 1964/5. 1047—1048. o. (a.f.)
- Gottschalk, R.*: Darwin és a szociáldarwinizmus. (DZfP 1959/4.) 1960/1. 159—160. o.
- Grigorjan, V. T.*: Kant kultúrfilozófiája. (VIMK 1959/3.) 1959/3—4. 462—463. o.
- Gropp, R. O.*: A marxista dialektikus logikának mint kategóriák rendszerének kérdéséhez. (VF 1959/1.) 1959/3—4. 458. o.
- Grusin, B. A.*: A fejlődési folyamat objektív struktúrája elemzésének kísérlete. (VF 1961/2.) 1961/3. 449—450. o.
- — Marx és a történelmi kutatás jelenkori módszerei. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 231—232. o.
- Guenther és Schrot*: Jean-Pierre Vernant: A nemzetközi kutatások. 2. köt. Ókori rab-szolgaság. (P 1958/77.) 1958/1—2. 246. o.
- Gulian, K. I.*: „Goethe munkásságának dialektikájáról.” (VF 1958/3.) 1958/1—2. 234. o.
- — A marxista etika és az érték problémája. (VF 1962/1.) 1962/4. 604—605. o. (á.a.)
- — A történelem értelme és törvényszerűsége Hegelnél. (CF 1961/1.) 1961/3. 454—455. o.
- Guliga, A. V.*: Herder, Kant esztétikai elméletének kritikusai. (VF 1958/9.) 1959/1—2. 211. o.
- — A XVIII. századi német filozófiának materialista tendenciái. (SGWB 1958/1.) 1958/1—2. 238. o.
- Gumnyickij, G. K.*: Az alapvető etikai kategóriák kérdéséhez. (FN 1963/1.) 1963/5. 1011—1012. o. (k.a.)
- Gvisianyi, D. M.*: A business amerikai szociológiája — a „menedzserizmus”. (VF 1961/5.) 1961/6. 937—938. o.
- Gyeborin, A. M.*: G. W. Leibniz mint szociális gondolkodó. (VF 1961/3.) 1962/1. 141—142. o. (t.t.)
- — Robert Owen utópista kommunizmusa és a chartista mozgalom. (VIMK 1959/6.) 1960/2. 342—343. o.
- Hajkin, Ja. Z.*: Az erkölcsi tudat tárgya. (TF 1962/6.) 1963/5. 1016—1017. o. (á.a.)
- Hampshire, Stuart és Hart, H. L. A.*: Elhatározás, szándék és bizonyosság. (M 1958/1.) 1958/1—2. 249—250. o.
- Harcsev, A. G.*: A szocialista család erkölcsi lényegéről. (VF 1961/1.) 1961/2. 264—265. o.
- Heisenberg, W.*: Max Planck és az atomról szóló tanítások alapvető filozófiai kérdései. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 215. o.
- Hennemann, Gerhard*: A modern atomfizika ismeretelméleti-ontológiai problematikájához. (SP. 1957/17.) 1958/1—2. 257. o.
- Hesse, M. B.*: Elméletek, szótárak és a megfigyelés. (BJPS 1958/33.) 1958/3—4. 529—530. o.
- Hidaseli, S. V.*: A középkori filozófia alapvető kérdésének jellemzéséhez. (FN 1961/2.) 1961/6. 942. o.
- Hirszowicz, M.*: Tudomány és ideológia. (SF 1959/4.) 1960/1. 157—158. o.
- Hodges, B. C.*: A társadalomfilozófia elsorvadása. (PPR 1965/jún.) 1966/3. 575—576. o.

- Hörnig, H.: A társadalomtudományok magasabb alkotó színvonaláért. (E. 1961/3.) 1961/3. 451–452. o.
- Horowitz, Louis válasza R. de Jouvenel kritikájára. (P 1957/76.) 1958/1–2. 243. o.
- Hörz, H.: A munka új társadalmi jellege és a szocialista munkaerőkölsre való nevelés. (DZfP 1961/6.) 1961/6. 947. o.
- Houet, R.: A szocializmus, a kapitalizmus és a technikai haladás. (CC 1958/2.) 1958/1–2. 240–241. o.
- Hruza, I.: A filozófia a féligazságok tükrében — avagy újítás és misztifikáció. (RPr 1964/máj. 22.) 1965/2. 382. o. (s.j.)
- Hutten, E. H.: Fizika és biológia. (BJPS 1960/42.) 1961/1. 132–133. o.
- Hürlimann, Kasper: Az erkölcsi kellés axiológiai megalapozás. (SP. 1957/17.) 1958/1–2. 257–258. o.
- Imbriotesz, J.: A modern görög kultúra értékeinek kritikája. (EA 1963/3.) 1965/1. 157. o. (m.p.)
- — „Napjaink erkölcsi válsága és akik fölötte siránkoznak.” (ET 1961/73–74.) 1962/4. 609–610. o. (v.t.)
- Ivanov, P. L.: Az esztétikum két formája az objektív valóságban. (VF 1962/12.) 1963/5. 1006–1007. o. (f.l.)
- Jacob, Horst: Létezük-e második ipari forradalom. (DZfP 1958/4.) 1959/1–2. 218–219. o.
- Jahot, O. O.: Determinizmus és statisztika. (VF 1958/10.) 1959/1–2. 213–214. o.
- — A szociológiai kutatások és a statisztika néhány elméleti kérdése. (VF 1963/5.) 1964/4. 806. o. (á.a.)
- Janagida, Kendzuro: A mai japán filozófia. (VF 1958/7.) 1958/3–4. 521–522. o.
- Janovszkaja, Sz. A.: A tudományos fogalmak analízisének problémái és a legújabb neopozitivizmus. (VF 1961/6.) 1961/6. 938–939. o.
- Jaspers, Karl — bonni államfilozófus a nép szabadsága és a nemzeti újraegyesítés ellen. (E 1961/2.) 1961/3. 451. o.
- Jegidesz, P. M.: A marxista etika az élet értelméről. (VF 1963/8.) 1964/2. 408–409. o. (á.a.)
- Jegorov, A. G.: Az esztétikai revizionizmus ellen. (VF 1958/9.) 1959/1–2. 210. o.
- Joanisian, A. R.: Restif de la Bretonne és az utópikus kommunizmus. (P 1958/78.) 1958/1–2. 248–249. o.
- Joja, A.—Klaus, G.: Az azonosságelv kettős értékéről. — Néhány megjegyzés az azonosságelv kettős értékét tárgyaló cikkhez. (DZfP 1962/11.) 1963/6. 1185–1186. o. (v.i.)
- Joja, A.: A dialektika és a logika kezdetei. (CF 1960/4.) 1961/1. 124–125. o.
- Jourdain, Francis: A művészi zseni kérdéséről. Válasz Georges Cogniot-nak. (P 1958/77.) 1958/1–2. 246. o.
- — Vita. A művészi alkotás problémája. Levél Roland Desnéhez. (P1958/78.) 1958/1–2. 249. o.
- — és Desné, Roland: A művészi alkotás problémájáról. (A Pensée előző számaiban folytatott vita összegezése és lezárása.) (P 1958/82.) 1959/3–4. 468–469. o.
- Jouvenel, Renaud de: Az esztétika kérdéséhez. (P 1958/77.) 1958/1–2. 246. o.
- Jovcsuk, M.: A filozófiatörténet néhány metodológiai problémájáról. (VF 1959/11.) 1960/1. 155–156. o.
- — A munkásosztály kulturális és technikai fejlődése a Szovjetunióban. (VF 1960/7.) 1961/1. 114–115. o.
- Kagan, M. Sz.: A művészet nemzeti sajátosságának kérdéséhez. (VF 1958/1.) 1958/1–2. 222–223. o.
- Kammari, M. D.: A tudománynak az ideológiától való „megszabadulásáról” alkotott revizionista mitosz. (VF 1958/7.) 1958/3–4. 520–521. o.
- Kapp, R. O.: Ockam „borotvája” és a fizikai tudomány egységesítése. (BJPS 1958/32.) 1958/1–2. 252. o.
- — A tér. (BJPS 1959/37.) 1960/1. 168–169. o.
- Kaulbauch, F.: Szemléletesség a klasszikus és modern fizikában. (PN 5. köt./1.) 1959/3–4. 475. o.
- Kausanszkij, P. L.: A történelmi folyamat baptista koncepciójának kritikája. (FN 1961/4.) 1962/2. 277–278. o. (T.T.)
- Kedrov, B. M.: Friedrich Engels és elődeinek nézetei a tudományok osztályozásáról. (DZfP 1961/7.) 1962/1. 148–149. o. (m.t.)
- — A jelenkori természettudomány dialektikus vonásai. (FN 1961/2.) 1961/6. 940–941. o.
- — A társadalomtudományok osztályozása. (RF 1965/5.) 1966/1. 195–196. (b.e.)

- Kedrov, B. M.*: A „természetes” és a „mesterséges” kategóriái az emberi megismerésben és az emberi praxisban. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 214—215. o.
- — A természettudomány történetének dialektikus logikai általánosításáról. (VF 1960/1.) 1960/2. 338—339. o.
- — A történelmi és a logikai tudományos megismerés fejlődésében. (VF 1960/12.) 1961/2. 263. o.
- — A tudományos felfedezések módszeres elemzésének tapasztalatai. (VF 1960/5.) 1960/3. 491—492. o.
- Kennick, William E.*: Téves alapon áll-e a hagyományos esztétika? (M 1958/267.) 1959/1—2. 228—229. o.
- Kibernetika* — filozófia — társadalom. Az Einheit szerkesztőségének tudományos tanácskozásáról. (1961. ápr. 14.) (E 1961/7.) 1961/6. 949—950. o.
- Kielanowski, T.*: A szükségtelen szenvedés problémája. (SF 1963/2.) 1964/4. 812—813. o. (t.t.)
- Klappholtz, K.*: Értékképletek és közgazdaságtan. (BJPS 1964/aug.) 1965/3. 558—559. o. (b.gy.)
- Klaus, G.*: Az ember-gép szimbiózis szociológiájához. (DZfP 1962/7.) 1963/1. 172—173. o. (zs.a.)
- — Néhány megjegyzés az azonosságelv kettős értékét tárgyaló cikkhez. Joja, A.: Az azonosságelv kettős értékéről. (DZfP 1962/11.) 1963/6. 1185—1186. o. (v.i.)
- — Sematikus és alkotó szellemi munka a kibernetika szempontjából. 1. r. (DZfP 1961/2.) 1961/3. 453—454. o.
- — A technikai logika filozófiai jelentőségéről. (DZfP 1961/8.) 1962/1. 149—150. o. (m.t.)
- — és *Wittich, D.*: A gyakorlat és a megismerés viszonyának egyes kérdéséről. (DZfP 1961/11.) 1962/3. 437—438. o. (M.T.)
- Kogan, L. N.*—*Rutkevics, M. N.*—*Szulcsenko, K. M.*: A szovjet filozófiatörténet második kötete. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 233—234. o.
- Kolman, A.*: A természettudományok fejlődésének törvényszerűségéről. (FC 1960/3.) 318—325. o. 1961/4. 637—638. o.
- A kommunista építés feladatainak alkotó megoldása. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 231. o.
- Kon, I. S.*: A szociológia tárgyának kérdéséhez. (DZfP 1961/1.) 1961/2. 269. o.
- Kopnyin, P. V.*: A dialektika és a gondolkodás ellentmondásai. (VF 1958/7.) 1958/3—4. 522. o.
- — Az eszme és szerepe a megismerésben. (VF 1959/9.) 1960/1. 152—153. o.
- — A gondolkodás fogalma és a kibernetika. (VF 1961/2.) 1961/3. 448—449. o.
- — A tudományos kutatás logikája és a tudományos kutatás logikájának alapfogalmai. (VF 1964/3.) 1964/5. 1046—1047. o. (b.gy.)
- Korch, H.*: Megjegyzések a determinizmus fogalmához. (DZfP 1961/7.) 1961/6. 947—948. o.
- Korjugin, V. I.*—*Lobaszov, Ju. P.*: A természeti, a mesterséges és a kibernetika. (FN 1963/1.) 1963/5. 1012—1014. o. (k.a.)
- Körner, S.*: Deduktív egységesítés és idealizáció. (BJPS 1964/56. XIV. vol.) 1964/5. 1048—1049. o. (a.f.)
- Kornyievszkij, R. P.*: A szocializmus alapvető ellentmondása kategóriájának kérdéséhez. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 228—229. o.
- Kovaljov* cikke. (P 1958/77.) 1958/1—2. 247. o.
- Kozjutinszkij, V. V.*: A kozmikus testek fejlődési iránya. (FN 1961/4.) 1962/4. 607—608. o. (r.i.)
- Kozminszkij*, : Arnold Toynbee történeti filozófiája. (A 1958/2.) 1958/3—4. 523—524. o.
- Kraft, Julius*: Az etika racionális és empirikus elemei. (R 1960/2.) 1961/6. 956—957. o.
- Kriegel-Valrimont, M.*: A kommunisták és a parlamentáris demokrácia jövője. (CC 1958/3.) 1958/1—2. 241. o.
- Kriger, Leonard*: Történelem és törvény a 17. században: Pufendorf. (JHI 1960/2.) 1960/3. 504—505. o.
- Krivokorítova, R. V.*: A kémiában a XX. században felfedezett új anyagrészecskék filozófiai jelentősége. (VF 1958/1.) 1958/1—2. 221—222. o.
- Kronrod, Ja. A.*: A politikai gazdaságtan néhány módszertani kérdése. (VF 1962/5.) 1963/1. 168—169. o. (á.a.)
- Kucserenko, G. A.*: A realizmus módszeréről. (VF 1961/3.) 1961/4. 629—630. o.
- Kudrna, J.*: Machiavelli állampolitikai és történeti nézeteihez. (FC 1960/4. 554—585. o.) 1961/4. 639. o.

- Kulagina, O. Sz.—Kaluzsnyin, L. A.—Ivanov, V. V.*: A gépi fordítás kulturális jelentősége. (VIMK 1961/3.) 1961/6. 945—946. o.
- Kuo Mo-zso*: Az ókori Kína rabszolga gazdasága. (P 1958/77.) 1958/1—2. 246. o.
- Kurella, Alfred*: Az etika elméletéhez. Régi polémia Ernst Bloch-hal. (DZfP 1958/4.) 1959/1—2. 220—221. o.
- Kurszanov, G.—Rozenal, M.*: A mai burzsoá esztétika néhány irányzata. (K 1961/3.) 1961/3. 444—445. o.
- Kuznyecov, I. V.*: Miben van igaza és miben hibázik Heisenberg. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 215—216. o.
- Labérenne, Paul*: Izydora Domszkanak: S. A. Eddington természetfilozófiája. (P 1957/76.) 1958/1—2. 242—243. o.
- Landé, Alfred*: A dualizmustól az egységig a kvantummechanikában. (BJPS 1959/37.) 1960/2. 347. o.
- Lapin, N. I.*: Hegel filozófiájának első Marx által kifejtett kritikája. (K. Marx „A hegeli jogfilozófia bírálatahoz” c. kéziratáról.) (VF 1959/1.) 1959/3—4. 457. o.
- Larsen, R. E.*: A polaritás elve Morris Cohen filozófiájában. (JHI 1959/4.) 1960/1. 167—168. o.
- Lavallée, Léon*: Technikai haladás és gazdasági versenyek. (NC 1958/97—98.) 1959/1—2. 223. o.
- Lazon, André*: Hérakleitos (töredékek) és F. Engels (Ludwig Feuerbach) párhuzamos olvasásakor. (P 1961/97.) 1961/6. 951—o.
- Lebegyev, T.*: A fizika és a technika. (EG 1961/szept. 18.) 1962/3. 439—440. o. (V.M.)
- Lehmann, Gerhard*: Kant elmélete a tulajdonról. (ADAKP 1957/5.) 1959/3—4. 470. o.
- Leiter, Louis H.*: Egy probléma Franz Kafka Falusi doktorának elemzése kapcsán. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 254. o.
- Lektorszkij, V. A.—Szadovszkij, V. N.*: A rendszerkutatások alapelveiről (Bertalanffy „általános rendszerelméletének” problémái). (VF 1960/8.) 1961/1. 117—118. o.
- Lemos, R. M.*: Érzékelés, észlelés és az adott. (R 1964/1.) 1965/2. 382—383. o. (k.i.)
- Lénárd Ferenc—S. Molnár Edit*: A tevékenység értelmezése a materialista pszichológiában. (MPSz 1962/4.) 1963/4. 829—830. o. (v.i.)
- Lenk, K.*: A pozitívista ideológián. (D 1962/3.) 1964/2. 411—412. o. (b.gy.)
- Leontyev, A. N.*: Az emberi pszichikum szociális természetéről. (VF 1961/1.) 1961/2. 266. o.
- Limanceva, Sz. N.*: Az esztétikum természetének kérdéséhez. (FN 1961/1.) 1961/4. 633—634. o.
- Liszenko, T. D.*: A materialista biológiáért. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 225—227. o.
- Ljubinszkaja, A. N.*: A művészi módszer és stílus viszonyának problémája a lenini visszatükrözési elmélet fényében. (FN 1960/4.) 1961/4. 631—632. o.
- Ljubutyn, K. N.*: Az antropológiai alapelv a XIX—XX. század idealista német filozófiájában. (FN 1963/5.) 1964/4. 810—811. o. (á.a.)
- Lübbe, Herman*: Az újkantianizmus és a marxizmus politikai elmélete. (ARS 1958/3.) 1959/1—2. 227. o.
- Lurcat, Francois*: A dialektikus materializmus és a fizika. (NC 1958/97—98.) 1959/1—2. 223—224. o.
- Mácha, K.*: Az egyén univerzalisztikus felfogásának bírálatahoz. (FC 1958/4.) 1959/3—4. 466—467. o.
- Malrieu, Ph.*: Henri Wallon és a pszichológia fejlődésének iránya. (NC 1959/108.) 1960/1. 163—164. o.
- Mamardasvili, M. K.*: A dialektika egzisztencialista felfogásának kritikájához. (VF 1963/6.) 1964/1. 203—204. o. (á.a.)
- — A filozófiatörténet, mint a megismerés története kutatásának néhány kérdése. (VF 1959/12.) 1960/2. 337. o.
- Manzin, A. Sz.*: A tartalom és forma kölcsönös kapcsolatának kérdése az „elemi” élő részeseknél. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 237—238. o.
- Marx, K.*: A funkció fogalmának kérdéséhez. (VF 1958/11.) 1959/1—2. 216. o.
- Massin, Jean*: A művészi alkotás problémái. (VA 1961/89.) 1961/6. 955—956. o.
- Maszlín, A. N.*: A szovjet szocialista kultúra kialakítása és néhány sajátos kérdése. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 233. o.
- R. Maublanc* emlékezete. (P 1960/90.) 1960/3. 497—498. o.
- Meek, R. L.*: Értéktételek a közgazdaságtanban. (BJPS 1964/aug.) 1965/3. 558. o. (b.gy.)
- Micha, K.—Mlikovszky, V.*: Lenin hagyatéka korunk számára. (FC 1960/3. 305—317. o.) 1961/4. 637. o.

- Miet, E.*: Wilhelm Weitling — a korai német proletariátus első teoretikusa. (FN 1961/4.) 1962/2. 276—277. o. (T.T.)
- Mihalov, C.*: Bíráló megjegyzések a pszichoanalizmus „filozófiájáról”. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 236—237. o.
- Milhau, Jean*: A tudomány és a misztérium. (NC 1960/117.) 1960/3. 497. o.
- Müller, Reinhold*: Franz Loeser és a marxista etika. 1—2. (DZfP 1959/1., 3.) 1959/3—4. 464—465. o.
- Minaszjan, A. M.*: A tartalom és a forma kategóriája és kölcsönhatásuk. (VF 1962/6.) 1963/3. 560—561. o. (á.a.)
- Miszlicsenko, A. G.*: A szabadság egzisztencialista felfogásának kritikája. (VF 1963/10.) 1964/4. 809. o. (á.a.)
- A miszticizmus fenomenológiai szemlélete és a gyermekkori élmények.* (PPR 1961/márc.) 1961/3. 458—459. o.
- Mlynár, Z.*: Lenin gondolatai a parlamentarizmus leküzdéséről és saját történelmi tapasztalataink. (FC 1960/6. 843—863. o.) 1961/4. 639—640. o.
- Mohite, Vir Uotamrao*: Ateizmus az indiai filozófiában. (VF 1959/7.) 1959/3—4. 460. o.
- Mönke, W.*: Az „igazi szocializmus” az 1840-es évek Németországában. (SF 1959/5.) 1960/2. 343—344. o.
- Mordzsinszkaja, J. D.*: A kapitalizmus apologetikája szocialista mezben. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 235—236. o.
- Morgan, Douglas N.*: A politikai akció igazolása. (Et 1960/okt.) 1961/3. 457—458. o.
- Morrison, P. G.*: Az ok és okozat részleges azonosságáról. (BJPS 1960/41.) 1961/1. 132. o.
- Msvenijeradze, V. V.*: A szemantikus filozófia a szubjektív idealizmus kifejezőmódja. (DZfP 1961/8.) 1962/1. 150—151. o. (m.t.)
- Mueller, Gustav E.*: Filozófia a XX. századi amerikai regényben. (JAAC 1958/jún.) 1958/3—4. 530—531. o.
- Müller Werner*: A szabadságfogalommal való imperialista visszaélés. (Theodor Litt szabadságfelfogásának társadalmi funkciója.) (E 1959/10.) 1960/1. 158—159. o.
- Munkásosztály és középosztályok.* (W. Rochet, G. Mury stb.) (CC 1960/7—8.) 1961/1. 131—132. o.
- Munro, Thomas*: „Naturalizmus” a filozófiában és az esztétikában. (JAAC 1960/4.) 1961/2. 275—276. o.
- — Újabb fejlemények az amerikai esztétikában. (JAAC 1964/2.) 1965/5. 922—923. o. (t.á.)
- Muravjov, Je. F.—Dmitrijev, Ju. V.*: A vallási maradványok tanulmányozásának és leküzdésének konkrét voltáról. (VF 1961/3.) 1961/4. 627—628. o.
- Mury, Gilbert*: A falusi klerikalizmus és a termelőeszközök átalakulása. (CC 1959/11.) 1960/1. 161—162. o.
- — A filozófia körképe. 1—2. r. (P 1958/77., 78.) 1958/1—2. 244—246. és 247—248. o.
- Myers, C. M.*: A megjelenés meghatározott és meghatározható módjai. (M 1958/1.) 1958/1—2. 250—251. o.
- Najdenov, V. Sz.*: Az anyagi érdekelttség elve — a kommunizmus építésének elve. (VF 1962/5.) 1963/1. 167—168. o. (á.a.)
- Narszkij, I. Sz.*: A filozófia tárgyára vonatkozó neopozitivistá tanítás értékeléséhez. (FN 1960/1.) 1960/3. 495—496. o.
- — A neopozitivistá ismeretelmélet alapelveinek bírálata. (VF 1962/1.) 1962/5. 792—793. o. (r.t.)
- — A neopozitivismus igazság kritériumának bírálata (a verifikáció problémája). (VF 1959/9.) 1960/1. 153—154. o.
- — A neopozitivismus igazságkritériumának bírálata. A verifikáció problémája. (2. rész.) (VF 1960/9.) 1961/1. 120—121. o.
- — Tradíciók a filozófia történetében. (VF 1961/6.) 1961/6. 939. o.
- Németh Ferenc—Roller Béla*: Az erő fogalma oktatásunkban. — A tartók statikájának problémaköre és módszerei. (ÉKME TK 1964/6. X. köt.) 1965/6. 1100—1101. o. (m.a.)
- Novik, J. B.*: A világ egységének problémája a XVIII. sz. végi — XIX. sz. eleji német idealizmusban. (FN 1961/3.) 1961/6. 942—943. o.
- Novikov, N. V.*: A „társadalmi cselekvés elméletének” ideológiai értelme. (FN 1961/4.) 1962/4. 608—609. o. (r.i.)
- Nyikolajev, I. V.*: Az „anyag” kategóriája fejlődésének alapvető szakasza. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 229. o.
- — A szocialista államiság átfejlődése kommunista társadalmi öngazgatássá. (VF 1960/12.) 1961/2. 263—264. o.

- Ojzerman, T. I.*: A dialektikus materializmus és az ismeretelmélet, a logika és a dialektika egybeesésének hegeli koncepciója. (VF 1958/1.) 1958/1—2. 222. o.
- — A fiatal Marx nézeteinek újabb meghamisítási kísérletéről. (VF 1963/6.) 1964/1. 204—205. o. (á.a.)
- — Marx filozófiai tanításának meghamisítása az irracionizmus álláspontjáról. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 232—233. o.
- — és *Okulov, A.*: A IV. Nemzetközi Szociológiai Kongresszus eredményeiről. (VF 1959/12.) 1960/2. 337—338. o.
- Okulov, A. F.*: Lenin harca a revizionizmus ellen, a marxista elmélet tisztaságáért. (VF 1958/7.) 1958/3—4. 521. o.
- Omeljjanovszkij, M. E.*: V. I. Lenin és a modern fizika filozófiai kérdései. (VF 1958/1.) 1958/1—2. 221. o.
- Orcel, J.*: Frédéric Joliot-Curie gondolatai és tevékenysége. A tudomány emberi értéke és a tudós felelőssége. (P 1959/87.) 1960/1. 166—167. o.
- Pahomov, B. J.*: A kvantummechanika oksági problémáiról. Vita Demkov cikkével. (VF 1958/9.) 1959/1—2. 211—212. o.
- Pantin, I. K.*: A pozitivizmus kritikája az orosz materialista filozófiában. (A XIX. sz. 40-es éveitől a 80-as évekig.) (VF 1961/1.) 1961/3. 445—447. o.
- Parkinson, Thomas*: Intimség és személytelenség, mint a modern költészet aspektusa. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 255. o.
- Pavlov, T.*: Automaták, élet, tudat. (FN 1963/1.) 1963/5. 1014—1015. o. (k.a.)
- — Skolasztika és empirizmus. Tükrözésemélet és hieroglifaelmélet. (VF 1961/7.) 1962/1. 143. o. (k.a.)
- Perelman, Ch.*: Önevidencia és bizonyítás. (Py 1958/127.) 1959/1—2. 228. o.
- Periodikum für wissenschaftlichen Sozialismus* 1958/1. Új típusú folyóirat. 1959/1—2. 227. o.
- Perlo, Victor*: A tudományos-technikai forradalom társadalmi következményei. (VF 1959/11.) 1960/1. 154—155. o.
- Permjakov, Sz. M.*: Szubjektivistá esztétikai tendenciák. (VF 1961/5.) 1961/6. 936—937. o.
- Petrachik, A.*: A humanizmus problémája Marx első írásaiban. (P 1961/96.) 1961/3. 456—457. o.
- Petras, James*: Ideológia és az Egyesült Államok politikatudósai. (SS 1965/8.) 1966/1. 196—197. o. (k.é.)
- Pincsik, L. T.*: Az érzelmi ráhatás tényezőjének szerepéről a vallási maradványok leküzdésének folyamatában. (FN 1961/2.) 1961/6. 941—942. o.
- Platkovszkij, V. V.*: A szocialista államról szóló lenini tanítás és korunk problémái. (VF 1960/4.) 1960/2. 339—340. o.
- Platonov, G. V.*: Charles Darwin elméletének filozófiai jelentősége. (VF 1959/12.) 1960/2. 336—337. o.
- Plavius, G.*: Forster esztétikai nézetei. (VF 1962/1.) 1962/5. 794. o. (t.t.)
- Podkorjov, G. A.*: A történet és az elmélet összefüggése a megismerésben. (VF 1958/10.) 1959/1—2. 213. o.
- Pogoszjan, E. A.*: Társadalmi-kulturális problémák a modern neofreudizmusban. (VIMK 1961/3.) 1961/6. 945. o.
- Polikarov, A.*: A mai idealista filozófia elleni harc egyes kérdései. (DZIF 1961/11.) 1962/3. 438. o. (M.T.)
- Polisensky, Josef*: Comenius és kora. (P 1958/77.) 1958/1—2. 244. o.
- Popelová, J.*: A marxista etika tárgya, felfogása és helye a tudományokban. (FC 1960/4. 495—514. o.) 1961/4. 638—639. o.
- Popova, I. M.*: A burzsoá szociológia pszichologizmusának társadalmi bázisáról. (VF 1961/3.) 1961/4. 630—631. o.
- Popovics, M. V.*: A jelentés és az értelem problémájának filozófiai aspektusa. (VF 1962/12.) 1963/4. 831—832. o. (k.a.)
- Popper, Karl R.*: A tapasztalati tudomány és a metafizika lehetőségéről. 1—2. rész. (Kant és a tapasztalati tudomány lehetősége. A filozófiai elméletek megcáfolatatlanságáról.) (R 1957—58/2.) 1959/3—4. 471—472. o.
- Poulain, Jean Claude*: Az egyház és a munkásosztály. (CC 1959/11.) 1960/1. 161. o.
- Prenant, Lucie*: Leibniz, Descartes kritikusa (Yvon Belaval). (P 1961/97.) 1961/6. 953—954. o.
- Prenant, Marcel*: A tudományos fejlődés mai problémái Franciaországban. (P 1958/77.) 1958/1—2. 244. o.
- Puzikov, P. D.*: A dolgok minőségeinek különböző rendűségéről. (VF 1960/9.) 1961/1. 123—124. o.

- Rader, Melvin*: A művész mint outsider (kívülálló). (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 253—254. o.
- Redlow, G.—Ullrich, H.*: A marxizmus—leninizmus ideológiai offenzívája Németországban. (DZfP 1961/4.) 1961/6. 846. o.
- Rescher, N.*: Előrelátás és magyarázat. (BJPS 1958/32.) 1958/1—2. 253. o.
- Reznjikov, A. O.*: A jelek szerepe a megismerés folyamatában. (VF 1961/8.) 1962/1. 145—146. o. (v.m.)
- Richter, K.—Laütke, H.*: A kémia tárgyának meghatározásához. (DZfP 1962/10.) 1963/5. 1021—1022. o. (b.e.)
- Rochet, W.*: A párt parlamenti munkájának színvonala és a mai helyzet követelményei. (CC 1958/3.) 1958/1—2. 241. o.
- Rödel, Kurt*: Az alapvető ellentmondás Németországban és az NSzEP politikája ennek megoldására. (DZfP 1960/6.) 1961/1. 126. o.
- Roeder, E. v.*: Pszeudoszillogizmusok Hegel Fenomenológiájában. (APh 1963/1—2.) 1964/2. 409—410. o. (k.i.)
- Roelens, Rodolphe*: Az „emberi kapcsolatok” elméletének divatja. (P 1960/94.) 1961/2. 274. o.
- Rohan, R.*: A bürokratizmus kérdésének vitájához. (FC 1960/1. 1—29. o.) 1961/4. 635—636. o.
- Röhler, G.*: A hipotézis, a modellképzet és az elmélet ismeretelméleti jelentőségéről a kémiában. (DZfP 1962/10.) 1963/5. 1019—1020. o. (b.e.)
- Roller Béla*: A tartók statikájának problémaköre és módszerei. (ÉKME TK 1964/6. X. köt.) 1965/6. 1100—1101. o. (m.a.)
- Romanell, Patrick*: Prolegomenák a naturalista esztétikához. (JAAC 1960/4.) 1961/2. 276—277. o.
- Rubinszkij, Ju. I.*: A technokrácia elmélete Franciaországban. (VF 1960/9.) 1961/1. 121—122. o.
- Ruin, Hans*: A szép fogalmának átalakulásai. (JAAC 1958/jún.) 1958/3—4. 531. o.
- Rutkevics, M. N.*: A gyakorlat-kritérium dialektikus jellege. (VF 1959/9.) 1960/1. 153. o.
- — és *Kogan, L. N.*: A konkrét szociológiai kutatás módszeréről. (VF 1961/3.) 1961/3. 628—629. o.
- Saïsselin, Rémy G.*: Buffon, stílus és gentlemanek. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 254. o.
- Sarikov, I. Sz.*: A termelőerők és termelési viszonyok közti ellentmondás — a szocializmus alapvető ellentmondása. Vitacikk. (VF 1958/10.) 1959/1—2. 214. o.
- Schaff, A.*: A nem-éles kifejezések és pontossá tételük határai. (SF 1960/1.) 1961/1. 126—127. o.
- Schöneburg, Karl Heinz*: A politikai katolicizmus, mint az imperialista reakció ideológiája. (Tézisek.) (E 1958/6.) 1958/3—4. 522—523. o.
- Scsedrowszkij, G. P.*: A fogalmak fejlődésének néhány mozzanatáról. (VF 1958/6.) 1958/3—4. 519. o.
- Sellars, R. W.*: Az érzetek mint az érzékelés irányítói. (M 1959/268.) 1960/1. 167. o.
- Septulin, A. F.*: A termelőerők és a termelési viszonyok közötti összhang törvényének néhány kérdése. (VF 1962/7.) 1963/2. 357—358. o. (á.a.)
- Sereni*: A liguriai kelták és aligurok államalakítása. (P 1958/77.) 1958/1—2. 246. o.
- Sève, Lucien*: Henri Lefebvre és a dialektika Marx műveiben. (NC 1958/94.) 1958/3—4. 525. o.
- — A jelenkori francia filozófia körképe. (1—2. rész. P 1959/88.; 1960/89.) 1960/2. 344—346. o.
- — A mai francia filozófia körképe. 3. rész: A materializmus 1920 után. (P 1960/90.) 1960/3. 498—499. o.
- — A mai francia filozófia körképe. 4. rész: Az idealizmus 1920 után. (P 1960/91.) 1960/3. 500—501. o.
- — A mai francia filozófia körképe. 5. rész: A harmadik utas — Következtetések. (P 1960/92.) 1961/1. 127—131. o.
- Söder Günter*: A politikai klerikalizmus ideológiája és a militarista frakció a Német Szociáldemokrata Pártban. (DZfP 1961/1.) 1961/2. 269. o.
- Sommerville, J.*: Szabadság és érték. (SF 1959/3.) 1960/1. 157. o.
- Sorikov, F. K.*: Vajon az ellentmondások a szocialista társadalom mozgatóerői? (VF 1958/1.) 1958/1—2. 222. o.
- Spanyar*: A korai görög filozófia néhány problémájához. (SFC 1959/2.) 1959/3—4. 467—468. o.
- Stace, W. T.*: Az empirizmus néhány helytelen interpretációja. (M 1958/268.) 1959/1—2. 229—230. o.

- Stachowiak, H.*: Az oksági, kondicionális és strukturális magyarázó-modellekről. (PN 4. köt. 4.) 1959/3—4. 474. o.
- Stiehler, G.*: A fichtei szintetikus módszer mint a dialektika csírája. (DZfP 1962/5.) 1963/1. 171—172. o. (v.i.)
- Stocker, O.*: A biológiai tudományok rendszere és a célokság problémája. (PN 5. köt. 1.) 1959/3—4. 475. o.
- Stoff, V. A.*: A modell ismeretelméleti funkciói. (VF 1961/12.) 1962/5. 790—792. o. (b.e.)
- Stolnitz, Jerome*: „Szépség”: néhány szakasz egy eszme történetéhez. (JHI 1961/2.) 1961/6. 957—958. o.
- Straksz, G. M.*: Az objektív törvények fejlődéséről. (VF 1961/7.) 1962/1. 144. o. (k.a.)
- — A társadalmi fejlődés ellentmondásainak sajátosságairól. (VF 1962/7.) 1963/2. 356—357. o. (á.a.)
- Struik, Dirk*: A matematikus hite. (M 1958/jan.) 1958/3—4. 528. o.
- Suchodolski, Bogdan*: A haladás filozófiájának kilátásai a XX. században. (Részlet a szerző 1956 októberében tartott párizsi előadásából.) (P 1959/83.) 1959/3—4. 469—470. o.
- Sur, E. B.*: A fogalom tana a formális és dialektikus logikában. (VF 1958/3.) 1958/1—2. 235. o.
- — A marxista dialektika az ellentétek kölcsönös átalakulásáról. (FN 1960/1.) 1960/3. 495. o.
- Suret-Canale, J.*: Jegyzetek Henri Lefebvre módszeréről a marxizmus időszerű kérdéseivel kapcsolatban. (NC 1958/95.) 1958/3—4. 526. o.
- Sus, O.*: Hegel Esztétikájának interpretációjáról. (FC 1958/6.) 1959/3—4. 467. o.
- Svarcman, K. A.*: A neopozitívizmus megsemmisíti az etikát. (VF 1961/1.) 1961/2. 265—266. o.
- Syllaba, Th.*: Kritikai megjegyzések Masaryk „Oroszország és Európa” c. könyvéhez. (FC 1958/1.) 1959/3—4. 466. o.
- Szadovszkij, N. A.*: A francia marxisták válaszolnak a marxizmus katolikus bírálóinak. (VF 1958/1.) 1958/1—2. 223. o.
- Szelektor, N. Z.*: Szocialista demokrácia és a személyiség. (VF 1958/9.) 1959/1—2. 210—211. o.
- Szemjonov, N. N.*: Tudomány és társadalom az atomkorszakban. (VF 1960/7.) 1961/1. 113—114. o.
- Szemjonov, V. Sz.*: Osztályok és osztályharc a mai kapitalista országokban. (VF 1960/5.) 1960/3. 493. o.
- Szentebov*: A kultúra kérdései Dewey filozófiájában. (VIMK 1959/5.) 1960/1. 156. o.
- Szimpozion* a materializmusról. (JP 1963/22.) 1964/4. 813—815. o. (a.f.)
- Szükovszkij, J. P.*: „Szocialisták” szocializmus nélkül. (VF 1962/10.) 1963/3. 561—562. o. (á.a.)
- Szokolov, E. Ju.*: A filozófia likvidálása. (VF 1962/6.) 1963/1. 169—170. o. (á.a.)
- — Vallotta-e Hegel a munkaértékelméletet? (VF 1959/3.) 1959/3—4. 459. o.
- Szokolov, V. V.*: Egy nagy gondolkodó portréja. (Ászmusz: Descartes) (VF 1958/1.) 1958/1—2. 223. o.
- Sztolovics, L. N.*: Kísérlet az esztétikai viszony modelljének megszerkesztésére. (TF 1962/6.) 1963/5. 1017—1019. o. (g.l.)
- Sztulj, Ja. Je.*: A szocialista társadalom embere társadalmi és magánéletének egységéről. (FN 1961/1.) 1961/4. 634—635. o.
- Sztjazskin, N. S.*: A logikai paradoxonok és viszonyok a dialektikus ellentmondásokhoz. (VF 1958/1.) 1958/1—2. 223. o.
- Szubbotyin, A. L.*: A matematikai logika mint a formális logika fejlődési foka. (VF 1960/9.) 1961/1. 119—120. o.
- Szuhotyin, A. K.*: A valóság kategóriája tartalmának és a szükségszerűséghez való viszonyának kérdéséhez. (FN 1960/4.) 1961/4. 632—633. o.
- Tavanyec, P. V.*: A fogalom igazságának kérdéséről. (VF 1959/12.) 1960/2. 338. o.
- Teeter, Karl V.*: A leíró nyelvészet Amerikában trivialitás vagy irrelevancia. (W 1964/2.) 1965/3. 561—562. o. (p.m.)
- Terlecki, J. P.*: Az elemi részecskék mélységei felé. (P 1960/95.) 1961/2. 274—275. o.
- Thomas, E.*: A fermentmodellekkel való munka módszertani kérdéseire. (DZfP 1962/10.) 1963/5. 1020—1021. o. (b.e.)
- Togliatti, Palmiro*: A szocializmusról és a demokráciáról. (Ri 1961/4.) 1961/6. 950. o.
- Tolmin, E. W. F.*: Az élet filozófiája. (D 1959/37.) 1960/1. 169—170. o.
- Tomin, Uros*: A tudományok osztályozása és az osztályozás főbb alapelvei. (RF 1965/1.) 1966/1. 194. o. (b.e.)

- Topitsch, E.*: A társadalom- és természettudományok viszonya. (D 1962/3.) 1964/2 410—411. o. (b.l.)
- Trofimov, N. A.*: Az erkölcs és a jog kölcsönhatása fejlődésének perspektíváiról. (VF 1962/5.) 1963/1. 166—167. o. (á.a.)
- Tugarinov, V. P.*: Kommunizmus és személyiség. (VF 1962/6.) 1963/1. 170—171. o. (á.a.)
- Turbín, N. V.*: A modern genetika filozófiai kérdéseiről. (VF 1958/2.) 1958/1—2. 227—228. o.
- Ugrinovic, D. M.*: Az ateista nevelőmunka és a vallási pszichológia lektüzdése. (VF 1961/4.) 1961/6. 934—935. o.
- Ukrainev, B. Sz.*: A dialektikus egységes formái a társadalmi fejlődésben. (VF 1961/7.) 1962/1. 144—145. o. (k.a.)
- — Információ és visszatükrözés. (VF 1963/2.) 1963/5. 1009—1010. o. (k.a.)
- Uledov, A. K.*: Szocializmus és társadalmi közvélemény. (VF 1960/6.) 1960/3. 493—494. o.
- Uzmancev és Truszov*: Az élő természet térbeli formáinak és viszonyainak sajátosságairól. (VF 1958/6.) 1958/3—4. 519. o.
- Utsenko*: A görög és római rabszolgatársadalom osztályszerkezete. (P 1958/77.) 1958/1—2. 246—247. o.
- Vacuro, E. G.*: A visszatükrözés néhány fiziológiai mechanizmusa és fejlődésük. (VF 1962/1.) 1962/5. 793—794. o. (r.t.)
- Vedenov, M.*: Ernst Haeckel természettudományos materializmusa. (DZfP 1959/4.) 1960/1. 160. o.
- Verbin, A. I.—Koseljovszkij, D. I.*: A történelmi materializmus tárgyának megvilágításáról. (VF 1959/7.) 1959/3—4. 461—462. o.
- Verret, Michel*: A katolikus értelmiség és a politika. Keresztények korunk problémái előtt (cikkgyűjtemény). (NC 1960/117.) 1960/3. 496—497. o.
- — A keresztények és a politika. 1. r. (NC 1958/96.) 1958/3—4. 526—527. o.
- — A keresztények és a politika. 2. r. (NC 1958/97—98.) 1959/1—2. 224—225. o.
- Vetter, Kurt*: A katolicizmus álláspontja a háborúval kapcsolatban. (DZfP 1960/6.) 1961/1. 126. o.
- Vilac, Pierre*: Történelmi fejlődés és társadalmi haladás. Fejlődési fokok és kritériumok. (P 1961/98.) 1961/6. 954—955. o.
- Vita* a természet dialektikájáról mint önálló filozófiai tudományról. (VF 1964/6.) 1965/1. 154—156. o. (á.a.)
- Vojšvillo, E. K.*: Még egyszer a mozgás ellentmondásosságáról a dialektikus és formális logikai ellentmondásokról. (FN 1964/4.) 1965/5. 921—922. o. (g.t.)
- — *Kuznyecov, A. V., Lahutyi, D. G., Finn, V. K.*: A tudományos kutató- és oktatómunka halaszthatatlan feladatai a logika területén. (VF 1959/3.) 1959/3—4. 460. o.
- Watkins, J. W. N.*: Bizonyítható és befolyásos metafizika. (M 1958/267.) 1959/1—2. 229. o.
- Wekwerth, Manfred*: A megfigyelés problémája. (SuF 1958/1.) 1958/1—2. 238—239. o.
- Wells, G. A.*: Herder determinizmusa. (JHI 1958/jan.) 1958/3—4. 532. o.
- Wessel, H.*: Az élő világ dialektikus ellentmondásai. (DZfP 1959/4.) 1960/1. 160. o.
- Wiener, Norbert*: A tudós nevelése. (M 1958/máj.) 1958/3—4. 529. o.
- Williams, Thomas Rhys*: Az emberi természet fejlődése. (PS 1959/1.) 1959/3—4. 472—473. o.
- Wilson, John*: Szabadság és kényszer. (M 1958/1.) 1958/1—2. 251—252. o.
- Wilson, Robert N.*: A költő és a projektív teszt kísérletek. (JAAC 1958/3.) 1958/1—2. 254. o.
- Zeleny, J.*: Marx Tőkéje logikájának problémájához. (FC 1960/2.) 182—209. o. 1961/4. 636—637. o.
- Zinovjev, A. A.*: A matematikai nyelvészetről. (VF 1959/9.) 1960/1. 154. o.
- — Az összefüggés fogalmának meghatározása. (VF 1960/8.) 1961/1. 118—119. o.
- — A tárgyak közötti változtatásokról és viszonyokról szóló igaz ítéletek logikai ellentmondásosságáról. (SF 1959/1.) 1959/3—4. 465. o.
- Zsuravkov, M. G.*: A XXII. kongresszus és az etika néhány kérdése. (VF 1962/2) 1962/4. 605—606. o. (á.a.)
- Zvorikin, A. A.*: A történelmi materializmus mint általános szociológiai elmélet és a konkrét szociológiai kutatások. (FN 1963/6.) 1964/6. 1170—1171. o. (cs.m.)

Pócsi Sándorné